

09.10.2019

Kokousaika 09.10.2019 18:00 - 22:19

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Arhinmäki, Paavo

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sevander, Tomi
Sinnemäki, Anni
Vesikansa, Sanna
Arajärvi, Pentti

esteellinen 305 §, poistui 20:36,
poissa: 306 - 309 §
apulaispormestarin sijainen
apulaispormestari
apulaispormestari
esteellinen 305 §, poistui 20:36,
poissa: 306 - 309 §

Aro, Katju
Asko-Seljavaara, Sirpa
Borgarsdottir Sandelin, Silja
Diarra, Fatim
Ebeling, Mika
Finne-Elonen, Laura
Hakola, Juha

esteellinen 305 §

esteellinen 305 §, poistui 20:36,
poissa: 306 - 309 §

Hamid, Jasmin
Harjanne, Atte
Harkimo, Joel
Hernberg, Kaisa
Holopainen, Mari
Honkasalo, Veronika
Hussein, Abdirahim Husu
Jalovaara, Ville
Juva, Kati
Kaleva, Atte
Kari, Emma
Kivelä, Mai

esteellinen 305 §

poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
esteellinen 305 §, poistui 20:36,
poissa: 306 - 309 §

Kolbe, Laura
Kopra, Pia
Korkkula, Vesa

09.10.2019

Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	
Laaksonen, Heimo	
Laisaari, Johanna	
Malin, Petra	esteellinen 305 §
Meri, Otto	
Moisio, Elina	esteellinen 305 §
Muurinen, Seija	esteellinen 305 §, poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	
Niskanen, Dani	
Oskala, Hannu	
Parpala, Matti	
Pelkonen, Jaana	esteellinen 305 §, poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	
Said Ahmed, Suldaan	
Saxberg, Mirita	
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	esteellinen 305 §
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	poistui 21:21, poissa: 308§, 309§ saapui 19:15, poissa: 294 - 304 §
Torsti, Pilvi	
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	esteellinen 305 §
Vartiainen, Juhana	
Vepsä, Sinikka	
Vuorjoki, Anna	
Väyrynen, Paavo	poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Yanar, Ozan	
Ahlblad, Linda	varajäsen saapui 18:44, poistui 20:36, paikalla: 305 §
Ahola, Amos	varajäsen
Alanen, Outi	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Anttila, Maija	varajäsen

09.10.2019

Enroth, Matti	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Gurhan, Deek	varajäsen saapui 18:44, poistui 20:36, läsnä: 305 §
Haavisto, Joonas	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Haglund, Iida	varajäsen saapui 18:44, poistui 20:36, läsnä: 305 §
Haglund, Mia	varajäsen
Hillman, Perttu	varajäsen
Hyttinen, Nuutti	varajäsen
Ismark, Runa	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Kiesiläinen, Mikko	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Klemetti, Tapio	varajäsen esteellinen 305 §
Lehtinen, Pauliina	varajäsen saapui 18:45, poistui 20:36, läsnä: 305 §
Lovén, Jape	varajäsen esteellinen 305 §, poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Luoma, Tuomo	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Nieminen, Jarmo	varajäsen
Nuorteva, Johanna	varajäsen esteellinen 305 §, poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Nyholm, Henrik	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Paavolainen, Sara	varajäsen
Pajula, Matias	varajäsen
Pasanen, Amanda	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Pasterstein, Dennis	varajäsen esteellinen 305 §, poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Puhakka, Sirpa	varajäsen
Rantanen, Tuomas	varajäsen
Rissanen, Laura	varajäsen
Ruhala, Heidi	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §

09.10.2019

Sivonen, Sameli	varajäsen saapui 18:44, poistui 20:36, läsnä: 305 §
Strandén, Juhani	varajäsen saapui 20:36, poissa: 294 - 305 §
Särelä, Mikko	varajäsen saapui 20:15, poistui 20:36, läsnä: 305 §
Taipale, Kaarin Tamminen, Lilja Tamrakar, Byoma	varajäsen varajäsen varajäsen esteellinen 305 §, poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Turkkila, Matias	varajäsen poistui 20:36, poissa: 306 - 309 §
Valpio, Jani	varajäsen saapui 18:44, poissa: 294 - 304 §
Venemies, Mauri	varajäsen saapui 20:36, poissa: 294 - 305 §
Vierunen, Maarit	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami Aho, Mikko	kansliapäällikkö kaupunkiympäristön toimialajohtaja esteellinen: 305 §
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimia- lajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajoh- taja
Grönholm, Niclas	ruotsinkielisen palvelukokonaisuu- den johtaja
Gros, Nina Kivelä, Liisa	henkilöstöjohtaja viestintäjohtaja esteellinen: 305 §
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja esteellinen: 305 §
Summanen, Juha Rope, Jenni Peltonen, Antti Hyttinen, Hannu Menna, Lauri	hallintojohtaja kaupunginlakimies hallintopäällikkö johtava kaupunginsihteeri johtava asiantuntija esteellinen: 305 §
Andersson, Victor Kähönen, Henri Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri

09.10.2019

	Hannus, Hanna	esteellinen: 305 §
	Isbom, Hanna	erityisavustaja
	Sairanen, Heikki	erityisavustaja
	Seppänen, Pirre	erityisavustaja
	Djupsjö, Stefan	ylikielenkääntäjä
	Andersson, Henrik	kielenkääntäjä
Puheenjohtaja		
	Otso Kivekäs	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
	Harry Bogomoloff	294 - 305 §, osa 307, 308 - 309 § kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
		306 §, osa 307 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	johtava asiantuntija
	Hannu Hyttinen	294 - 301 §, 306 - 309 § johtava kaupunginsihteeri
	Antti Peltonen	302 - 304 § hallintopäällikkö
		305 §

09.10.2019

Tid 09.10.2019 18:00 - 22:19

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande
	jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Sevander, Tomi	ställföreträdande biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare
Arajärvi, Pentti	jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Aro, Katju	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	jävig: 305 §
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	
Hakola, Juha	jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Hamid, Jasmin	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	jävig: 305 §
Honkasalo, Veronika	
Hussein, Abdirahim Husu	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Kaleva, Atte	
Kari, Emma	avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Kivelä, Mai	jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Kolbe, Laura	
Kopra, Pia	
Korkkula, Vesa	

09.10.2019

Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	
Laaksonen, Heimo	
Laisaari, Johanna	
Malin, Petra	jävig: 305 §
Meri, Otto	
Moisio, Elina	jävig: 305 §
Muurinen, Seija	jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	
Niskanen, Dani	
Oskala, Hannu	
Parpala, Matti	
Pelkonen, Jaana	jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	
Said Ahmed, Suldaan	
Saxberg, Mirita	
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	jävig: 305 §
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	avlägsnade sig 21:21, frånvarande: 308 §, 309 §
Torsti, Pilvi	anlände 19:15, frånvarande: 294 - 304 §
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	jävig: 305 §
Vartiainen, Juhana	
Vepsä, Sinikka	
Vuorjoki, Anna	
Väyrynen, Paavo	avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Yanar, Ozan	
Ahlblad, Linda	ersättare anlände 18:44, avlägsnade sig 20:36, närvarande: 305 §
Ahola, Amos	ersättare

09.10.2019

Alanen, Outi	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Anttila, Maija Enroth, Matti	ersättare ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Gurhan, Deek	ersättare anlände 18:44, avlägsnade sig 20:36, närvarande: 305 §
Haavisto, Joonas	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Haglund, Iida	ersättare anlände 18:44, avlägsnade sig 20:36, närvarande: 305 §
Haglund, Mia Hillman, Perttu Hyttinen, Nuutti Ismark, Runa	ersättare ersättare ersättare ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Kiesiläinen, Mikko	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Klemetti, Tapio	ersättare jävig: 305 §
Lehtinen, Pauliina	ersättare anlände 18:45, avlägsnade sig 20:36, närvarande: 305 §
Lovén, Jape	ersättare jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Luoma, Tuomo	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Nieminen, Jarmo Nuorteva, Johanna	ersättare ersättare jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Nyholm, Henrik	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Paavolainen, Sara Pajula, Matias	ersättare ersättare

09.10.2019

Pasanen, Amanda	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Pasterstein, Dennis	ersättare jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Puhakka, Sirpa Rantanen, Tuomas Rissanen, Laura Ruhala, Heidi	ersättare ersättare ersättare ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Sivonen, Sameli	ersättare anlände 18:44, avlägsnade sig 20:36, närvarande: 305 §
Strandén, Juhani	ersättare anlände 20:36, frånvarande: 294 - 305 §
Särelä, Mikko	ersättare anlände 20:15, avlägsnade sig 20:36, närvarande: 305 §
Taipale, Kaarin Tamminen, Lilja Tamrakar, Byoma	ersättare ersättare ersättare jävig: 305 §, avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Turkkila, Matias	ersättare avlägsnade sig 20:36, frånvarande: 306 - 309 §
Valpio, Jani	ersättare anlände 18:44, frånvarande: 294 - 304 §
Venemies, Mauri	ersättare anlände 20:36, frånvarande: 294 - 305 §
Vierunen, Maarit	ersättare
Övriga	
Sarvilinna, Sami Aho, Mikko	kanslichef sektorchef i stadsmiljösektorn jävig: 305 §
Jolkkonen, Juha	sektorchef i social- och hälsovårds- sektorn
Laitio, Tommi Grönholm, Niclas	sektorchef i kultur- och fritidssektorn direktör för den svenska servicehel-

09.10.2019

Gros, Nina	heten
Kivelä, Liisa	personaldirektör
	kommunikationsdirektör
	jävig: 305 §
Saxholm, Tuula	finansdirektör
	jävig: 305 §
Summanen, Juha	förvaltningsdirektör
Rope, Jenni	stadsjurist
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
	jävig: 305 §
Andersson, Victor	stadssekreterare
Kähönen, Henri	stadssekreterare
Mickwitz, Leena	stadssekreterare
	jävig: 305 §
Hannus, Hanna	specialmedarbetare
Isbom, Hanna	specialmedarbetare
Sairanen, Heikki	specialmedarbetare
Seppänen, Pirre	specialmedarbetare
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Andersson, Henrik	translator
Ordförande	
Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande
	294 - 305 §, delvis 307 §, 308 - 309 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande
	306 §, delvis 307 §
Protokollförare	
Lauri Menna	ledande sakkunnig
	294 - 301 §, 306 - 309 §
Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare
	302 - 304 §
Antti Peltonen	förvaltningschef
	305 §

09.10.2019

§	Asia	
294	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
295	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
296	Asia/3	Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen valinta Val av ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion
297	Asia/4	Hallintosäännön muutokset; kaupunginkanslian uudistuminen ja apu- laispormestareiden toimivallan täsmentäminen Ändringar i förvaltningsstadgan; omorganisering av stadskansliet och precisering av biträdande borgmästarnas befogenheter
298	Asia/5	M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelma Projektplan för upphandling av M300-optionsmetrotåg
299	Asia/6	Vuokrauseriaatteiden vahvistaminen erälle tonteille (Toukola, Ara- bianranta) Arrendeprinciper för vissa tomter (Majstad, Arabiastranden)
300	Asia/7	Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen enimmäis- hinnan korottaminen Höjning av maximipriset i projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Mäkelänrinteen lukios skolhus
301	Asia/8	Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukeho- tus Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477 hyväksymisestä Närings-, trafik- och miljöcentralens i Nyland rättelseupppmaning med anledning av godkännandet av detaljplan och detaljplaneändring för Batteribacken nr 12477
302	Asia/9	Korkeasaaren vastaanottorakennusten ja Mustikkamaan leikkipuiston asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12520) Detaljplan och detaljplaneändring för Högholmens mottagningsbygg- nader och Blåbärslandets lekpark (nr 12520)
303	Asia/10	Mellunkylän Kontulan Keinutie 9:n asemakaavan muuttaminen (nro 12526) Detaljplaneändring för Gungvägen 9 i Gårdsbacka i Mellungsby (nr 12526)
304	Asia/11	Karhusaaren eteläosan pientalotonttien asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12486) Detaljplan och detaljplaneändring för småhustomter i södra delen av

09.10.2019

		Björnsö (nr 12486)
305	Asia/12	Valtuutettu Otto Meren aloite Hitas-järjestelmän lakkauttamisesta Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om slopande av hitas-systemet
306	Asia/13	Valtuutettu Mari Holopaisen aloite kotihoidossa olevien ikäihmisten aktivoinnista Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om aktivering för seniorer i hemvård
307	Asia/14	Valtuutettu Mari Rantasen aloite lasten sukuelinten silpomista ehkäisevästä toimintasuunnitelmasta Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om en förebyggande verksamhetsplan mot stympning av barns könsorgan
308	Asia/15	Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite moniammatillisen mielenterveys-työn lisäämisestä Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om ökat multiprofessionellt mentalvårdsarbete
309	Asia/16	Kokouksessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 294

Nimenuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen tämän kokouksen osalta ovat jättäneet läsnäololistassa mainitut valtuutetut ja heidän tilalleen on kutsuttu listasta ilmenevät varavaltuutetut.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Liitteet

1 Läsnäololista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.10.2019

Asia/2

§ 295

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Kauko Koskinen ja Kati Juva sekä varalle valtuutetut Ville Jalovaara ja Laura Kolbe.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Kauko Koskinen ja Kati Juva sekä varalle valtuutetut Ville Jalovaara ja Laura Kolbe.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.10.2019

Asia/3

§ 296

Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen valinta

HEL 2019-009666 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Tuula Sundmanille eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Edina Bilajacin jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti valtuutettu Anna Vuorjoen ehdotuksesta Edina Bilajacin uudeksi jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus 15.9.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- myöntää Tuula Sundmanille eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Tuula Sundmanin (Vas.) 7.6.2017 § 277 jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Tuula Sundman pyytää 15.9.2019 eroa sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen luottamustoimesta muuttuneiden työtehtävien vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus 15.9.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti

09.10.2019

Asia/3

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 653

HEL 2019-009666 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuula Sundmanille eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

09.10.2019

Asia/4

§ 297

Hallintosäännön muutokset; kaupunginkanslian uudistuminen ja apulaispormestareiden toimivallan täsmentäminen

HEL 2019-008978 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti siten, että muutokset tulevat voimaan 1.1.2020 alkaen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosääntöön esitetään muutosta, joka liittyy kaupunginkanslian uudistumiseen. Kaupunginkanslia jakautuisi jatkossa viiden osaston sijasta kuuteen osastoon. Uuden strategiaosaston tehtävinä olisivat kaupungin strateginen kehittäminen ja strategisesti keskeisten asiakokonaisuuksien ja hankkeiden koordinointi, digitalisaation ja tietohallinnon ohjaus, tilasto- ja tutkimustoiminta sekä kansainväliset asiat.

Hallintosääntöön esitetään samalla muutosta apulaispormestareiden toimivallan täsmentämisestä siten, että siinä mainitaan kaupunkistrategian ja talousarvion toteutumisen valvonta toimialalla sekä omalta osaltaan toimialan asioiden viestinnästä huolehtiminen.

Hallintosääntöön esitettävät muutokset on kuvattu liitteessä 2. Ne on käsitelty sääntötyöryhmässä.

Kaupunginkanslian uudistuminen

Kansliapäällikkö asetti 14.5.2019 valmisteluryhmän valmistelemaan uuden osaston perustamista kaupunginkansliaan. Uudistuksen lähtökohtana on ennen kaikkea uusien kyvykkyyksien luominen, mutta osin myös nykyisten toimintojen järjestely tarkoituksenmukaisemmalla tavalla. Kaupungin strategista suunnittelua ja johtamista on kehitettävä myös suhteessa digitalisaation ja kansainvälistymisen mukanaan tuomiin uudistumistarpeisiin sekä poikkihallinnollisten isojen hankkeiden ja toimialakohtaisten kärkihankkeiden käytännön toteutukseen. Strategia ohjaa osaltaan kaupungin voimavarojen kohdentamista ja siten talouden ja toiminnan suunnittelua. Strategisen valmistelun on oltava tasapainossa taloussuunnittelun kanssa.

Strategiatyön ja strategisten hankkeiden toimeenpanon vahvistamiseksi kaupunginkanslian tulee korostaa strategisen johtamisen ja suunnittelun roolia, kohdentaa siihen voimavaroja ja lisätä sitä koskevaa osaamista. Strategian onnistumisen vaatimaa osaamista voidaan käyttää tehokkaammin hyväksi koko organisaatiossa.

Yhtenä organisaation uudistustarpeen herätteenä on toiminut keväällä 2019 valmistunut Helsingin kaupungin digitalisaatio-ohjelma. Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsingin tavoitteena on olla maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki, ja laaditussa digitalisaatio-ohjelmassa on hahmoteltu tämän saavuttamiseen tähtäivät kehityskokonaisuudet ja kärkihankkeet.

Toimintojen sijoittaminen uudelle strategiaosastolle

Kaupungin strateginen ohjaus ja kehittäminen

Osastojakoa uudistettaessa strategiaan liittyvät tehtävät osoitetaan uudelle strategiaosastolle sekä talous- ja suunnitteluosastolle niin, että strategisen kehittämisen, strategisesti keskeisten asiakokonaisuuksien ja strategisten hankkeiden koordinointi kuuluu pääosin uudelle osastolle ja talouden ja toiminnan suunnittelun kautta tapahtuva strategian toimeenpanon koordinointi kuuluu pääosin talous- ja suunnitteluosastolle.

Strategiaosaston tehtävänä on strategisen muutoksen johtaminen, strategiatyön kehittäminen ja kaupungin strategisen kyvykkyden kasvattaminen. Lisäksi strategiaosasto koordinoi kaupunkiyhteisiä strategisia hankkeita, kehittää hankeosaamista (ml. projektien johtaminen) ja tukee yksittäisten hankkeiden vastuutahoja. Strategiaosasto huolehtii strategian toteutumisen erillisraportoinnista. Strategiaosasto koordinoi ja kehittää kaupungin edunvalvontaa ja kaupunkipolitiikkaa sekä edistää valtion ja kaupunkiseutujen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Talous- ja suunnitteluosasto, joka vastaa talousarvioprosessista, koordinoi strategian toimeenpanoa talouteen ja toimintaan liittyvässä vuosisuunnittelussa ja -seurannassa sekä raportoinnissa.

Strategisen ohjauksen ja kehittämisen uudistuksen tavoite on, että strategian toteutumista johdetaan nykyistä tehokkaammin sekä kaupunkitasolla että toimialatasolla.

Kansainvälisen toiminnan koordinointi

Uudistuksen yhtenä lähtökohtana on kansainvälisen toiminnan läheisempi kytkeä strategiseen kehittämiseen. Kaupungin ja sen toimintojen kansainvälistyminen etenee vahvasti ja kansainvälistyminen tuo mukanaan uudistumistarpeita. Kansainvälisessä kilpailussa pärjääminen ja vastuun kantaminen sekä ihmisten, innovaatioiden ja investointien houkuttelu vaativat pitkäjänteistä visiota kaupungin roolista globalisoituvassa maailmassa.

Osastojakoa uudistettaessa Kansainväliset asiat -yksikön kansainvälinen toiminta, mukaan lukien EU-rahoituksen koordinointi, siirretään elinkeino-osastolta uudelle strategiaosastolle. Yksikköön sijoitetut elinkeinotapahtumiin sekä tutkimus- ja tilastointiosaamisen kehittämiseen liittyvät tehtävät, jotka suuntautuvat voimakkaammin elinkeino-osaston muiden yksiköiden tukemiseen, jäävät elinkeino-osaston tehtäviksi.

Tutkimus ja tilastot

Tutkimustoiminta kytkeytyy läheisesti strategiaprosessiin. Kuntastrategian tulee kuntalain mukaan perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Toimintaympäristöanalyysi on ollut ja on jatkossakin keskeinen lähtökohta Helsingin strategiatyössä.

Osastojakoa uudistettaessa Kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö siirretään kokonaan talous- ja suunnitteluosastolta uudelle strategiaosastolle. Tämä pitää tiedolla johtamisen vahvasti osana kaupungin pitkäjänteistä kehittämistyötä. Kanslian muissa yksiköissä on yksittäisiä, yksikköjen ydintehtäviin kiinteästi liittyviä tutkimus-, tilastointi- ja tiedon visualisointitehtäviä, jotka on nykymallissa eriytetty Kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön toiminnasta. Näiden siirtäminen uudelle osastolle ei ole uudistuksen tavoitteiden kannalta tarpeellista.

Digitaalisatio ja tietohallinto

Digitalisaation edelläkävijöille ominainen piirre on selkeä digitaalinen strategia yhdistettynä digitaalista toiminnan uudistamista tukevaan johtamiseen ja kulttuuriin. Helsingissä digitalisaatiokehitys on ollut hajau-

tunutta ennen keväällä 2019 laadittua digitalisaatio-ohjelmaa. Perustettavaksi esitettävällä osastolla tavoitellaan riittävien resurssien ja osaamisen varmistamista ohjaamaan ja tukemaan digitalisaatiota.

Osastojakoa uudistettaessa digitalisaatiojohtaja ja koko digitalisaatio-ohjelman kärkihankkeissa tarvittava osaaminen siirtyvät uudelle strategiaosastolle. Tämä kytkee digitalisaation vahvasti kaupungin ja sen koko palvelujärjestelmän strategiseen kehittämiseen. Kaupungin organisaatiosta löytyvän osaamisen lisäksi digitalisaation edistämiseen hankitaan kokonaan uusia kyvykkyksiä.

Osastojakoa uudistettaessa Tietohallintoyksikkö siirretään kokonaan talous- ja suunnitteluosastolta uudelle strategiaosastolle. Kaupunkiyhteisen ICT-infran ja -tuen järjestämistä ja organisoimista tarkastellaan tarkemmin niin kanslian kuin toimialojen osalta jatkokehittämistoimien yhteydessä.

Apulaispormestarien toimenkuvan kehittäminen

Kaupunginhallitus merkitsi 24.6.2019 § 473 tiedoksi johtamisjärjestelmän valtuustokauden puolivälin tarkastelun ja mm. kehotti kaupunginkansliaa valmistelemaan apulaispormestareiden toimivallan muutosehdotukset hallintosääntöön siten, että ne voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa lokakuussa 2019. Päätöksen perusteluissa todettiin, että johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arvioinneista muodostuu selkeä kuva, ettei laaja-alaista uudelleenarvioinnin tarvetta tehdyn muutoksen kokonaisuudelle ole. Poliittisen johtamisjärjestelmän (pormestarihallinnon ja lautakuntakokonaisuus) koettiin pääsääntöisesti edenneen uudistusten tavoitteen suuntaisesti.

Arvioinnin pohjalta johtamisjärjestelmän muutostarpeena tunnistettiin apulaispormestareiden toimivallan täsmentäminen siten, että hallintosääntöön lisätään maininta apulaispormestarin tehtävästä ja vastuusta valvoa kaupunkistrategian ja talousarvion toteutumista toimialallaan, samoin kuin hänen tehtävästään huolehtia omalta osaltaan toimialan asioiden viestinnästä.

Hallintosääntömuutoksen tarkoituksena on selkeyttää apulaispormestareiden tehtäväkuvaa ja roolia toimialan toiminnassa. Kyseessä ei ole toimivallan muutos.

Hallintosääntöön esitettävät muutokset

Hallintosäännön 4 luvun 2 §:n 2 momenttia esitetään muutettavaksi siten, että kaupunginkanslia jakautuu viiden osaston sijasta kuuteen osastoon.

Elinkeino-osaston hallintosäännön 4 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa määritellyistä tehtävistä esitetään poistettaviksi kansainväliset asiat ja EU-hankerahoituksen koordinointi. EU-hankerahoituksen koordinointi sisältyy strategiaosastolle siirtyvän kansainvälisten asioiden yksikön tehtäviin eikä toimintoa ole jatkossa tarpeen erikseen mainita hallintosäännössä.

Hallintosäännön 4 luvun 2 §:n 2 momenttiin esitetään lisättäväksi uusi 4 kohta "Strategiaosasto, joka huolehtii kaupungin strategisesta kehittämisestä ja strategisesti keskeisten asiakokonaisuuksien ja hankkeiden koordinoinnista, digitalisaation ja tietohallinnon ohjauksesta, tilasto- ja tutkimustoiminnasta sekä kansainvälisistä asioista." Samalla seuraavien kohtien numerointia muutetaan.

Talous- ja suunnitteluosaston 4 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa määritellyistä tehtävistä esitetään poistettaviksi tietohallinto, strategia sekä tilasto- ja tutkimustoiminta. Samalla kohdan numero muutetaan 5 kohdaksi.

Talous- ja suunnitteluosaston samassa kohdassa mainituista tehtävistä esitetään poistettavaksi myös maininta hallinnon kehittämisestä. Kyseessä ei ole varsinainen tehtävien siirto. Hallinnon kehittäminen, sikäli kuin se kytkeytyy ensisijaisesti kaupungin tai kaupunkikonsernin toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, on jatkossakin talous- ja suunnitteluosaston tehtäväkuvaan kuuluva asia. Strategisista hallinnon kehittämishankkeista huolehditaan osastojenvälisenä yhteistyönä.

Vastaavaa työnjakoa noudatetaan jatkossa myös henkilöstöosaston nykyisiin tehtäviin kuuluvan osaamisen johtamisen ja kaupungin tulevan toiminnan kannalta keskeisen johtamisen kehittämisen osalta. Johtamisen kehittäminen, sikäli kuin se kytkeytyy ensisijaisesti esimiestyön, toimintakulttuurin ja yksilöiden johtamisosaamisen kehittämiseen, on henkilöstöosaston tehtäväkuvaan kuuluva asia. Strategisista johtamisen kehittämishankkeista huolehditaan osastojenvälisenä yhteistyönä. Edellä todettu ei edellytä muutoksia voimassa olevaan hallintosääntöön.

Hallintosäännön 5 luvun 3 §:n 4 momentiksi esitetään lisättäväksi "Strategiaosastoa johtaa strategijahtaja." Strategijahtaja on viranhaltija.

Hallintosäännön 9 luvun 2 §:n 1 momenttiin esitetään lisättäväksi uusi 2 kohta "valvoo kaupunkistrategian ja talousarvion toteutumista toimialalla" ja 3 kohta "huolehtii omalta osaltaan toimialan asioiden viestinnästä". Samalla seuraavien kohtien numerointia muutetaan.

Esittelijän kannanotot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jos kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösesityksen, kaupunginhallituksen tarkoituksena on perustaa strategiajohtajan virka ja kehottaa kaupunginkansliaa julistamaan viran haettavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, muutokset näkyvissä

Oheismateriaali

- 1 Kaupunginkanslian osastojaon uudistaminen, Valmisteluryhmän mietintö 18.6.2019
- 2 Mietinnön täydentävä linjaus 11.8.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 656

HEL 2019-008978 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti siten, että muutokset tulevat voimaan 1.1.2020 alkaen.

23.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

09.10.2019

Asia/4

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.10.2019

Asia/5

§ 298

M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelma

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila
- 2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 13.6.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008 § 134 uusien metrojunien hankesuunnitelman, joka sisälsi optiona mahdollisesti hankittavien metrojunien hankinnan.

Pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän vaunumäärän lisäämisellä mahdollistetaan metrolikenteen vuoromäärän nostaminen ja varmistetaan metrojärjestelmän kapasiteetin riittävyys liikennöinnin laajetessa länsimetron laajentumisen myötä.

Liikennelaitoksen johtokunta esittää 13.6.2019 hyväksyttäväksi M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %) sisältäen

vaunujen toimitukset ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt.

Esittelijän perustelut

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Hankinta tulee kaupunkistrategian tavoitetta kestävien liikkumismuotojen kulkumuoto-osuuden kasvattamisesta ja strategian mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla.

Aiemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2008 § 134 uusien metrojunien hankesuunnitelman siten, että hankinnan kokonaishinta on 105 miljoonaa euroa (alv 0%) ja optiona mahdollisesti hankittavien metrojunien kokonaishinta on 80 miljoonaa euroa (alv 0%).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti 2.10.2018 § 116 kehottaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitosta (HKL) käynnistämään 5–6 M300-metrojunan hankinnan option perusteella.

HKL:n johtokunta hyväksyi 17.1.2019 § 8 M300-sarjan metrojunien ohjaamoergonomian kehittämisen hankesuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

HKL:llä on tällä hetkellä metroluennetta varten 45 nelivaunuista metrojunaa. Nykyinen kalusto koostuu 19 M100-sarjan metrojunasta, 6 M200-sarjan metrojunasta ja 20 M300-sarjan metrojunasta. M300-sarjan metrojunat on hankittu edellä mainitun kaupunginvaltuuston 21.5.2008 hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti.

Metroluennan suurin vuoromäärä tällä hetkellä on 36 vuoroa, mikä tarkoittaa käyttöasteena 80 %:n käyttöastetta. M300-metrojunien option hankinnan toteuttaminen ja kaluston käyttöasteen nosto mahdollistavat enintään 43 vuoron liikenteen suorittamisen vuodesta 2023 eteenpäin. Edellytyksenä 43 vuoron liikenteelle on myös länsimetron kokonaisuuden vuoro- ja reittisuunnittelun täsmentyminen. HKL ei voi toteuttaa laajenevaa liikennettä nykykaluston käyttöasteen nostamisella, minkä vuoksi lisäjunien hankinta on välttämätöntä.

Länsimetron toisen vaiheen (Matinkylä–Kivenlahti) vaikutuksia ja vaatimuksia metroluennan kapasiteetille on käsitelty HSL:n hallituksen 2.10.2018 tekemän päätöksen yhteydessä. HKL:lle osoitetun metrojunien option käyttämisestä koskevan kehotuksen lisäksi HSL:n hallitus

esitti HKL:lle uuden, metron automatisointiin tähtäävän, hankkeen käynnistämistä vuoden 2019 aikana.

M300-sarjan metrojunat on alun perin tilattu automaattiajoon soveltuvina junina, joten mahdollinen automatisointi tulevaisuudessa on toteutettavissa tämän hankkeen kohteena oleviin juniin ongelmitta, sillä mahdollisuus palauttaa ne automaattiajoon soveltuviksi säilyy. Metrojunien arvioitu käyttöikä on 40 vuotta.

Kun edellinen automatisointihanke keskeytyi, HKL tilasi tällä hetkellä käytössä oleviin 20 M300-sarjan metrojunaan tilapäisen kuljettajakäyttöön soveltuvan ohjaamon. Tilapäisissä ohjaamoissa on todettu tarve kuljettajaergonomian kehittämiseen ja tämän korjaamiseen tähtäävän hankkeen suunnitteluvaihe valmistuu ennen nyt päätettävänä olevan hankkeen suunniteltua toteutusaikataulua.

Hankkeen toteuttaminen

HKL:n käytössä olevat M100- ja M200-sarjojen metrojunat peruskorjataan vuosien 2019–2023 aikana ja nämä junat jatkavat liikenteessä 2020- ja 2030 -lukujen taitteeseen asti. Alkuperäisessä M300-sarjan metrojunien hankintasopimuksessa varattiin mahdollisuus tilata samantaisia junia optiona enintään 5 kappaletta.

Koska nykyinen kalusto säilyy liikennekäytössä mahdollisen uuden automatisointihankkeen toteutukseen saakka, on tarkoituksenmukaista toteuttaa metrolienteen vuoromäärän lisäämisen vaatimat kalustohankinnat tätä optiomahdollisuutta käyttäen.

Hankkeessa hankitaan lisää viisi nelivaunuisia M300-sarjan metrojunaa siten, että hankittavat vaunut sisältävät kaikki alkuperäiseen M300-sarjan metrojunatoimitukseen tehdyt muutokset ja lisäykset sekä ohjaamoergonomiahankkeen mukaiset ohjaamon kehittämistoimenpiteet. Hankittaviin optiosarjan juniin muutokset tehdään tehtäällä ja näin varmistetaan, että toimitettavat junat ovat valmiita liikennöintiin toimituksen tapahtuessa.

Hankkeella ei ole hankkeen aikaisia vaikutuksia liikenteeseen.

Kustannukset

Vuodelle 2019 kohdistuu kustannuksia hankkeesta yhteensä n. 3,7 miljoonaa euroa. Vuosille 2020–2024 kohdistuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n kyseisten vuosien talousarvioiden laadinnassa.

Hankkeen kustannuksiksi on arvioitu yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina 1,4 miljoonan euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Hanke aiheuttaa metrojunien huolto- ja kunnossapitokustannuksia noin 0,22 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi junille tehdään noin 0,9 miljoonan euron peruskorjaus per juna (yhteensä noin 4,5 miljoonaa euroa) käyttöiän aikana.

HKL vakuuttaa metrojunat kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy n. 0,5 miljoonaa euroa.

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 16,7 miljoonaa euroa (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä valmistuksen aikainen korko (2,2 miljoonaa euroa) on laskettu erikseen.

HKL:n ja HSL:n välisen voimassa olevan liikennöintisopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa kalustohankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila
- 2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 13.6.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

HKL:n johtokunta

Päätöshistoria

09.10.2019

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 639

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 115

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman 5.6.2019 hyväksymistä esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen vaunujen toimitukset ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 40,7 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Perttu Juhas, kaluston kunnossapitopäällikkö, puhelin: 310 70547
perttu.juhas(a)hel.fi

09.10.2019

Asia/6

§ 299

Vuokrausperiaatteiden vahvistaminen eräille tonteille (Toukola, Arabianranta)

HEL 2019-006011 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti asemakaavan muutokseen nro 12303 sisältäviin asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Osto-oikeusperiaatteet
- 3 Asemakaavakartta nro 12303

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Vuokralainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Arabian Yritystalo Holding Oy:lle on varattu tontit 23126/11—13 sääntelemättömien ilman Hitas-ehtoja toteutettavien omistus- ja/tai vuokra-asuntojen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten

31.12.2018 saakka siten, että mainituista tonteista vähintään yksi tulee toteuttaa vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Varausta on jatkettu tonttipäällikön päätöksellä 31.12.2020 saakka.

Tonttien rakentaminen alkaa arvion mukaan vuoden 2020 alussa. Kaupunginvaltuusto on 9.12.2015, 340 § vahvistanut tonteille vuokrausperusteet ja päättänyt osto-option sisällyttämisestä tonttien vuokrasopimukseen. Ajan kulumisen ja maan arvon kohoamisen vuoksi tonteille tulee vahvistaa uudet vuokraus- ja osto-oikeusperiaatteet.

Esittelijän perustelut

Asian tausta ja nykytilanne

Toukolan Arabianrannan ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen tontin (TYK) 23126/5 asemakaavan muutos on tullut vireille vuonna 2013. Tontin käyttötarkoituksen muutoksen perusteena oli tontilla sijaitsevan toimitilarakennuksen vajaakäyttö. Rakennus on perusteellisen saneerauksen tarpeessa ja se on suunniteltu purettavaksi asemakaavamuutoksen jälkeen. Tontin 23126/5 nykyinen maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2025 saakka.

Asemakaavan muutos nro 12303 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.3.2017, 176 §, minkä jälkeen asemakaavan voimaantulo on viivästynyt siitä tehdyn valituksen johdosta. Asemakaavan muutos tuli voimaan 26.6.2018. Asemakaavan muutoksen myötä TYK-tontin 23126/5 tilalle on kaavoitettu asuinkerrostalotontit (AK) 23126/11—13. Asemakaavan muutos mahdollistaa toimitilatontin muuttamisen asuinkäyttöön. Nykyinen toimitilarakennus puretaan ja tonteille rakennetaan uusia asuinkerrostaloja. Rakennusten pohjakerroksissa on ulosvuokrattavaa liiketilaa yhteensä 700 k-m². Pysäköinti järjestetään rakennusten sisäpihalle kannen alle.

Asemakaavakartta on liitteenä 3.

Varauspäätös

Kaupunginhallitus on 16.11.2015, § 1108 varannut Arabian Yritystalo Holding Oy:lle asemakaavan muutosehdotuksen mukaiset suunnitellut tontit 23126/11—13 sääntelemättömien ilman Hitas-ehtoja toteutettavien omistus- ja/tai vuokra-asuntojen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten 31.12.2018 saakka siten, että mainituista tonteista vähintään yksi tulee toteuttaa vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Varausta on jatkettu 6.2.2019, 8 § tonttipäällikön päätöksellä 31.12.2020 saakka. Varauksensaaja Arabian Yritystalo Holding Oy on sulautunut Sivipre Oy:öön, jonka vuoksi tonttivaraus on siirretty Sivipre

Oy:lle. Muutoin varausta on jatkettu entisin ehdoin. Tontti on vuokrattu Sivipre Oy:lle teollisuustarkoituksiin tehdyllä maanvuokrasopimuksella 31.12.2025 saakka. Vuokra-alueella sijaitsee tyhjillään oleva toimitilarakennus. Asuntorakentaminen edellyttää vanhan toimitilarakennuksen purkamista tontilta.

Arvion mukaan tonttien rakentuminen käynnistyy vuoden 2020 alussa. Kaupunginvaltuusto on 9.12.2015, 340 § vahvistanut tonteille 23126/11—13 vuokrausperusteet ja päättänyt osto-option sisällyttämisestä tonttien vuokrasopimuksiin.

Sivipre Oy:n yhteistyökumppaniksi on hyväksytty YIT Suomi Oy. Tonttien vuokralaisiksi tulee YIT Suomi Oy:n perustamat asunto-osakeyhtiöt.

Tonttien tiedot

Asemakaavan muutoksen nro 12303 mukaisten asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 asuinrakennusoikeus on yhteensä 17 600 k-m² ja lisäksi on 700 k-m² liiketilaa. Tonttien yhteenlaskettu pinta-ala on noin 6 171 m². Osoite on Hämeentie 153. Rakennusoikeudet jakautuvat tonteittain seuraavasti:

- tontti 23126/11: rakennusoikeus 5 300 k-m² + 150 k-m² liiketila + 150 k-m² kahvila/ravintola
- tontti 23126/12: rakennusoikeus 7 800 k-m² + 300 k-m² liiketila
- tontti 23126/13: rakennusoikeus 4 500 k-m² + 100 k-m² liiketila.

Edellä mainittuja tontteja ei vielä ole lohkottu eikä rekisteröity kiinteistörekisteriin.

Varauksensaajan tarkoituksena on jakaa edellä mainitut tontit neljäksi asuinkerrostalotontiksi (AK), joiden rakennusoikeudet jakautuisivat seuraavasti:

- 5300 k-m² + 164 k-m² kahvila/ravintola + 133,5 k-m² liiketila
- 2800 k-m²
- 5000 k-m² + 291,5 k-m² liiketila
- 4500 k-m² + 105 k-m² liiketila

Tonttijako ei ole vielä vireillä.

Maaperä

Tontilla on tehty maaperän pilaantuneisuustutkimus (Ympäristötekni-
nen tutkimusraportti, Hämeentie 153, 9.6.2015, Vahanen Environmen-
tal Oy), jonka mukaan tontin maaperä on pilaantunut. Tämä huomioi-
daan tulevassa maanvuokrasopimuksessa siten, että kaupunki korvaa

ennen ensimmäisen maanvuokrasopimuksen (sopimusnro 13594, 1.6.1986) alkua tapahtuneesta pilaantumisesta ja posliinitäytöstä aiheutuvat ylimääräiset kustannukset tavanomaiseen maarakentamiseen nähden vain, mikäli korvattavista toimenpiteistä ja kustannuksista on sovittu etukäteen ennen toimenpiteisiin ryhtymistä ja lisäksi kunnostuksen suunnittelu ja pima-ilmoitus on tehty yhteistyössä kaupungin kanssa. Ylimääräisinä kustannuksina ei pidetä maaperän puhdistamisesta tai posliinin poistosta aiheutuvaa töiden hidastumista eikä alemman ohjearvon alittavien maiden poistamisesta aiheutuvia kustannuksia. Kaupunki ei vastaa viivästyksestä johtuvista vahingoista, joita varauksen saajan hankkeelle tai kolmansille osapuolille saattaa aiheutua tontin maaperän puhdistamisesta tai posliinin poistosta.

Luovutustapa

Asuinkerrostalotontit 23126/11—13 tai niistä muodostettavat tontit luovutetaan vuokraamalla ne pitkäaikaisesti.

Sääntelemättömänä vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotantona toteutettavien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrasopimukseen liitetään osto-oikeus tontteihin.

Hämeentie 153:n hanke on ollut vireillä jo syyskuusta 2013 lähtien, jolloin Toukolan Arabianrannan TYK-tontin 23126/5 kaavamuutos käynnistyi tontin silloisen vuokralaisen Arabian Yritystalo Holding Oy:n aloitteesta. Asemakaavan muutoksesta tehdyn valituksen vuoksi kaavamuutos on saanut lainvoiman vasta kesäkuussa 2018. Varauksensajasta johtumattomista syistä hanke ei ole edennyt.

Ajan kulumisen ja maanarvon kohoamisen vuoksi tonteille tulee vahvistaa uudet vuokrausperiaatteet. Lisäksi sääntelemättömänä vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotantona toteutettavien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokralaisille tulisi vahvistaa osto-oikeus tontteihin.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § päättänyt Helsingin kaupungin tontinluovutusta koskevista linjauksista sekä niitä tarkentavista soveltamisohjeista. Nyt kyseessä olevien tonttien varauspäättös on tehty marraskuussa 2015 ja varausta on jatkettu helmikuussa 2019, eli ennen uusien tontinluovutuslinjausten vahvistamista. Kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden vuoksi on tärkeää, ettei uusia linjauksia sovelleta taannehtivasti. Linjaukset ja olemassa olevat tontinluovutuskäytännöt eivät lähtökohtaisesti saa muuttua kesken vireillä olevien hankkeiden suunnittelun. Tämän vuoksi ja hankkeen toteuttamisen edistämiseksi esitetään, että sääntelemättömänä vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotantona toteutettava tontti/toteutettavat tontit vuokrataan osto-oikeudella.

Varauspäätöksen mukaan vähintään yksi tontti tulee toteuttaa sääntelemättömänä vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona. Varauksensaaja on ilmoittanut, että AK-tontit 23126/11—13 on tarkoitus jakaa neljäksi tontiksi ja että arviolta yhdelle tai kahdelle tontille toteutettaisiin sääntelemätöntä vapaarahoitteista vuokra-asuntotuotantoa. Tonttien 23126/11—13 asuinrakennusoikeuden määrä on kaikkiaan yhteensä noin 17 600 k-m² ja liiketilan noin 700 k-m². Tästä vapaarahoitteisina vuokra-asuntoina toteutettaisiin enintään arviolta noin 9 500 k-m² ja liiketilaa näille tonteille sijoittuisi arviolta noin 400 k-m². Ostaoikeutta käytettäessä yhteenlaskettu myyntihinta olisi näiden sääntelemättömänä vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta arviolta vähintään noin 8,73 miljoonaa euroa.

Ehdotetut vuokraus- ja osto-oikeusperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu tontin arviokirjahinta, hintavyöhykekartta, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperusteet ja -periaatteet, tonttien sijainti ja alueen maanarvon kehittyminen pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on tavanomaiseen tapaan otettu vuokrausperiaatteita määritettäessä huomioon.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto päätti 9.12.2015, 340 § oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 23. kaupunginosan (Toukola) asuinkerrostalotontit (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömien omistusasuntojen osalta 40 euroa ja sääntelemättömien vuokra-asuntojen osalta 38 euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2016, 181 § oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asuinkerrostalotontit (AK) 10630/1 ja 3, 10632/1 ja 3, 10634/1 ja 4, 10636/3 ja 6 sekä 10637/1 ja 3 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja/tai Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen tukemien asuntojen osalta 42 euroa.

Asuntotonttien vuokra

Asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana sääntelemättömänä vapaarahoitteisena omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähin-

tään 46 euroa (nykyarvo 3/2019, ind.1961 on noin 902 euroa), kahvila-, ravintola, liike- ja julkisten palvelutilojen rakennusoikeuden osalta vähintään 21 euroa (nykyarvo 3/2019, ind.1961 on noin 412 euroa) ja kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta vähintään 13 euroa (nykyarvo 3/2019, ind.1961 on noin 255 euroa). Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 3,61 euroa/as-m²/kk.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Mikäli asemakaavassa tonteille osoitettua rakennusoikeuden määrää ei vuokralaisesta riippumattomista syistä voida kokonaan toteuttaa, vuokraa ei siltä osin peritä, mikäli vuokralainen toimittaa asiassa rakennusvalvonnan vahvistaman selvityksen.

Vuokralainen on velvollinen suorittamaan purkutyöt mahdollisimman nopeasti ja ilmoittamaan niiden päättymisestä välittömästi vuokranantajalle. Vuokraa ei peritä rakennusten purkutöiden ajalta, kuitenkin enintään kolmelta kuukaudelta.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokra-ajaksi esitetään noin 65 vuotta, jolloin vuokra-aika päättyy 31.12.2085.

Osto-oikeus

Sääntelemättömänä, vapaarahoitteisena vuokra-asuntotuotantona toteutettavien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokralaisille vahvistetaan osto-oikeus tonttiin siten, että tontille toteutettavan asuinrakennusoikeuden kauppahinta määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 46 euroa. Laskennallinen k-m² -hintaa (3/2019, ind. 19,61) olisi tällöin vähintään noin 902 euroa.

Tontille toteutettavien kahvila-, ravintola- ja liike- ja julkisten palvelutilojen osalta kauppahinta määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 21 euroa. Laskennallinen k-m² -hintaa (3/2019, ind. 1961) olisi tällöin vähintään noin 412 euroa/k-m².

Tontille toteutettavien kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta kauppahinta määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliö-

metrihintana vähintään noin 13 euroa, jolloin laskennallinen k-m² -hintaa (3/2019, ind. 1961) olisi vähintään noin 255 euroa.

Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä viimeksi julkaistulla elinkustannusindeksin pisteluvulla korjatun edellä mainitun yksikköhinnan mukaan. Kaupungilla on kuitenkin kaikissa tapauksissa oikeus periä vähintään edellä mainittuun yksikköhintaan perustuvaa kauppahintaa, joka saadaan kertomalla edellä mainittu yksikköhinta luvulla 19,61 (3/2019, ind. 1961).

Mikäli tontin lopullinen yhteenlaskettu kerrosalan määrä ylittää lainvoimaisessa rakennusluvassa tontin asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden määrän tai asemakaavan mukainen rakennusoikeus muutoin ylitetään, kaupungilla on oikeus periä kultakin ylittävältä kerrosneliömetriltä vastaavaa lisäkauppahintaa.

Mikäli kaikkea tonteille osoitettua rakennusoikeuden määrää ei vuokralaisesta riippumattomista syistä voida kokonaan toteuttaa, tämän osalta ei peritä kauppahintaa, mikäli vuokralainen toimittaa asiassa rakennusvalvonnan vahvistaman selvityksen.

Kauppahintaa ei peritä siltä osin, kun asemakaavamääräykset sallivat asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien rakennuksen pääkäyttötarkoituksen ulkopuolisten tilojen rakentamisen.

Vuokralaisen osto-oikeus on voimassa viisi vuotta pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen mukaisen vuokra-ajan alkamisesta. Vuokralaisella on mahdollisuus käyttää osto-oikeutta aikaisintaan sen jälkeen, kun tontille rakennettava rakennus on rakennusvalvontaviranomaisen toimesta hyväksytty käyttöön otettavaksi.

Osto-oikeuden käyttämisen edellytyksenä on, että vuokralainen on noudattanut tontin maanvuokrasopimuksen mukaisia ehtoja.

Tonttia myytäessä on sopimusehdoin varmistettava, että sille rakennetut asunnot pidetään vuokra-asutokäytössä vähintään kymmenen (10) vuotta rakennuksen käyttöönotosta lukien.

Muilta osin tontin tai siitä muodostettavan tontin kaupassa noudatetaan kaupungin normaalisti käyttämiä kiinteistökaupan ehtoja sekä toimivaltaisen viranhaltijan päättämiä lisäehtoja ja tarkentavia kauppahinnan määräytymistä koskevia ehtoja.

Asiassa on saatu ulkopuolisen asiantuntijan arviolausunto. Lausunnon perusteella voidaan todeta, että esitetty myyntihinta vastaa käypää arvoa.

Toimivalta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kiinteän omaisuuden myynnistä, silloin kun luovutettavan omaisuuden kauppahinta ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 18.9.2017, 865 § päättänyt, että kaupunkiympäristölautakunta tai sen määräämä viranomainen päättää kiinteistöjen tai rakennusten myynneistä tai vaihdossa luovuttamisesta, kun sopimuksen kokonaisarvo on enintään 5 miljoonaa euroa. Kun sopimuksen arvo ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Arviokirja

Arviokirja on salassa pidettävä asiakirja (JulKL 24 § 1 mom. 17 kohta). Luottamushenkilöillä on mahdollisuus tutustua asiakirjaan kaupungin kirjaamossa esityslistan julkaisun jälkeen. Kokouspäivänä se on saatavissa kokouksen sihteeriltä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Osto-oikeusperiaatteet
- 3 Asemakaavakartta nro 12303

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Vuokralainen

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

09.10.2019

Asia/6

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 637

HEL 2019-006011 T 10 01 01 02

Päätös

A)

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa asemakaavan muutokseen nro 12303 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

B)

Kaupunginhallitus vahvisti edellä mainittujen tonttien vuokralaisille osto-oikeuden tontteihin liitteen 2 mukaisin osto-oikeusperiaattein ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.06.2019 § 335

HEL 2019-006011 T 10 01 01 02

Hämeentie 153

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- kaupunki vahvistaa Helsingin Toukolan asemakaavan muutokseen nro 12303 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11-13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein

09.10.2019

Asia/6

-
- kaupunki vahvistaa asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11-13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokralaisille osto-oikeuden tontteihin liitteen 2 mukaisin osto-oikeusperiaattein

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kumara, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34013
anu.kumara(a)hel.fi
Tiina Aitta, Kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

§ 300

Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen enimmäishinnan korottaminen

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 3 800 000 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 20 800 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Mäkelänrinteen lukion perusparannus- ja laajennushankkeen kustannussarvio 16.5.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksytty hankesuunnitelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.3.2019 § 102 Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 9 797 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa.

Laajennus- ja perusparannushanke on osa Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävän Urhea-kampuksen rakentamista. Hankesuunnitelma koskee nykyisessä lukiorakennuksessa tehtävää laajaa teknistä perusparannusta ja uutta laajennusosaa, joka yhdistää lukion

samalla tontille rakennettavaan Urhea-halliin sekä naapuritontille rakennettavaan opiskelijoiden asuinrakennukseen.

Perusparannuksessa uusitaan nykyisen lukiorakennuksen luokkasiiven ulkoseinärakenteet ja ikkunat sekä osa alapohjarakenteista. Samalla uusitaan taloteknisiä järjestelmiä. Liikuntasaliin ulkoseinärakenteet tiivistetään ja paikalliset kosteusvauriot korjataan. Hankkeen yhteydessä uusitaan myös piha-alue ja sen sadevesijärjestelmät.

Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Hankesuunnitelmavaiheessa kustannusarvio tehtiin rakennusosapohjaisena laskentana. Yleissuunnitelmien kustannusarvio on sen sijaan laskettu suoritepohjaisena, mikä tarkoittaa kustannusarviota oleellisesti. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on esittänyt hankkeen enimmäishinnan korottamista 3 800 000 eurolla. Tarkempi vertailu on liitteenä olevassa kustannusarviossa.

Urhea-kampuksella on samanaikaisesti käynnissä kolme eri rakennushanketta. Kaikista rinnakkaisen rakentamisen vaatimista erityisjärjestelyistä ei ollut tietoa vielä hankesuunnitteluvaiheessa. Rinnakkaishankkeista johtuvien työjärjestelyjen ja asennusaikataulujen aiheuttamat lisäkustannukset ovat tulleet esiin vasta tarkemmassa yleissuunnitteluvaiheessa.

Hankesuunnitteluvaiheessa mm. arvioitiin, että työmaatie olisi mahdollista järjestää Vallilanlaakson kautta. Toteutussuunnitteluvaiheessa kuitenkin ilmeni, että kaikkien kolmen hankkeen työmaaliikenne tulee järjestää Mäkelänkadulta ja koulun työmaaliikenne järjestetään koulun huoltopihan kautta. Tämä on huomattavasti hankalampaa ja vaikeuttaa erityisesti työmaan elementtiasennusta. Työmaa-alueen rajoitteet edellyttävät työmaaliikenteeltä erityisjärjestelyjä ja kalliin nosto- ja siirtokaluston käyttöä.

Mäkelänkadun perusparannuksen katusuunnitelma ja Urhea-hallin laajennusvaraukseksi jäävän tilapäisen pysäköintialueen korkotaso ovat tarkentuneet hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Piha-alueen hulevesien hallitseminen ja poisjohtaminen edellyttää poikkeuksellisen suuren määrän sadevesikaivoja ja varautumista louhintaan hulevesijärjestelmän rakentamisen yhteydessä.

Nykyisen rakennuksen julkisivun uusimisen yhteydessä uusitaan myös sokkelin sisäkuori julkisivurakenteen tiiviyden varmistamiseksi. Sisäkuoren uusimisen tarpeellisuus on ilmennyt vasta toteutussuunnitteluvaiheessa.

Rakentaminen on alkanut talotekniikan siirtotöillä ja asuin/keittiösiiven purkutöillä alkukesällä 2019. Laajennuksen ja perusparannuksen toteutus kilpailutetaan kuluvana syksynä. Laajennusosa on tarkoitettu käyttöön tammikuussa 2021. Nykyisen rakennuksen perusparannus toteutetaan vaiheittain ja hanke on kokonaisuudessaan valmis kesällä 2021.

Hankkeen uudet kokonaiskustannukset

Perusparannuksen ja laajennuksen hyväksytyt enimmäishinta oli hankesuunnitteluvaiheen kustannusarviossa arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa kustannustasossa syyskuu 2018.

Enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen uusi enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 800 000 euroa. Kustannustasona on käytetty indeksiä huhtikuu 2019. Kustannukset ovat arvonlisäverottomana 2 123 euroa brm², mikä vastaa aiemmin toteutettujen samankaltaisten koulurakennusten keskineliöhintaa.

Vuoden 2019 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019–2028 hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu 11 000 000 euroa vuosille 2019–2021. Hankkeen toteutuksen edellyttämä 20 800 000 euron rahoitustarve on otettu huomioon uuden rakentamishjelmaehdotuksen valmistelussa siten, että hanke toteutetaan alkuperäisessä aikataulussa.

Korjatuilla kustannuksilla tilojen tulevaisuudeksi kuukausivuokraksi arvioidaan 23,99 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 20,18 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,81 euroa/htm². Yhteensä vuokratkustannukset ovat siten arviolta 201 134 euroa kuukaudessa eli 2 413 612 euroa vuodessa.

Vuokra-arvio on laskettu korjatun enimmäishinnan perusteella 30 vuoden poistoajalla ja kolmen prosentin tuotto-odotuksella. Pääomavuokra tarkentuu toteutuneiden kustannusten mukaan ja ylläpitovuokra valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 27.8.2019 § 305 antanut hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta puoltavan lausunnon. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Hankesuunnitelmia koskeva toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

09.10.2019

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Mäkelänrinteen lukion perusparannus- ja laajennushankkeen kustannusarvio 16.5.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 638

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 3 800 000 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 20 800 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

04.03.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 305

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta 3 800 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enimmillään yhteensä 20 800 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta huomauttaa, että kaupunkiympäristön toimialan on huomioitava nyt esitettävä enimmäishinnan korotus ja siitä aiheutuva vuosittainen lisävuokra (n. 196 600 euroa) kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuokra-arviossa, että vuokrankorotus voidaan huomioida toimialan budjetissa jo vuodelle 2021.

Lautakunta muistuttaa lisäksi, että tilahankeen vuokravaikutukset tulee huomioida toimialan talousarviossa.

12.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 11.07.2019 §
10

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Palvelutilaverkkoyksikön päällikkö päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy:n laatimat Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 7.3.2019 päivätyt yleissuunnitelmat (L2) ehdoilla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala hyväksyy yleissuunnitelmat ja Kaupunginvaltuusto hyväksyy hankkeen enimmäishinnan korotuksen.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.3.2019 Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 14.12.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 9 797 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti 27.6.2019 kaupunginhallitukselle Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korotusta siten, että hankkeen laajuus on 9 797 brm² ja kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 20,8 miljoonaa euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Suunniteltu perusparannus

Mäkelänrinteen lukioon osoitteessa Mäkelänkatu 47 on suunniteltu laajennus ja tekninen perusparannus, jonka yhteydessä tehdään toiminnallisia muutoksia ja uudistetaan piha-alue. Hankkeen toteuttaminen on edellytys Urhea-kampuksen toteutumiseksi. Helsingin kaupunkistrategian 2017 - 2021 mukaan Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävää Urhea-kampuksen rakentamista edistetään.

Laajennusosa on suunniteltu siten, että se mahdollistaa lukion, Urheahallin sekä Hoas:in asuinkerrostalon liittymisen toisiinsa sisäyhteydellä. Laajennuksen alimpaan kerrokseen, tulevan urheiluhallin sisäänkäyntitasolle, sijoittuvat aula-, puku-, pesu-, sosiaali- ja siivoustitilat. 1. kerrokseen, nykyisen lukiorakennuksen sisäänkäyntitasolle, toteutetaan uusi keittiö ja ruokasali. 2. kerrokseen sijoitetaan avoimen oppimisympäristön periaatteella toimivaa opetustilaa, joka palvelee myös ylioppilaskirjoitustilana. Laajennusosa sisältää Urhea-hallin ja koulun yhteiskäyttöisiä tiloja. Lisäksi Urhea-halli käyttää koulun ruokahuoltotiloja.

Perusparannuksen yhteydessä uudistetaan nykyiseen rakennukseen sijoittuvat aula- ja hallintotilat sekä lisätään opinto-ohjaajan tilat ja wc-tiloja. 2. kerroksessa uudistetaan oppilashuollon tiloja sekä päivitetään nykyinen fysiikan opetustila biologian opetustilaksi.

Uudet ja uudistettavat tilat suunnitellaan pitkäaikaiskestäväksi ja helposti huollettavaksi. Rakenteet, materiaalit, kalusteet ja varustukset suunnitellaan kulutusta kestäviksi, kunnostettaviksi ja helposti puhdistettaviksi.

Koulun ja urheiluhallin yhteisen pihan maastoa muotoillaan niin, että urheiluhallin rakennuttua saadaan järjestettyä tulvimisreitit sekä urheiluhallille esteetön sisäänkäynti. Pihan kasvillisuus ja pinnoitteet uusitaan. Pihalle sijoitetaan kuntoiluvälineitä. Polkupyöräpaikoitus, saatto-

ja huoltoliikennejärjestelyt uudistetaan. Piha-alueen sadevesijärjestelmä uusitaan.

Nykyisen rakennuksen turvallisuus ja terveellisyys varmistetaan. Tuuletuvia ryömintätiloja puhdistetaan rakennusjätteestä ja niiden ilmanvaihtoa parannetaan. Maanvastaiset alapohjarakenteet, joiden alla on havaittu kosteutta, uusitaan pinnoitteiltaan vesihöyryä läpäiseviksi. TOJA-eristettä sisältävät ala-/välipohjarakenteet sekä tekniikkakanaali uusitaan. Liikuntasalisiivessä alapohjarakenne tiivistyskorjataan ja näyttämön alla olevat rakennusjätteet poistetaan. Nykyiset tiili-villa-tiili ulkoseinärakenteet puretaan ja uusitaan sisäkuorta myöten. Ikkunat uusitaan ja sokkelin TOJA-eriste poistetaan. Liikuntasalisiiven betoni-villa-tiili ulkoseinärakenteisiin tehdään kattava tiivistyskorjaus. Yläpohjassa korjataan paikallisia puutteellisia lisälämmöneristyksiä. Nykyinen siipirakennus puretaan laajennuksen tieltä.

Rakennuksen sähköjärjestelmät; mm. automaatio-, valaistus-, lukitus-, turva-, kulunvalvonta-, AV- ja tietotekniset järjestelmät uusitaan muutosalueilla ja rakennetaan laajennusosaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi ottaen huomioon rakennuksen eri käyttäjätahot ja yhteiskäyttöalueet.

Hanke on suunniteltu kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia. Urhea-kampuksen hankkeiden yhteensovittamisessa on tehty yhteistyötä Urhea-halli Oy:n sekä Hoas:in edustajien kanssa.

Kustannukset

Yleissuunnitelmista laaditun, 16.5.2019 päivätyn kustannusarvion mukaan hankkeen kustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 20 800 000 euroa.

Yleissuunnitelmien kustannusarvio ylittää arvonlisäverottomana 3 945 845 euroa hankesuunnitelman indeksikorjatun kustannusarvion 16 854 155 euroa. Enimmäishinnan korotusesitys on päätöksenteossa.

Hankkeen rahoitus

Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymässä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019 - 2028 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu määrärahaa yhteensä 11 miljoonan euroa siten, että hankkeen toteutus on vuosina 2020 - 2021. Hankkeen toteutuksen edellyttämä 20,8 miljoonan euron rahoitustarve otetaan huomioon uudessa rakentamishjelmaehdotuksessa.

Hankkeen aikataulu

Hankkeen aikataulu on kireä, koska ahtaan rakennuspaikan työmaajärjestelyjen vuoksi toteuttaminen on kytkettävä Urhea-hallin toteuttamiseen. Rakentaminen tehdään vaiheittain siten, että osa koulusta on koko ajan käytössä.

Laajennuksen rakentaminen alkaa purkutöillä kesällä 2019. Maanrakennustyöt tehdään syksyllä 2019. Laajennuksen rakentamisaika on 11/2019 – 11/2020. Perusparannus tehdään vaiheittain 4/2020 – 11/2020. Liikuntasalisiiven tiivistyskorjaukset tehdään 1/2021 - 4/2021.

Väistötilat

Laajennuksen toteutuksen aikana 8/2019 – 12/2020 koulun ruokailu siirretään väistötiloihin Stadin ammattiopiston ruokaloihin osoitteessa Hattulantie 2 sekä Onnentie 18. Tänä ajanjaksona myös osa opetuksesta siirretään väistötiloihin Stadin ammattiopiston Onnentie 18 toimipaikkaan. Väistötilojen arvioidut kustannukset ovat enintään 900 000 euroa (alv 0). Ne on otettu huomioon perusparannuksen jälkeen perittävän vuokran arvioissa, mutta eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin rakentamiskustannuksiin.

Lausunnot ja esittelyt

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja on osallistunut hankkeen suunnitteluun ja järjestänyt käyttäjäkokouksia. Koulun rehtori on osallistunut käyttäjäkokouksiin. Yleissuunnitelmat on toimitettu tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 10.7.2019.

Kaupungin esteettömyysasiamies on tarkastanut viitesuunnitelmat esteettömyyskatselmuksessa 2.10.2018. Ympäristöpalvelujen ympäristöterveys- ja elintarvikeyksiköiden edustajat ovat tarkastaneet viitesuunnitelmat 1.10.2018.

Yleissuunnitteluvaiheessa ei suunnitelmiin ole tullut olennaisia muutoksia. Katselmuksissa esitetyt huomiot on otettu jatkosuunnittelussa huomioon.

Rakennusvalvonta on myöntänyt hankkeelle rakennusluvan 4.6.2019.

Pelastuslaitos on hyväksynyt paloteknisen suunnitelman 5.4.2019.

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

09.10.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 27.06.2019
§ 69

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korotusta siten, että hankkeen laajuus on 9 797 brm² ja kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 20,8 milj. euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Päätös tehtiin ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy enimmäishinnan korotuksen ja siitä aiheutuvan tilakustannuksen muutoksen.

24.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Marjut Laurila, projektinjohtaja, puhelin: 310 38444
marjut.laurila(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 13.03.2019 § 102

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 14.12.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 9 797 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

09.10.2019

Asia/8

§ 301

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukehotus Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477 hyväksymisestä

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti, ettei se muuta 13.3.2019 (105 §) hyväksytyä Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan nro 12477 hyväksymispäätöstä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukehotuksen johdosta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 12477 Sijaintikartta
- 2 12477 Kaavakartta
- 3 12477 Kaavaselostus
- 4 Oikaisukehotus 18.4.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisukehotus

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Liikenne ja infrastruktuuri)
Helsingin hallinto-oikeus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes),
Helsinki
Muutoksenhakijat

Muistutuksen tekijät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.3.2019 (§ 105) Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Samalla valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien sille, että kaavan toteuttamisessa painotetaan Patterimäen luonnonsuojelualueen pikaista toteuttamista osana Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa.

Kaavamuutoksen sisältö ja oikaisukehotus

Kaupunginvaltuuston 13.3.2019 hyväksymä asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos saman kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä katualueita ja yleistä pysäköintialuetta. Kaavalla muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036.

Kaupunki vastaanotti 18.4.2019 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 195 §:n mukaisen oikaisukehotuksen asemakaavasta. MRL:n mukaan oikaisukehotuksen johdosta kaupunginvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta. Jollei valtuusto tee kaavaa koskevaa päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

ELY-keskus toteaa oikaisukehotuksessaan, että asemakaavassa on osoitettu asuinrakentamista Seveso direktiivi -laitoksen konsultointivyyöhykkeelle. Seveso direktiivi tarkoittaa EU:n direktiiviä 2012/18 EU vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta (nk. Seveso III direktiivi). ELY-keskus edellyttää oikaisukehotuksessaan, että asemakaavaa ja asemakaavan muutosta nro 12477 oikaisutaan siten, että koko korttelia 46022 koskisi ajoitusmääräys, joka 13.3.2019 hyväksytyssä asemakaavassa koskee vain yhtä rakennusala-aa ao. korttelissa. Tontille 46022/9 on kaavassa osoitettu kolme kerrosalaa pistetaloilta, joista lähimpänä Teknos Oy:tä olevalle rakennusallalle on asetettu seuraava ajoitusmääräys merkinnällä tp: ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa asuinrakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu.”

MRL:n 195 § edellyttää, että valtuusto joko muuttaa kaavaa oikaisukehotuksen johdosta tai sitten päättää, että asemakaavan hyväksymispäätöstä ei muuteta. Kaupunginhallitus katsoo, että siitä huolimatta, että oikaisukehotus kiinnittää huomiota asemakaavan hyväksymisen kannalta erittäin tärkeään seikkaan, eivät asiassa tehty riskikartoitus ja sen pohjalta annetut toimenpidesuosituksot edellytä asemakaavan muuttamista.

ELY-keskus perustelee vaatimustaan sillä, että kun otetaan huomioon mahdolliset Seveso-laitoksen aiheuttamat vaaratilanteet, on koko korttelin 46022 osalle syytä osoittaa ajoitusmääräys, jotta voidaan varmistua, että MRL 54 §:n asemakaavalle annetut sisältövaatimukset täyttyvät terveellisen ja turvallisen elinympäristön osalta. Oikaisukehotuksessa ELY-keskus toteaa: ”Kaava-aineistosta käy ilmi, että mahdollisia vaaratilanteita on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin ulottuvan laitosalueen ulkopuolelle. Pisimmälle ulottuvia vaikutuksia olisi tuotantotilan tulipalolla (150 m etäisyydellä, 20 metrin korkeudella hiilimonoksidin haitallisia vaikutuksia). Vaaratilanteet on tutkittu mallintamalla, joten todellinen tilanne voi olla toisenlainen. Vaikka onnettomuusriski on pieni, on se kuitenkin olemassa.”

ELY-keskus perustelee vaatimustaan oikaista kaavaa lisäksi sillä, että Helsingin hallinto-oikeus päätöksellään kumosi 5.2.2018 Helsingin uudesta yleiskaavasta Teknos Oy:n valituksesta A1-alueen, jolla nyt ko. asemakaava sijaitsee. Korkein hallinto-oikeus pysytti 8.11.2018 antamallaan päätöksellä hallinto-oikeuden päätöksen.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12477 (jälj. asemakaava) koskevat Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teollisuusalueen ja Pajamäen olemassa olevan asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisulla luodaan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katupuin istutettua kaupunkiympäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välittömään läheisyyteen. Uutta asuntokerrosalaa on esitetty 35 500 k-m², ja asukasmäärän lisäys on noin 900 henkilöä. Liiketiloja on osoitettu kadun varteen 6–8 -kerroksisten asuinkerrostalojen kivijalkakerrokseen Pitäjänmäentien varteen. Kallioiseen maastoon sijoitettujen 4–7-kerroksisten pistetalojen pihat ovat maanvaraisia ja ne sopeutetaan Pajamäen alueeseen sekä Patterimäen luonnonympäristöön. Nykyinen leikkipaikka esitetään siirrettäväksi lähivirkistysalueen keskiosaan.

Oikaisukehotuksessa mainittu kortteli 46022, johon kaavamuutos kohdistuu, sijaitsee Takkatien varressa lähimpänä maalitehdasta, ja tähän kortteliin lisätyt uudet asuntotontit 46022/9 ja 46022/10 muodostavat yhdessä Pajamäen alueen vieressä olevien uusien asuntokortteleiden 46035 ja 46036 kanssa yhtenäisen asuinaluekokonaisuuden Patteri-

mäelle. Uudet asuinkerrostalot muodostavat suojaavan, urbaanin rakennusrintaman alueen pääkadun, Pitäjänmäentien, kaarteseen ja tulevan pikaraitiotien palvelualueelle. Kadunvarren talot suojaavat puistonpuoleisia pihvoja, asuinrakennuksia ja puistoalueita liikennemelulta.

Tontille 46022/9 on osoitettu kolme kerrosalaa pistetaloille, joista lähimpänä Teknos Oy:tä olevalle rakennusosalalle on kaavassa annettu ajoitusmääräys siitä ettei asuinrakennusta saa rakentaa ennen kuin alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu. Mikäli riskinarvioinnin kohteena oleva laitos alueelta poistuisi tai riskit muutoin voitaisiin kokonaan eliminoida, voisi myös tämän rakennuksen rakentaa. Saman korttelin tontille 46022/10 on osoitettu rakennusosalat kahdelle lamellikerrostalolle Pitäjänmäentien varteen. Toinen taloista sijoittuu L-muotoisena Pitäjänmäentien ja Takkatien kadunkulmaan. Tontille 10 on myös osoitettu maanalainen pysäköintilaitos, joka palvelee korttelin 46022 molempia asuintontteja. Sisäänajo pysäköintilaitokseen on Takkatieltä tontin 46022/9 kautta. Korttelissa 46022 on Takkatien varressa lisäksi ennestään kolme teollisuustonttia, jotka eivät sisälly kaavamuutosalueeseen. Asuntokerrosalaa korttelissa 46022 on yhteensä 12 950 k-m2, joka mahdollistaa noin 325 uutta asukasta Raide-Jokerin vaikutusalueelle.

Raide-Jokerin haitalliset vaikutukset lähivirkistysalueeseen ja uusiin asuntokortteleihin on otettu huomioon kaavamääräyksissä. Patterimäen alueelle on aikataulusyistä jo vuoden 2017 keväällä hyväksytty asemakaavan muutos nro 12434, joka mahdollistaa Raide-Jokerin pikaraitiotien toteutuksen osittain tunnelissa alueen arvokkaan linnoitusalueen alitse.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisia tavoitteita, joiden mukaan Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina ja edistetään täydennysrakentamista. Näin toimien esikaupungit ja asuinalueet säilyttävät vetovoimansa asukkaiden ja elinkeinoelämän näkökulmasta.

Vastaus oikaisukehotukseen ja sen perustelut

Teknos Oy on käyttämiensä kemikaalien laadun ja määrän perusteella määritellyt nk. Seveso-laitokseksi, jota koskevat direktiivin tietyt toimintaperiaatteet ja veloitteet. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (jälj. Tukes) on määritellyt laitokselle 1 kilometrin laajuisen konsultointivyöhykkeen, jolla maankäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittäviin suojaetäisyyksiin laitoksen ja ulkopuolisten toimintojen välillä. Tällä vyöhykkeellä on kaavoituksessa kiinnitettävä erityistä huomiota riskeihin ja suuronnettomuusvaaran torjuntaan. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista konsultointivyöhykkeen sisälle, on

kaavaa laadittaessa pyydettävä Tukesin sekä pelastusviranomaisen lausunto. Kaupunki on vuonna 2015 erään lähialueen asemakaavaproessin aikana teettänyt ulkopuolisella asiantuntijakonsultilla Teknos Oy:n maalitehtaasta onnettomuusvaarojen kartoituksen ja vaikutusten arvioinnin (Pöyry 7.12.2015). Selvityksen lähtökohtina ovat olleet laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005 ja lain muutos 358/2015), asetukset kemikaalien teollisen käytön ja varastoinnin valvonnasta (VnA 856/2012 asetuksen muutos VnA 686/2015) sekä Tukesin ohje "Tuotantolaitosten sijoittaminen, 2015".

Kaupunginhallitus toteaa asemakaavan suhteesta yleiskaavaan, että asemakaavaratkaisu on asuinkortteleiden osalta oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaava 2002:n ja muilta osin oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen. Helsingin yleiskaava 2016 on tullut pääosin voimaan 5.12.2018. Helsingin hallinto-oikeus on kuitenkin päätöksellään 5.2.2018 kumonnut tästä yleiskaavasta juuri Teknos Oy:n valituksen perusteella asumiseen tarkoitetun A1-alueen, jolla asemakaavan em. asuntokorttelit sijaitsevat. Korkein hallinto-oikeus pysytti 8.11.2018 antamallaan päätöksellä hallinto-oikeuden päätöksen. Tälle alueelle on siten jäänyt voimaan yleiskaava 2002, jonka mukaan alue on kerrostalovaltaista aluetta. On huomattava, ettei yleiskaavaa koskevalla oikeuden päätöksellä lopullisesti rajoitettu asemakaavoituksen mahdollisuuksia osoittaa alueen maankäyttöä vaan hallinto-oikeus ja korkein hallinto-oikeus tulkitsivat asiaa oikeusvaikutteisen yleiskaavavaruksen näkökulmasta.

Hallinto-oikeuden päätöksessä, jonka korkein hallinto-oikeus pysytti, todettiin mm. seuraavaa: "Yleisenä lähtökohtana voidaan oikeuskäytännön mukaan pitää sitä, että laadittaessa kaavaa alueelle, jolla sijaitsee laitos, jota koskee EU-direktiivi vaarallisten aineiden aiheuttaminen suuronnettomuusriskien torjunnasta, jo kaavaratkaisussa tulisi ottaa huomioon se, onko kaava toteutettavissa riittävin suojaetäisyyksin tai kaavamääräyksissä tulisi tarkemmin määritellä toimintojen luonne ja asettaa reunaehdot toimintojen ympäristövaikutuksille. Toisaalta pelkästään se, että Teknos Oy:n tehdas on valituksen mukaan sijainnut alueella yli 70 vuotta, ei ole esteenä sille, että alueelle osoitetaan yleiskaavassa muutakin maankäyttöä. Tämä edellyttää kuitenkin, että kaavaa laadittaessa on selvitetty ja otettu huomioon vaaraa aiheuttavien laitosten ja varastojen vaikutukset kaavaratkaisuun." Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että yleiskaavaa laadittaessa on voitu ja tullutkin ottaa huomioon aiemmin laaditut selvitykset ja että asiakirjoista ilmenee, että lähialueen asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen onnettomuusriskien ja koskevien selvitysten ja arviointien perusteella Teknos Oy:n tehdasalueen terveydelle vaarallinen riskialue tulipalon sattuessa ulottuu enimmillään noin 150 metrin etäisyydelle tehtaasta. Edelleen todettiin,

että "Vaikka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on mahdollista vähentää edellä kuvattuja riskejä esimerkiksi rakennusten sijoittelulla ja teknisillä ratkaisuilla, uuden riskille alttiin A1-asuinalueen sijoittamista mainittua etäisyyttä lähemmäksi Teknos Oy:n toiminnassa olevaa tehdasaluetta ei käytettävissä olevien selvitysten perusteella voida pitää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevien yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisena."

Nyt kysymyksessä olevassa asemakaavaprosessissa tunnistetuista, mahdollisista vaaratilanteista on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin voivan ulottua laitosalueen ulkopuolelle. Merkittävimmät mahdolliset vaaratilanteet tämän kaltaisilla laitoksilla liittyvät palavien nesteiden käsittelyyn. Riskiselvityksen mallinuksissa käytettiin Tukesin määrittämiä sääolosuhteita.

Potentiaalisten vaaratilanteiden tunnistaminen ja seurausvaikutusten arviointi mallintamalla ovat laajasti käytettyjä ja hyväksytyjä ennalta varautumisen keinoja, joilla arvioidaan toiminnan vaikutuksia ja voidaan tunnistaa riskejä sekä puuttua toiminnan mahdollisiin epäkohtiin. Arvioinneissa on noudatettu kemikaaliturvallisuudesta vastaavan ja laitosta valvovan viranomaisen Tukesin opasta 2015. Tukes on suositellut opasta käytettäväksi, paitsi uusissa laitoshankkeissa, myös laitoksen ulkopuolella tapahtuvaan kaavoitukseen tai rakentamiseen liittyvissä riskienarvioinneissa.

Työhön kuuluneessa tehdastoimintojen lähtökohtien selvittämisessä ja potentiaalisten onnettomuuksien analyseissä ovat olleet mukana tehtaan asiantuntijat. Selvityksen tuloksia ja asemakaavaluonnosta on tarkasteltu Tukesin ja pelastuslaitoksen kanssa 28.8.2017 pidetyssä neuvottelussa. Selvityksen ja neuvottelun johdosta asemakaavaluonnokseen tehtiin muutoksia. Lähimpänä, alle 150 metriä maalitehtaan tuotantotilasta sijaitsevalle tontin 46022/9 asuinkerrostalon rakennusosalalle annettiin ehdollinen rakentamismääräys. Rakennusala merkittiin tp-merkinnällä, jonka mukaan määräalalle saa sijoittaa asuinrakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu. Lisäksi tämän tp-merkinnällä varustetun rakennusalan viereisen asuinrakennuksen alaa siirrettiin asemakaavaehdotuksessa etämmälle tehtaasta.

Tontilla 46022/10 ei katsottu olevan tarvetta kaavamääräysmuutoksiin, koska mallinnusten vaikutuskäyrät eivät ulottuneet tälle tontille. Kyseinen selvitys mallinuksineen on laadittu Tukesin antamien ohjeiden ja lähtökohtatietojen mukaan. Tukesilla tai myöskään pelastuslautakunnalla ei ollut lausunnossaan huomautettavaa kaavamuutosehdotuksen

asuinkortteleista. Koko korttelin 46022 yhteensä 12 950 k-m² asuinkerrosalaa sisältävän rakentamisen toteuttamisen lykkäämiselle ei siten löydy onnettomuusriskiselvitykseen pohjautuvaa numeerista perustetta.

Kaupunginhallitus katsoo, että asemakaavan muutos täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset. Patterimäen kaavaprosessin aikana selvitettiin suunnitelmien edellytyksiä eri ympäristöolosuhteiden, kuten onnettomuusriskien, melun ja hajun suhteen. Onnettomuus- ja muista riskeistä teetettiin konsulttitoimistolla erillinen selvitys. Selvitysten johdosta tehtiin kaavaan mm. rakennusalojen siirtoja ja ajoitusmääräyksiä. Näin ollen kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan asemakaava luo terveellisyydelle ja turvallisuudelle riittävät edellytykset eikä edellytä asemakaavan muuttamista.

Hallinto-oikeus on poistanut A1-merkinnän nyt puheena olevalta alueelta yleiskaavassa, koska hallinto-oikeuden tulkinnan mukaan merkintä olisi mahdollistanut rakentamisen 150 metriä lähemmäksi Teknos Oy:tä ilman tarkempaa selvittämistä. Kuten päätöksen perusteluissakin on todettu, sinänsä Teknos Oy:n tehdas ei ole esteenä sille, että alueelle osoitetaan yleiskaavassa muutakin maankäyttöä. Tämä kuitenkin edellyttää, että kaavaa laadittaessa on selvitetty ja otettu huomioon vaaraa aiheuttavien laitosten ja varastojen vaikutukset kaavaratkaisuun. Juuri näin on toimittu nyt oikaisukehotuksen kohteena olevaa asemakaavaa laadittaessa. Edellä lausuttu huomioon ottaen voidaan katsoa, että asemakaavoituksessa on otettu huomioon lakien ja muiden ohjeiden ja määräysten mukaiset vaatimukset koskien suuronnettomuusvaaraa aiheuttavia laitoksia. Tästä syystä kaupunginhallitus ei katso aiheelliseksi esittää, että asemakaavaa muutettaisiin oikaisukehotuksen mukaisesti vaan, että asemakaavapäätös pidetään ennallaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että oikaisukehotuksen johdosta on saatu lausunto kaupunkiympäristön toimialalta. Tätä on pidetty riittävänä, koska lautakunnan esityksen mukaisen päätöksen muuttamista ei ole pidetty perusteltuna ja aikataulu on ollut kiireellinen kesätauon vuoksi. Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että MRL:n 196 §:n perusteella tilanteessa, jossa kunta pysyttää aiemman päätöksensä, aiemmasta päätöksestä tehdyt valitukset kohdistuvat suoraan uuteen päätökseen eikä muilla kuin valituksen jo aiemmin tehneillä ja lisäksi ELY-keskuksella ole oikeutta muutoksenhakuun. Asemakaavan hyväksymispäätöksestä on tehty kolme valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen ovat tehneet kolme yksityishenkilöä yhteisellä valituksella, Pajamäki-seura r.y. ja Helsingin Luonnonsuojeluyhdistys r.y. Valituksissa vaaditaan asemakaavaa kumottavaksi mm. oikaisukehotuksen sisältämin ja muin perustein. Kaupunginhallitus ei ole vielä vastannut valituksiin vaan se tulee ajankohtaiseksi oikaisukehotusvaiheen jälkeen.

09.10.2019

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 12477 Sijaintikartta
- 2 12477 Kaavakartta
- 3 12477 Kaavaselostus
- 4 Oikaisukehotus 18.4.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisukehotus

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Liikenne ja infrastruktuuri)
Helsingin hallinto-oikeus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes),
Helsinki
Muutoksenhakijat

Muistutuksen tekijät

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Pelastuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuriperintöyksikkö

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 658

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää ettei se muuta 13.3.2019 (105 §) hyväksytyä Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan nro 12477 hyväksymispäätöstä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukehotuksen johdosta.

23.09.2019 Pöydälle

04.03.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 28.8.2019

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankenumero 0563_10

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.3.2019 (§ 105) Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Samalla valtuusto edellyttää selvitetävien mahdollisuuksien sille, että kaavan toteuttamisessa painotetaan Patterimäen luonnonsuojelualan pikaista toteuttamista osana Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa.

Kaupunki vastaanotti 18.4.2019 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY) maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 195 §:n mukaisen oikaisukehotuksen kaavasta. MRL:n mukaan oikaisukehotuksen johdosta kaupunginvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

MRL:n 195 § edellyttää, että valtuusto joko muuttaa kaavaa oikaisukehotuksen johdosta tai sitten päättää, että asemakaavan hyväksymispäätöstä ei muuteta. Asemakaavoituspalvelun näkemyksen mukaan oikaisukehotus ei anna aihetta asemakaavan muuttamiselle ja esittää, että 23.1.2018 päivätyn ja 4.12.2018 muutetun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477 hyväksymispäätöstä ei muuteta. Asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä katualueita ja yleistä pysäköintialuetta (muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036).

ELY-keskuksen oikaisukehotus

ELY toteaa oikaisukehotuksessa, että asemakaavassa on osoitettu asuinrakentamista Seveso direktiivi -laitoksen konsultointivyöhykkeelle. ELY vaatii oikaisukehotuksessa, että asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12477 oikaistaan siten, että koko korttelia 46022 koskee ajoitusmääräys, joka nyt hyväksytyssä kaavassa koskee vain yhtä rakennusala korttelissa 46022.

ELY perustelee vaatimustaan sillä, että kun otetaan huomioon mahdolliset Seveso-laitoksen aiheuttamat vaaratilanteet, on koko korttelin 46022 osalle syytä osoittaa ajoitusmääräys, jotta voidaan varmistua, että MRL 54 §:n sisältövaatimukset terveellisen ja turvallisen elinympäristön osalta täyttyvät.

Oikaisukehotuksessa ELY toteaa, että ”Kaava-aineistosta käy ilmi, että mahdollisia vaaratilanteita on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin ulottuvan laitosalueen ulkopuolelle. Pisimmälle ulottuvia vaikutuksia olisi tuotantotilan tulipalolla (150 m etäisyydellä, 20 metrin korkeudella hiilimonoksidin haitallisia vaikutuksia). Vaaratilanteet on tutkittu mallintamalla, joten todellinen tilanne voi olla toisenlainen. Vaikka onnettomuusriski on pieni, on se kuitenkin olemassa.”

ELY perustelee vaatimustaan oikaista kaavaa lisäksi sillä, että Helsingin hallinto-oikeus päätöksellään kumosi 5.2.2018 Helsingin uudesta yleiskaavasta Teknos Oy:n valituksesta A1-alueen, jolla nyt ko. asemakaava sijaitsee. Korkein hallinto-oikeus pysytti 8.11.2018 antamallaan päätöksellä hallinto-oikeuden päätöksen.

Perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12477 (jälj. asemakaava) koskee Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teol-

lisuusalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisulla luodaan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katupuin istutettua kaupunkiympäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välittömään läheisyyteen. Uutta asuntokerrosalaa on esitetty 35 500 k-m², ja asukasmäärän lisäys on noin 900 henkilöä. Liiketiloja on osoitettu kadun varteen 6–8-kerroksisten asuinkerrostalojen kivijalkakerrokseen Pitäjänmäentien varteen. Kallioiseen maastoon sijoitettujen 4–7-kerroksisten pistetalojen pihat ovat maanvaraisia ja ne sopeutetaan Pajamäen alueeseen sekä Patterimäen luonnonympäristöön. Nykyinen leikkipaikka esitetään siirrettäväksi lähivirkistysalueen keskiosaan.

Oikaisukehotuksessa mainittu kortteli 46022 sijaitsee Takkatien varressa lähimpänä maalitehdasta, ja tähän kortteliin lisätyt uudet asuntotontit 46022/9 ja 46022/10 muodostavat yhdessä Pajamäen alueen vieressä olevien uusien asuntokortteleiden 46035 ja 46036 kanssa yhtenäisen asuinaluekokonaisuuden Patterimäelle. Uudet asuinkerrostalot muodostavat yhtenäisen, urbaanin rakennusrintaman alueen pääkadun, Pitäjänmäentien, kaarteeseen ja tulevan pikaraitiotien palvelualueelle. Kadunvarren talot suojaavat puistonpuoleisia pihoja, asuinrakennuksia ja puistoalueita liikennemelulta.

Tontille 46022/9 on osoitettu kolme kerrosalaa pistetaloilta, joista lähimpänä Teknos Oy:tä olevalle rakennusalueelle on asetettu ajoitusmääräys tp-merkinnällä: ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa asuinrakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu.” Tontille 46022/10 on osoitettu rakennusalat kahdelle lamellikerrostalolle Pitäjänmäentien varteen. Toinen taloista sijoittuu L-muotoisena Pitäjänmäentien ja Takkatien kadunkulmaan. Tontille 10 on myös osoitettu maanalainen pysäköintilaitos, joka palvelee korttelin 46022 molempia asuintalotonttia. Sisäänajo pysäköintilaitokseen on Takkatieltä tontin 46022/9 kautta. Korttelissa 46022 on Takkatien varressa lisäksi ennestään kolme teollisuustonttia, jotka eivät sisälly kaavamuutosalueeseen. Asuntokerrosalaa korttelissa 46022 on yhteensä 12 950 k-m².

Raide-Jokerin vaikutukset lähivirkistysalueeseen ja uusiin asuntokortteleihin on otettu huomioon kaavamääräyksissä. Patterimäen alueelle on aikataulusyistä jo vuoden 2017 keväällä hyväksytty asemakaavan muutos nro 12434, joka mahdollistaa Raide-Jokerin pikaraitiotien toteutuksen osittain tunnelissa alueen arvokkaan linnoitusalueen alitse.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa seuraavia kaupungin strategisia tavoitteita:

- Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina
- edistetään täydennysrakentamista

- esikaupungit ja asuinalueet säilyttävät vetovoimansa asukkaiden ja elinkeinoelämän toimijoiden näkökulmasta.

Kaavaratkaisu on asuntokortteleiden osalta oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaava 2002:n ja muilta osin oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan (2016) (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen.

Vastine oikaisukehotukseen

Asemakaavan muutos täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset. Patterimäen kaavaprosessin aikana selvitettiin suunnitelmien edellytyksiä eri ympäristöolosuhteiden (onnettomuusriskit, melu, haju) valossa. Melu- ja onnettomuusriski selvitysten johdosta tehtiin kaavaan rakennusalojen siirtoja ja ajoitusmääräyksiä. Näin ollen Asemakaavoituspäätöksen näkemyksen mukaan asemakaava luo terveellisyydelle ja turvallisuudelle riittävät edellytykset eikä edellytä asemakaavan muuttamista oikaisukehotuksen johdosta.

Teknos Oy on käyttämiensä kemikaalien laadun ja määrän perusteella määritellyt Seveso-laitokseksi eli nk. toimintaperiaateasiakirjalaitokseksi. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (jälj. Tukes) on määritellyt laitokselle 1 kilometrin laajuisen konsultointivyöhykkeen, jolla maankäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittäviin suojaetäisyyksiin laitoksen ja ulkopuolisten toimintojen välillä. Tällä vyöhykkeellä on kaavoituksessa kiinnitettävä erityistä huomiota riskeihin ja suuronnettomuusvaaran torjuntaan. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle, on kaavaa laadittaessa pyydettävä Tukesin sekä pelastusviranomaisen lausunto.

Helsingin kaupunki on kaavaprosessin aikana teettänyt ulkopuolisella asiantuntijakonsultilla Teknos Oy:n maalitehtaasta onnettomuusvaarojen kartoituksen ja vaikutusten arvioinnin. Selvityksen lähtökohtina ovat olleet laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005 ja lain muutos 358/2015), asetukset kemikaalien teollisen käytön ja varastoinnin valvonnasta (VnA 856/2012 sekä asetuksen muutos VnA 686/2015) sekä Tukesin ohje "Tuotantolaitosten sijoittaminen, 2015".

Tunnistetuista, mahdollisista vaaratilanteista on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin voivan ulottua laitosalueen ulkopuolelle. Merkittävimmät mahdolliset vaaratilanteet tämän kaltaisilla laitoksilla liittyvät palavien nesteiden käsittelyyn. Riskiselvityksen mallinuksissa käytettiin Tukesin määrittämiä sääolosuhteita.

Potentiaalisten vaaratilanteiden tunnistaminen ja seurausvaikutusten arviointi mallintamalla ovat laajasti käytettyjä ja hyväksytyjä ennalta va-

rautumisen keinoja, joilla arvioidaan toiminnan vaikutuksia ja voidaan tunnistaa ja puuttua toiminnan mahdollisiin epäkohtiin. Arvioinneissa on noudatettu kemikaaliturvallisuudesta vastaavan ja laitosta valvovan viranomaisen Tukesin opasta 2015. Tukes on suositellut opasta käytettäväksi, paitsi uusissa laitoshankkeissa, myös laitoksen ulkopuolella tapahtuvaan kaavoitukseen tai rakentamiseen liittyvissä riskienarvioinneissa. Työhön kuuluneessa tehdastoimintojen lähtökohtien selvittämisessä ja potentiaalisten onnettomuuksien analyseissä ovat olleet mukana tehtaan asiantuntijat.

Selvityksen tuloksia ja asemakaavaluonnosta on tarkasteltu Tukesin ja pelastuslaitoksen kanssa 28.8.2017 pidetyssä neuvottelussa. Selvityksen ja neuvottelun johdosta asemakaavaluonnokseen tehtiin muutoksia. Tontille 46022/9 lähimpänä maalitehdasta sijaitsevalle ja alle 150 metriä tuotantotilasta sijaitsevalle asuinkerrostalolle annettiin ehdollinen rakentamismääräys. Rakennusala merkittiin tp-merkinnällä, jonka mukaan määräalalle saa sijoittaa asuinrakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu. Lisäksi tp-merkinnällä varustetun rakennuksen viereisen asuinrakennuksen alaa siirrettiin asemakaavaehdotuksessa etäämmälle tehtaasta. Tontilla 46022/10 ei selvityksen perusteella katsottu olevan tarvetta muutoksille kaavamääräyksiin, koska mallinnusten vaikutuskäyrät eivät ulottuneet tontille.

Asemakaavoituspalvelu ei näe tarkoituksenmukaisena siirtää ELY-keskuksen oikaisukehotuksen mukaisesti korttelin 46022 asuinkerrostalokokonaisuuden (yht. 12 950 k-m²) toteuttamista kaavamääräyksellä epävarmaan tulevaisuuteen ilman onnettomuusriskiselvitykseen pohjautuvaa numeerista perustetta. Kyseinen selvitys mallinnuksineen on laadittu Tukesin antamien ohjeiden ja lähtökohtatietojen mukaan. Lisäksi pelastuslautakunnalla ei ollut lausunnossaan huomautettavaa kaavamuutosehdotuksen asuntokortteleista.

Helsingin hallinto-oikeus on päätöksellään 5.2.2018 kumonnut Helsingin uudesta yleiskaavasta (2016) mm. Teknos Oy:n valituksesta johdun A1-alueen, jolla asemakaavan asuntokorttelit sijaitsevat. Korkein hallinto-oikeus pysytti 8.11.2018 antamallaan päätöksellä hallinto-oikeuden päätöksen. Tälle alueelle on siten jäänyt voimaan yleiskaava 2002, jonka mukaan alue on kerrostalovaltaista aluetta.

Hallinto-oikeus on perusteluissaan todennut mm. seuraavaa: ”Toisaalta pelkästään se, että Teknos Oy:n tehdas on valituksen mukaan sijainnut alueella yli 70 vuotta, ei ole esteenä sille, että alueelle osoitetaan yleiskaavassa muutakin maankäyttöä. Tämä edellyttää kuitenkin, että kaavaa laadittaessa on selvitetty ja otettu huomioon vaaraa aiheuttavien laitosten ja varastojen vaikutukset kaavaratkaisuun. Hallinto-oikeus toteaa, että yleiskaavaa laadittaessa on voitu ja tullutkin ottaa huomioon

aiemmin laaditut selvitykset. Asiakirjoista ilmenee, että lähialueen asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen onnettomuusriskejä koskevien selvitysten ja arviointien perusteella Teknos Oy:n tehdasalueen terveydelle vaarallinen riskialue tulipalon sattuessa ulottuu enimmillään noin 150 metrin etäisyydelle tehtaasta. Vaikka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on mahdollista vähentää edellä kuvattuja riskejä esimerkiksi rakennusten sijoittelulla ja teknisillä ratkaisuilla, uuden riskille alttiin A1-asuinalueen sijoittamista mainittua etäisyyttä lähemmäksi Teknos Oy:n toiminnassa olevaa tehdasaluetta ei käytettävissä olevien selvitysten perusteella voida pitää valtakunnallisten alueidenkäyttövoittojen ja maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevien yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisena.”

Hallinto-oikeus on poistanut A1-merkinnän nyt puheena olevalta alueelta, koska hallinto-oikeuden tulkinnan mukaan merkintä olisi mahdollistanut rakentamisen 150 metriä lähemmäksi Teknos Oy:tä, vastoin selvityksessä esitettyä. Kuten päätöksen perusteluissakin on todettu, niin Teknos Oy:n tehdas ei ole esteenä sille, että alueelle osoitetaan yleiskaavassa muutakin maankäyttöä. Tämä edellyttää, että kaavaa laadittaessa on selvitetty ja otettu huomioon vaaraa aiheuttavien laitosten ja varastojen vaikutukset kaavaratkaisuun. Ja näin asemakaava laadittaessa on myös toimittu.

Edellä lausuttu huomioon ottaen, asemakaavoituksessa voidaan katsoa otetun huomioon lakien ja muiden ohjeiden ja määräysten mukaiset vaatimukset koskien suuronnettomuusvaaraa aiheuttavia laitoksia. Tästä syystä Asemakaavoituspalvelu ei katso aiheelliseksi muuttaa asemakaavaa oikaisukehotuksen mukaisesti.

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Irene Varila, lakimies, puhelin: 310 37451
irene.varila(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 13.03.2019 § 105

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta koskevan asemakaavan ja 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilija- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä puisto- ja katualueita ja yleistä pysäköintialuetta koskevan asemakaavan muutoksen 23.1.2018 päivätyn ja

4.12.2018 muuetun piirustuksen numero 12477 mukaisena ja asema-kaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Kaavamuutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Samalla valtuusto edellyttää selvittävään mahdollisuudet siihen, että kaavan toteuttamisessa painotetaan Patterimäen luonnonsuojelualueen pikaista toteuttamista osana Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa. (Mai Kivelä)

Käsittely

13.03.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Valtuutettu Mai Kivelä ehdotti valtuutettu Leo Straniuksen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Samalla valtuusto edellyttää selvittävään mahdollisuudet siihen, että kaavan toteuttamisessa painotetaan Patterimäen luonnonsuojelualueen pikaista toteuttamista osana Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisestän kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Samalla valtuusto edellyttää selvittävään mahdollisuudet siihen, että kaavan toteuttamisessa painotetaan Patterimäen luonnonsuojelualueen pikaista toteuttamista osana Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 56

Linda Ahlblad, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elo-nen, Tuula Haatainen, Iida Haglund, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eve-liina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honka-salo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaak-so, Joonas Kolehmainen, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Mutti-lainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala,

Sara Paavolainen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Byoma Tamrakar, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2
Otto Meri, Dani Niskanen

Tyhjä: 23
Toni Ahva, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Pia Kopra, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Poissa: 4
Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mai Kivelän ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Lisätiedot
Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 614

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankenumero 0563_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.1.2018 päivätyn ja 4.12.2018 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 hyväksymistä. Asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä puisto- ja katualueita ja yleistä pysäköintialuetta (muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

27.11.2018 Pöydälle

30.01.2018 Ehdotuksen mukaan

23.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322

[siv.nordstrom\(a\)hel.fi](mailto:siv.nordstrom(a)hel.fi)

Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764

[tiina.uusitalo\(a\)hel.fi](mailto:tiina.uusitalo(a)hel.fi)

Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433

[taina.toivanen\(a\)hel.fi](mailto:taina.toivanen(a)hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482

[raila.hoivanen\(a\)hel.fi](mailto:raila.hoivanen(a)hel.fi)

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094

[jarkko.nyman\(a\)hel.fi](mailto:jarkko.nyman(a)hel.fi)

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250

[kaarina.laakso\(a\)hel.fi](mailto:kaarina.laakso(a)hel.fi)

Pelastuslautakunta 03.04.2018 § 41

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Patterimäen asema-kaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12477):

Asemakaavassa tulee huomioida pelastusajoneuvojen pääsymahdollisuus Raide-jokeritunnelin molempiin päihin sekä tilavaraukset sammu- tusvesiposteille.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 12.3.2018

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Patterimäen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 12477 Pitäjämäen (KO. 46) Pajamäessä. Kaupunginmuseo lausuu asiasta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Pitäjänmäen Pajamäen Patterimäen aluetta, jonne alueen itäosaan Pitäjämäentien laidalle luodaan kaavaratkaisulla tiivis kerrostaloasuinalue. Kaavaratkaisu mahdollistaa Staran varikon toiminnat kallioluolastoon Patterimäen alle, jolloin nykyinen Atomitien varikkoalue vapautuisi käytettäväksi toimitilarakentamiseen. Patterimäen arvokas ensimmäisen ja toisen maailmansodan linnoitusalue ja luonnonympäristö suojellaan asemakaavoituksessa. Pajamäen länsipuolella oleva urheilu ja virkistyspalveluiden alue säilyy nykyisessä käytössään. Muu alue olisi lähivirkistysaluetta.

Patterimäen ensimmäisen maailmansodan linnoitusalue Tukikohta XXXV:11 (Pajämäki) (mjrek 1000013916) on merkitty VL/s-1 –alueeksi. Se on lähivirkistysalue, jolla luonnonympäristö ja alueella olevat sotahistoriaan liittyvät rakenteet suojellaan. Kiinteillä muinaisjäänneksillä ja luonnonympäristöllä on yhteinen kaavamerkintä ja -määräys, jossa ensimmäisen maailmansodan linnoitteet ovat muinaismuistolain mukaisesti kiinteitä muinaisjäänneksiä. Toisen maailmasodan aikaisen ilmatorjuntapatteri, muu kulttuuriperintökohde, säilytetään. Kaavamääräykset ovat asianmukaisia, mutta Museoviraston ohjeiden mukaan kaavamerkintänä tulee olla kiinteiden muinaisjäänneksien kohdalla sm.

Patterimäen länsiosaan Arinatielle on osoitettu yhdyskunnallista huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), joka sijaitsee puolittain valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt – listauksen (RKY 2009) Pääkaupunkiseudun 1 maailmansodan linnoitteet –rajauksen sisällä. Toimisto- ja katosrakennukset sijaitsevat RKY-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.10.2019

alueella. Suunnitellussa on pyritty, että varikon maanpäälliset rakenteet sopeutuisivat mahdollisimman hyvin viereiseen suojelukohteeseen. Varikkoalue, ulkoilutien siirto ja Raide-Jokerin läntinen suuaukko vähentävät suojametsävyöhykettä huomattavasti ja tuo rakentamista turhan lähelle linnoitteita.

Tukikohdasta johtaa itään Pitäjänmäentielle ulkoilutienä toimiva ensimmäisen maailmasodan aikainen yhdystie (tykkitie), jonka itäosa tuhoutuu asuinalueen rakentamisessa. Museoviraston tulkinnan mukaan käytössä olevat historialliset tielinjat eivät ole muinaismuistolain tarkoitamia kiinteitä muinaisjäännöksiä vaan kulttuuriperintökohteita. Kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain rauhoittamia, mutta ne voidaan tarvittaessa suojella maankäytön- ja rakennuslain keinoin (MRL 132/1999). Kaupunginmuseon ja asemakaavoituspalvelun neuvotteluissa päädyttiin osoittaa yhdystien itäosalla smd -merkintä, jossa määrätään tykkitien dokumentointi ennen rakentamista. Tien länsiosalla on sm-merkintä, jonka mukaan tie tulee pitää nykyisessä asussaan. Sen ylläpito on ilman erillistä lupaa sallittu. Kaavamääräys on asianmukainen. Kaavamerkintänä pitää olla s, koska kyseessä ei ole muinaismuistolain perusteella suojeltu tielinja.

Kaupunginmuseolla ei ole asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.10.2017 § 43

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankennumero 0563_10

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12477 pohjakartan kaupunginosassa 46 Pitäjänmäki. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12477

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.10.2019

Kaupunginosa: 46 Pitäjänmäki
Kartoituksen työnumero: 15/2017
Pohjakartta valmistunut: 15.6.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 302

Korkeasaaren vastaanottorakennusten ja Mustikkamaan leikkipuiston asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12520)

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19. kaupunginosan (Mustikkamaa–Korkeasaari) vesialueen asemakaavan ja 19. kaupunginosan (Mustikkamaa–Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialueen asemakaavan muutoksen 18.9.2018 päivätyn ja 19.3.2019 muutetun piirustuksen numero 12520 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaava muutoksen myötä muodostuu uusi kortteli 19002.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 kartta, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 selostus, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 18.9.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset 19.3.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helen Ab	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Helsingin Luonnonsuojeluyhdistys	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Korkeasaaren pohjoisosan ja Mustikkamaan lounaisosan alueita sekä Korkeasaaren siltaa.

Kaavaratkaisu mahdollistaa Korkeasaaren eläintarhan uuden vastaanottokeskuksen rakentamisen Korkeasaareen sekä nykyisen vastaanottorakennuksen säilyttämisen ja käyttötarkoituksen muutoksen Mustikkamaalla. Mustikkamaalle mahdollistetaan leikkipuiston ja palvelurakennuksen rakentaminen Mustikkamaanpolun läheisyyteen. Kaava mahdollistaa liikennejärjestelyjen parantamisen sekä laitureiden ja aallonmurtajien rakentamisen vesialueelle. Kaavassa otetaan huomioon julkisen liikenteen, huoltoliikenteen, pyöräliikenteen ja jalankulun yhteystarpeet Kruunusiltojen joukkoliikennesillan sekä Mustikkamaan alueelle. Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 6878), joka sisältää muutoksia ja tarkennuksia lähinnä huoltoliikenteen järjestelyihin.

Uutta kerrosalaa on 2 600 k-m², joka muodostuu uudesta vastaanottorakennuksesta 2 000 k-m², leikkipuistorakennuksesta 200 k-m² ja palvelurakennuksesta 400 k-m². Nykyisen vastaanottorakennuksen alueen rakennusoikeus säilyy 500 k-m²:ssä. Nykyinen rakennus on 283 k-m². Mustikkamaan varastointialueen rakennusoikeus 240 k-m² korvataan palvelurakennuksen rakennusoikeudella. Kaava-alueen rakennusoikeus on yhteensä 3 100 k-m².

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden eläintarhan vastaanottorakennuksen rakentamisen Korkeasaareen. Kruunusillat -hanke ja uusi raitiotieyhteys aiheuttavat tarpeen siirtää Korkeasaaren vastaanottorakennus Korkeasaaren puolelle. Mustikkamaalla mahdollistetaan leikkipuiston ja palvelurakennuksen rakentaminen Mustikkamaanpolun läheisyyteen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alueella sijaitsee Korkeasaaren eläintarhan vastaanotto- ja nykyinen vastaanottorakennus sijaitsee Mustikkamaan lounaisosassa ja infotori Korkeasaaren pohjoisosassa. Korkeasaari on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Mustikkamaa on merkittävä ulkoilualue, jonne nykyinen kulku on Mustikkamaansillan ja Isoisänsillan kautta.

Alueiden käyttö muuttuu merkittävästi Laajasalon, Korkeasaaren ja Kalasataman yhdistävien Kruunusiltojen myötä.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1987–2017. Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 28.9.–29.10.2018.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Asiasta saatiin Helen Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin kaupungin museon lausunnot.

Helen Oy toteaa lausunnossaan, että olemassa oleva kaukolämpöjohto sijaitsee suunnitellun vastaanottorakennuksen alla. Mustikkamaan maanalaisesta tunnelista ylösnouseva kaukolämpöjohto sijaitsee suunnitellun leikkipuiston alueella.

HSL toteaa lausunnossaan, että Mustikkamaanpolun päässä oleva bussien kääntöpaikka tulee säilyttää nykyisellään ja olla käytettävissä myös rakennusvaiheessa. Liikenneturvallisuus tulee huomioida suurten osallistujamassojen yhteydessä. Yhteys raitiovaunupysäkkien ja vastaanottorakennuksen välillä tulee olla luonteva ja turvallinen.

Kaupungin museolla ei ollut huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Helen Sähköverkko Oy ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa asiassa.

Kustannukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (Alv 0%) seuraavasti:

Katualueet ja aukiot	1,5 milj. euroa
Julkiset palvelut / rakennukset	1,0 milj. euroa
Yhteensä	2,5 milj. euroa

Katualueet ja aukiot sisältävät Mischan ja Maschan aukion pintarakenteiden sekä kaava-alueen liikenteellisten muutosten kustannusarvion pl. Korkeasaarensiltaan kohdistuvat mahdolliset toimenpiteet.

Julkiset palvelut ja rakennukset sisältävät uuden leikkipuiston sekä leikkipuistorakennuksen kustannusarvion.

Uuden vastaanottorakennuksen kustannukset kohdistuvat Korkeasaaren eläintarhan säätiölle. Kruunusillat-hanke osallistuu uuden vastaanottorakennuksen kustannuksiin 2,0 miljoonan euron summalla.

Kustannusarviossa ei ole huomioitu kaava-alueen teknisen huollon verkoston muutostarpeista aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi kustannusarviossa ei ole esitetty esirakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Edellä mainitut kustannukset määrittävät jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tehdyt muutokset

Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on koottu myös Tehdyn muutokset -liitteeseen.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa julkisesti nähtäville.

Lopuksi

Päätösehdotus on kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.10.2019

Asia/9

timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 kartta, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 selostus, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 18.9.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset 19.3.2019

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Havainnekuva, päivätty 18.9.2018, täydennetty 19.3.2019
- 3 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Helen Ab

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin Luonnonsuojelu-
yhdistys

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 654

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 19. kaupunginosan (Mustikkamaa–Korkeasaari) vesialueen asemakaavan ja 19. kaupunginosan (Mustikkamaa–Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialueen asemakaavan muutoksen 18.9.2018 päivätyn ja 19.3.2019 muutetun piirustuksen numero 12520 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaava muutoksen myötä muodostuu uusi kortteli 19002.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 19.3.2019

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Hankenumero 1861_5, 1861_6

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 18.9.2018 päivättyä 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) vesialueen asemakaavaehdotusta ja 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialueen (muodostuva uusi kortteli 19002) asemakaavan muutosehdotusta. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohdaisesti liitteestä ja kaavaselostuksesta.

Asemakaavoituspalvelun mielestä julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskevat Korkeasaaren pohjoisosan sekä Mustikkamaan lounaisosan alueita, joihin kuuluu myös Korkeasaarensilta.

Kaava mahdollistaa Korkeasaaren eläintarhan uuden vastaanottorakennuksen rakentamisen Korkeasaaren puolelle sekä nykyisen vastaanottorakennuksen säilyttämisen ja käyttötarkoituksen muutoksen Mustikkamaalla. Mustikkamaalla mahdollistetaan leikkipuiston ja palvelurakennuksen rakentaminen Mustikkamaanpolun läheisyyteen. Lisäksi kaava mahdollistaa liikennejärjestelyiden parantamisen sekä laitureiden ja aallonmurtajien rakentamisen vesialueelle. Uutta yhteysvenelaituria on hahmoteltu Korkeasaareen. Kaavassa otetaan huomioon julkisen liikenteen, huoltoliikenteen, pyöräliikenteen ja jalankulun yhteystarpeet Kruunusiltojen joukkoliikennesillan sekä Mustikkamaan alueelle. Liikenteellinen ratkaisu perustuu yleisten töiden lautakunnassa 16.5.2017 hyväksytyihin katusuunnitelmiin. Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma, jossa esitetään muutoksia ja tarpeita lähinnä huoltoliikenteen järjestelyihin.

Uutta kerrosalaa tulee alueelle yhteensä 2 600 k-m², joka muodostuu uudesta vastaanottorakennuksesta (2 000 k-m²) ja leikkipuistorakennuksesta (200 k-m²) sekä palvelurakennuksesta (400 k-m²). Nykyisen vastaanottorakennuksen alueen rakennusoikeus säilyy 500 k-m²:ssä, josta rakennukseen on tällä hetkellä käytetty 283 k-m². Mustikkamaan varastointialueen rakennusoikeus (240 k-m²) korvataan palvelurakennuksen rakennusoikeudella. Kaava-alueella on rakennusoikeutta yhteensä 3100 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Korkeasaaren eläintarhan toiminta keskittyy Korkeasaaren puolelle ja uusi vastaanottorakennus sijoittuu uuden raitiotieyhteyden pysäkin läheisyyteen. Mustikkamaan ja Korkeasaaren väliset huollon, jalankulun ja pyöräilyn yhteydet selkeytyvät huomattavasti. Kokonaisuutena Mustikkamaalle ja Korkeasaareen muodostuu lähialueiden asukkaille parempia lähi- ja virkistyspalveluita sekä eläintarhan toimintaa tukevia liiketiloja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Kaavaratkaisu on oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen. Osalla kaava-aluetta on voimassa Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaava. Kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaava-alueella sijaitsee Korkeasaaren eläintarhan vastaanotto- ja. Nykyinen vastaanottorakennus sijaitsee Mustikkamaan lounaisosassa ja infotori Korkeasaaren pohjoisosassa. Korkeasaari ja sen ylläpidetty eläintarha ovat merkittäviä Helsingin matkailukohteita. Korkeasaari on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Mustikkamaa on merkittävä ulkoilualaue, joka on nykyisin saavuttavissa Mustikkamaansillan ja Isoisänsillan kautta. Saari on määritelty maisemakulttuurikohteena kansanpuistoksi.

Alueiden käyttö muuttuu merkittävästi Kruunusillan rakentumisen myötä. Kruunusillat-hanke yhdistää 10 kilometrin raitiotieyhteydellä Laajasalon, Korkeasaaren ja Kalasataman keskustaan.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1987 - 2017.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (07/2018, Alv 0 %) seuraavasti:

Katualueet ja aukiot	1,5 milj. euroa
Julkiset palvelut / rakennukset	1,0 milj. euroa
Yhteensä	2,5 milj. euroa

Katualueet ja aukiot sisältävät Mischan ja Maschan aukion pintarakenteiden sekä kaava-alueen liikenteellisten muutosten kustannusarvion pois lukien Korkeasaarensillan kohdistuvat mahdolliset toimenpiteet.

Julkiset palvelut / rakennukset pitävät sisällään uuden leikkipuiston sekä leikkipuistorakennuksen kustannusarvion.

Uuden vastaanottorakennuksen kustannukset kohdistuvat Korkeasaari säätiölle. Kruunusillat-hanke osallistuu uuden vastaanottorakennuksen kustannuksiin 2,0 M€ summalla.

Kustannusarviossa ei ole huomioitu kaava-alueen teknisen huollon verkoston muutostarpeista aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi kustannusarviossa ei ole esitetty esirakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Edellä mainitut kustannukset määrittyvät jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 28.9.–29.10.2018

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 18.9.2018 ja lautakunta päätti 18.9.2018 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia tai kirjeitä.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen huomioimiseen kaava-alueella.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Sähköverkko Oy ja kulttuurin ja vapaa-ajantoimiala (kaupunginmuseo). HSL:n lausuntoon on vastattu edellisen julkisen nähtävilläolon jälkeen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alue on kaupungin omistama, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 (§ 685) tekemän päätöksen mukaiselle maankäytösopimusmenettelylle ei ole tarvetta.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry on pyytänyt lähettämään tiedon kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, puhelin: 310 20462

tuomo.naranen(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, projektipäällikkö, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 18.09.2018 § 432

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Hankenumero 1861_5, 1861_6

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 18.9.2018 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutossehdotuksen nro 12520 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaava koskee 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialuetta (muodostuva uusi kortteli 19002).
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lau-

sunnot anna aiheita asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Lautakunta toteaa, että leikkipuiston jatkosuunnittelussa tavoitteena on metsäleikkipuisto, jossa puusto kokonaisuudessaan pyritään säilyttämään ja alue jätetään mahdollisimman luonnontilaiseksi.

Käsittely

18.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Tuomo Näränen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisäys päätökseen: "Lautakunta toteaa, että leikkipuiston jatkosuunnittelussa tavoitteena on metsäleikkipuisto, jossa puusto kokonaisuudessaan pyritään säilyttämään ja alue jätetään mahdollisimman luonnontilaiseksi."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mai Kivelän vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, asemakaavoitus, puhelin: 310 20462
tuomo.naranen(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 16.08.2018 § 28

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12520 pohjakartan kaupunginosassa 19 Mustikkamaa-Korkeasaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.10.2019

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12520
Kaupunginosa: 19 Mustikkamaa-Korkeasaari
Kartoituksen työnumero: 20/2018
Pohjakartta valmistunut: 24.5.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 303

Mellunkylän Kontulan Keinutie 9:n asemakaavan muuttaminen (nro 12526)

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 49. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47018 tontin 11 asemakaavan muutoksen 26.2.2019 päivätyn piirustuksen nro 12526 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 kartta, päivätty 26.2.2019
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 selostus, päivätty 26.2.2019, päivitetty Kylk:n 26.2.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.9.2018, päivitetty 26.2.2019 ja asukastilaisuu-
den muistio 11.1.2018
- 4 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hy-
väksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Kaavamuutoksen hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa-
van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäris-
töpalvelut -kuntayhty-
mä/Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy
Helen Oy

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muuttaminen perustuu Asunto Oy Keinutie 9:n hakemukseen lisärakentamisesta omistamalleen tontille. Kaavanmuutos mahdollistaa uuden kahdeksankerroksisen pistetalon rakentamisen tontille, jossa nykyisin sijaitsee vuonna 1966 rakennettu, niin ikään kahdeksankerroksinen asuintalo. Uutta kerrosalaa tontille on kaavassa osoitettu 3 950 k-m² ja uusia asukkaita se mahdollistaa noin 100. Lausunnonantajilla ei ollut huomautettavaa kaavamutoksesta. Kaavaehdotuksesta tehtiin 5 muistutusta, joista 1 oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 26). Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat ehdotetun lisärakentamisen kokoon ja sijaintiin, suunnitellun rakennuksen hallintamuotoon ja talotyyppiin sekä jätekeräyksen ratkaisuihin. Luonnonvaraista maastoa toivottiin säilytettävän mahdollisimman paljon. Koska kaavanmuutos nostaa tontin arvoa, sen johdosta on neuvoteltu 2.4.2019 päivätty maankäytösopimus tontinomistajan ja kaupungin kesken.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Kontulan kerrostaloalueen Keinutie 9:n tonttia, jolle kaavaratkaisu mahdollistaa tontin lisärakentamisen. Tavoitteena on sijoittaa sille uusi kahdeksankerroksinen pistetalo nykyinen rakennuksen läheisyyteen. Lisärakentamisen edellyttämät autopaikat on mahdollista sijoittaa nykyisten autopaikkojen yhteyteen.

Tontin voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeudesta 5 150 k-m² on käytetty 4 800 k-m² ja uutta asuntokerrosalaa on osoitettu 3 950 k-m². Tontin tehokkuusluku muutoksen jälkeen on 1,0 ja asukasmäärän lisäys noin 100 asukasta. Täydennysrakentaminen nykyisillä asuina-

lueilla on kaupungin strategian mukaista. Tontin omistava asunto-osa-
keyhtiö on tehnyt aloitteen kaavan muuttamisesta.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaavamuutosalue on osa Kontulan pääosin 1960–70-luvulla alueraken-
tamiskohteena syntynyttä lähiötä, jolle ovat ominaisia suuret raken-
nusmassat ja väljät puistomaiset pihat, joissa tonttien rajat eivät erotu.
Tontilla on Matti Hakurin suunnittelema vuonna 1966 valmistunut kah-
deksankerroksinen rakennus. Etelä- ja länsipuolelta tontti rajautuu Ky-
läkeinunpolkuun. Itälaidalla on tontin pysäköintialue ja Keinutie. Kortte-
likokonaisuus jatkuu tontin pohjoispuolella.

Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukaan alue on
asuntovaltaista aluetta A2, jolla korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0-
2,0. Asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavan mukainen. Alueella
on voimassa asemakaava vuodelta 1991 ja kaavaratkaisun sisältö on
neuvoteltu kaavamuutoksen hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille välittömiä kus-
tannuksia.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaa-
van valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten
mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Muistutukset

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 28.9.-29.10.2018. Kaavan-
muutoksesta jätettiin 5 muistutusta, joista yksi oli 26 henkilön allekirjoit-
tama adressi.

Muistutukset kohdistuivat Keinutien alueen täydennysrakentamiseen,
ehdotetun lisärakentamisen kokoon, sijaintiin ja lainmukaisuuteen,
suunnitellun rakennuksen hallintamuotoon ja talotyyppiin sekä jäteke-
räyksen ratkaisuihin. Luonnonvaraista maastoa toivottiin säilytettävän
mahdollisimman paljon.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun
Liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelujen
(HSY) lausunnot, joilla ei ollut huomautettavaa asemakaavanmuutok-
sen johdosta. Lisäksi Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ollut lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavaehdotusta ei ole huomautusten johdosta muutettu, koska sitä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena kaavan tavoitteet eli täydennysrakentamisen huomioon ottaen.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin joitakin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa ja tehdyt muutokset -liitteessä. Näistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun yksityiskohtaiset perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaavan muutosta koskeva maankäytösopimus on allekirjoitettu 10.5.2019.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 kartta, päivätty 26.2.2019
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 selostus, päivätty 26.2.2019, päivitetty Kylk:n 26.2.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.9.2018, päivitetty 26.2.2019 ja asukastilaisuuden muistio 11.1.2018
- 4 Ilmakuva

Oheismateriaali

- 1 Asemakaavan muutoshakemus
- 2 Sopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

09.10.2019

Asia/10

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus
(Liikenne ja infrastruktuuri)

Kaavamuutoksen hakija

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäris-
töpalvelut -kuntayhty-
mä/Vesihuolto
Helen Sähköverkko Oy
Helen Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa-
van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa-
van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne, kaupunkiympäristön toimiala
Asemakaavoitus
Helen Oy
Tontit

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 655

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula)
korttelin 47018 tontin 11 asemakaavan muutoksen 26.2.2019 päivätyn

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

piirustuksen nro 12526 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 02.04.2019 § 23

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Päätös

Tonttipäällikkö päätti tehdä tontin 91-47-18-11 omistajan As Oy Keinu-
tie 9:n kanssa liitteen 3 mukaisen sopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiin-
teistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen ja teke-
mään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(MA147-8)

Päätöksen perustelut

Voimassa oleva asemakaava

Tontilla 91-47-18-11 on voimassa asemakaava nro 9790, joka on vah-
vistettu 27.8.1991. Tontti on merkitty siinä kuulumaan asuinkerrostalo-
jen korttelialueeseen (AK). Tontin rakennusoikeus on 5 150 k-m², josta
on käytetty 4 857 k-m².

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 26.2.2019 kaupunginhallitukselle
asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 hyväksymistä.

Tontin nykyinen käyttötarkoitus AK pidetään ennallaan. Tontille kaavoi-
tetaan uusi rakennusala, jonka rakennusoikeus on 3 950 k-m². Nykyi-
sen rakennuksen rakennusoikeudeksi merkitään 4 800 k-m².

Maankäytösopimus

Asemakaavan muutos korottaa tontin 91-47-18-11 arvoa merkittävästi,
joten tonttiyksikkö on käynyt maanomistajien kanssa kaupunginhalli-
tuksen 9.6.2014 (685 §) tekemän päätöksen mukaiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 3 oleva sopimus, jonka mukaan maanomistaja suorittaa kaupungille 354 000 euron korvauksen osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Korvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115 §) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäytösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisarvoon saakka.

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Arto Korkeila, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34294
arto.korkeila(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 94

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Hankenumero 1501_14

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.2.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47018 tonttia 11.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

09.10.2019

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Asunto Oy Keinutie 9: 5 000 euroa

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Laura Viljakainen, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 37243
laura.viljakainen(a)hel.fi

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

Mikko Tervola, insinööri, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi

Mari Soini, maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu), puhelin: 310 37479

mari.soini(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 18.09.2018 § 34

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12526 pohjakartan kaupunginosassa 47 Mellunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12526
Kaupunginosa: 47 Mellunkylä
Kartoituksen työnumero: 1/2018
Pohjakartta valmistunut: 15.1.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.10.2019

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

§ 304

Karhusaaren eteläosan pientalotonttien asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12486)

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 58. kaupunginosan (Karhusaari) vesialueen asemakaavan sekä 58. kaupunginosan (Karhusaari) kortteleiden 108, 114, 127, 135, korttelin 109 tonttien 1–4, osaa tonttien 7 ja 8, korttelin 111 tonttien 2 ja 4, korttelin 117 tonttien 2 ja 3, korttelin 120 tontin 1, korttelin 121 tonttien 2 ja 3, korttelin 123 tontin 1, korttelin 124 tontin 1, korttelin 126 tontin 4, korttelin 128 tonttien 1–2, 4 ja 6–9, korttelin 129 tontin 1 korttelin 130 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 31.10.2017 päivätyn ja 18.9.2018 sekä 23.9.2019 muutetun piirustuksen numero 12486 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 kartta, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 selostus, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.10.2017, täydennetty 18.9.2018 ja asukastilaisuuden (28.3.2017) muistio
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6767)
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1

	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Ne kunnan jäsenet ja muistutuksen tekijät, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Hakijat	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskevat Karhusaaren eteläosaa Östersundomissa. Kaavaratkaisu edistää pientalotonttien täydennysrakentamista ja rannan hyötykäyttöä. Kaava koskee 30 nykyistä tonttia tai tontin osaa sekä katu-, puisto- ja vesialueita. Kaavamutoksella mahdollistetaan tonttien lohkomisen ja nykyistä useamman pientalon rakentaminen tonteille.

Uutta kerrosalaa syntyy noin 7 400 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 200–400. Alue säilyy pientaloalueena, mutta tiivistyy merkittävästi. Kaavan tonttitehokkuus on keskimäärin $et=0,3$.

Kölikujan ja Messipojan katuja jatketaan. Merimiehenkujan päähän osoitetaan paikka melontaa tai vastaavaa harrastustoimintaa varten. Merikapteenintieltä osoitetaan uusi kävelyn ja pyöräilyn yhteys urheilukentälle. Kaavan yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus numero 6767).

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kaavaratkaisu on hyväksyttyjen mutta ei vielä lainvoimaisten Östersundomin maakuntakaavan sekä Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu on kaupunkisuunnittelulautakunnan 17.3.2015 § 72 hyväksymän Karhusaaren kaavarungon mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen tontit ovat suuria ja niillä on suurehkoja erillispientaloja piharakennuksineen. Alue on yleisilmeeltään väljästi rakennettu, vihreä ja merellinen omakotialue. Merenlahdet ovat osin ruovikoituneet. Voimassa olevia asemakaavoja ei ole kokonaisuudessaan toteutettu. Suurin osa tonteista on rakentamattomia ja osassa on käyttämätöntä rakennusoi-keutta. Kaava-alueella on 15 asuinrakennusta.

Osa kaava-alueesta on viime vuodet ollut rakennuskiellossa yleiskaavan laatimista varten. Rakennuskielto on kaavamuutosalueen tonttien osalta päättynyt.

Voimassa olevissa, Sipoon asemakaavoissa (1999 ja 2005) rakennuspaikat ja tontit on varattu yksiasuntoisille erillispientaloille ja niiden rakennusoikeudet ovat joko 500 tai 600 k-m². Kaavassa esitettyjen ohjeellisten rakennuspaikkojen ja tonttien lukumäärää ei saa ylittää. Merimiehenkujan päähän on osoitettu uimaranta, jota ei ole toteutettu. Kaavamääräykset rajoittavat tonteille kuuluvan rakennusoikeuden hyödyntämismahdollisuuksia. Tontteja ei ole voinut lohkoa pienemmiksi.

Helsingin kaupunki omistaa alueen kadut sekä kaksi tonttia. Muut alueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty yksityisten maanomistajien hakemusten johdosta ja ratkaisua on kehitetty yhdessä hakijoiden kanssa.

Nimenmuutos

Nimistötoimikunta muutti 5.6.2019 § 47 Karhusaaren eteläosaan tekemäänsä nimiesitystä siten, että nimistötoimikunnan 20.9.2017 § 19 esittämä nimi Kuggvikeninranta-Kuggviksstranden muutetaan suomenkielisen nimen osalta muotoon Kuggvikinranta. Nimi perustuu merenlahden nimeen Kuggviken.

Kuggvikinrannan nimi noudattaa samaa nimenmuodostustapaa, jota nimistötoimikunta on kaavarunkovaiheessa esittänyt (5.6.2019 § 46) Karhusaaren pohjoisosaan: Skadavikinpuisto-Skadaviksparken ja Skutholminkanava-Skutholmskanalen. Entuudestaan Karhusaassa on samaan tapaan muodostettu nimi Skutholminkaari-Skutholmsbåken.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 1.12.2017–8.1.2018. Ehdotuksesta tehtiin 16 muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Merimiehenkujan päähän osoitettuun urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeseen (VU), sen käyttötarkoitukseen melonta- ja lautailuharrastuspaikkana sekä alueelle sijoittuviin autopaikkoihin.

Muistutusten referaatit ja niihin annetut vastaukset ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus), kaupunginmuseolta ja pelastuslautakunnalta.

HSY totesi lausunnossaan, että kaava-alue kuuluu Sipoon Veden toiminta-alueeseen. Sipoon Vesi ja HSY ovat sopineet, että toistaiseksi Sipoon Vesi vastaa Karhusaaren vesihuollosta ja vesihuollon laajentamisesta. Sipoon Vesi ja Helsingin kaupunkiympäristön toimiala vastaavat suunnittelusta ja rakentamisesta. Suunnitelmat lähetetään kommentteille HSY:lle. Ennen laajemman aluerakentamisen aloittamista koko Östersundomin alueen vesihuolto siirretään HSY:n vastuulle. Tällöin sovitetaan myös toiminta-alueen siirron periaatteet HSY:n ja Sipoon kesken. Hulevesiviemärointiä ei alueella yksittäisiä osuuksia lukuun ottamatta ole. Karhusaari ei kuulu HSY:n toiminta-alueeseen eikä HSY voi vastata alueen hulevesiviemäroinnistä. Hulevesiviemäroinnin vastuun tulee säilyä Helsingin kaupungilla kunnes alueen vesihuolto siirtyy HSY:n vastuulle. Lisäksi asemakaavaan merkittyjen johtokujien leveydet tulee tarkistaa siten, että ne ovat vähintään 6 metriä.

ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että lisärakennusoikeuden määrittely vaikuttaa monimutkaiselta ja että selostuksessa ei ole esitetty arviota, millaisiin asukasmääriin ja siitä seuraaviin seurausvaikutuksiin mitoitus johtaa kaavamuuotosalueen ulkopuolisella Karhusaaren kaava-alueella. Verraten mittava mahdollisuus uudisrakentamiseen tulee toteutuessaan muuttamaan ympäristöä. Luonnonympäristön arvot on pääosin otettu riittävästi huomioon. Havainnekuva on omiaan johta-

maan sellaisiin rakentamisratkaisuihin, joita ei ole asemakaavassa arvioitu. Luo 1 -alueelle ei voi sallia rakentamista pelkästään yleiskaavan Natura-arviointien perusteella. Epäselvyyksien välttämiseksi on luo 1 -merkintää selkeytettävä ja havainnepiirrosta tarkennettava. Aineistosta tulee saada käsitys alueen nykyisestä ja tulevasta joukkoliikenteen palvelutasosta.

Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan, että kaavaselostuksessa on alueen tiivistämisen vaikutukset ympäristöön, maisemaan ja merellisiin näkyymiin esitetty riittävän havainnollisesti.

Pelastuslautakunta totesi lausunnossaan, että sillä ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta. Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta pelastuslaitoksen toimintaan.

Kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuvat merkittävimmät kaupungille aiheutuvat kustannukset ovat:

- Kölikujan ja Messipojan jatkeiden rakentaminen
- Merimiehenkujan rakentaminen
- jalankululle ja pyöräilylle tarkoitetun Merikapteeninkujan rakentaminen.

Kadunrakentamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille noin 700 000 euron kustannukset (alv 0 %). Kustannuksissa ei ole mukana mahdollisia kallioleikkauksia eikä katujen pohjanvahvistuksia. Lisäksi katualueen lunastamisesta aiheutuu kaupungille arviolta noin 300 000 euron kustannukset.

Uusien katuosuuksien rakentamisen lisäksi Karhusaaren eteläosan olemassa olevaa katuverkkoa tulee perusparantaa. Perusparantamisen tarve on olemassa riippumatta alueelle laadittavista asemakaavan muutoksista. Aikaisemmin yksityisessä omistuksessa olleet alueen kadut ovat vuoden 2017 alussa siirtyneet kaupungille. Kölikujan alun perusparannuksen on arvioitu olevan kokonaiskustannuksiltaan noin 420 000 euroa (alv 0 %). Reelingin ja Merikapteenintien hulevesiviemäröinnin toteuttaminen tarvittavine viivytyrakenteineen on kokonaiskustannuksiltaan noin 700 000 euroa (alv 0 %).

Kustannuksia aiheutuu Sipoon Vedelle vesihuoltoverkoston laajentamisesta ja Etelä-Suomen Energia Oy:lle sähkönjakeluverkon laajentamisesta.

Kaupungille tulee tuloja yksityisessä omistuksessa olevien tonttien maankäyttökorvauksista yhteensä noin 280 000 euroa.

Kaavan toteuttamisesta kaupungille aiheutuvat kulut ovat suuremmat kuin maankäyttökorvauksista saatavat tulot. Asiaa on tarkasteltava osana kunnanosalitoksen seurauksia ja laajempaa kokonaisuutta, jossa Helsingin kaupunki ottaa vastuulleen Helsinkiin liitetyn alueen katuverkon ja vastaa sen verkollisesta, liikenteellisestä ja teknisestä toimivuudesta.

Tehdyt muutokset

Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Korttelin 58109 tontin 11 siirtymisestä myöhemmässä kaavamuutoksessa ratkaistaviksi järjestettiin MRA 32 § mukainen erikseen kuuleminen.

Lopuksi

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen. Nimenmuutos on nimistötoimikunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 kartta, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 selostus, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.10.2017, täydennetty 18.9.2018 ja asukastilaisuuden (28.3.2017) muistio
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6767)
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Tehdyt muutokset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Havainnekuva 23.9.2019
- 3 Ilmakuva
- 4 Maankäyttösopimus 4064
- 5 Maankäyttösopimus 4065

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hy-

väksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helsingin seudun ym-
päristöpalvelut -kun-
tayhtymä

Ne kunnan jäsenet ja
muistutuksen tekijät,
jotka kaavan nähtävillä
ollessa ovat sitä kirjalli-
sesti pyytäneet ja sa-
malla ilmoittaneet
osoitteensa

Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Pelastuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 657

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 58. kaupunginosan (Karhusaari) vesialu-
een asemakaavan sekä 58. kaupunginosan (Karhusaari) kortteleiden

108, 114, 127, 135, korttelin 109 tonttien 1–4, osaa tonttien 7 ja 8, korttelin 111 tonttien 2 ja 4, korttelin 117 tonttien 2 ja 3, korttelin 120 tontin 1, korttelin 121 tonttien 2 ja 3, korttelin 123 tontin 1, korttelin 124 tontin 1, korttelin 126 tontin 4, korttelin 128 tonttien 1–2, 4 ja 6–9, korttelin 129 tontin 1 korttelin 130 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 31.10.2017 päivätyn ja 18.9.2018 sekä 23.9.2019 muutetun piirustuksen numero 12486 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Kaupunginhallitus muutti Kuggvikeninranta–Kuggvikensstranden suomenkielisen nimen muotoon Kuggvikinranta.

23.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.06.2019 § 47

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti muuttaa Karhusaaren eteläosaan tekemäänsä nimiesitystä siten, että nimistötoimikunnan 20.9.2017 § 19 esittämä nimi Kuggvikeninranta–Kuggviksstranden muutetaan suomenkielisen nimen osalta muotoon Kuggvikinranta. Nimi perustuu merenlahden nimeen Kuggviken.

Kaupunkiympäristölautakunta on 25.9.2018 esittänyt Karhusaaren eteläosan pientalotontteihin liittyvän ensimmäisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 hyväksymistä. Nimistötoimikunta esittää asemakaavoituspalvelulle, että ennen kaupunginhallituksen käsittelyä kaavakarttaan korjataan aiemmin esitetty Kuggvikeninrannan suomenkielinen nimi luontevampaan ja käyttökelpoisempaan muotoon Kuggvikinranta. Nimistötoimikunta esittää edelleen, että nimi korjataan myös kaavaselostukseen ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Kuggvikinrannan nimi yllä mainittuun tapaan korjattuna noudattaa samaa nimenmuodostustapaa, jota nimistötoimikunta on kaavarunkovaiheessa esittänyt 5.6.2019 § 46 Karhusaaren pohjoisosaan: Skadavikinpuisto–Skadaviksparken (<- Skadaviken) ja Skutholminkana-va–Skutholmskanalen (<- Skutholmen). Entuudestaan Karhusaaren

kaupunginosassa on samaan tapaan muodostettu nimi Skutholminkaa-ri-Skutholmsbågen (Sipoo, 1994).

20.09.2017 Käsitelty

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 11.04.2019 § 26

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Karhusaari

Päätös

Tonttipäällikkö päätti tehdä kiinteistön ***** omistajien ***** kanssa liitteen nro 1 mukaisen maankäytösopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiinteistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitut sopimukset sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Päätöksen perustelut

Asemakaavan muutos korottaa maanomistajan kiinteistön arvoa merkittävästi, mikä kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemän maapoliittisen päätöksen mukaan edellyttää maankäytösopimuksen tekemistä.

Vireillä oleva asemakaavan muutos

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 25.9.2018 kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12486 hyväksymistä (liite 2).

Asemakaavan muutoksella edistetään yksityisten pientalotonttien täydennysrakentamista. Asemakaavan muutos koskee yli 20 nykyistä tonttia tai tontinosaa. Kaupunki on asemakaavassa kaavoittamassa maanomistajien kiinteistölle yhteensä noin 2 125 k-m² lisärakennusoikeutta erillispientelosten korttelialueille (AO ja AP).

Sopimukset

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä oleva maankäyttösopimus-sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Kaavamuutoksen perusteella maanomistajille kertyy maankäyttömaksuna maksettavaa kaupungille 270 000 euroa, jonka lisäksi maanomistajat luovuttavat korvauksetta kaupungille noin 291 m²:n suuruisen yleisen alueen osan.

Rahakorvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamishetkestä kaavan lainvoimaistumispäivään saakka kahdella (2) prosentilla vuodessa.

Lopullinen kauppakirja on allekirjoitettava neljän kuukauden kuluessa siitä, kun kaavamuutos on saanut lainvoiman.

Hinnoittelu

Tonttimaan hinnoittelussa on hyödynnetty kauppahintatietoja. Yleisten alueiden ja raakamaiden hinnoittelu perustuu kiinteistölautakunnan 23.3.2016 (§ 129) hyväksymään ns. katumaan hinnoittelumenetelmään.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115§) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäyttösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisarvoon saakka.

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 10.04.2019 § 25

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.09.2018 § 443

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Hankenumero 1402_9, 1402_13

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 31.10.2017 päivätyn ja 25.9.2018 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12486 hyväksymistä. Asemakaava koskee 58. kaupunginosan (Karhusaari) vesialuetta. Asemakaavan muutos koskee 58. kaupunginosan (Östersundom) korttelin 109 osaa tonttia 8 ja vesialuetta sekä 58. kaupunginosan (Karhusaari) kortteleita 108, 114, 127, 135, korttelin 109 tontteja 1-4, osaa tontteja 7 ja 8, korttelin 111 tontteja 2 ja 4, korttelin 117 tontteja 2 ja 3, korttelin 120 tonttia 1, korttelin 121 tontteja 2 ja 3, korttelin 123 tonttia 1, korttelin 124 tonttia 1, korttelin 126 tonttia 4, korttelin 128 tontteja 1-2, 4 ja 6-9, korttelin 129 tonttia 1, korttelin 130 tonttia 1 sekä katu- ja puistoaluetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua olla laskuttamatta myöhempään kaavamutokseen siirretyn tontin, As Oy Mastokuja 11, asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannuksia.

Käsittely

25.09.2018 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Mika Välipirtti (hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohta)

Kaupunkiympäristölautakunta päätti ennen asian käsittelyn aloittamista yksimielisesti, että varajäsen Mika Välipirtti on esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn.

18.09.2018 Pöydälle

31.10.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

09.10.2019

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Saija Miettinen-Tuoma, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37374

saija.miettinentuoma(a)hel.fi

Johanna Iivonen, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37137

johanna.iivonen(a)hel.fi

Tuula Pipinen, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37269

tuula.pipinen(a)hel.fi

Tom Qvisen, maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, puhelin: 310 34201

tom.qvisen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 12.12.2017 § 48

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta (nro 12486), Karhusaaren eteläosan pientalotontit:

Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta. Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta pelastuslaitoksen toimintaan.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236

katja.seppala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
09.11.2017 § 42

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.09.2017 § 30

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Hankenumero 1402_9

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.10.2019

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12486 pohjakartan kaupunginosissa 55 Östersundom ja 58 Karhusaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12486
Kaupunginosa: 55 Östersundom, 58 Karhusaari
Kartoituksen työnumero: 21/2017
Pohjakartta valmistunut: 13.7.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi
Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 21.4.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on edistää yksityisten pientalotonttien täydennysrakentamista. Asemakaavan muutos koskee 29 nykyistä tonttia tai tontin osaa Karhusaaren eteläosassa. Pientalotonttien lisäksi mukana on katu-, viher- ja vesialueita.

Asemakaavamuutos laaditaan Karhusaaren kaavarunkoon perustuen. Tavoitteena on, että alue säilyy väljähkönä ja vihreänä, merellisenä pientaloalueena. Kaavamuutoksella mahdollistetaan suurten pientalotonttien jakaminen ja/tai täydennysrakentaminen. Täyden-nysrakenta-

misen tavoitteena on toteuttaa se koko alueen osalta yhtenäisin periaattein.

Asemakaavamuutoksella jatketaan Kölikujan ja Messipojan katuja sekä osoitetaan Merimiehenkujan päähän paikka melonta- ja lautailuharrastus -tukikohdalle.

Voimassa olevissa asemakaavoissa (1999 ja 2005) tontit/rakennuspaikat on varattu yksiasuntoisille (AO-1) tai sivuasunnollisille (AO-2, AO-3) erillispientaloille. AO-1 ja AO-2-korttelialueilla rakennuspaikan vähimmäiskooksi on asetettu 2000 m². Tonttikohtaiset rakennusoikeudet ovat joko 500 tai 600 k-m². Pientalotontteja reunustaa osin lähivirkistysalue. Mastokujan jatke on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varattuna katuna, jolla on tontille ajo sallittu. Merimiehenkujan päähän on osoitettu uimaranta.

Voimassa olevia asemakaavoja ei ole kokonaan toteutettu: suurin osa tonteista on rakentamattomia ja osalla on käyttämätöntä rakennusoikeutta. Kaavamääräyksen mukaan kaavassa esitettyjen, ohjeellisten tonttien/rakennuspaikkojen lukumäärää ei saa ylittää. Tämä tarkoittaa, että tontteja ei ole voinut lohkoa pienemmiksi. Uimarantaa ei ole rakennettu kaavan mukaiselle paikalle.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Östersundomin alueelle on valmisteilla kuntien (Helsinki, Sipoo, Vantaa) yhteinen yleiskaava. Kaavaehdotus oli nähtävillä alkuvuonna 2015. Siinä alue oli osoitettu pientalovaltaiseksi ja pieneltä osin kaupunkipientalovaltaiseksi alueeksi. Kölikujan ja Mastokujan kautta oli merkitty kulkemaan seudullinen rantaraittisyhteys. Tavoitteena on, että yleiskaavaehdotus on muutettuna uudelleen nähtävillä syksyllä 2017.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta ja osittain maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Östersundomin alueelle on valmisteilla 2. vaihemaakuntakaava. Vuoden 2015 alussa nähtävillä olleessa maakuntakaavaehdotuksessa Karhusaari oli merkitty raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 17.3.2015 hyväksynyt Karhusaaren kaavarungon jatkossa laadittavien asemakaavamuutosten ja poikkeamispäätösten pohjaksi. Kaavamuutosalueen länsiosassa on 23.6.2018 asti voimassa rakennuskielto ja toimenpiderajoitus Östersundomin yhteisen yleiskaavan laatimista varten.

Kaupunginmuseon kannanotto:

Kölikuja 8:ssa sijaitsee kaksi vanhaa, arviolta 1880-luvulta peräisin olevaa hirsirakennusta. Rakennukset eivät ole mukana Liitosalueen ra-

kennettu kulttuuriympäristöselvityksessä (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2008:3). Rakennusten tarkkaa valmistumisvuotta ei tiedetä, mutta ne ovat todennäköisimmin kuuluneet Östersundomin kartanoon. Vanhoja rakennuksia ovat alun perin asuttaneet Oldenburg-nimiset henkilöt, sittemmin rakennukset ovat olleet Borgströmin suvun hallinnassa. Omistajat kutsuvat paikkaa nykyään nimellä "Ollonborrs".

Toinen hirsirakennuksista on oletettavasti rakennettu alun perin nave-taksi ja toimii nykyään autotallina. Rakennus on hirsipinnalla ja maa-laamaton, katteena on vaakasuuntaisilla vedoilla asennettu huopakatto. Rakennus on hyvässä kunnossa ja sitä on huollettu.

Päärakennus on laudoitettu ja maalattu keltaiseksi. Ikkunat ovat alku-peräiset ja hyvässä kunnossa. Rakennuksen kivijalka on luonnonkives-tä, muurattu laastilla. Rakennuksen ympäri on tehty salaojitus ja soras-tus. Katteena on ollut alun perin pärekatto, joka on sittemmin muutettu huopakatoksi, kuten piharakennuksessakin. Alkuperäinen kuisti raken-nuksen pohjoispuolella on purettu ja tilalle on rakennettu uusi kuisti se-kä eteistila, jossa sijaitsee kylpyhuone. Kaupunginmuseo on esittänyt kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelua asemakaa-vamuutoksen yhteydessä. Asemakaavaluonnoksen mukainen ratkaisu edellyttää vanhan tallirakennuksen purkamista tielinjauksen paikalta, mitä kaupunginmuseo pitää valitettavana. Vanha päärakennus kuiten-kin säilyy ja suojellaan asemakaavalla. Kaupunginmuseo esittää sille seuraavaa määräystä:

sr-2

Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus.

Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuk-sen rakennushistoriallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai nii-hin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen.

Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusi-maan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaiku-tuksia muun muassa elinympäristöön, kaupunkikuvaan, luontoon ja lii-kenteeseen. Kaupunginmuseo korostaa, että alueen tiivistämisen vai-kutukset ympäristöön, maisemaan ja merellisiin näkyymiin tulee esittää

09.10.2019

kaavaselostuksessa havainnollisesti. Luonnoksen mukaisessa havainnekuvasta käy hyvin ilmi rantaan muodostuvan uuden rakentamisen määrä. Tontit tulevat tiivistymään huomattavasti, lisäksi merenrantaan sallittavien apurakennusten rakentaminen tulee muuttamaan maisemaa merkittäväällä tavalla. Rakentamistapaohjeiden tulee ohjata uusien asuinrakennusten lisäksi myös tulevia apurakennuksia.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavanluonnoksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 13.4.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Karhusaaren osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1285-00/17 ja kaava-
luonnoksesta. Määräaika on 13.4.2017 mennessä.

Asemakaavan muutos koskee 29 nykyistä tonttia tai tontin osaa Karhusaaren eteläosassa. Pientalotonttien lisäksi mukana on katu-, viher- ja vesialueita. Kaavamuutoksella mahdollistetaan suurten pientalotonttien jakaminen ja/tai täydennysrakentaminen. Kaavamuutosalueessa ovat mukana ne alueen tontit, joiden omistajat ovat hakenneet kaavamuutosta ja joita voidaan kehittää ilman merkittäviä katujen ja vesihuollon rakennustoimenpiteitä.

Asemakaavamuutoksella jatketaan Kölikuja- ja Messipoika-katuja sekä osoitetaan Merimiehenkujan päähän paikka melonta- ja lautailutukikohdalle. Asemakaavamuutoksesta aiheutuu kaupungille kustannuksia katujen rakentamisesta.

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 7.4.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.10.2019

Alueen maanpinta vaihtelee asemakaava-alueella merenpinnan tasolta noin tasolle +20. Monella tontilla maanpinnan korkeuden vaihtelu on suuri. Osa tonteista rajautuu mereen. Pääosin tonttien maaperä on kalliosta. Avokallioalueiden ulkopuolella kitkamaapeitteen paksuus on yleensä ohut. Osalla tonteista on todennäköisesti pehmeitä maakerrostumia, siltti- ja savikerrostumia. Nämä tontit ovat 58109/11, 58121/5, 58125/6, 58128/10, 58128/8 ja 9 sekä 58130/5. Yleinen perustamistapa tonteilla on kallionvaraan perustaminen, joko suoraan tai täyttökerroksen välityksellä. Louhintaa tulee usealla tontilla. Pehmeän maakerroksen tonteilla voi kyseeseen tulla myös paaluperustus. Pehmeiden maakerrosten ja alhaisen maanpinnan korkotason johdosta seuraavilla tonteilla on odotettavissa stabiliteettiongelma: 58109/11, 58121/5, 58128/10 ja 58128/9. Stabiliteettiongelma voidaan hoitaa massanvaihdoilla, kevennyksellä tai jollain muulla tapauskohtaisesti suunnitellulla pohjanvahvistusmenetelmällä.

Lisätiedot

Jari Haataja, projektipäällikkö, puhelin: 310 79709
jari.haataja(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 305

Valtuutettu Otto Meren aloite Hitas-järjestelmän lakkauttamisesta

HEL 2019-001423 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Valtuusto edellyttää, että seuraavaa Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmaa varten selvitetään erikseen nykyisen perushittasin ja ns. puolihittasin hyödyt ja ongelmat sekä arvioidaan olisiko edellisen tai jopa molempien korvaaminen joillakin muilla järjestelyillä tarkoituksenmukaista. (Tuomas Rantanen)

Selvitetään mahdollisuutta, laadittaessa asumisen ja maankäytön toteutusohjelmaa, miten kaupunki voisi edistää osuuskuntamuotoista asumista. (Laura Kolbe)

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet muuttaa Hitas-järjestelmän luovutusehtoja siten, ettei kohtuuhintaiseen asumiseen tarkoitettuja Hitas-asuntoja voisi hankkia sijoituskohteeksi. Samalla selvitetään mahdollisuus estää Hitas-asuntojen luovuttaminen tai edelleenluovuttaminen henkilölle, joka omistaa jo ennalta yhden tai useamman Hitas-asunnon, sekä rajoittaa asuntojen jälleenvuokrausta siten, että maksiminelivuokra määritellään vastaavalla alueella sijaitsevien Hekan vuokra-asuntojen nelivuokran tasolle. (Nuutti Hyttinen)

Hyväksyessään päätösehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään kuinka paljon kaupungilta jää vuosittain saamatta tuloja Hitas-järjestelmän vuoksi. (Otto Meri)

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että valtuutetut Satu Silvo, Silja Borgarsdottir Sandelin, Dennis Pasterstein, Pentti Arajärvi, Jape Lovén, Elina Moisio, Mai Kivelä, Seija Muurinen, Tapio Klemetti, Johanna Nuorteva, Jaana Pelkonen, Mari Holopainen, Paavo Arhinmäki, Reetta Vanhanen, Petra

09.10.2019

Malin, Byoma Tamrakar, Juha Hakola eivät esteellisinä osallistuneet asian käsittelyyn.

Valtuutettu Otto Meri ehdotti valtuutettu Zahra Abdullan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa aloitteen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että seuraavan asumisen kokonaisratkaisun yhteydessä uusien Hitas-kohteiden rakentamisesta tullaan luopumaan.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko: JAA, palautus Ei

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa aloitteen valmisteluun siten, että seuraavan asumisen kokonaisratkaisun yhteydessä uusien Hitas-kohteiden rakentamisesta tullaan luopumaan.

Jaa-äännet: 46

Linda Ahlblad, Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 37

Amos Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Matias Pajula, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen, Paavo Väyrynen

Poissa: 2

Dan Koivulaakso, Mikko Särelä

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi viisi toivomuspontta.

Valtuutettu Tuomas Rantanen ehdotti valtuutettu Zahra Abdullan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että seuraavaa Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmaa varten selvitetään erikseen nykyisen perushittasin ja ns. puolihittasin hyödyt ja ongelmat sekä arvioidaan olisiko edellisen tai jopa molempien korvaaminen joillakin muilla järjestelyillä tarkoituksenmukaista.

Valtuutettu Laura Kolbe ehdotti valtuutettu Zahra Abdullan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuutta, laadittaessa asumisen ja maankäytön toteutusohjelmaa, miten kaupunki voisi edistää osuuskuntamuotoista asumista.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Zahra Abdullan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet muuttaa Hitas-järjestelmän luovutusehtoja siten, ettei kohtuuhintaiseen asumiseen tarkoitettuja Hitas-asuntoja voisi hankkia sijoituskohteeksi. Samalla selvitetään mahdollisuus estää Hitas-asuntojen luovuttaminen tai edelleenluovuttaminen henkilölle, joka omistaa jo ennalta yhden tai useamman Hitas-asunnon, sekä rajoittaa asuntojen jälleenvuokrausta siten, että maksiminelivuokra määritellään vastaavalla alueella sijaitsevien Hekan vuokra-asuntojen nelivuokran tasolle.

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Zahra Abdullan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuutta ennen asumisen ja maankäytön toteutusohjelman käsittelyä tehdä selvitys hitas-järjestelmän kehittämistarpeista.

Valtuutettu Otto Meri ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään päätösehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyt-

tää, että selvitetään kuinka paljon kaupungilta jää vuosittain saamatta tuloja Hitas-järjestelmän vuoksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

2 äänestys

Valtuutettu Tuomas Rantasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että seuraavaa Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmaa varten selvitetään erikseen nykyisen perushitasin ja ns. puolihitasin hyödyt ja ongelmat sekä arvioidaan olisiko edellisen tai jopa molempien korvaaminen joillakin muilla järjestelyillä tarkoituksenmukaista.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 73

Linda Ahlblad, Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Henrik Nyholm

Tyhjä: 9

Amos Ahola, Outi Alanen, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Hag-

lund, Veronika Honkasalo, Vesa Korkkula, Sirpa Puhakka, Anna Vuorjoki

Poissa: 2
Emma Kari, Dan Koivulaakso

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Tuomas Rantasen ehdottaman toivomusponnen.

3 äänestys

Valtuutettu Laura Kolben ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuutta, laadittaessa asumisen ja maankäytön toteutusohjelmaa, miten kaupunki voisi edistää osuuskuntamuotoista asumista

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 58

Linda Ahlblad, Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Mikko Kiesiläinen

Tyhjä: 22

Amos Ahola, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Matti Enroth, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Atte Kaleva, Pia Kopra, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Matias Pajula, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Poissa: 4

Emma Kari, Dan Koivulaakso, Otto Meri, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Laura Kolben ehdottaman toivomusponnen.

4 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet muuttaa Hitas-järjestelmän luovutusehtoja siten, ettei kohtuuhintaiseen asumiseen tarkoitettuja Hitas-asuntoja voisi hankkia sijoituskohteeksi. Samalla selvitetään mahdollisuus estää Hitas-asuntojen luovuttaminen tai edelleenluovuttaminen henkilölle, joka omistaa jo ennalta yhden tai useamman Hitas-asunnon, sekä rajoittaa asuntojen jälleenvuokrausta siten, että maksimineliovuokra määritellään vastaavalla alueella sijaitsevien Hekan vuokra-asuntojen neliövuokran tasolle.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Linda Ahlblad, Amos Ahola, Outi Alanen, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Tuomo Luoma, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Henrik Nyholm, Matias Pajula, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Perttu Hillman, Otto Meri

Tyhjä: 30

Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Iida Haglund, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Pauliina Lehtinen, Jarmo Nieminen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Poissa: 2

Emma Kari, Dan Koivulaakso

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottaman toivomusponnen.

5 äänestys

Valtuutettu Anna Vuorjoen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuutta ennen asumisen ja maankäytön toteutusohjelman käsittelyä tehdä selvitys hitas-järjestelmän kehittämistarpeista.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 32

Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Deek Gurhan, Mia Haglund, Jamin Hamid, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Henrik Nyholm, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 25

Linda Ahlblad, Matti Enroth, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Runa Ismark, Atte Kaleva, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Dani Niskanen, Matias Pajula, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 26

Amos Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Mikko Kiesiläinen, Laura Kolbe, Pia Kopra, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Hannu Oskala, Terhi Pelto-korpi, Marcus Rantala, Heidi Ruhala, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen

Poissa: 2

Emma Kari, Dan Koivulaakso

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen ehdottamaa toivomusponntta.

6 äänestys

Valtuutettu Otto Meren ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

JAA-ehdotus: Hyväksyessään päätösehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään kuinka paljon kaupungilta jää vuosittain saamatta tuloja Hitas-järjestelmän vuoksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 55

Linda Ahlblad, Amos Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Maija Anttila, Johanna Laisaari, Henrik Nyholm, Kaarin Taipale, Jani Valpio, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 22

Outi Alanen, Katju Aro, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Vesa Korkkula, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Sirpa Puhakka, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevan-der, Sameli Sivonen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Poissa: 2

Emma Kari, Dan Koivulaakso

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Otto Meren ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1

Valtuutetun aloite 30012019 Meri Otto, Hitas-järjestelmä lakkautettava

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin tulisi selvittää Hitas-järjestelmän lakkauttaminen. Aloitteessa todetaan, että järjestelmään liittyy monia ongelmia, kuten asuntojen käyttö vuokra-asuntoina, asunnon saajien valitseminen arpomalla sekä uudistuotannon hintatason nousu alemman keskiluokan ulottumattomiin.

Hitas-järjestelmän taustaa ja tavoitteet

Sääntelyn ja tukien oikeanlainen tasapaino on asuntopoliitiikan keskiössä kun puhutaan asuntotuotannosta ja kohtuuhintaisuudesta. Asumisen hallinta- ja rahoitusmuotojen tarkoituksena on huolehtia erilaisissa tilanteissa olevien kotitalouksien asumisen tarpeista. Helsinki on perinteisesti tehnyt vahvaa asunto- ja maapolitiikkaa ja määritellyt asuntopoliittisissa ohjelmissaan hallinta- ja rahoitusmuototavoitteet. Nämä tavoitteet ja keskeiset sisällöt ovat muuttuneet ajassa ja heijastelevat kunkin ajan tarpeita. Hallinta- ja rahoitusmuotojakamaa tuleekin tarkastella kokonaisuutena huomioiden sekä rakentamisvaiheen että asumisajan erilaiset piirteet. Huomionarvoista on myös se, että Helsingissä on erittäin voimakkaat erot hinta- ja vuokratasoissa eri puolilla kaupunkia. Sääntely vaatii jatkuvaa arviointia käytettävien hallinta- ja rahoitusmuotojen alueellisesta roolista.

Hallinta- ja rahoitusmuodot on perinteisesti jaettu Helsingissä kolmeen pääluokkaan; ara-vuokra-asuntoihin, välimuodon asuntoihin ja sääntelemättömiin asuntoihin. Keskeisin peruste luokittelulle on ollut sääntelyn määrä. Hitas-asunnot ovat kuuluneet keskimmäiseen luokkaan yhdessä asumisoikeusasuntojen, osaomistusasuntojen sekä erilaisten kevyemmin säänneltyjen valtion tukemien asuntojen kanssa. Maanvuokran määrä on myös mukailnut tätä kolmijakoa. Hitas-asunnoissa on ollut markkinaehtoista edullisempi maanvuokra jälleenmyynnin sääntelyn ajan.

Kaupunginvaltuusto päätti 25.1.1978 asuntojen hinta- ja laatutason sääntelyn (Hitas) aloittamisesta. Hitas-järjestelmässä käytettävät menettelytapaohjeet hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 21.8.1978. Hitas-järjestelmän tavoitteena oli vastata 1970-luvun asuntopoliittisiin haas-

teisiin, kuten voimakkaasti kallistuneisiin uusiin omistusasuntoihin. Luotiin järjestelmä, jolla puututtiin sekä rakentajien mahdollisuuteen vapaaseen katteen määrittämiseen että markkinatalouden vapaaseen kulkuun. Tarkoituksena oli sekä rajoittaa valmistuvien asuntojen hintatasoa että rajoittaa jälleenmyynnin hintoja. Järjestelmän peruslähtökohdat ovat voimassa edelleen. Kaupunki valvoo Hitas-asuntojen rakentamista sekä rakennuttajan katetta ja uudistuotanto käy läpi systemaattisen hinta- ja laatu prosessin. Myös jälleenmyyntiä säännellään edelleen. Hitas-järjestelmää käytetään ainoastaan kaupungin vuokratonteilla.

Hitas-järjestelmän periaatteista ja historiasta on valmistunut vuonna 2015 Esko Nurmen teos Herkkä hitas – Hinnan ja laadun asuntopoliittikkaa Helsingissä. Hitas-järjestelmän kehittämiseksi on toiminut useita kaupungin työryhmiä ja järjestelmän toimivuudesta on tehty selvityksiä ja raportteja. Järjestelmän ehtoja on aika ajoin muutettu vastaamaan paremmin kulloistakin asuntomarkkinatilannetta.

Yksi Hitas-järjestelmän alkuperäisistä tavoitteista on ollut tarjota Helsingissä asuvalle tai Helsinkiin muuttavalle mahdollisuus hankkia tarpeitaan vastaava asunto taloudellisten mahdollisuuksiensa puitteissa. Tarjontaa pyrittiin kohdentamaan erityisesti lapsiperheille ja työssäkäyville. Viime vuosina kohdentumista on parannettu arpomalla perheasunnot ensisijassa perheille.

Järjestelmän avulla on tarkoitus tuottaa asuntoja, joiden asumiskustannukset, pääomakustannukset mukaan lukien, pysyvät kohtuullisella tasolla. Asuntojen myyntihintojen kohtuullisuus haluttiin turvata myös asuntojen myöhemmissä luovutuksissa, jonka vuoksi luotiin jälleenmyynnin sääntely. Lisäksi asuntojen hintojen tuli olla oikeassa suhteessa laatutasoon. Tämä merkitsi hintojen sitomista todellisiin rakennuskustannuksiin.

Hintasääntely on voimassa vähintään 30 vuotta. Alueesta riippuen sääntely päättyy joko kaupungin ilmoituksella tai yhtiön pyynnöstä. Koko hitas-järjestelmän ajan sääntely on toteutettu hankkeiden tontinvarauspäätöksiin, maanvuokrasopimuksiin ja yhtiöjärjestyksiin liitetyillä ehdoilla.

Hitas-asuntokanta

Järjestelmän piiriin oli rakennettu heinäkuuhun 2019 mennessä kaikkiaan 24 170 Hitas-asuntoa. Tällä hetkellä sääntelyn piiriin (Hitas I ja Hitas II) kuuluu 423 asunto-osakeyhtiötä, joissa on yhteensä 14 532 asuntoa. Hitas-asunnot jakautuvat Helsingin neljälle kalleusalueelle seuraavasti: kalleusalueella Helsinki 1 yhteensä 2 862 asuntoa 46 kohteessa, kalleusalueella Helsinki 2 yhteensä 4 818 asuntoa 122 koh-

teessa, kalleusalueella Helsinki 3 yhteensä 2 075 asuntoa 106 koh-
teessa sekä kalleusalueella Helsinki 4 yhteensä 4 777 asuntoa 149
asunnossa.

Hintasääntelystä on vuoden 2010 jälkeen vapautunut 9 638 asuntoa
301:ssä yhtiössä. Näistä kaupungin ilmoituksella vapautuneita on 257
yhtiötä, joissa on yhteensä 7 792 asuntoa ja yhtiön hakemuksesta va-
pautuneita 44 yhtiötä, joissa on 1 846 asuntoa. Vapautuneet asunnot
kalleusalueittain: Helsinki 1 yhteensä 769 asuntoa 15 yhtiössä, Helsinki
2 yhteensä 365 asuntoa 12 yhtiössä, Helsinki 3 yhteensä 2 369 asun-
toa 89 yhtiössä sekä Helsinki 4 yhteensä 6 135 asuntoa 185 yhtiössä.

Hitas-tuotanto

Voimakkaimmin hitas-asuntokanta kasvoi vuoteen 1995 saakka. Viime
vuosina Hitas-asuntojen rakentaminen on painottunut Helsingin 1 ja 2
kalleusalueille eli kantakaupunkiin ja sen lähialueille; muun muassa
Jätkäsaareen, Kalasatamaan, Verkkosaareen ja Kruunuvuorenrantaan.
Vuonna 2018 valmistui 407 uutta Hitas-asuntoa, joista 378 asuntoa
Helsinki 1 ja Helsinki 2 kalleusalueille ja ainoastaan 29 Hitas-asuntoa
Helsinki 3 ja Helsinki 4 alueille. Hitas-asuntojen osuus viimeisten kym-
menen vuoden aikana on ollut noin 10 prosenttia kokonaistuotannosta.

Hitas-järjestelmän kehittäminen

Vuosien varrella Hitas-järjestelmää on kehitetty ja menettelytapaohjeita
uudistettu useita kertoja. Keskeisiä uudistuksia ovat olleet mm. enim-
mäishintojen laskentaperusteiden muuttaminen (Kvsto 12.11.2003,
244 §) sekä sääntelyn muuttaminen määräaikaiseksi 30v, rajahinnan
uudelleen määrittely ja enimmäishintojen laskentaperusteiden muutta-
minen (Kvsto 3.6.2009, 136 §).

Nykyisin Helsingin kalleusalueille 3 ja 4, kaupungin AM ohjelman mu-
kaiseen välimallin tuotantoon vuokrattavat tontit, vuokrataan rakennut-
tajille pääosin hintakontrolloituun eli ns puolihitas-tuotantoon. Kyse on
alueista, joilla asuntojen rakennuskustannusten ja alueen markkinahin-
tatason välillä ei ole oleellista eroa. Tuotantotapa ja asuntojen ensim-
mäinen myyntihinta on säännelty, mutta jälleenmyyntiä ei säännellä.

Sääntelyn merkityksestä asuntomarkkinoilla esitetään aina aika ajoin
kriittisiä kannanottoja. Erityisesti puhtaan taloustieteellisestä näkökul-
masta sääntely näyttäytyy markkinoita vahingoittavana ja estävän
asuntojen vapaan hinnan muodostuksen. Helsingissä on kuitenkin lu-
kuisia joukko kotitalouksia, joilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia toi-
mia täysin vapailta asuntomarkkinoilla. Kansainvälisesti tarkasteltuna
asuntomarkkinoiden sääntely on vallitseva käytäntö monissa eurooppa-
laisilla metropolialueilla. Esimerkiksi Amsterdamin ja Wienin kaupungit

sääntelevät merkittävällä tavalla asuntomarkkinoitaan. Toisaalta Tukholman erittäin kireä asuntotilanne on osin seurausta vapautuneista asuntomarkkinoista ja sääntelystä luopumisesta.

Viime vuosina asuntojen kohdentaminen on tapahtunut arpomalla. Arvontaan siirryttiin, jotta päivien mittaisista konkreettisista jonoista päästiin eroon ja pystyttiin mahdollistamaan kohtuullisempi tapa. On kuitenkin todettava, että kaikilla alueilla ei suinkaan kysyntä ole niin voimakasta, että arvonnalla sinänsä olisi merkitystä. Usein asuntoja jää ensimmäisen myyntivaiheen jälkeen normaaliin myyntiin ja siten asuntomarkkinoiden voidaan todeta toimivan tasapainoisesti. Hitaksen suurin merkitys ja suurimmat haasteet ovat kaikkein kalleimmilla alueilla, joihin kohdistuu kaikkien toimijoiden (niin rakennuttajien, rakentajien kuin kulluttajienkin) osalta suurimmat toiveet taloudellisesta voitosta ja asunnon arvonnoususta.

Hitas-järjestelmän rooli Helsingin asuntopolitiikassa

Hitas-järjestelmällä on ollut rooli tuottaa hintatietoa markkinoille todellisista rakennuskustannuksista sekä pitää osaa asuntokannasta hinnaltaan rajoitettuina. Helsingin asuntopolitiikan keskiössä on lisäksi vuosikymmenien ajan ollut tasapainoisen kaupunki- ja asukasrakenteen tavoittelemine. Helsingissä on käytetty erilaisia hallinta- ja rahoitusmuotoja aina sen mukaan mitä valtion, markkinoiden ja kaupungin omien toimien ansiosta on ollut käytettävissä. Valtion rooli asuntotuotannossa on vuosikymmenien aikana muuttunut siten, että aiemman lainoittajan roolista valtio on muuttunut lainojen takaajaksi sekä erityisryhmien asumisen turvaajaksi investointiavustusten keinoin. Aiemmin valtion rooli oli isompi myös omistustuotannon osalta, kun oli käytettävissä henkilökohtaiset arava-lainat, joiden turvin keskiluokkaiset kotitaloudet pystyivät siirtymään omistusasuntoihin. Tällä hetkellä valtio pääosin takaa yleishyödyllisten yhtiöiden vuokra- ja asumisoikeusasuntojen rakentamista. Kohteiden lainoitus on yksityisen pankkisektorin vastuulla.

Asuinalueiden rakentamisen aikana on huolehdittava määrätietoisesti asuntopolitiikan roolista. Alueen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma määrittellään suunnitteluvaiheessa ja se tulee määrittämään melko pysyvällä tavalla alueen rakenteen. Monet säännellyn asuntokannan rajoitukset ovat voimassa 30 – 40 vuotta. Ainoastaan ara-asumisoikeusasuntojen sääntely jatkuu pysyvästi. Helsingillä on historiassaan myös kokemuksia yksipuolisiksi rakentuneista asuinalueista, eikä niitä voida pitää onnistuneimpina alueina. Kaupunki käyttää tontinluovutusta aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadun ja hallintamuotojen ohjauksessa omalla maalla sekä maankäyttösopimuksia yksityisellä ja valtion maalla.

Asuinalueiden rakentuminen kohtuullisessa ajassa edellyttää, että samanaikaisesti on rakenteilla mittava määrä asuntoja. Helsingissä on saatu hyviä kokemuksia siitä, että kortteleissa on useita eri hallintamuotoja rakenteilla, jotta nämä eivät kilpaile samoista asiakkaista. Omistusasuntotuotannolle on tyypillistä, että ennen käynnistyspäätöstä asunnoista tulee noin puolet olla myytyjä tai varattuja. Mikäli tällaisia kohteita olisi alueilla samaan aikaan lukuisia vain harvoilla toimijoilla olisi vaarana, että asuntoalueiden rakentuminen hidastuisi. Tämä olisi omiaan nostamaan hintatasoa omistustuotannossa.

Kysyntä- ja tarjontatukien kohdentumisesta

Aloitteessa nostetaan esille, että asumisen tukien tulisi olla suorita tulonsiirtoja. Asumista tuetaan Suomessa niin kysyntä- kuin tarjontatukien avulla. Kysyntätuen pääasiallinen muoto on asumistukijärjestelmä, joka korvaa kotitalouden asumiskuluja, mikäli kotitalouden tulotaso on alhainen. Asumistuki ei ole riippuvainen asumisen hallinta- ja rahoitusmuodosta, mutta valtaosin tuen saajat ovat vuokra-asukkaita.

Tarjontatukien osalta omistusasumisen pääasiallinen tukimuoto on ollut lainojen korkovähennys. Tämä etuus on pienentynyt vuosi vuodelta eikä alhaisen korkotason vallitessa ole mitenkään merkittävä tukimuoto. Muita tarjontatukien muotoja ovat erilaiset ara-järjestelmään liittyvät niin avustukset, korkotuet kuin takauksetkin.

Siirtyminen kokonaan suoriin tukiin kotitalouksille edellyttäisi myös ara-järjestelmän alasajoa. Tällöin myös ara-vuokra- ja asumisoikeusjärjestelmät tulisivat kyseenalaistetuiksi. Mikäli ara-järjestelmä ajettaisiin alas ja siirryttäisiin pelkkiin kysyntätukiin, tapahtuisi tukien määrässä merkittävää kasvua ja maksettavien tukien määrä muodostuisi nykyistä mittavammaksi yhteiskunnalliseksi kuluksi. On huomioitava, että ara-järjestelmässä on omakustannusperiaate sekä säännelty asukasvalinta, joka takaa asuntojen kohdentumisen niille tarkoitetulle ryhmälle. Jos siirryttäisiin markkinaehtoiseen järjestelmään olisi kaupungin merkittävästi vaikeampaa taata kaikkein haavoittuvimmille asukasryhmille asunnot. Tämän hetken asuntotilanne Helsingissä turvaa kohtuullisen hyvin asunnot niin asunnottomille, opiskelijoille kuin pienituloisille ja vähävaraisille sekä asuntomarkkinoilla itsenäisemmin pärjääville ryhmille.

Asuntosektori siirtymässä kohti markkinataloutta

Viime vuosina uusien asuntojen koot ovat pienentyneet ja toimijoiden toive rakentaa vain pieniä asuntoja kokonaisuun kerrostaloihin on voimistunut. Voimakkain kehitys on ollut vapaarahoitteisessa, markkinaehtoisessa tuotannossa, niin vuokra- kuin omistustuotannossa. Hitas- ja asumisoikeusasuntojen tuotannossa näin voimakasta kehitystä ei ole ollut. Asuntojen kohtuullisempi neliöhinta on mahdollistanut kotitalouk-

sille isompien asuntojen hankkimisen. Hitas-asuntojen myynnin rajoittaminen suoraan kuluttajille on osaltaan helpottanut painetta rakentaa taloja, joissa on pääosin vain erityisen pieniä asuntoja. Hitas-asuntoja ei ole ollut mahdollista myydä isoissa erissä suoraan rahastoille ja sijoittajille, vaan on pystytty turvaamaan riittävä määrä uusia asuntoja myös suoraan kuluttajakauppaan.

Täysin vapaarahoitteisella vuokra- ja omistustuotannolla on edelleen voimakas rooli Helsingin asuntotuotannossa. Viime vuosien mittavasti aiempia vuosikymmeniä korkeampi tuotantotasokaan ei ole pystynyt hillitsemään kaikkein vetovoimaisimpien alueiden hintakehitystä. Asuntomarkkinoiden luonne on viime vuosina muuttunut yhä enemmän kotien rakentamisesta ja omistamisesta asunnon käsittämiseksi sijoituskohteeksi ja jatkuvan markkinaspekulaation lähteeksi. Kuluttajilta on viime vuosina edellytetty perehtymistä uudella tavalla esimerkiksi tonttirahastojen toimintaan sekä taloyhtiöiden lainoituksen piirteisiin, kuten pitkiin laina-aikoihin ja lyhennysvapaisiin vuosiin. Nämä piirteet tekevät myös asuntojen hintojen vertailun yhä vaikeammaksi. Samasta talosta voidaan myydä asuntoja, joista toisessa on niin tontti kuin taloyhtiölaina maksettuja ja toisella on vuokratontti rahastolle ja mittava määrä taloyhtiön lainaa. Näiden kulujen lisäksi tulevat vielä kuluttajien omat asuntolainat. Asumisen kustannukset koostuvat tällä hetkellä erilaisista kustannuseristä kuin aiemmin.

Voisiko hitaksen korvata toisella järjestelmällä?

Mikäli Helsingin kaupunki päätyisi luopumaan hitas-asuntojärjestelmästä tulisi jollakin muulla tavalla turvata kuluttajille mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen ja uudistuotantoon. Hitas-järjestelmän jälkeen luotiin asumisoikeusjärjestelmä. Nämä kaksi muodostavat keskeisimmät hallintamuodot ns. välimuodon asuntotuotannossa. Asumisoikeusasuminen asettuu vuokra- ja omistusasumisen väliin. Se turvaa vapaarahoitteista vuokra-asumista vakaamman kustannuskehityksen omakustannusperusteisena asumismuotona ja näistä asunnoista siirtyään pääosin tarkoituksenmukaisemman kokoiseen asumisoikeusasuntoon tai omistusasuntoon.

Yhtenä keskeisenä keinona asuntojen hintakehitykseen puuttumisessa on ollut asuntotuotannon määrän kasvattaminen. Lisäksi viime vuosina Helsinki on osaltaan tontinluovutuksen keinoin lisännyt toimijoiden määrää Helsingissä sekä suhtautunut myönteisesti uusiin tuotantomuotoihin, kuten ryhmärakennuttamiseen ja osuuskunta-asumiseen. Näiden uudistusten kautta pyritään luomaan monipuolisuutta asuntotuotantoon sekä lisäämään kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia asuntotuotantoon. Nämä ovat kuitenkin vielä olleet vaikutuksiltaan niin lyhytkes-

toisia tai määrältään pieniä, että vielä ei voida sanoa näiden uusien mallien turvaavan hitaksen kaltaisia tavoitteita.

Asuntopolitikassa on aina kyse talous- ja rahoituspolitikasta, mutta myös sosiaalipolitiikasta. Asuntosektori on huomattavasti aiempaa markkinaehtoisempi. Asuntosektori on muuttunut asumisen sijasta monilta osin omistamiseksi ja sijoittamiseksi. Yhä useampaan asuntoon kohdistuu arvonnousun odotus, toive sijoitetun pääoman korolle sekä vuokratuotolle. Tilannetta muokkaavat sekä kansalliset että kansainväliset päätökset että markkinamekanismi. Jos aiemmin vuokra-asuntoja rakennuttivat omaan omistukseensa isot yleishyödylliset yhtiöt, joiden pääasiallinen tarkoitus oli tuottaa pitkäkestoisesti kohtuuhintaista asuamista, on yhä useamman vuokratalon rakennuttajalla tarve sijoittaa omaa pääomaa tuottavalla tavalla kiinteistöomistukseen ja vuokranantajana toimiminen on enää taloudellisen toiminnan yksi piirre. Kansainvälisten kiinteistösijoittajien kiinnostuminen suomalaisesta kiinteistö-kannasta on omiaan kiihdyttämästä kehitystä. Asuntotuotannon korkea taso ja asuntomarkkinoiden kokonaisuus ovat kuitenkin riippuvaisia markkinatoimijoista, mutta keskeiseksi kysymykseksi nousee markkinan ja asuntopolitiikan riittävä tasapaino.

Säätelyn merkitys asuntopolitiikassa

Säätelyn ensisijainen tarkoitus on pitää asuntomarkkinoita tasapainossa. Hitas-asuntojen osalta edullisemmilla kalleusalueilla säätelyn merkitystä ei enää ole. Säätely edellyttää aina myös hallinnollista työtä ja säätelyn tulee olla oikeassa suhteessa tarvittaviin hallinnollisiin toimiin. Asuntomarkkinoiden tasapaino ja ennustettava kehitys on kulluttajan, niin asunnon omistajan kuin vuokralaisenkin etu.

Kalleusalueilla 1 ja 2 asuntojen hintakehitys on ollut voimakkaassa nousussa. Alueelle rakentuu nyt huomattavan vetovoimaisia asuinalueita. Näiden alueiden luontainen hintakehitys tuottaa alueille erittäin voimakkaita taloudellisia intressejä. Helsingillä on kuitenkin ollut keskeisenä asuntopoliittisena tavoitteena huolehtia, että nämäkin alueet tulevat kaikkien sosio-ekonomisten ryhmien saavutettaviksi. Tämä on saavutettu huolehtimalla, että alueelle tulee sääntelemättömien vuokra- ja omistusasuntojen oheen aravuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntoja kaupungin ja muiden yleishyödyllisten tahojen omistukseen sekä hitas-omistusasuntoja. Hitas-asuntojen hintataso ollut merkittävästi kohtuuhintaisempi kuin vastaavien vapaarahoitteisten asuntojen. Hintavertailuja tehtäessä on erityistä huomiota kiinnitettävä tontin omistus- tai vuokrasuhteeseen.

Hitas-järjestelmän avulla kaupungin on mahdollista ja tarkoituksenmukaista ohjata asuntojen suunnitteluvaiheessa niiden laatu- ja hintakehi-

tystä. kalleusalueilla kolme ja neljä on tarkoituksenmukaista jatkaa ensimmäisen myynnin hinta- ja laatuohjausta.

Jälleenmyynnin haasteista

Hitas-enimmäishinnan laskennassa on käytössä Tilastokeskuksen neljännesvuosittain julkaisema Vanhojen osakeasuntojen hintaindeksi (=markkinahintaindeksi). Koko Helsingin indeksiä käytetään kaikkien Hitas-asuntojen laskennassa kalleusalueesta riippumatta. Asuntojen todellinen hintakehitys on kuitenkin eri alueilla hyvin erilaista, uusimpien tilastojen mukaan vertailtaessa postinumeroalueittain vanhojen osakehuoneistojen keskihintoja 2010 luvulla, voidaan todeta, että voimakkaimman hintakehityksen alueilla kasvua on hinnoissa yli 50 prosenttia kuin toisaalta on alueita, joissa hintakehitys on ollut negatiivinen. Markkinahintaindeksi on noussut vuodesta 2012 vuoteen 2018 noin 18,4 prosenttia. Erilaisten järjestelmien rakentaminen sellaisiksi, joilla voi säännellä samalla tavoin kaikkia alueita on tietysti haasteellista.

Vastausta valtuustoaloitteeseen on valmisteltu kaupunkitasoisesti yhteistyössä kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristötoimialan asiantuntijoiden kesken. Asiaa on käsitelty myös kaupunkitasoisessa asuntopoliittikkaa koordinoivassa AM-sihteeristössä. Hallinta- ja rahoitusmuotokokonaisuuteen tehtävät muutokset on tarkoituksenmukaista ratkaista osana asuntopoliittista kokonaisratkaisua. Voimassaoleva Kotikaupunkina Helsinki -ohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2016. Seuraava ohjelma valmistellaan valtuustokäsittelyyn keväällä 2020.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutetun aloite 30012019 Meri Otto, Hitas-järjestelmä lakkautettava

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	F10680001200062637 Alv.nro FI02012566

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 641

HEL 2019-001423 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

23.09.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esteelliset: Tommi Laitio, Mai Kivelä, Mikko Aho, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: intressijääviys (hallintolaki 28.1 § 3 kohta)

Palautusehdotus:

Pia Pakarinen: Aloite palautetaan valmisteluun siten, että uuden asu-
misen kokonaisratkaisun yhteydessä luovutaan uusien Hitas-kohteiden
rakentamisesta.

Kannattaja: Wille Rydman

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jat-
kamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Pia Pakarisen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima Raz-
myar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Terhi Koulumies, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wil-
le Rydman, Ulla-Marja Urho

Poissa: 1

Mai Kivelä

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8 - 6 (1 poissa).

16.09.2019 Pöydälle

09.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 306

Valtuutettu Mari Holopaisen aloite kotihoidossa olevien ikäihmisten aktivoinnista

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet lisätä ikääntyneiden osallisuutta palvelukeskusten toimintaan, liikkumista ja asioiden itsenäistä hoitamista joustavan kuljetuspalvelun, esimerkiksi pikkubussin, avulla. (Mari Holopainen)

Käsittely

Valtuutettu Mari Holopainen ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet lisätä ikääntyneiden osallisuutta palvelukeskusten toimintaan, liikkumista ja asioiden itsenäistä hoitamista joustavan kuljetuspalvelun, esimerkiksi pikkubussin, avulla.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

Valtuutettu Mari Holopaisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuudet lisätä ikääntyneiden osallisuutta palvelukeskusten toimintaan, liikkumista ja asioiden itsenäistä hoitamista joustavan kuljetuspalvelun, esimerkiksi pikkubussin, avulla.
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 69

Amos Ahola, Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel

Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Tuomo Luoma, Petra Malin, Elina Moisio, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Otto Meri

Tyhjä: 11
Sirpa Asko-Seljavaara, Joonas Haavisto, Terhi Koulumies, Matias Pajula, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Tommi Sevander, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen

Poissa: 4
Pentti Arajärvi, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite
- 2 Lausunto 28.5.2019, Vanhusneuvosto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kotihoidossa olevien ikäihmisten päivätoiminnan ja siihen liittyvän kuljetustoiminnan lisäämistä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että aloitteessa viitataan Tanskan kotihoidon malliin, jossa kotihoidon asiakkaita kuljetetaan kunnan kustannuksella päivätoimintapaikkoihin syömään, peseytymään ja virkistäytymään. Tanskalainen kotihoidon malli on lähtökohtaisesti erilainen kuin Helsingin kotihoito. Helsingin kotihoidon palvelu perustuu siihen, että palvelut tuodaan ensisijaisesti kotiin.

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki

Vuonna 2018 pääosin ikääntyneille helsinkiläisille tarkoitettua sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaista liikkumisen tukea myönnettiin 2 864 asiakkaalle yhteensä 1 971 855 euroa. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu voidaan myöntää henkilöille, joilla on toimintakyvyn rajoitteita liikkumisessaan ja joilla itsellään ei ole taloudellisia mahdollisuuksia järjestää muutoin liikkumistaan. Tarpeen mukaan myönnetään enintään kuusi yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Kuljetuspalvelu on määrärahasidonnainen ja harkinnanvarainen etuus.

Päivätoiminta Helsingissä

Vuonna 2018 Helsingissä oli ikääntyneiden päivätoiminnan asiakkaita yhteensä 1 774. Asiakasmäärä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Päivätoimintaa oli kaupungin omana toimintana yhteensä 268 asiakaspaikkaa, minkä lisäksi asiakkaalla on mahdollisuus saada päivätoimintapalvelua palvelusetelillä. Päivätoimintaan sisältyy pääsääntöisesti kuljetus. Osa asiakkaista tulee päivätoimintaan omalla kuljetuksella. Kotihoidon henkilökunta auttaa asiakkaita lähtemään päivätoimintaan ja on vastassa päivätoiminnan päätyttyä.

Nykyinen päivätoiminta on ensisijaisesti tarkoitettu muistisairaiden kotona asumisen tukemiseen ja omaishoidon palvelukokonaisuuteen omaishoitajien tueksi. Noin joka kuudes säännöllisen kotihoidon asiakas sai päivätoimintaa vuoden 2018 aikana. Viime vuosina mediaaniodotusaika päivätoimintaan on vaihdellut kuukausittain 50–60 vuorokauden välillä. Päivätoiminnan kustannukset vuodelta 2018 ovat:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päivätoiminta 2018	josta kuljetuksen osuus TTP (euro) (euro)		hoitopäivän hinta (euro)
Oma toiminta	8 831 316	1 503 137	138,1
Ostopalvelu	654 347		
Palveluseteli	884 803		
yht. ostot ja palveluseteli	1 539 150	303 825	77,8

Taulukko 2. Päivätoiminnan kustannukset 2018. SOTE

Palvelukeskukset ikääntyneille helsinkiläisille

Helsingissä toimii 15 palvelukeskusta eri puolilla kaupunkia. Palvelukeskukset ovat avoimia kohtaamispaikkoja, jotka tukevat kotona asuamista, edistävät hyvinvointia ja lievittävät yksinäisyyden kokemuksia. Palvelukeskuksessa voi osallistua tuettuun ryhmätoimintaan (sosiaalihuollon ammattilaisten vetämät ryhmät), vertaistuelliseen ryhmätoimintaan, harrastustoimintaan, erilaisiin tilaisuuksiin tai retkille tai toimia vapaaehtoisena. Vireä vapaaehtoistoiminta mahdollistaa osaltaan toimintojen ja palvelujen monimuotoisuuden ja laajuuden. Lisäksi palvelukeskuksista saa sosiaaliohjaajan palveluohjausta ja -neuvontaa ja niissä voi syödä lounaan.

Palvelukeskusten toiminta on tarkoitettu eläkeläisille ja työttömille. Toiminta ja palvelut ovat pääosin maksuttomia ja käytettävissä palvelukeskuskortin avulla. Palvelukeskuksien asiakkaita ei rekisteröidä mihinkään asiakastietojärjestelmään. Kukin voi hakeutua toimintaan oman kiinnostuksensa ja aikataulunsa mukaan. Palvelukeskuksissa toiminta on järjestetty tavalla, joka edellyttää asiakkailta omatoimisuutta. Vuonna 2019 palvelukeskustoiminnan budjetti on 7 195 191 euroa.

Palvelukeskuksien käyttökerrat 3. suurinta toimintamuotoa	2018
Harrastetoiminta	56 710
Liikunta	54 375
Ohjelmallinen toiminta ja retket	33 152

Taulukko 3. Palvelukeskuksen kolme suurinta toimintamuotoa, käyttökerrat. 2018. Lähde SOTE.

Osa kotihoidon asiakkaista käyttää tälläkin hetkellä palvelukeskuksen palveluja. Palvelukeskusten toimintaan ei ole järjestettyä kuljetusta. Palvelukeskukset ovat HSL:n palvelulinjojen reiteillä, mutta palvelulinjat eivät sovellu suurelle osalle kotihoidon asiakkaista.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki on monelle vähävaraiselle tärkeä keino päästä liikkumaan kodistaan. Tämän palvelun riittävyyteen ja tulorajoihin kiinnitetään huomiota.

Uusia tapoja kotihoidon asiakkaiden virkistysmahdollisuuksien toteuttamiseen

Uudenlaisia tapoja kotihoidon asiakkaiden virkistysmahdollisuuksien toteuttamiseen on kokeiltu useissa palvelukeskuksissa ja toteutuksen mallit vaihtelevat paikallisesti. Tarkoituksena on tuoda palvelukeskuksen palveluja myös kotihoidon asiakkaille. Tarjottu toiminta voi olla osallistumista tuettuun päivätoimintaryhmään tai osallistuminen johonkin palvelukeskuksen tapahtumaan ja omakustanteinen lounas.

Kotihoidon asiakkaat ovat tulleet palvelukeskuksen toimintaan omatoimisesti, saatettuna kävellen, sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen avulla tai maksamalla itse taksikyydin. Joissakin tapauksissa kotihoidon tiimien työntekijät ovat kuljettaneet tiimin autoilla asiakkaita palvelukeskukseen.

Palvelua on tarjottu useille eri asiakasryhmille. Palvelukeskusten toiminnasta kiinnostuneita asiakasryhmiä ovat olleet satunnaisesti palveluja tarvitsevat ja kotihoidon tukipalveluja saavat asiakkaat. Palvelukeskusten virkistystoimintaa on tarjottu myös paljon palvelua tarvitseville kotihoidon asiakkaille. Heille on ollut vaikeampi löytää sopivia palveluja ja heidän motivointinsa on ollut haasteellisempaa. Palvelukeskukset kehittävät etäyhteyden avulla tapahtuvaa toimintaa. Tämä sopii myös asiakkaille, joiden on hankala liikkua kotoaan.

Asiakkaat tarvitsevat yleensä useita motivointikertoja ja mahdollisesti saattamisen palvelukeskukseen, jotta he sitoutuvat palvelukeskustoimintaan. Toimintaa aloitettaessa arveltiin, että asiakkaiden kotihoidon tarve vähentyisi. Näin on käynyt vain satunnaisesti. Virkistystoiminta on osa palvelukokonaisuutta, joka koostuu mm. hoidosta ja hoivasta, mutta virkistystoiminta ei korvaa muun palvelun tarvetta. Virkistystoiminta osaltaan ylläpitää kotihoidon asiakkaiden toimintakykyä ja saattaa vähentää yksinäisyyden tunteita.

Sosiaali- ja terveystoimialan tukipalveluihin kuuluvan kuljetuspalvelun yhdensuuntaisen kuljetuksen keskihinta alkuvuoden tietojen perusteella on noin 40,60 euroa. Kuljetusten kustannukset vaihtelevat monien eri tekijöiden seurauksena. Mikäli kaikille säännöllisen kotihoidon asiakkaille tarjottaisiin yksi tai kymmenen virkistysmatkaa esimerkiksi palvelukeskukseen, kustannusarvio yhdelle vuodelle olisi seuraava:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Virkistysmatka kotihoidon asiakkaille 1 tai 10 matkaa / vuosi	1 virkistysmatka	10 virkistysmatkaa
Vuonna 2019 yhdensuuntainen matka 40,6 e	81,2	812
Kotihoidon asiakkaat ka / kk 6 800	552 160	5 521 600

Taulukko 1. Kustannusarvio kotihoidon virkistyskuljetuksiin yhdelle vuodelle.

Virkistystoimintaa kotiin

Kaikki kotihoidon asiakkaat eivät halua lähteä päivätoimintaan tai palvelukeskuksiin. Osa asiakkaista ei jaksaa osallistua kodin ulkopuolisiin tapahtumiin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaita oli kuluvan vuoden maaliskuussa 6 800, joista 800 eli noin 12 prosenttia oli myös kotihoidon etäkäyntien asiakkaana. Maaliskuun etäkäyntien syynä oli noin joka kolmannessa tapauksessa ruokailu, mikä osalla asiakkaista tarkoittaa osallistumista ruokaryhmään. Ruokaryhmät ovat ryhmiä, joissa asiakas syö kotonaan omaa ateriaansa ja seurustelee etäkontaktin avulla samaan aikaan ruokailevien kanssa. Palvelukeskus Helsingin hoitaja hallinnoi yhteyttä, mutta ryhmien jäsenet seurustelevat keskenään. Noin viisi prosenttia sai myös monipuolisten palvelukeskusten järjestämää jumppaa ja ryhmätoimintoja etäkontaktin avulla. Etäkontaktin avulla virkistysmahdollisuudet ovat rajattomat. Kokeiluja aloitetaan ja lopetetaan joustavasti koko ajan. Myös etäyhteyden avulla toteutetun virkistystoiminnan laajentaminen merkittävästi vaatii lisäresursointia.

Naapuruuspiiritoiminta on aktivoivaa, kaikenikäisille suunnattua ryhmätoimintaa, joka toteutuu iäkkäimpien osallistujien ehdoilla. Naapuruspiiriin voi perustaa kuka tahansa helsinkiläinen. Toiminta tarvitsee tilan ja yhdestä kahteen vapaaehtoista ohjaajaa ryhmää kohti sekä yhteistyöntekijän, joka on kaupungin tai kolmannen sektorin työntekijä. Palvelukeskusten henkilökunta osallistuu ja antaa apuaan naapuruuspiirien toimintaan erityisesti toiminnan käynnistämävaiheessa.

Virkistystoiminnan kehittäminen jatkossa

Helsingin kaupunkistrategiassa on nostettu keskeisesti esiin helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventuminen. Helsinki panostaa vahvasti kaiken ikäisten liikkumisen lisäämiseen vuosina 2018–2021. Tavoitetta edistävät Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) -ohjelma ja liikumisohjelma. Myös ikäihmisiä houkutellessa aktiivisesti liikkeelle liikunnan ja kulttuurin pariin. Palveluja kohdennetaan lisäksi erityistä tu-

kea tarvitseville kohderyhmille. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Stadin ikäohjelma) kokoa osaltaan eri toimenpiteitä.

Kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen ja aktivointi muun muassa liikkumissopimuksen avulla sekä virkistystoiminta ovat tärkeitä asiakkaan asiakassuunnitelmassa. Jokaiselle kotihoidon asiakkaalle pyritään löytämään mielekästä ohjelmaa yksilöllisesti omien tarpeiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaan. Myös omaisia ja läheisiä kannustetaan mukaan kotihoidon asiakkaiden virkistystoimintaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimialalla kehitetään, yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, toimintoja yksinäisyydestä ja eristäytyneisyydestä kärsivien kotihoidon asiakkaiden aktiivisuuden ja osallisuuden lisäämiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Muiden vanhuspalveluja koskevien aloitteiden käsittely

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän vanhusten hoivaa koskevan ryhmäaloitteen (HEL 2019-002037) kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaisesti. Kaupunginhallitus antaa vastauksen valtuutettu Terhi Koulumiehen ja kolmen muun valtuutetun vanhuspalvelujen laadun varmistamista koskevaan aloitteeseen (HEL 2019-001431) hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto on 28.11.2018 § 384 käsitellyt perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloitteen vanhuspalvelujen nykytilasta ja tulevien tarpeiden selvittämisestä (HEL 2018-004931). Tuolloin annettuun kaupunginhallituksen vastaukseen nähden nyt käsiteltävinä olevissa vanhuspalveluja koskevissa aloitevastauksissa on käytetty päivitettyjä tietoja.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite
- 2 Lausunto 28.5.2019, Vanhusneuvosto

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.09.2019 § 289

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 584

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

26.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.05.2019 § 103

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien kotihoidossa olevien ikäihmisten aktivointia:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

"Aloitteessa viitataan Tanskan kotihoidon malliin, jossa kotihoidon asiakkaita kuljetetaan kunnan kustannuksella päivätoimintapaikkoihin syömään, peseytymään ja virkistäytymään. Tanskalainen kotihoidon malli on lähtökohtaisesti erilainen kuin Helsingin kotihoito. Helsingin kotihoidon palvelu perustuu siihen, että palvelut tuodaan ensisijaisesti kotiin.

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki

Pääosin ikääntyneille helsinkiläisille tarkoitettua sosiaalihuoltolain mukaista liikkumisen tukea myönnettiin yhteensä 1 971 855 eurolla 2 864 asiakkaalle vuonna 2018. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu voidaan myöntää henkilöille, joilla on toimintakyvyn rajoitteita liikkumisessaan ja joilla itsellään ei ole taloudellisia mahdollisuuksia järjestää muutoin liikkumistaan. Tarpeen mukaan myönnetään enintään kuusi (6) yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Kuljetuspalvelu on määrärahasidonnainen ja harkinnanvarainen etuus.

Päivätoiminta Helsingissä

Helsingissä oli ikääntyneiden päivätoiminnan asiakkaita yhteensä 1 774 vuonna 2018. Asiakasmäärä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Päivätoimintaa oli kaupungin omana toimintana yhteensä 268 asiakaspaikkaa, minkä lisäksi asiakkaalla on mahdollisuus saada päivätoimintapalvelua palvelusetelillä. Päivätoimintaan sisältyy pääsääntöisesti kuljetus. Osa asiakkaista tulee päivätoimintaan omalla kuljetuksella. Kotihoidon henkilökunta auttaa asiakkaita lähtemään päivätoimintaan ja on vastassa päivätoiminnan päätyttyä.

Nykyinen päivätoiminta on ensisijaisesti tarkoitettu muistisairaiden kotona asumisen tukemiseen ja omaishoidon palvelukokonaisuuteen omaishoitajien tueksi. Noin joka kuudes säännöllisen kotihoidon asiakas sai päivätoimintaa vuoden 2018 aikana. Viime vuosina mediaaniodotusaika päivätoimintaan on vaihdellut kuukausittain 50–60 vuorokauden välillä. Päivätoiminnan kustannukset vuodelta 2018 selviävät alla olevasta taulukosta.

Päivätoiminta 2018	josta kuljetuksen osuus		hoitopäivän hinta (euro)
	TTP (euro)	(euro)	
Oma toiminta	8 831 316	1 503 137	138,1
Ostopalvelu	654 347		
Palveluseteli	884 803		
yht. ostot ja palveluseteli	1 539 150	303 825	77,8

Taulukko 2. Päivätoiminnan kustannukset 2018. SOTE

Palvelukeskukset ikääntyneille helsinkiläisille

Helsingissä toimii 15 palvelukeskusta eri puolilla kaupunkia. Palvelukeskukset ovat avoimia kohtaamispaikkoja, jotka tukevat kotona asuamista, edistävät hyvinvointia ja lievittävät yksinäisyyden kokemuksia. Palvelukeskuksessa voi osallistua tuettuun ryhmätoimintaan (sosiaalihuollon ammattilaisten vetämät ryhmät), vertaistuelliseen ryhmätoimintaan, harrastustoimintaan, erilaisiin tilaisuuksiin tai retkille tai toimia vapaaehtoisena. Vireä vapaaehtoistoiminta mahdollistaa osaltaan toimintojen ja palveluiden monimuotoisuuden ja laajuuden. Lisäksi palvelukeskuksista saa sosiaaliohjaajan palveluohjausta ja -neuvontaa ja niissä voi syödä lounaan.

Palvelukeskusten toiminta on tarkoitettu eläkeläisille ja työttömille. Toiminta ja palvelut ovat pääosin maksuttomia ja ovat käytettävissä palvelukeskuskortin avulla. Palvelukeskuksien asiakkaita ei rekisteröidä mihinkään asiakastietojärjestelmään, ja kukin voi hakeutua toimintaan oman kiinnostuksensa ja aikataulunsa mukaan. Palvelukeskuksissa toiminta on järjestetty tavalla, joka edellyttää asiakkaita omatoimisuutta. Palvelukeskustoiminnan budjetti oli 7 195 191 euroa vuonna 2019.

Palvelukeskuksien käyttökerrat 3. suurinta toimintamuotoa	2018
Harrastetoiminta	56 710
Liikunta	54 375
Ohjelmallinen toiminta ja retket	33 152

Taulukko 3. Palvelukeskuksen kolme suurinta toimintamuotoa, käyttökerrat. 2018. Lähde SOTE.

Osa kotihoidon asiakkaista käyttää tälläkin hetkellä palvelukeskuksen palveluja. Palvelukeskusten toimintaan ei ole järjestettyä kuljetusta. Palvelukeskukset ovat HSL:n palvelulinjojen reiteillä, mutta palvelulinjat eivät sovellu suurelle osalle kotihoidon asiakkaista.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki on monelle vähävaraiselle tärkeä keino päästä liikkumaan kodistaan. Tämän palvelun riittävyyteen ja tulorajoihin kiinnitetään huomiota.

Uusia tapoja kotihoidon asiakkaiden virkistysmahdollisuuksien toteuttamiseen

Uudenlaisia tapoja kotihoidon asiakkaiden virkistysmahdollisuuksien toteuttamiseen on kokeiltu useissa palvelukeskuksissa ja toteutuksen mallit vaihtelevat paikallisesti. Tarkoituksena on ollut tuoda palvelukeskuksen palveluja myös kotihoidon asiakkaille. Tarjottu toiminta vaihtelee: se voi olla osallistumista tuettuun päivätoimintaryhmään tai osallistuminen johonkin palvelukeskuksen tapahtumaan ja omakustanteinen lounas.

Kotihoidon asiakkaat ovat tulleet palvelukeskuksen toimintaan omatoimisesti, saatettuna kävellen, sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen avulla tai maksamalla itse taksikyydin. Joissain tapauksissa kotihoidon tiimien työntekijät ovat kuljettaneet tiimin autoilla asiakkaita palvelukeskukseen.

Palvelua on tarjottu useille eri asiakasryhmille. Palvelukeskusten toiminnasta kiinnostuneet asiakasryhmät ovat olleet satunnaisesti palveluja tarvitsevat ja kotihoidon tukipalveluja saavat asiakkaat. Palvelukeskusten virkistystoimintaa on tarjottu myös paljon palvelua tarvitseville kotihoidon asiakkaille. Heille on ollut vaikeampi löytää sopivia palveluja ja heidän motivointinsa on ollut haasteellisempaa. Palvelukeskusten toiminnassa panostetaan etäyhteyden avulla tapahtuvaan toimintaan, ja tämä sopii myös asiakkaille, joiden on hankala liikkua kotoaan.

Asiakkaat tarvitsevat yleensä useamman motivointikerran ja mahdollisesti saattamisen palvelukeskukseen, jotta he sitoutuvat palvelukustoimintaan. Toimintaa aloittaessa arveltiin, että asiakkaiden kotihoidon tarve vähentyisi. Näin on käynyt aivan satunnaisesti. Virkistystoiminta on osa palvelukokonaisuutta, joka koostuu mm. hoidosta ja hoiavasta, mutta virkistystoiminta ei korvaa muun palvelun tarvetta. Virkistystoiminta osaltaan ylläpitää kotihoidon asiakkaiden toimintakykyä ja saattaa vähentää yksinäisyyden tunteita.

Sosiaali- ja terveystoimialan tukipalveluihin kuuluvan kuljetuspalvelun yhdensuuntaisen kuljetuksen keskihinta tänä vuonna alkuvuoden tietojen perusteella on noin 40,60 euroa. Kuljetusten kustannukset vaihtelevat monien eri tekijöiden seurauksena. Mikäli kaikille säännöllisen kotihoidon asiakkaille tarjottaisiin yksi tai kymmenen virkistysmatkaa esimerkiksi palvelukeskukseen, kustannusarvio yhdelle vuodelle olisi seuraava:

Virkistysmatka kotihoidon asiakkaille 1 tai 10 matkaa / vuosi	1 virkistysmatka	10 virkistysmatkaa
Vuonna 2019 yhdensuuntainen matka 40,6 e	81,2	812
Kotihoidon asiakkaat ka / kk 6 800	552 160	5 521 600

Taulukko 1. Kustannusarvio kotihoidon virkistyskuljetuksiin yhdelle vuodelle.

Virkistystoimintaa kotiin

Kaikki kotihoidon asiakkaat eivät halua lähteä päivätoimintaan tai palvelukeskuksiin. Osa asiakkaista ei jaksakaan osallistua kodin ulkopuolisiin tapahtumiin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaita oli maaliskuussa 6 800, joista 800 eli noin 12 prosenttia oli myös kotihoidon etäkäyntien asiakkaana. Maaliskuun etäkäyntien syynä oli noin joka kolmannessa tapauksessa ruokailu, mikä osalla asiakkaista tarkoittaa osallistumista ruokaryhmään. Ruokaryhmät ovat ryhmiä, joissa asiakas syö kotonaan omaa ateriansa ja seurustelee etäkontaktin avulla samaan aikaan ruokailevien kanssa. Palvelukeskus Helsingin hoitaja hallinnoi yhteyttä, mutta ryhmien jäsenet seurustelevat keskenään. Noin viisi prosenttia sai myös monipuolisten palvelukeskusten järjestämää jumppaa ja ryhmätoimintoja etäkontaktin avulla. Etäkontaktin avulla virkistysmahdollisuudet ovat rajattomat, ja kokeiluja aloitetaan ja lopetetaan joustavasti koko ajan. Myös etäyhteyden avulla toteutetun virkistystoiminnan laajentaminen merkittävästi vaatii lisäresursointia.

Naapuruuspiiritoiminta on aktivoivaa, kaikenikäisille suunnattua ryhmätoimintaa, joka toteutuu iäkkäimpien osallistujien ehdoilla. Naapurupiiriin voi perustaa kuka tahansa helsinkiläinen. Toiminta tarvitsee tilan ja yhdestä kahteen vapaaehtoista ohjaajaa ryhmää kohti sekä yhteistyöntekijän, joka on kaupungin tai kolmannen sektorin työntekijä. Palvelukeskusten henkilökunta osallistuu ja antaa apuaan naapuruuspiirien toimintaan erityisesti toiminnan käynnistämisympäristössä.

Virkistystoiminnan kehittäminen jatkossa

Helsingin strategiana on helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventuminen. Helsinki panostaa vahvasti kaiken ikäisten liikkumisen lisäämiseen vuosina 2018–2021. Tavoitetta edistävät Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) -ohjelma ja liikkumisohjelma. Myös ikäihmisiä houkutellaan aktiivisesti liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurinkin pariin. Palveluja kohdennetaan lisäksi erityistä tukea tarvitseville kohderyhmille. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Stadin ikäohjelma) kokoaa osaltaan eri toimenpiteitä.

Kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen ja aktivointi muun muassa liikkumissopimuksen avulla sekä virkistystoiminta ovat tärkeitä osia asiakkaan asiakassuunnitelmassa. Jokaiselle kotihoidon asiakkaalle pyritään löytämään mielekäästä ohjelmaa yksilöllisesti omien tarpeiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Omaisten ja läheisten rooli on tärkeä ja heitä kannustetaan kotihoidon asiakkaiden virkistystoimintaan mukaan. Tarvitaan uusia omaisia tukuvia muotoja, jotta asiakkaiden virkistysmahdollisuuden lisääntyvät.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut kehittävät monella taholla ja erilaisilla tavoilla tuotettua kotihoidon asiakkaiden virkistystoimintaa ja aktivointia. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla on sekä inhimillisiä hyötyjä et-

tä mitä ilmeisemmin vaikeammin todennettavia positiivisia kustannusvaikutuksia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimialalla kehitetään, yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, toimintoja yksinäisyydestä ja eristäytyneisyydestä kärsivien kotihoidon asiakkaiden aktiivisuuden ja osallisuuden lisäämiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kotihoidon asiakkaiden aktivointi ja sosiaalisen virkistymisen mahdollisuudet ovat tärkeitä olemassa olevan toimintakyvyn tukemisen ja kuntoutumisen näkökulmasta. Virkistystoiminnalla on asiakkaalle positiivisia vaikutuksia erityisesti, kun se on yksilöllisesti suunniteltua. Eri henkilöt kaipaavat erilaista toimintaa: osa haluaa virkistyä kotonaan, osa taas kaippaa sosiaalisia kontakteja kodin ulkopuolelta. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla on positiivisia terveysvaikutuksia."

Käsittely

21.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Tehdään virkistystoiminnan kehittämistä koskevan kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimialalla kehitetään, yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, toimintoja yksinäisyydestä ja eristäytyneisyydestä kärsivien kotihoidon asiakkaiden aktiivisuuden ja osallisuuden lisäämiseksi."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Tehdään ikääntyneille helsinkiläisille tarkoitettuja palvelukeskuksia koskevan kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki on monelle vähävaraiselle tärkeä keino päästä liikkumaan kodistaan. Tämän palvelun riittävyyteen ja tulorajoihin kiinnitetään huomiota."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

09.10.2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle hyväksytyjen vastaehdotusten mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

§ 307

Valtuutettu Mari Rantasen aloite lasten sukuelinten silpomista ehkäisevästä toimintasuunnitelmasta

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Juhani Strandén ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perustein:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva sukuelinten silpomisepäily. Tehdyissä tutkimuksissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan. Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta.

Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään. Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin

olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

8 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 63

Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harjimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Tuomo Luoma, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Tyhjä: 5

Amos Ahola, Harry Bogomoloff, Heimo Laaksonen, Matias Pajula, Lilja Tamminen

Poissa: 7

Pentti Arajärvi, Sirpa Puhakka, Risto Rautava, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Ilkka Taipale, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite.pdf
- 2 STM_Tyttöjen_ja_naisten_sukuelinten_silpominen
- 3 Tytön ympärileikkausepäilyn selvittäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Rantanen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lasten sukuelinten silpomista ehkäisevän toimintasuunnitelman laatimista.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Yhdistyneiden Kansakuntien Lapsen oikeuksien yleissopimuksen nojalla kaikilla lapsilla on oikeus ruumiilliseen koskemattomuuteen ja suojeluun väkivallalta. Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (ns. Istanbulin sopimus) velvoittaa erityisesti tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen. Suomen hallitusohjelmassa on kansallisen naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman laatiminen sekä resurssien turvaaminen sukuelinten silpomisen vastaiseen työhön.

Osana Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaa vuonna 2019 on julkaistu kansallinen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) vastainen toimintaohjelma, joka sisältää kattavasti toimenpiteitä silpomisen ehkäisemiseksi ja silpomisen läpikäyneiden auttamiseksi (STM, liite 2). Toimintaohjelma on jatkoa vuosien 2012–2016 kansalliselle tyttöjen ja naisten ympärileikkauksen estämisen toimintaohjelmalle. Myös esimerkiksi Ruotsissa on laadittu vastaava silpomisen ehkäisyn ja siihen liittyvän tietoisuuden lisäämisen kansallinen toimintaohjelma. Joissakin kunnissa on käytössä paikallisia ohjeita silpomisepäilyihin puuttumiseksi ja pitkän aikavälin toimintaohjelmia silpomisen ehkäisemiseksi.

Lasten sukuelinten silpomisen yleisyydestä Suomessa ei ole varmaa tietoa. Arvio silpomisen riskissä olevien tyttöjen määrästä vaihtelee 645 ja 3 075 tytön välillä riippuen siitä, huomioidaanko kulttuurisen sopeutumisen vaikutukset riskiin vai lasketaanko riski yhtä suureksi kuin lähimmäisessä asuessa. Toisen sukupolven maahanmuuttajatytöillä silpomisen riskin arvioidaan olevan hyvin pieni, koska sosiaalista painostus-

ta silpomiseen on vähemmän. Vuoden 2019 kouluterveyskyselyyn on lisätty lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville kysymys sukuelinten silpomisesta. Helsingissä neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa on tullut esiin muutamia tapauksia, joissa on epäilty, että tytön sukuelinten silpomista suunnitellaan tai asiasta on kerrottu vastanotolla. Todennettuja tapauksia, joissa silpominen olisi tehty Suomessa asumisen aikana, ei ole tullut ilmi.

Lainsäädäntö

Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen, jota on kutsuttu myös ympärileikkaukseksi, on kulttuurinen perinne, jossa sukuelimiä vahingoitetaan ilman terveydellisiä syitä. Korkeimman oikeuden päätöksen KKO 2008:93 mukaan tyttöjen ympärileikkauksessa on kysymys lähinnä törkeäksi pahoinpitelyksi luokiteltavasta menettelystä, jota ei voida missään olosuhteissa oikeuttaa uskonnollisilla tai sosiaalisilla syillä.

Alaikäisen Suomessa pysyvästi asuvan tytön sukuelinten silpominen on aina rangaistava rikos myös silloin, kun teko tehdään ulkomailla. Lisäksi törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu on kriminalisoitu. Vaikka rikoslaissa ei ole erikseen mainintaa naisten sukuelinten silpomisesta, teko katsotaan törkeäksi pahoinpitelyksi ja se on rikoslain mukaan rangaistava teko. Esimerkiksi Ruotsissa tyttöjen ympärileikkaus on kielletty erillislailla. Erillisen silpomisen kieltävän lain vaikutuksista tällaisista teoista annettujen rikostuomioiden määrään ei ole saatu näyttöä.

Lastensuojelulain (417/2007) 5 luvun 25 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä sekä muilla viranomaisilla ja lasten kanssa työskentelevillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos epäillään lapsen turvallisuuden tai kasvuolosuhteiden vaarantumista. Samoin heillä on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille silloin, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksena säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Eli esimerkiksi pahoinpitely tai törkeä pahoinpitely. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjä ja toteuttaja saa ilmoittaa poliisille myös henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia varten tarvittavat tiedot (laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000). Epäilyt tyttöjen sukuelinten silpomisesta kuuluvat aina lastensuojelulain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

Silpomisen ehkäisy ja siihen puuttuminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveystoimiala on mukana Ihmisoikeusliiton koordinoimassa tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vastaisessa verkostossa (FGM-verkosto), johon kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön, Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen, maahanmuuttoviraston, poliisihallituksen, maahanmuuttopalvelujen ja järjestöjen edustajia. Maahanmuuttoyksikössä on tehty pitkään tiivistä yhteistyötä Ihmisoikeusliiton kanssa tyttöjen ja naisten silpomisen ehkäisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämällä järjestöavustuksilla tuetaan silpomisen vastaista työtä sekä muuta järjestöjen toimintaa, jonka kautta voidaan tavoittaa silpomisriskissä olevia ja silpomisen uhreja.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käytössä yhteinen lapsen pahoinpiteilyn ja seksuaalisen hyväksikäytön selvittämisen ohje, jota noudatetaan kaikissa tilanteissa, joissa epäillään lapsen kaltoinkohtelua. Pahoinpiteilyepäilyistä tehdään kaikissa palveluissa lastensuojeluilmoitus ja ilmoitus poliisille lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Työntekijöillä on mahdollisuus konsultoida toimialan lakimiehiä tai poliisia kaltoinkohteluun liittyvissä asioissa.

Sukuelinten silpomisen puheeksiottaminen on osa äitiysneuvolaprosessia. Kaikille odottaville äideille tehdään lähisuhdeväkivallan kartoitus, jossa käytetään Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen lomaketta. Lisäksi selvitetään, onko asiakas joutunut silpomisen kohteeksi sekä otetaan tarpeen mukaan puheeksi tyttöjen sukuelinten silpominen ja siihen liittyvät vanhempien mielipiteet. Silpomisen puheeksiotto on keskeinen osa myös maahanmuuttoyksikössä tehtävää alkuvaiheen kotouttamistyötä. Kouluterveydenhuollossa oppilaiden huolenaiheita kartoitetaan kaikilla vuosiluokilla ja terveystarkastuksiin sisältyy seksuaaliterveyteen liittyvää neuvontaa lapsen tai nuoren kehitysvaihetta vastaavasti. Lasten ja nuorten lääkäripalveluissa sekä kouluterveydenhuollossa on käytössä yhteinen ohje (liite 3) tytön ympärileikkausepäilyn selvittämiseen. Ohje sisältää toimintaohjeet tilanteisiin, joissa epäillään ympärileikkauksen tekemistä ulkomailla. Puheeksiottamisen ja silpomisen ehkäisyn tukena hyödynnetään Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen materiaaleja.

Lastensuojelussa silpomisepäilyt selvitetään samalla tavalla kuin muut lapsiin kohdistuvat väkivaltaepäilyt. Kiireellisen lastensuojelun tarve arvioidaan välittömästi ja tarvittaessa ryhdytään lastensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin. Lastensuojelussa tehdään tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten kanssa ja arvioidaan tarvittaessa lapsen edun perusteella tutkintapyynnön tekeminen poliisille myös muista kuin lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista rikosepäilyistä.

Tyttöjen ja naisten silpomisen ehkäisyyn liittyvän koulutuksen järjestäminen sisältyy Helsingin kotouttamisohjelman 2017-2021 toimenpitei-

siin. Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa on järjestetty aiheeseen liittyviä koulutuksia ja hyödynnetty muiden toimijoiden verkkokoulutuksia.

Koulu kasvattaa lapsia ja nuoria seksuaali- ja lisääntymisterveyteen sekä itsemääräämisoikeuteen liittyvissä asioissa. Kaupungin toimialojen välisen ennalta ehkäisevän yhteistyön ja tehokkaan viestinnän keinoin on tarpeen kannustaa lapsia ja nuoria ottamaan itsenäisesti yhteyttä viranomaisiin uhkaavissa tilanteissa.

Tyttöjen sukuelinten silpominen aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Silpomisen ehkäisyn kannalta keskeistä on asian varhainen puheeksiottaminen kulttuurisensitiivisellä tavalla. Puheeksiottaminen on tärkeää sisällyttää lasten ja perheiden kanssa tehtävään työhön samalla tavalla kuin muu lähisuhdeväkivallan kartoittaminen ja ehkäisy. Silpomisen ehkäisemiseksi tulee tukea myös niitä tyttäriä ja naisia, joille ympärileikkaus on tehty ennen Suomeen tuloa.

Kaupunginhallitus katsoo, että jo käytössä olevan ohjeistuksen lisäksi erillisen kaupunkitasoisen lasten sukuelinten silpomista ehkäisevän toimintasuunnitelman laatiminen ei ole tarkoituksenmukaista. Sosiaali- ja terveystoimialoissa on jo käytössä kansallisen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen ehkäisyn toimintaohjelman mukaisia toimintamalleja. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä kansallisen toimintaohjelman toimeenpanon sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistamista silpomisen ehkäisemiseksi.

Helsinki tehostaa silpomisen vastaista työtä vahvistamalla yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja eri toimialojen välillä mukaan lukien muun muassa varhaiskasvatus ja lastensuojelu, jonne laaditaan omat ohjeistukset. Tämän lisäksi kaupungin koulutusta ympärileikkauksesta ja sen puheeksiottamisesta kehitetään muun muassa kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta.

Esitys perustuu eräitä sanavalintoja lukuun ottamatta sosiaali- ja terveystoimialojen lausuntoon, kuitenkin niin, että lausuntoon sisältyviä poikien ympärileikkausta koskevia mainintoja ei ole sisällytetty esitykseen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite.pdf
- 2 STM_Tyttöjen_ja_naisten_sukuelinten_silpominen
- 3 Tytön ympärileikkausepäilyn selvittäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 25.09.2019 § 290

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 585

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Palautetaan valmisteluun seuraavin perustein:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että

aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva sukuelinten silpomisepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta.

Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Perusteluihin lisätään uusi kohta:

"Helsinki tehostaa silpomisen vastaista työtä vahvistamalla yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja eri toimialojen välillä mukaan lukien muun muassa varhaiskasvatus ja lastensuojelu, jonne laaditaan omat ohjeistukset. Tämän lisäksi kaupungin koulutusta ympärileikkauksesta ja sen puheeksiottamisesta kehitetään muun muassa kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta."

09.10.2019

Kannattaja: Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastahdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva sukuelinten silpomisepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perusteina vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta.

Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

26.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2019 § 141

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen ym. lasten sukuelinten silpomista ehkäisevän toimintasuunnitelman laatimista koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Sosiaali- ja terveystoimialan toimintaa ohjaavat kansallinen lainsäädäntö ja Suomessa voimassa olevat kansainväliset yleissopimukset. Lapsen oikeuksien sopimuksen nojalla kaikilla lapsilla on oikeus ruumiilliseen koskemattomuuteen ja suojeluun väkivallalta. Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (ns. Istanbulin sopimus) velvoittaa erityisesti tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen. 3.6.2019 julkaistussa neuvottelutuloksessa hallitusohjelmaksi esitetään kansallisen naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman laatimista sekä resurssien turvaamista sukuelinten silpomisen vastaiseen työhön.

Osana Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaa on vuonna 2019 julkaistu kansallinen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) vastainen toimintaohjelma, joka sisältää kattavasti toimenpiteitä silpomisen ehkäisemiseksi ja silpomisen läpikäyneiden auttamiseksi (liite 1). Toimintaohjelma on jatkoa vuosien 2012–2016 kansalliselle tyttöjen ja naisten ympärileikkauksen estämisen toimintaohjelmalle. Myös esimerkiksi Ruotsissa on laadittu vastaava silpomisen ehkäisyyn ja siihen liittyvän tietoisuuden lisäämiseen tähtäävä kansallinen toimintaohjelma. Lisäksi osassa kunnista on käytössä paikallisia ohjeita silpomisepäilyihin puuttumiseksi ja toimintaohjelmia silpomisen ehkäisemiseksi pitkällä aikavälillä.

Lasten sukuelinten silpomisen (ympärileikkaus) yleisyydestä Suomessa ei ole varmaa tietoa. Arvio silpomisen riskissä olevien tyttöjen määrästä vaihtelee 645 ja 3 075 tytön välillä riippuen siitä, huomioidaanko kulttuurisen sopeutumisen vaikutukset riskiin vai lasketaanko riski yhtä suureksi kuin lähtömaassa asuessa (STM 2019). Toisen sukupolven maahanmuuttajatyöillä silpomisen riskin arvioidaan olevan hyvin pieni,

koska sosiaalista painostusta silpomiseen ei ole. Vuoden 2019 koulu-terveyskyselyyn on lisätty lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville kysymys sukuelinten silpomisesta. Helsingissä neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa on tullut esiin muutamia tapauksia, joissa on epäilty, että tytön ympärileikkausta suunnitellaan tai asiasta on kerrottu vastaanotolla. Todennettuja tapauksia, joissa ympärileikkaus olisi tehty Suomessa asumisen aikana, ei ole tullut ilmi.

Lainsäädännön merkitys sukuelinten silpomisen ehkäisyssä

Suomen lainsäädännön perusteella alaikäisen tytön ympärileikkaus on aina rangaistava rikos myös silloin, kun ympärileikkaus tehdään ulkomailla Suomessa pysyvästi asuvalle tytölle. Myös törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu on kriminalisoitu. Suomessa ympärileikkauksen rangaistavuus perustuu rikoslakiin, mutta esimerkiksi Ruotsissa tyttöjen ympärileikkaus on kielletty erillisellä lainsäädännöllä. Erillisen ympärileikkaukset kieltävän lain vaikutuksista ympärileikkauksista annettujen rikostuomioiden määrään ei ole saatu näyttöä.

Tämänhetkisen lain tulkinnan mukaan pojan ympärileikkaus on mahdollinen, jos molemmat huoltajat sekä lapsi antavat siihen suostumuksensa ja leikkauksen suorittaa laillistettu lääkäri asianmukaisissa olosuhteissa. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut ohjeistuksen poikien ei-lääketieteellisistä ympärileikkauksista, ja myös poikien ympärileikkauksia pyritään vähentämään Suomessa. Ohjeistuksen mukaan toteutettujen ympärileikkausten vähentämiseen voidaan tällä hetkellä vaikuttaa sosiaali- ja terveyspalveluissa lähinnä puheeksiottamisella ja keskustelulla vanhempien kanssa. Poikien ei-lääketieteellinen ympärileikkaus ei kuulu julkisen terveydenhuollon piiriin.

Lastensuojelulain (2007/417) nojalla sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä sekä muilla viranomaisilla ja lasten kanssa työskentelevillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos epäillään lapsen turvallisuuden tai kasvuolosuhteiden vaarantumista. Samoilla henkilöillä on velvollisuus tehdä ilmoitus poliisille silloin kun epäillään lapseen kohdistunutta väkivaltarikosta, joka on vakavampi kuin lievä pahoinpitely. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjä ja toteuttaja saa ilmoittaa poliisille myös henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia varten tarvittavat tiedot (laki potilaan asemasta ja oikeuksista 1992/785, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812). Epäilyt tyttöjen ympärileikkauksista kuuluvat aina lastensuojelulain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin ja poikien ympärileikkaukset silloin kun toimenpide on suoritettu lapsen tahdon vastaisesti tai muun henkilön kuin laillistetun lääkärin toimesta.

Silpomisen ehkäisy ja siihen puuttuminen sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa

Sosiaali- ja terveystoimiala on mukana Ihmisoikeusliiton koordinoimassa tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vastaisessa verkostossa (FGM-verkosto), johon kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön, Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen, maahanmuuttoviraston, poliisihallituksen, maahanmuuttopalveluiden ja järjestöjen edustajia. Maahanmuuttoyksikössä on tehty pitkään tiivistä yhteistyötä Ihmisoikeusliiton kanssa tyttöjen ja naisten silpomisen ehkäisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämällä järjestöavustuksilla tuetaan silpomisen vastaista työtä sekä muuta järjestöjen toimintaa, jonka kautta voidaan tavoittaa silpomisriskissä olevia ja silpomisen uhreja.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käytössä yhteinen lapsen pahoinpiteilyn ja seksuaalisen hyväksikäytön selvittämisen ohje, jota noudatetaan kaikissa tilanteissa, joissa epäillään lapsen kaltoinkohtelua. Pahoinpitelyepäilyistä tehdään kaikissa palveluissa lastensuojeluilmoitus ja ilmoitus poliisille lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Työntekijöillä on mahdollisuus konsultoida toimialan lakimiehiä tai poliisia kaltoinkohteluun liittyvissä asioissa.

Sukuelinten silpomisen puheeksiottaminen on osa äitiysneuvolaprosessia. Kaikille odottaville äideille tehdään lähisuhdeväkivallan kartoitus, jossa käytetään Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen lomaketta. Lisäksi selvitetään, onko asiakas ympärileikattu sekä otetaan tarpeen mukaan puheeksi tyttöjen ympärileikkaus ja vanhempien mielipiteet siihen liittyen. Silpomisen puheeksiotto on keskeinen osa myös maahanmuuttoyksikössä tehtävää alkuvaiheen kotouttamistyötä. Kouluterveydenhuollossa oppilaiden huolenaiheita kartoitetaan kaikilla vuosiluokilla ja terveystarkastuksiin sisältyy seksuaaliterveyteen liittyvää neuvontaa lapsen tai nuoren kehitysvaihetta vastaavasti. Lasten ja nuorten lääkäripalveluissa sekä kouluterveydenhuollossa on käytössä yhteinen ohje (liite 2) tytön ympärileikkausepäilyt selvittämiseen. Ohje sisältää toimintaohjeet tilanteisiin, joissa epäillään ympärileikkauksen toteuttamista ulkomailta. Puheeksiottamisen ja silpomisen ehkäisyn tukena hyödynnetään Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen materiaaleja.

Lastensuojelussa silpomisepäilyt selvitetään kuten muut lapsiin kohdistuvat väkivaltaepäilyt. Kiireellisen lastensuojelun tarve arvioidaan välittömästi ja tarvittaessa ryhdytään lastensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin. Lastensuojelussa tehdään tiivistä yhteistyötä eri viranomaisien kanssa ja arvioidaan tarvittaessa lapsen edun näkökulmaan perustuen tutkintapyyntöjen tekeminen poliisille myös muista kuin lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista rikosepäilyistä.

Tyttöjen ja naisten silpomisen ehkäisyyn liittyvän koulutuksen järjestäminen on kirjattu toimenpiteeksi vuosien 2017–2021 Helsingin kotouttamisohjelmaan. Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa on järjestetty koulutuksia aiheeseen liittyen, minkä lisäksi on hyödynnetty muiden toimijoiden toteuttamia verkkokoulutuksia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että erilliselle kaupunkitasoiselle lasten sukuelinten silpomista ehkäisevälle toimintasuunnitelmalle ei ole tarvetta. Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa on jo käytössä kansallisen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen ehkäisytoimintaohjelman mukaisia toimintamalleja. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä kansallisen toimintaohjelman toimeenpanon sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistamista silpomisen ehkäisemiseksi. Samoilla toimenpiteillä voidaan ehkäistä ja vähentää myös poikien sukuelinten silpomista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tyttöjen sukuelinten silpominen aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Myös poikien sukuelinten silpominen loukkaa lapsen koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta. Silpomisen ehkäisyyn kannalta keskeistä on asian varhainen puheeksiottaminen kulttuurisensitiivisellä tavalla. Puheeksiottamisen on tärkeää sisältyä lasten ja perheiden kanssa tehtävään työhön samoin kuin muun lähisuhdeväkivallan kartoittamisen ja ehkäisyyn. Silpomisen ehkäisemiseksi tulee tukea myös niitä tyttöjä ja naisia, joille ympärileikkaus on tehty ennen Suomeen tuloa."

Käsittely

18.06.2019 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus:

Jäsen Mari Rantanen: Palautetaan valmisteluun seuraavin perustein:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva ympärileikkausepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyissä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta. Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Mari Rantanen jätti lausunnosta seuraavan eriävän mielipiteen:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva ympärileikkausepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyissä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu

lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta. Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

04.06.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 28.05.2019 § 173

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tyttöjen ympärileikkaus eli silpominen on aiheena ajankohtainen ja myös Helsingissä koulua käyvät tytöt voivat joutua tällaisen väkivallan kohteeksi. Todennäköisyys, että tytöt joutuvat ympärileikkausten kohteeksi tulee ottaa huomioon kaikkien niiden maahanmuuttajaryhmien kohdalla, joiden lähtömaissa tapaa on harjoitettu. Ympärileikkaus on naiseen kohdistuvan väkivallan muoto, joka loukkaa useita ihmisoikeus-sopimuksia ja on Suomen rikoslain mukaan rangaistava kaikissa muo-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

doissaan. Koulun työntekijöillä on vastuu ilmoittaa lapsen kohdistuvasta väkivallasta tai sen uhasta lastensuojelulle.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) on kansallinen asiantuntijalaitos, joka on koontunut varsin kattavasti tietoa ja toimintaohjeet tyttöjen sukuelinten silpomisen ja pokien ei-lääketieteellisten ympärileikkausten tunnistamiseen, ennaltaehkäisyyn ja viranomaisten toimintaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei pidetä tarpeellisena erillisen toimintasuunnitelman laatimista. Sen sijaan on tärkeää, että THL:n valtakunnallista ohjeistusta hyödynnetään osana seksuaali- ja lisääntymisterveyteen sekä lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn liittyviä toimintasuunnitelmia.

THL:n Lastensuojelun käsikirjan tyttöjen ympärileikkauksia käsittelevä osuus löytyy osoitteesta: <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/ty-oprosessi/erityiskysymykset/pahoinpitely-ja-seksuaalinen-hyvaksikayto/tyttöjen-ymparileikkaus>.

Muita keskeisiä aihetta käsitteleviä asiakirjoja ovat mm. Valtioneuvoston tuore julkaisu: Toimintaohjelma, Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) estäminen (http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161355/J_01_Tyttöjen_ja_naisten_sukuelinten_silpominen_V.pdf) ja Ihmisoikeusliiton julkaisu: Tyttöjen ja naisten ympärileikkaus Suomessa, Asiantuntijaryhmän suositukset sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle (<https://ihmisoikeusliitto.fi/julkaisu-tyttöjen-ja-naisten-ymparileikkaus-suomessa-suositus-sosiaali-ja-terveydenhuollon-henkilostolle-iol-2011/>).

Ympärileikkaus on monimuotoinen ja sensitiivinen asia, jonka käsitelystä ja ennaltaehkäisyssä terveydenhuollolla on erityisen tärkeä rooli. Kouluterveydenhuollolla onkin oma ohjeistuksensa asian ottamiseksi esille terveystarkastusten yhteydessä, ja henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti. THL toteaa, että perheiden tulee saada tieto, että tyttöjen ympärileikkaus on Suomessa kielletty ja millaisia haittavaikutuksia sillä voi olla. Perheitä on syytä valistaa myös siitä, että lastensuojelulaissa on säädetty lastensuojeluilmoituksen tekemisestä, ja että sellainen voi tulla kyseeseen myös tyttöjen ympärileikkausta koskevissa tilanteissa.

Koulun henkilökunnalla on ilmoitusvelvollisuus silpomisepäilyistä lastensuojeluun ja poliisille. THL toteaa Lastensuojelun käsikirjassaan, että mikäli herää epäily tytön ympärileikkauksen suunnittelusta, täyttyy lastensuojelulaki 25 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus lastensuojeluun. Lastensuojeluilmoitus tehdään myös, mikäli havaitaan tai epäillään, että ympärileikkaus on jo tehty. Lastensuojelulaki 25 § 3 momentti edel-

lyttää, että törkeästä pahoinpitelystä, jota tytön ympärileikkaus on, ilmoitetaan myös poliisille.

Koulun rooli on kasvattaa lapsia ja nuoria seksuaali- ja lisääntymisterveyteen sekä itsemääräämisoikeuteen liittyvissä asioissa. Lapsia ja nuoria tulee kannustaa olemaan yhteydessä koulun aikuisiin tai muihin viranomaisiin, jos heitä uhkaa rikollinen teko, kuten ympärileikkaus. Kynnys tulla puhumaan näistä asioista on saatava mahdollisimman matalaksi, ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki antaakin nuorelle mahdollisuuden tulla keskustelemaan oppilashuollon työntekijän kanssa myös silloin, kun vanhemmat vastustavat tapaamista.

Helsingin kaupungin oppilashuollon henkilöstöä koulutetaan huomaamaan tyttöjen ympärileikkaukset ja siihen, että he puuttuvat havaitsemiinsa asioihin. Esimerkiksi psykologit ja kuraattorit saivat asiaan liittyvän koulutuksen Ihmisoikeusliiton asiantuntijalta tammikuussa 2018.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pidetään tärkeänä, että koulun henkilökuntaa koulutetaan edelleen ympärileikkauksiin liittyvissä asioissa. Tärkeää on myös avoin keskustelu ammattilaisten kesken. Erityisesti koulun tehtävänä on luottamuksen rakentaminen lapsiin ja nuoriin ja sellaisen turvallisen ympäristön luominen, jossa myös vaikeat asiat voi ottaa puheeksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että erillisen toimintasuunnitelman sijaan valtioneuvoston toimenpideohjelman sekä THL:n ohjeistuksen mukainen ennaltaehkäisevä ja muu aktiivinen toiminta vastaa tehokkaimmin tyttöjen ympärileikkauksiin puuttumiseen peruskouluissa. Tätä tukeva tiedottaminen, koulutus ja yhteistyö eri toimialojen sisällä ja välillä sekä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa on tärkeää ympärileikkauksen ehkäisemiseksi. Tiedotusta tehostaakseen kaupunki voi nimetä koordinoivan tahon, esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimesta.

Käsittely

28.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Lisätään uusi kohta 12, että laaditaan toimintaohjelma THL:n toimintaohjelman suositusten mukaisesti (omana lisäyksenä "tyttöjen"), jossa todetaan (s.72), että "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkotot tyttöjen sukuelinten silpomisen estämiseksi.

Kannattaja: Dani Niskanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi kohta 12, että laaditaan toimintaohjelma THL:n toimintaohjelman suositusten mukaisesti (omana lisäyksenä "tyttöjen"), jossa todetaan (s.72), että "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot tyttöjen sukuelinten silpomisen estämiseksi.

Jaa-äännet: 6

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Vesa Korkkula, Tiina Larsson, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 4

Fatim Diarra, Pia Kopra, Dani Niskanen, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Petra Malin

Poissa: 2

Ville Jalovaara, Emma Kari

Äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Pia Kopran vastaehdotuksen äänin 6–4. Tyhjää äänesti 1. Poissa 2.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi

§ 308

Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite moniammatillisen mielenterveys- työn lisäämisestä

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen lop-
puun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloit-
teessaan moniammatillisen mielenterveystyön vahvistamista lisäämällä
psykologeja terveysasemille.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja
toteaa, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan perusterveydenhuol-
lossa matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kokonaisuus aikuisi-
käisille muodostuu terveysasemien mielenterveystyöstä, terveysasemil-
la toimivista mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajista, psykiatrisen eri-
koissairaanhoidon liikkuvista akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryh-
mistä sekä terveysasemille jalkautuvista psykiatreista.

Helsingin uudistetussa terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toiminta-
mallissa se työntekijä, johon asiakas ensimmäistä kertaa ottaa yhteyttä,
vastaa asiakkaan palvelu- ja hoitonohjauksesta. Tarvittaessa asiak-
kaalle nimitään yhteyshenkilö, joka koordinoi eri ammattilaisten anta-
maa hoitoa. Ammatillaiset tekevät työtään yhdessä toistensa ja asiak-

kaan kanssa erilaisissa asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöidyissä tiimeissä ja verkostoissa. Yhteisen työn tekeminen konkretisoituu joko yhdessä rakennuksessa tai verkostomaisena toimintatapana ja edellyttää toimivia konsultaatiokanavia.

Mielenterveyspalvelut on järjestetty Helsingissä valtakunnallisten suositusten mukaisesti porrasteisesti eli perusterveydenhuollossa hoidetaan lievät ja keskivaikeat mielenterveyshäiriöt. Esimerkiksi valtaosa lievään tai keskivaikeaan depression sairastuneista potilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa terveyskeskuslääkärin ja terveydenhoitajan, tai mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan, vastaanotoilla konsultoivan psykiatrin tuella.

Helsingin terveysasemilla toimii 36 psykiatria- ja päihdepalvelujen mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajaa. Sairaanhoidajien vastaanotoille ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvion jälkeen. Myös esimerkiksi neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille.

Vuonna 2018 mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajat hoitivat 13 000 eri potilasta. Lievien ja keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäiriöiden hoidon lisäksi he tarjoavat apua elämänkriiseihin sekä alkoholin varhaisvaiheen riskikäyttöön ja haitalliseen käyttöön liittyviin ongelmiin. Sairaanhoidajien tehtäviin kuuluu myös ajokelpoisuuden arviointi, ADHD-arviot ja ns. lievät unilääke- ja bentsodiatsepiinivieroitukset. Potilaiden arviointi ja hoito toteutetaan kansallisten Käypä hoito -suositusten mukaisesti. Toiminta sisältää mm. erilaisia seulontatestejä, psykoe-dukaatiota, psykoterapeuttisia interventioita ja ryhmämuotoista hoitoa. Sairaanhoidajilla on suora konsultaatioyhteys psykiatria- ja päihdepalveluihin, jonne he tarvittaessa myös ohjaavat erikoissairaanhoidon tarpeessa olevat potilaat.

Osa potilaista ohjataan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) nettiterapiaan. Vuonna 2018 IT-psykiatriassa hoidettiin 1 112 helsinkiläistä.

Kalasadaman, Malmin, Laakson ja Vuosaaren akuutti-psykiatrian poliklinikoiden liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät (aiemmin yleispsykiatrian ja päihdehoidon konsultaatiotyöryhmät) tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumis- palveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän kuluessa avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Liikkuvissa työryhmissä on 42 työntekijää, joista yhdeksän on psykologeja. Psykiatria- ja päihdepalvelut on tehostanut moniammatillisten työryhmien toimintaa THK-mallin mukaisesti perusterveydenhuollon tukena: vuonna 2018

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

hoidettiin noin 3 100 potilasta ja tammi-maaliskuussa 2019 palvelua on tarjottu jo 1 600 potilaalle.

Myös jalkautuvien psykiatrien tukea tarjotaan jokaiselle terveysasemalle. Vuonna 2018 konsultaatiota annettiin noin tuhannen asiakkaan hoitoon.

Lisäksi perusterveydenhuollon matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistetaan elokuussa Myllypuron terveysaseman (keväästä 2020 alkaen terveys- ja hyvinvointikeskus) yhteyteen avatulla helsinkiläisten nuorten ja aikuisikäisten palvelupisteellä. Palvelupisteeseen kohdennetaan uusia psykologin vakansseja. Palvelu laajennetaan Myllypuron jälkeen kaikkien terveysasemien asiakkaille ja toiminnasta vastaa psykiatria- ja päihdepalvelut. Toiminnan suunnittelussa on hyödynnetty Espoon ja Vantaan palvelujen järjestämismalleja ja kokemuksia. Asiakkaita voidaan ohjata alkuarvion jälkeen palvelupisteestä suoraan mm. lyhytpsykoterapiaan. Sosiaali- ja terveyslautakunta on kiinnittänyt huomiota Myllypurosta saatavien tulosten huolelliseen arviointiin.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Myllypuron uudesta palvelupisteestä saatavien kokemusten perusteella arvioidaan psykologien tarvetta Helsingissä osana terveysasemien mielenterveyspalveluja. Tavoitteena on, että psykososiaaliseen hoitoon ja keskusteluapuun pääsisi alle kuukaudessa perusterveydenhuollossa.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on 152 psykologin vakanssia (tilanne 1.4.2019, mukaan lukien johtavat ja vastaavat psykologit, ei sisällä yhdeksää neuropsykologin vakanssia), jotka jakaantuvat seuraavasti:

- psykiatria- ja päihdepalveluissa 62 vakanssia
- perheneuvoloissa ja neuvolan psykologipalveluissa 58 vakanssia
- lastensuojelussa ja lastenkotitoiminnassa 20 vakanssia
- maahanmuuttajapalveluissa 7 vakanssia
- kehitysvammapoliklinikalla 5 vakanssia.

Psykiatria ja päihdepalvelujen nuorisoasema palvelee lääkärin, sairaanhoitajien, osastonhoitajan, perhe- ja sosiaaliterapeuttien, johtavan sosiaalityöntekijän ja ohjaajien sekä psykologin moniammatillisena yksikkönä. Yksikköä on tarkoitettu vahvistaa toisen psykologin työpanoksella.

Psykologien työstä merkittävä osa on psykologisia interventioita, arviointia ja tutkimuksia. Lisäksi psykologit työskentelevät osana moniammatillista tiimiä, tuovat työryhmälle psykologista tietoa ja ymmärrystä asiakkaan hoidon suunnitteluun, toteutukseen sekä arviointiin. Keskeinen

osa psykologien tehtävistä sisältää myös konsultointi-, koulutus- ja kehittämistehtäviä.

Psykologien vakanssien lisäksi toimialalla on 27 psykoterapeutin vakanssia, jotka on sijoitettu vauvaperhetyöhön, pariterapiapalveluihin ja perhekuntoutukseen. Kahdeksan perheterapeutin vakanssia on nuori-soasemalla ja perheiden päihdekuntoutuksessa.

Psykoterapeuttivakanssien lisäksi valtaosalla psykiatria- ja päihdepalvelujen henkilöstöstä on joko psykoterapeutin ammattinimikkeeseen oikeuttava koulutus tai ammatillisena täydennyskoulutuksena muita psykoterapian menetelmäkoulutuksia. Esimerkiksi terveysasemilla työskentelevistä mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajista yli puolet on käynyt kaupungin järjestämän lyhytpsykoterapiakoulutuksen ja muut erityyppisiä perheterapian ja kognitiivisen tai ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutuksia. Työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus on jatkuvaa.

Eri ammattiryhmien osaamista hyödynnetään asiakkaan hoidossa työskentelemällä asiakkaan tarpeiden mukaan kootuissa työryhmissä. Moniammatillinen työote toteutuu eri ammattiryhmien jäsenten välisenä työryhmätyönä, työparityöskentelynä, konsultaationa ja neuvontana. Moniammatillisen työn työohjeet on sisällytetty työyksiköiden prosessikuvauksiin, hoito-ohjelmiin ja hoitoketjuihin sekä työntekijöiden perehdytykseen. Myös työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus toteutetaan usein moniammatillisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.10.2019

Kaupunginvaltuusto 25.09.2019 § 292

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 587

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisätään esittelijän perustelujen 10 kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Myllypuron uudesta palvelupisteestä saatavien kokemusten perusteella arvioidaan psykologien tarvetta Helsingissä osana terveysasemien mielenterveyspalveluja. Tavoitteena on, että psykososiaaliseen hoitoon ja keskusteluapuun pääsisi alle kuukaudessa perusterveydenhuollossa."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

26.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2019 § 144

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ym. terveysasemien moniammatillista mielenterveystyötä koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan perusterveydenhuollossa toteutettavan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kokonaisuus aikuisikäisille muodostuu terveysasemien mielenterveystyöstä, terveysasemilla toimivista mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajista, psykiatrisen erikoissairaanhoidon liikkuvista akuutti-, arviointi- ja konsultaatio-työryhmistä sekä terveysasemille jalkautuvista psykiatreista.

Helsingin uudistetussa terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa se työntekijä, johon asiakas ensimmäistä kertaa ottaa yhteyttä, vastaa asiakkaan palvelu- ja hoitoonohjauksesta. Tarvittaessa asiakkaalle nimetään yhteyshenkilö, joka koordinoi eri ammattilaisten antamaa hoitoa. Ammatillaiset tekevät työtään yhdessä toistensa ja asiakkaan kanssa erilaisissa asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöidyissä tiimeissä ja verkostoissa. Yhteisen työn tekeminen konkretisoituu joko yhdessä rakennuksessa tai verkostomaisena toimintatapana ja edellyttää toimivia konsultaatiokanavia.

Mielenterveyspalvelut on järjestetty Helsingissä valtakunnallisten suositusten mukaisesti porrasteisesti eli perusterveydenhuollossa hoidetaan lievät ja keskivaikeat mielenterveyshäiriöt. Esim. valtaosa lievään tai keskivaikeaan depression sairastuneista potilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa terveyskeskuslääkärin ja terveydenhoitajan, tai mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan, vastaanotoilla konsultoivan psykiatrin tuella.

Helsingin terveysasemilla toimii myös 36 psykiatria- ja päihdepalvelujen mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajaa. Sairaanhoidajien vastaanotolle ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvion jälkeen. Myös esim. neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille.

Vuonna 2018 mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajat hoitivat 13 000 eri potilasta. Lievien ja keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

riöiden hoidon lisäksi he tarjoavat apua elämänkriiseihin sekä alkoholin varhaisvaiheen riskikäyttöön ja haitalliseen käyttöön liittyviin ongelmiin. Sairaanhoidajien tehtäviin kuuluu myös ajokelpoisuuden arviointi, ADHD-arviot ja ns. lievät unilääke- ja bentsodiatsepiinivieroitukset. Potilaiden arviointi ja hoito toteutetaan kansallisten Käypä hoito -suositusten mukaisesti sisältäen mm. erilaisia seulontatestejä, psykoedukaatiota, psykoterapeuttisia interventioita ja ryhmämuotoista hoitoa. Sairaanhoidajilla on suora konsultaatioyhteys psykiatria- ja päihdepalveluihin, mihin he tarvittaessa myös ohjaavat erikoissairaanhoidon tarpeessa olevat potilaat.

Osa potilaista ohjataan HUSin nettiterapiaan. Vuonna 2018 IT-psykiatriassa hoidettiin 1 112 helsinkiläistä.

Kalasadaman, Malmin, Laakson ja Vuosaaren akuuttipsykiatrian poliklinikoiden liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät (aiemmin yleispsykiatrian ja päihdehoidon konsultaatiotyöryhmät) tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumis- palveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Liikkuvissa työryhmissä on 42 työntekijää, joista yhdeksän on psykologeja. Psykiatria- ja päihdepalvelut on tehostanut moniammatillisten työryhmien toimintaa THK-mallin mukaisesti perusterveydenhuollon tukena: vuonna 2018 hoidettiin noin 3 100 eri potilasta ja tammi-maaliskuussa 2019 palvelua on tarjottu jo 1 600 eri potilaalle.

Myös jalkautuvien psykiatrien tukea tarjotaan jokaiselle terveysasemalle. Vuonna 2018 konsultaatiota annettiin noin 1 000 terveysaseman asiakkaan hoitoon.

Edellä kuvattujen palvelujen lisäksi perusterveydenhuollon matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistetaan kuluvan vuoden elokuussa Myllypuron terveysaseman (keväästä 2020 alkaen terveys- ja hyvinvointikeskus) yhteyteen avattavalla helsinkiläisten nuorten ja aikuisikäisten palvelupisteellä. Palvelupisteeseen kohdennetaan uusia psykologin vakansseja. Palvelu laajennetaan Myllypuron jälkeen kaikkien terveysasemien asiakkaille ja toiminnasta vastaa psykiatria- ja päihdepalvelut. Toiminnan suunnittelussa on hyödynnetty Espoon ja Vantaan palvelujen järjestämismalleja ja kokemuksia, ja asiakkaita voidaan ohjata alkuarvion jälkeen palvelupisteestä suoraan mm. lyhytpsykoterapiaan.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on 152 psykologin vakanssia (tilanne 1.4.2019, mukaan lukien johtavat ja vastaavat psykologit, ei sisällä yh-

deksää neuropsykologin vakanssia), jotka jakaantuvat palveluittain seuraavasti:

- psykiatria- ja päihdepalveluissa 62 vakanssia
- perheneuvoloissa ja neuvolan psykologipalveluissa 58 vakanssia
- lastensuojelussa ja lastenkotitoiminnassa 20 vakanssia
- maahanmuuttajapalveluissa 7 vakanssia
- kehitysvammapoliklinikalla 5 vakanssia.

Nuorisoasemalle resursoidaan lisävakansseja vuoden 2019 aikana.

Psykologien työstä merkittävä osa on psykologisia interventioita, arvioita ja tutkimuksia. Sen lisäksi he työskentelevät osana moniammatillista tiimiä tuoden työryhmälle psykologista tietoa ja ymmärrystä asiakkaan hoidon suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Keskeinen osa psykologien tehtävistä muodostuu myös konsultointi-, koulutus- ja kehittämis-tehtävistä.

Psykologien vakanssien lisäksi toimialalla on 27 psykoterapeutin vakanssia, jotka on sijoitettu vauvaperhetyöhön, pariterapiapalveluihin ja perhekuntoutukseen sekä kahdeksan perheterapeutin vakanssia, jotka ovat nuorisoasemalla ja perheiden päihdekuntoutuksessa.

Psykoterapeuttivakanssien lisäksi valtaosalla psykiatria- ja päihdepalvelujen henkilöstöstä on joko psykoterapeutin ammattinimikkeeseen oikeuttava koulutus tai ammatillisena täydennyskoulutuksena muita psykoterapian menetelmäkoulutuksia. Esimerkiksi terveysasemilla työskentelevistä mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajista yli puolet on käynyt kaupungin järjestämän lyhytpsykoterapiakoulutuksen ja muut erityyppisiä perheterapian ja kognitiivisen tai ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutuksia. Työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus on jatkuvaa.

Eri ammattiryhmien osaamista hyödynnetään asiakkaan hoidossa työskentelemällä asiakkaan tarpeiden perusteella kootuissa työryhmissä. Moniammatillinen työote toteutuu eri ammattiryhmien jäsenten välisenä työryhmätyönä, työparityöskentelynä, konsultaationa ja neuvontana. Moniammatillisen työn työohjeet on sisällytetty työyksiköiden prosessikuvauksiin, hoito-ohjelmiin ja hoitoketjuihin sekä työntekijöiden perehdytykseen. Myös työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus toteutetaan usein moniammatillisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Myllypuron terveysaseman kokeilun tulokset arvioidaan huolellisesti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita.”

Käsittely

18.06.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän lisättäväksi lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen: "Lautakunta pitää tärkeänä, että Myllypuron terveysaseman kokeilun tulokset arvioidaan huolellisesti."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen

Ei-äännet: 6

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 3

Leo Bergman, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 6 - 4 (tyhjää 3).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

04.06.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sami Keränen, ensilinjan palvelujen päällikkö, puhelin: 310 49931
sami.keranen(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 309

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2019-010630, 2019-010631, 2019-010632

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Ville Jalovaaran ym. aloite sähköpotkulautojen pysäköinnin ja pysäköinninvalvonnan säännöistä
- valtuutettu Laura Rissasen ym. aloite yhden vyöhykkeen kertalipusta

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Outi Alasen aloite sähköisistä kevytyksiköistä ja huoltoyksiköistä Helsingin pelastuslaitokselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.10.2019

Ärende/1

§ 294

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att förhinder för detta sammanträde har anmälts av de ledamöter som är antecknade som frånvarande på närvarolistan och att de ersättare som framgår av listan har kallats i deras ställe.

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Bilagor

1 Läsnäololista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 295

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Kauko Koskinen och Kati Juva valdes till protokolljusterare med ledamöterna Ville Jalovaara och Laura Kolbe som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Kauko Koskinen och Kati Juva till protokolljusterare med ledamöterna Ville Jalovaara och Laura Kolbe som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

09.10.2019

Ärende/3

§ 296

Val av ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion

HEL 2019-009666 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Tuula Sundman avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion
- valde Edina Bilajac till ny ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021.

Stadsfullmäktige justerade samtidigt omedelbart denna paragraf i protokollet.

Behandling

Stadsfullmäktige valde enhälligt Edina Bilajac till ny ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion på förslag av ledamoten Anna Vuorjoki.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroanomus 15.9.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige

09.10.2019

- beviljar Tuula Sundman avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion
- väljer _____ till ny ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021.

Stadsfullmäktige justerar samtidigt omedelbart denna paragraf i protokollet.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 7.6.2017 (§ 277) Tuula Sundman (VF) till ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion för den mandattid som börjar år 2017. Tuula Sundman anhåller 15.9.2019 om avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i social- och hälsovårdsnämndens sektion på grund av ändrade arbetsuppgifter.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen (410/2015) kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroanomis 15.9.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Bilagor till utdrag

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

09.10.2019

Ärende/3

De i beslutet nämnda

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Social- och hälsovårdsnämndens sektion
Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 653

HEL 2019-009666 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuula Sundmanille eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostoon vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

§ 297

Ändringar i förvaltningsstadgan; omorganisering av stadskansliet och precisering av biträdande borgmästarnas befogenheter

HEL 2019-008978 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände förvaltningsstadga för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 så att ändringarna träder i kraft 1.1.2020.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Jenni Björkstén, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga för Helsingfors stad
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, muutokset näkyvissä

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

I förvaltningsstadgan föreslås en ändring som hänför sig till en omorganisering av stadskansliet. Stadskansliet föreslås i fortsättningen bestå av sex avdelningar i stället för fem. Till den nya strategiavdelningens uppgifter hör stadens strategiska utveckling och samordning av strategiskt viktiga sakhelheter och projekt, styrning av digitaliseringen och informationsförvaltningen, statistik- och forskningsverksamhet samt internationella ärenden.

I förvaltningsstadgan föreslås samtidigt en ändring som preciserar biträdande borgmästarnas befogenheter så att där anges att de ska övervaka att sektorn följer stadsstrategin och budgeten och för sin del sköta kommunikationen om sektorns ärenden.

De ändringar som föreslås i förvaltningsstadgan beskrivs i bilaga 2. De har behandlats i stadgearbetsgruppen.

Omorganisering av stadskansliet

Kanslichefen tillsatte 14.5.2019 en beredningsgrupp med uppgift att förbereda inrättandet av en ny avdelning vid stadskansliet. Utgångspunkten för reformen är framför allt att skapa nya förmågor, men delvis också att organisera de nuvarande funktionerna på ett ändamålsenligt sätt. Stadens strategiska planering och ledning måste utvecklas också i förhållande till de behov av förnyelse som digitaliseringen och internationaliseringen för med sig och till det praktiska genomförandet av sektorsövergripande stora projekt och av spetsprojekt vid de enskilda sektorerna. Strategin styr för sin del allokeringen av stadens resurser och därmed planeringen av ekonomin och verksamheten. Den strategiska beredningen bör vara i balans med den ekonomiska planeringen.

I syfte att stärka strategiarbetet och verkställigheten av strategiska projekt bör stadskansliet framhäva den strategiska ledningens och planeringens roll och dessutom allokera resurser och öka kunskaperna med avseende på detta. De kunskaper som krävs för en lyckad strategi kan användas effektivare hela organisationen till godo.

Digitaliseringsprogrammet för Helsingfors stad, som blev färdigt våren 2019, har bidragit till att aktualisera behovet av en organisationsreform. Enligt Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 har staden som mål att vara världens bästa stad på att utnyttja digitaliseringen. Digitaliseringsprogrammet skisserar upp utvecklingshelheter och spetsprojekt med sikte på detta.

Funktionernas placering på den nya strategiavdelningen

Strategisk styrning och utveckling av staden

Vid omorganiseringen av avdelningarna hänförs de uppgifter som gäller strategin till den nya strategiavdelningen och till ekonomi- och planeringsavdelningen så att samordningen av den strategiska utvecklingsarbetet, de strategiskt viktiga sakhelheterna och de strategiska projekten i huvudsak hör till den nya avdelningen, medan samordningen av den strategiska verkställighet som sker via ekonomi- och verksamhetsplaneringen i huvudsak hör till ekonomi- och planeringsavdelningen.

Strategiavdelningen har till uppgift att leda den strategiska förändringen, utveckla strategiarbetet och öka stadens strategiska förmåga. Strategiavdelningen samordnar dessutom strategiska projekt gemensamma för hela staden, utvecklar projektkompetensen (inklusive projektledningen) och stöder dem som är ansvariga för enskilda projekt. Strategiavdelningen sköter den separata rapporteringen om strategiutfallet.

Strategiavdelningen samordnar och utvecklar stadens intressebevakning och stadspolitik och främjar samarbetet med staten och stadsregionerna.

Ekonomi- och planeringsavdelningen, som ansvarar för budgetprocesserna, samordnar den strategiska verkställigheten i årsplaneringen och -uppföljningen och i rapporteringen med anknytning till ekonomin och verksamheten.

Målet med reformen av den strategiska styrningen och utvecklingen är att strategiutfallet ska ledas effektivare än nu på både stadsnivån och sektorsnivån.

Samordning av den internationella verksamheten

En utgångspunkt för reformen är att koppla den internationella verksamheten närmare till den strategiska utvecklingen. Staden och dess funktioner internationaliseras kraftigt och internationaliseringen för med sig behov av förnyelse. Att klara sig och att bära ansvar i den internationella konkurrensen och att locka till sig människor, innovationer och investeringar kräver en långsiktig vision om stadens roll i den allt mer globaliserade världen.

Vid omorganiseringen av avdelningarna överförs den internationella verksamheten vid enheten Internationella ärenden från näringslivsavdelningen till den nya strategiavdelningen. De uppgifter som hänför sig till näringslivsevenemang och till utveckling av forsknings- och statistikkompetensen och som starkare är inriktade på att stödja näringslivsavdelningens övriga enheter, blir kvar vid näringslivsavdelningen.

Forskning och statistik

Forskningsverksamheten är nära förknippad med strategiprocessen. Kommunstrategin ska enligt kommunallagen grunda sig på en bedömning av nuläget i kommunen samt av framtida förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av kommunens uppgifter. Omvärldsanalysen har varit och är också i fortsättningen en central utgångspunkt i Helsingfors strategiarbete.

Vid omorganiseringen av avdelningarna överförs enheten Stadsforskning och -statistik i sin helhet från ekonomi- och planeringsavdelningen till den nya strategiavdelningen. Detta innebär att ledning genom information är en stark del av stadens långsiktiga utvecklingsarbete. Vid stadskansliets övriga enheter finns det enskilda uppgifter inom forskning, statistik och informationsvisualisering som är fast förknippade med enheternas kärnuppgifter och som i den nuvarande modellen är avskilda från verksamheten vid enheten Stadsforskning och -statistik.

Med tanke på målen för reformen är det inte behövt att överföra dem till den nya avdelningen.

Digitalisering och informationsförvaltning

Ett särdrag för föregångarna inom digitaliseringen är en tydlig digital strategi kombinerad med ett ledarskap och en kultur som stöder förnyelse av den digitala verksamheten. I Helsingfors var digitaliseringsutvecklingen splittrad innan ett digitaliseringsprogram utarbetades våren 2019. På den avdelning som föreslås bli inrättad eftersträvas det tillräckligt med resurser och färdigheter för att digitaliseringen säkert ska kunna styras och understödjas.

Vid omorganiseringen av avdelningarna överförs digitaliseringschefen och hela den kompetens som behövs för digitaliseringsprogrammets spetsprojekt till den nya strategiavdelningen. Detta kopplar digitaliseringen starkt till den strategiska utvecklingen av staden och hela dess servicesystem. Utöver den kompetens som finns inom stadens organisation söks det helt nya förmågor i syfte att främja digitaliseringen.

Vid omorganiseringen av avdelningarna överförs enheten Informationsförvaltning i sin helhet från ekonomi- och planeringsavdelningen till den nya strategiavdelningen. Hur den för hela staden gemensamma ICT-infrastrukturen med support ska anordnas och organiseras granskas närmare när det vidtas åtgärder för vidareutveckling av såväl stadskansliet som sektorerna.

Utveckling av biträdande borgmästarnas uppgiftsbeskrivning

Stadsstyrelsen antecknade 24.6.2019, § 473, granskningen av ledarskapssystemet i mitten av fullmäktigeperioden, och bl.a. uppmanade stadsstyrelsen då stadskansliet att bereda förslag till ändring av biträdande borgmästarnas befogenheter i förvaltningsstadgan så att de kan behandlas av stadsfullmäktige i oktober 2019. I motiveringarna för beslutet framhölls det att utvärderingar av ledarskapssystemet och sektorsmodellen ger en tydlig bild av att det inte finns något större behov av att omvärdera helheten för reformen. Det upplevdes att det politiska ledarskapssystemet (borgmästarmodellen och nämndhelheten) i regel har avancerat i riktning mot målen för reformerna.

Utvärderingen visade att det behövs en ändring av ledarskapssystemet i form av en precisering av biträdande borgmästarnas befogenheter så att det i förvaltningsstadgan läggs till en passus om biträdande borgmästarnas uppgifter och ansvar när det gäller att övervaka att sektorn följer stadsstrategin och budgeten och om deras uppgift att för sin del sköta kommunikationen om sektorns ärenden.

Syftet med ändringen av förvaltningsstadgan är att förtydliga biträdande borgmästarnas uppgiftsbeskrivning och roll i sektorns verksamhet. Det är inte fråga om en ändring av befogenheterna.

Förslag till ändringar i förvaltningsstadgan

I 4 kap. 2 § 2 mom. i förvaltningsstadgan föreslås en ändring som går ut på att stadskansliet är indelat i sex avdelningar i stället för fem.

Bland näringslivsavdelningens uppgifter i 4 kap. 2 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsstadgan föreslås de internationella ärendena och samordningen av EU-projektfinansieringen bli strukna. Samordningen av EU-projektfinansieringen ingår i uppgifterna för enheten för internationella ärenden, som överförs till strategiavdelningen, och funktionen behöver inte i fortsättningen anges separat i förvaltningsstadgan.

I 4 kap. 2 § 2 mom. i förvaltningsstadgan föreslås en ny punkt 4 "Strategiavdelningen, som sköter stadens strategiska utveckling och samordning av strategiskt viktiga sakhelheter och projekt, styrning av digitaliseringen och informationsförvaltningen, statistik- och forskningsverksamhet samt internationella ärenden." Numreringen på de följande punkterna ändras samtidigt.

Bland ekonomi- och planeringsavdelningens uppgifter i 4 kap. 2 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan föreslås informationsförvaltningen, strategin och statistik- och forskningsverksamheten bli strukna. Numret på punkten ändras samtidigt till 5.

Bland ekonomi- och planeringsavdelningens uppgifter i samma punkt föreslås också utvecklingen av förvaltningen bli struken. Det är inte fråga om en egentlig överföring av uppgifter. Utvecklingen av förvaltningen, i den mån den i första hand är kopplad till planeringen och utvecklingen av stadens eller stadskoncernens verksamhet, är också i fortsättningen något som hör till ekonomi- och planeringsavdelningens uppgiftsbeskrivning. Strategiska projekt för utveckling av förvaltningen sköts i form av samarbete mellan avdelningarna.

En liknande arbetsfördelning följs i fortsättningen också när det gäller kunskapsledningen och utvecklingen av det ledarskap som är centralt med tanke på stadens framtida verksamhet, vilka nu hör till personalavdelningens uppgifter. Att utveckla ledarskapet, i den mån det i första hand är kopplat till utvecklingen av chefsarbetet, verksamhetskulturen och den individuella ledarskapskompetensen, är något som hör till personalavdelningens uppgiftsbeskrivning. Strategiska projekt för utveckling av ledarskapet sköts i form av samarbete mellan avdelningarna. Det som anförts ovan kräver inte ändringar i den gällande förvaltningsstadgan.

09.10.2019

I 5 kap. 3 § i förvaltningsstadgan föreslås följande 4 mom. bli tillagt:
"Strategiavdelningen leds av strategidirektören". Strategidirektören är en tjänsteinnehavare.

I 9 kap. 2 § 1 mom. i förvaltningsstadgan föreslås följande tillägg:
2 punkten "övervakar att sektorn följer stadsstrategin och budgeten"
och 3 punkten "sköter för sin del kommunikationen om sektorns ärenden". Numreringen på de följande punkterna ändras samtidigt.

Föredragandens ställningstaganden

Om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget, kommer stadsstyrelsen att inrätta en tjänst som strategidirektör och uppmana stadskansliet att utlysa tjänsten.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Jenni Björksten, förvaltningsexpert, telefon: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga för Helsingfors stad
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö, muutokset näkyvissä

Bilagematerial

- 1 Kaupunginkanslian osastojaon uudistaminen, Valmisteluryhmän mietintö 18.6.2019
- 2 Mietinnön täydentävä linjaus 11.8.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 656

HEL 2019-008978 T 00 01 00

Päätös

09.10.2019

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti siten, että muutokset tulevat voimaan 1.1.2020 alkaen.

23.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

09.10.2019

Ärende/5

§ 298

Projektplan för upphandling av M300-optionsmetrotåg

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för upphandling av M300-metrotåg som option på så sätt att projektets totala pris sammanlagt uppgår till 40,7 miljoner euro (exkl. moms).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila
- 2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 13.6.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

HRT

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Stadsfullmäktige godkände 21.5.2008, § 134, en projektplan för upphandling av nya metrotåg, i vilken det ingick en option för fler metrotåg.

Genom att öka antalet vagnar i huvudstadsregionens metrotrafik görs det möjligt att öka antalet turer per dygn och dessutom säkerställs en tillräcklig kapacitet för metrosystemet när trafiken utvidgas i samband med att västmetron förlängs.

Direktionen för trafikaffärsverket föreslog 13.6.2019 att projektplanen för M300-optionsmetrotåg ska godkännas så att projektets totalkostnad är sammanlagt 40,7 miljoner euro (exkl. moms) inklusive leverans av

vagnar och separata upphandlingar som ingår i projektet samt extra- och ändringsarbeten under projektet.

Föredragandens motiveringar

Projektets strategiska koppling

Köpet stöder stadens strategiska målsättningar om en ökning av hållbara färdssätt och enligt stadsstrategin ska man genom investeringar se till att trafiksystemet fungerar.

Tidigare beslut

Stadsfullmäktige godkände 21.5.2008, § 134, projektplanen för nya metrotåg på så sätt att det totala upphandlingspriset är 105 miljoner euro (exkl. moms) och det totala priset på en option för fler metrotåg är 80 miljoner euro (exkl. moms).

Styrelsen för samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) beslutade 2.10.2018, § 116, uppmana Helsingfors stads trafikaffärsverk (HST) att inleda upphandlingen av 5–6 M300-metrotåg på basis av optionen.

HST:s direktion godkände 17.1.2019, § 8, projektplanen för utvecklingen av förarergonomin i M300-tågen.

Projektets utgångspunkter och målsättning

För tillfället har HST 45 metrotåg med fyra vagnar i trafik. I dag består materielen av 19 metrotåg i serien M100, 6 M200-metrotåg och 20 M300-metrotåg. Dessa metrotåg har upphandlats i enlighet med projektplanen som stadsfullmäktige godkände 21.5.2008.

Just nu har metron som mest 36 turer, vilket innebär att kapaciteten utnyttjas till 80 procent. Att genomföra optionen för M300-metrotåg och öka materielens användningsgrad gör det möjligt att köra med 43 turer fr.o.m. 2023. En av förutsättningarna för trafik med 43 turer är att hela västmetrons planering av turer och rutter specificeras. HST kan inte utvidga trafiken genom att höja kapaciteten för nuvarande materiel, varför det är nödvändigt att upphandla fler tåg.

De konsekvenser och krav som västmetrons andra fas (Mattby–Stensvik) innebär för metrotrafikens kapacitet har tagits upp i samband med HRT:s styrelses beslut 2.10.2018. Utöver uppmaningen till HST att utnyttja optionen för metrotåg har HRT:s styrelse föreslagit HST att ett nytt projekt med målet att automatisera metron startas under 2019.

M300-seriens tåg beställdes ursprungligen så att de skulle vara anpassade för automatisk körning, varför en eventuell automatisering i framtiden kan bli verklighet i dessa tåg utan problem, eftersom möjligheten att göra dem automatiska bevaras. Tågens beräknade livslängd är 40 år.

Då det senaste automatiseringsprojektet avbröts beställde HST en tillfällig förarhytt till de 20 M300-metrotåg som nu är i bruk. Det har visat sig att ergonomin i de tillfälliga förarhytterna behöver utvecklas och för att rätta till detta finns ett projekt vars planeringsskede blir klart innan det projekt som beslutet nu gäller genomförs.

Genomförande av projektet

M100- och M200-metrotågen som HST nu använder ska grundligt repareras under 2019–2023 och dessa tåg fortsätter i trafik ungefär tio år till. I det ursprungliga avtalet för upphandling av metrotåg i M300-serien ingick en option att ytterligare beställa högst fem likadana tåg.

Eftersom den nuvarande materielen blir kvar i trafik ända tills automationsprojektet eventuellt genomförs är det ändamålsenligt att upphandla till materiel för att öka avgångarna i metrotrafiken genom att utnyttja denna option.

Genom projektet upphandlas ytterligare fem metrotåg med fyra vagnar i serien M300 på så sätt att vagnarna omfattar alla de ändringar och tillägg som har gjorts i den ursprungliga leveransen av M300-metrotåg, likaså utvecklingen av förarergonomin enligt projektet för detta. Ändringarna i tågen som köps genom optionen ska göras på fabriken, vilket garanterar att tågen är klara för trafik vid leveransen.

Projektet har inga konsekvenser för trafiken medan det pågår.

Kostnader

Projektet orsakar kostnader för sammanlagt ca 3,7 miljoner euro under 2019. De kostnader som gäller åren 2020–2024 beaktas då HST gör upp budget för dessa år.

Projektets kostnader uppskattas till totalt 40,7 miljoner euro (exkl. moms).

Projektets inverkan på driftsekonomin

Ett projekt med 30 års avskrivningstid och lineära avskrivningar orsakar årligen extra avskrivningskostnader på 1,4 miljoner euro.

09.10.2019

Projektet orsakar service- och underhållskostnader för metrotågen på ca 0,22 miljoner euro per år. Dessutom ska tågen repareras för 0,9 miljoner euro per tåg (totalt ca 4,5 miljoner euro) under deras livscykel.

HST försäkrar metrotågen genom stadens försäkringsfond. Försäkringsfondspremien är 0,1 % av egendomens värde, således inflyter det under 30 år 0,5 miljoner euro i försäkringsfondspremier.

HST finansierar projektet genom lånefinansiering. Räntekostnaderna uppgår till sammanlagt 16,7 miljoner euro (räntesatsen 3 % och löptiden 25 år). I projektets totalkostnader ingår ränta (2,2 miljoner euro) under tillverkningstiden, som har räknats separat.

I enlighet med det gällande trafikeringsavtalet mellan HST och HRT fakturerar HST avskrivningarna, räntorna och försäkringsfondspremien för materielanskaffning av HRT.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 M300 Metrojunien Optiohankinta Hankesuunnitelma Reila
- 2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 13.6.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
HRT

Bilagor till utdrag
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Direktionen för HST

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 639

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

09.10.2019

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman siten, että hankkeen kokonaishinta on yhteensä 40,7 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.06.2019 § 115

HEL 2019-006543 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle M300-metrojunien optiohankinnan hankesuunnitelman 5.6.2019 hyväksymistä esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen vaunujen toimitukset ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 40,7 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Perttu Juhas, kaluston kunnossapitopäällikkö, puhelin: 310 70547
perttu.juhas(a)hel.fi

§ 299

Arrendeprinciper för vissa tomter (Majstad, Arabiastranden)

HEL 2019-006011 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13 som ingår i detaljplaneändringen nr 12303, eller de tomter som bildas av dessa, från och med en tidpunkt som bestäms senare fram till 31.12.2085 i enlighet med bilaga 1.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Osto-oikeusperiaatteet
- 3 Asemakaavakartta nro 12303

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Den som arrenderar tomterna

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige
Omprövning, stadsstyrelsen
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Tomterna 23126/11–13 har reserverats för Arabian Yritystalo Holding Oy för planering av oreglerade ägar- och/eller hyresbostäder utan hitasvillkor och för utredning av byggförutsättningarna till 31.12.2018 utgående från att minst en av tomterna ovan bebyggs med fritt finansie-

rade ägarbostäder. Reserveringen har förlängts genom tomtchefens beslut till 31.12.2020.

Byggandet på tomterna kan enligt bedömning inledas i början av 2020. Stadsfullmäktige har 9.12.2015 (340 §) fastställt arrendegrunder för tomterna och beslutat inkludera en köption i arrendeaftalen för tomterna. Med anledning av att tid förflutit och markpriset stigit är det motiverat att fastställa nya arrendeprinciper och köprättsliga principer för tomterna.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund och nuläge

En detaljplaneändring för tomten (TYK) 23126/5 i kvartersområdet för icke miljöstörande industri- och lagerbyggnader i Arabiastranden i Majstad blev aktuell år 2013. Ändringen av tomtens användningsändamål grundade sig på att byggnaden för verksamhetslokaler på tomten underutnyttjades. Byggnaden är i behov av grundlig renovering och enligt planerna kommer byggnaden att rivas efter detaljplaneändringen. Det nuvarande arrendeaftalet för tomten 23126/5 gäller fram till 31.12.2025.

Detaljplaneändringen nr 12303 godkändes av stadsfullmäktige 29.3.2017 (176 §) varefter ikraftträdandet av detaljplanen har blivit uppskjutet med anledning av besvär som anförts över detaljplanen. Detaljplaneändringen trädde i kraft 26.6.2018. Efter detaljplaneändringen har tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13 planlagts på TYK-tomtens 23126/5 plats. Detaljplaneändringen gör det möjligt att ta tomten för verksamhetslokaler i bostadsbruk. Den befintliga byggnaden för verksamhetslokaler rivs och nya flervåningshus uppförs på tomterna. I byggnadernas bottenvåningar finns uthyrbar yta för affärslokaler på sammanlagt 700 m² vy. Parkeringen placeras på byggnadernas innergård under ett däck.

Detaljplanekartan finns som bilaga 3.

Reserveringsbeslut

Stadsstyrelsen har 16.11.2015 (1108 §) reserverat de planerade tomterna 23126/11–13 enligt förslaget till detaljplan för Arabian Yritystalo Holding Oy för planering av oreglerade ägar- och/eller hyresbostäder utan hitasvillkor och för utredning av byggförutsättningarna till 31.12.2018 utgående från att minst en av tomterna ovan bebyggs med fritt finansierade ägarbostäder. Reserveringen har 6.2.2019 (8 §) förlängts genom tomtchefens beslut till 31.12.2020. Arabian Yritystalo Oy som har reserverat tomterna har fusionerats med Sivipre Oy, varför re-

serveringen har överförs till Sivipre Oy. I övrigt har reserveringen förlängts på tidigare villkor. Tomten har utarrenderats till Sivipre Oy för industriella ändamål genom ett arrendeavtal fram till 31.12.2025. I arrendeområdet finns en tom byggnad för verksamhetslokaler. Byggandet av bostäder förutsätter att den gamla byggnaden för verksamhetslokaler rivs på tomten.

Enligt bedömningar inleds byggandet på tomterna i början av 2020. Stadsfullmäktige har 9.12.2015 (340 §) fastställt arrendegrunder för tomterna 23126/11–13 och beslutat inkludera en köpoption i arrendeavtalen för tomterna.

YIT Suomi Ab har blivit valt till Sivipre Oy:s samarbetspartner. Bostadsaktiebolag som YIT Suomi Oy inrättat blir tomternas arrendetagare.

Tomtuppgifter

Bostadsbyggrätten för tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13 i enlighet med detaljplaneändringen nr 12303 uppgår till sammanlagt 17 600 m² vy, och dessutom anvisas 700 m² vy för affärslokaler. Tomternas sammanlagda yta är ca 6 171 m². Adressen är Tavastvägen 153. Byggrätten fördelas på tomterna enligt följande:

- tomten 23126/11: byggrätt 5 300 m² vy + affärslokaler 150 m² vy + kafé/restaurang 150 m² vy
- tomten 23126/12: byggrätt 7 800 m² vy + affärslokaler 300 m² vy
- tomten 23126/13: byggrätt 4 500 m² vy + affärslokaler 100 m² vy.

Tomterna ovan har ännu inte styckats eller förts in i fastighetsregistret.

Den som reserverat tomterna har för avsikt att indela tomterna ovan i fyra tomter för flervåningshus (AK) med följande byggrätter:

- 5 300 m² vy + kafé/restaurang 164 m² vy + affärslokaler 133,5 m² vy
- 2 800 m² vy
- 5 000 m² vy + affärslokaler 291,5 m² vy
- 4 500 m² vy + affärslokaler 105 m² vy

Tomtindelningen är ännu inte aktuell.

Markuppgifter

En undersökning av föroreningar i marken har genomförts på tomten (Ympäristotekninen tutkimusraportti, Hämeentie 153, 9.6.2015, Vahanen Environmental Oy). Enligt undersökningen är marken på tomten förorenad. Detta beaktas i det kommande arrendeavtalet så att staden ersätter de extra kostnader för föroreningar som ägt rum före ingången

09.10.2019

av det första arrendeavtalet (avtalsnr 13594, 1.6.1986) och kostnaderna för porslinsfyllningar i proportion till sedvanlig schaktning endast om parterna i förväg har kommit överens om de ersättningsbara åtgärderna och kostnaderna innan åtgärder vidtagits och planeringen och anmälan om sanering av förorenad mark dessutom har förverkligats i samråd med staden. Som extra kostnader anses inte sådana kostnader som beror på sanering av marken eller fördröjning av arbetena på grund av avlägsnande av porslinsfyllningar eller kostnader som beror på avlägsnande av sådan mark som underskrider det nedre riktvärdet. Staden svarar inte för sådana skador som beror på dröjsmål och som den som reserverat tomterna eller tredje parter kan vållas av att marken på tomten saneras eller att porslin avlägsnas.

Överlåtelsesätt

Tomterna 23126/11–13, eller de tomter som bildas av dessa, ska överlåtas genom långvarig utarrendering.

I arrendeavtalen för tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13 för oreglerad fritt finansierad hyresbostadsproduktion, eller de tomter som bildas av dessa, inkluderas en köpoption till tomterna.

Projektet på Tavastvägen 153 har varit aktuellt sedan september 2013 då detaljplaneändringen för TYK-tomten 23126/5 i Arabiastranden i Majstad började på initiativ av tomtens dåvarande arrendetagare Arabian yritystalo Holding Oy. Med anledning av besvär som väckts över detaljplaneändringen vann detaljplaneändringen laga kraft först i juni 2018. Av orsaker som är oberoende av den som reserverat tomten har projektet inte fortskridit.

Med anledning av att tid förflutit och markpriset stigit är det motiverat att fastställa nya arrendeprinciper för tomterna. Dessutom ska en köpoption för arrendetagarna av tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13 för oreglerad fritt finansierad hyresbostadsproduktion, eller de tomter som bildas av dessa, fastställas.

Stadsstyrelsen beslutade 1.4.2019 (220 §) om riktlinjerna för Helsingfors stads tomtöverlåtelse och de preciserande anvisningarna för tillämpning av dessa. Reserveringsbeslutet för de aktuella tomterna fattades i november 2015, och reserveringen har förlängts i februari 2019, dvs. innan de nya riktlinjerna för tomtöverlåtelse fastställdes. Det är viktigt för stadens tomtöverlåtelseverksamhets förutsebarhet att de nya riktlinjerna inte tillämpas retroaktivt. Riktlinjerna och de befintliga förfarandena för tomtöverlåtelse får som utgångspunkt inte ändras mitt under planeringen av oavslutade projekt. Med anledning av detta och i syfte att främja projektet föreslås det att tomten/tomterna för oreglerad fritt finansierad hyresbostadsproduktion utarrenderas med köpoption.

Enligt reserveringsbeslutet ska minst en tomt bebyggas med oreglerade fritt finansierade ägarbostäder. Den som reserverat tomten har meddelat att det är meningen att indela AK-tomterna 23126/11–13 i fyra tomter och att det enligt beräkningar kommer att byggas oreglerade fritt finansierade hyresbostäder på en tomt eller två tomter. Byggrätten på tomterna 23126/11–13 uppgår till sammanlagt 17 600 m² vy och byggrätten för affärslokaler till ca 700 m² vy. De fritt finansierade hyresbostädernas andel av våningsytan är ca 9 500 m² och våningsytan för affärslokaler på tomterna är ca 400 m². Vid utnyttjande av köpoptionen beräknas den sammanlagda köpesumman för tomterna för oreglerad fritt finansierad produktion av hyresbostäder uppgår till minst ca 8,73 miljoner euro.

Förslag till arrendegrunder och köprättsliga principer

Arrendet har bestämts med beaktande av tomtens pris enligt värderingsinstrumentet, priszonkartan, tidigare fastställda arrendegrunder och -principer för samma eller motsvarande område, tomternas läge och markvärdets utveckling i området. En enhetlig och konsekvent prissättning har eftersträvat. Tomternas besittnings- och finansieringsform har enligt sedvanlig praxis beaktats vid bestämningen av arrendepinciper.

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige beslutade 9.12.2015 (340 §) bemyndiga fastighetsnämnden att utarrendera tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13, eller de tomter som bildas av dessa, i 23 stadsdelen (Majstad) så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 40 euro/m² vy för oreglerade ägarbostäder och 38 euro/m² vy för oreglerade hyresbostäder.

Stadsfullmäktige beslutade 15.6.2016 (181 §) bemyndiga fastighetsnämnden att utarrendera tomterna för flervåningshus (AK) 10630/1 och 3, 10632/1 och 3, 10634/1 och 4, 10636/3 och 6 samt 10637/1 och 3, eller de tomter som bildas av dessa, i 10 stadsdelen (Sörnäs) så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 42 euro/m² vy för hitasbostäder och/eller för bostäder med stöd av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Arrendet för bostadstomter

Årsarrendet för tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13, eller de tomter som bildas av dessa, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras i fråga om tomterna för oreglerad fritt finansierad produktion av ägar- eller hy-

09.10.2019

resbostäder minst av priset 46 euro/m² vy (nuvärde 3/2019 ca 902 euro/m² vy, index 1961), i fråga om tomterna för kaféer, restauranger, affärslokaler och lokaler för offentlig service minst av priset 21 euro/m² vy (nuvärde 3/2019 ca 412 euro/m² vy, index 1961) och i fråga om samhällstekniska lokaler minst av 13 euro/m² vy (nuvärde 3/2019 ca 255 euro, index 1961). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna är ca 3,61 euro/m² bostadsyta i månaden.

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas inte då arrendet bestäms.

Om den i detaljplanen anvisade byggrätten på tomterna inte fullständigt kan förverkligas av skäl som är oberoende av arrendetagaren, tas arrendet inte ut till denna del om arrendetagaren lämnar in en av byggnadstillsynen bekräftad utredning i ärendet.

Arrendetagaren är skyldig att genomföra rivningsarbetena så snabbt som möjligt och omedelbart meddela arrendegivaren när de har avslutats. Arrende tas inte ut för tiden för rivningen av byggnaden, dock längst för en period på tre månader.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på tomtens huvudsakliga användningsändamål.

Arrendetiden föreslås vara ca 65 år, så att arrendetiden går ut 31.12.2085.

Köpooption

För dem som arrenderar tomterna för flervåningshus (AK) 23126/11–13 för produktion av oreglerade fritt finansierade hyresbostäder, eller de tomter som bildas av dessa, fastställs en köpooption till tomten. Köpesumman för bostadsbyggrätten på tomten bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 46 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta. Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta (3/2019, index 19,61) blir då minst ca 902 euro.

Köpesumman för de kaféer, restauranger, affärslokaler och lokaler för offentlig service som byggs på tomten bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 21 euro per kvadratmeter våningsyta. Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta (3/2019, index 1961) blir då minst ca 412 euro.

09.10.2019

I fråga om lokaler för samhällsteknisk service som förläggs till tomten bestäms köpesumman så att poängtalet 100 för det officiella levnads-kostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 13 euro per kvadratmeter våningsyta, vilket motsvarar minst ca 255 euro per kvadratmeter i nuvärde (3/2019, index 1961).

Köpesumman bestäms utifrån det senaste poängtalet för levnadskostnadsindexet som korrigeras enligt det ovannämnda å-priset. Staden har dock i alla fall rätt att ta ut minst en köpesumma som baserar sig på å-priset ovan och som räknas genom att å-priset ovan multipliceras med 19,61 (3/2019, index 1961).

Om den i det lagakraftvunna bygglovets upptagna slutliga våningsytan för tomten överskrider tomtens byggrätt i detaljplanen eller den i detaljplanen angivna byggrätten i övrigt överskrider, har staden rätt att ta ut en motsvarande tilläggsköpesumma för varje överskridande kvadratmeter våningsyta.

Om den i detaljplanen anvisade byggrätten på tomterna inte fullständigt kan förverkligas av skäl som är oberoende av arrendetagaren, tas köpesumman inte ut till denna del om arrendetagaren lämnar in en av byggnadstillsynen bekräftad utredning i ärendet.

Köpesumman tas inte ut till de delar som detaljplanebestämmelserna tillåter att förutom den i detaljplanen angivna våningsytan bygga lokaler för annat än byggnadens huvudsakliga användningsändamål.

Arrendetagarens köpoption gäller i fem år efter att arrendetiden enligt ett långvarigt arrendeavtal har börjat. Arrendetagaren har möjligheten att utnyttja köpoptionen tidigast efter att byggnadstillsynsmyndigheten har godkänt den byggnad som uppförs på tomten för ibrukttagande.

Utnyttjandet av köpoptionen förutsätter att arrendetagaren har följt villkoren i arrendeavtalet för tomten.

Vid försäljning av tomten ska man genom avtalsvillkor säkerställa att bostäderna på tomten används som hyresbostäder minst under tio (10) år efter att byggnaden tagits i bruk.

I övrigt gäller för försäljningen av tomten eller den tomt som bildas av denna de normala villkor som tillämpas vid stadens fastighetsaffärer och av den behöriga myndigheten föreskrivna tilläggsvillkor och preciserande villkor om hur köpesumman bestäms.

Ett värderingsinstrument av en utomstående expert har inhämtats i ärendet. Man kan på basis av utlåtandet konstatera att det föreslagna priset motsvarar det verkliga värdet.

Befogenheter

I enlighet med 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendepprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

I enlighet med 7 kap. 1 § 6 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om överlåtelse av fast egendom då priset överstiger 10 miljoner euro. Stadsstyrelsen har 18.9.2017 (865 §) beslutat att stadsmiljönämnden eller en myndighet som nämnden bestämmer beslutar om försäljning av fastigheter och byggnader eller överlåtelse av dessa vid byte då avtalets totala värde är högst 5 miljoner euro. Då avtalets värde överstiger 5 miljoner euro har stadsstyrelsen beslutanderätt.

Värderingsinstrument

Värderingsinstrumentet är en sekretessbelagd handling (MyndOffL 24 § 1 mom. 17 punkten). De förtroendevalda har tillfälle att ta del av handlingen på stadens registratorskontor när föredragningslistan har publicerats. På sammanträdesdagen finns den tillgänglig hos sammanträdesets sekreterare.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Osto-oikeusperiaatteet
- 3 Asemakaavakartta nro 12303

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Den som arrenderar tomterna

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige
Omprövning, stadsstyrelsen
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3

09.10.2019

Ärende/6

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 637

HEL 2019-006011 T 10 01 01 02

Päätös

A)

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa asemakaavan muutokseen nro 12303 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11—13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

B)

Kaupunginhallitus vahvisti edellä mainittujen tonttien vuokralaisille osto-oikeuden tontteihin liitteen 2 mukaisin osto-oikeusperiaattein ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.06.2019 § 335

HEL 2019-006011 T 10 01 01 02

Hämeentie 153

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- kaupunki vahvistaa Helsingin Toukolan asemakaavan muutokseen nro 12303 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11-13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein

09.10.2019

- kaupunki vahvistaa asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11-13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokralaisille osto-oikeuden tontteihin liitteen 2 mukaisin osto-oikeuseriaattein

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kumara, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34013
anu.kumara(a)hel.fi
Tiina Aitta, Kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

09.10.2019

Ärende/7

§ 300

Höjning av maximipriset i projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Mäkelänrinteen lukios skolhus

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände att maximipriset i projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Mäkelänrinteen lukios skolhus höjs med 3 800 000 euro, så att de sammanlagda kostnaderna för projektet uppgår till högst 20 800 000 euro exklusive mervärdesskatt på den kostnadsnivå som rådde i april 2019.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Ville Vastamäki, projektchef, telefon: 310 25902

ville.vastamaki(a)hel.fi

Bilagor

1 Mäkelänrinteen lukion perusparannus- ja laajennushankkeen kustannussarvio 16.5.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Den godkända projektplanen

Stadsfullmäktige godkände 13.3.2019 (§ 102) projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Mäkelänrinteen lukios skolhus enligt vilken projektet omfattar högst 9 797 m² bruttoyta och byggnadskostnaderna för projektet uppgår till högst 17 000 000 miljoner euro exklusive mervärdesskatt på den prisnivå som rådde i september 2018.

Utbyggnads- och ombyggnadsprojektet är en del av byggandet av Urhea-campus, som knyter samman studier, idrott och boende i Backasbrinken. Projektplanen gäller en omfattande teknisk ombyggnad av den befintliga gymnasiebyggnaden och en ny tillbyggnad som länkar sam-

man gymnasiet med Urhea-hallen som ska uppföras på samma tomt och med det studentbostadshus som ska uppföras på granntomten.

I och med ombyggnaden byter man ut de ytterväggskonstruktioner och fönster som tillhör den befintliga gymnasiebyggnadens klassrumsflygel samt en del av bottenbjälklagskonstruktionerna. Samtidigt byter man ut de hustekniska systemen. Gymnastiksalsflygelns ytterväggskonstruktioner tätas och lokala fuktskador repareras. I anslutning till projektet fräschar man också upp gårdsområdet och byter ut dess dagvattensystem.

Kostnadsändringarna och deras orsaker

I projektplanestadiet gjordes kostnadskalkylen som en beräkning utifrån byggnadsdelarna. Översiktsplanens kostnadskalkyl är däremot prestationsbaserad, vilket gör den väsentligt mycket exaktare. Stads miljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden har föreslagit att projektets maximipris ska höjas med 3 800 000 euro. En noggrannare jämförelse finns i kostnadskalkylen, som bifogas.

Det pågår samtidigt tre olika byggnadsprojekt på Urhea-campus. I projektplanestadiet kände man ännu inte till alla specialarrangemang som krävs vid byggande som utförs parallellt. De tilläggskostnader som medförs av de arbetsarrangemang och installationstidsplaner som beror på parallellprojekten har uppdagats först i det noggrannare översiktsplanestadiet.

I projektplanestadiet uppskattade man bland annat att vägen till byggplatsen skulle ha kunnat ordnas genom Vallgårdsdalen. I genomförandeplanestadiet framgick det emellertid att alla tre projekts byggplatstrafik måste ordnas från Backasgatan och att skolans byggplatstrafik måste ordnas genom skolans underhållsgård. Detta är betydligt besvärligare och försvårar särskilt installationen av element på byggplatsen. Byggplatsens begränsningar förutsätter specialarrangemang i byggplatstrafiken och utnyttjande av dyr materiel för lyftande och transport.

Gatuplanen för Backasgatans ombyggnad och räntenivån för det tillfälliga parkeringsområde som blir en utbyggnadsreservering för Urhea-hallen har preciserats efter godkännandet av projektplanen. Att behärska gårdsområdets dagvatten och leda bort detta vatten förutsätter ett exceptionellt stort antal regnvattensbrunnar och att man har beredskap att göra schaktarbete i samband med anläggandet av dagvattensystemet.

I samband med förnyandet av den befintliga byggnadens fasad byter man också ut sockelns innerskal i syfte att säkerställa fasadkonstruk-

tionens täthet. Att det är nödvändigt att byta ut innerskalet har kommit fram först i genomförandeplanestadiet.

Byggandet har tidigt på sommaren 2019 börjat med flyttning av husteknik och rivning av bostads-/köksflygeln. Det ordnas denna höst ett anbudsförfarande om genomförandet av utbyggnaden och ombyggnaden. Det är meningen att tillbyggnaden ska tas i bruk i januari 2021. Ombyggnaden av den befintliga byggnaden genomförs i etapper, och projektet i dess helhet ska vara klart sommaren 2021.

Projektets nya sammanlagda kostnader

Det godkända maximipriset för ombyggnaden och utbyggnaden uppgick i projektplanestiets kostnadskalkyl till 17 000 000 euro exklusive mervärdesskatt på den kostnadsnivå som rådde i september 2018.

Efter höjningen av maximipriset uppgår projektets nya maximipris till 20 800 000 euro exklusive mervärdesskatt. Vid fastställandet av kostnadsnivån har man tillämpat indexet för april 2019. Kostnaderna uppgår till 2 123 euro/m² bruttoyta exklusive mervärdesskatt, vilket motsvarar det genomsnittliga priset per kvadratmeter för liknande genomförda ombyggnader av skolbyggnader.

I byggnadsprogrammet för husbyggnadsprojekt 2019–2028, som bifogats budgeten för 2019, har det reserverats 11 000 000 euro åren 2019–2021 för att planera och genomföra projektet. Finansieringsbehovet på 20 800 000 euro för genomförandet av projektet har beaktats i beredningen av förslaget till nytt byggnadsprogram, så att projektet genomförs enligt den ursprungliga tidsplanen.

Efter kostnadsjusteringen uppskattas den blivande månadshyran för lokalerna uppgå till 23,99 euro/m² lägenhetsyta, varav kapitalhyrans andel är 20,18 euro/m² lägenhetsyta och underhållshyrans 3,81 euro/m² lägenhetsyta. De sammanlagda hyreskostnaderna vore således uppskattningsvis 201 134 euro i månaden, det vill säga 2 413 612 euro om året.

Den uppskattade hyran har beräknats på basis av det justerade maximipriset med 30 års avskrivningstid och en förväntad avkastning på 3 procent. Kapitalhyran preciseras enligt de verkliga kostnaderna och underhållshyran så att den motsvarar den aktuella underhållshyran när byggnaden är färdig.

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande

09.10.2019

Fostrans- och utbildningsnämnden har i sitt utlåtande 27.8.2019 (§ 305) tillstyrkt höjningen av projektets maximipris. Utlåtandet finns i sin helhet i ärendets beslutshistoria.

Behörighet beträffande projektplaner

I enlighet med 7 kap. 1 § 3 punkten i förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige besluta om projektplaner vars kostnadskalkyl överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Ville Vastamäki, projektchef, telefon: 310 25902

ville.vastamaki(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Mäkelänrinteen lukion perusparannus- ja laajennushankkeen kustannusarvio 16.5.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 638

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 3 800 000 eurolla siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonnalisäverottomana enintään 20 800 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

04.03.2019 Ehdotuksen mukaan

09.10.2019

Ärende/7

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 305

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta 3 800 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enimmillään yhteensä 20 800 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta huomauttaa, että kaupunkiympäristön toimialan on huomioitava nyt esitettävä enimmäishinnan korotus ja siitä aiheutuva vuosittainen lisävuokra (n. 196 600 euroa) kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuokra-arviossa, että vuokrakorotus voidaan huomioida toimialan budjetissa jo vuodelle 2021.

Lautakunta muistuttaa lisäksi, että tilahankeen vuokravaikutukset tulee huomioida toimialan talousarviossa.

12.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 11.07.2019 §
10

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Palvelutilaverkkoyksikön päällikkö päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy:n laatimat Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 7.3.2019 päivätyt yleissuunnitelmat (L2) ehdoilla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala hyväksyy yleissuunnitelmat ja Kaupunginvaltuusto hyväksyy hankkeen enimmäishinnan korotuksen.

Päätöksen perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.3.2019 Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen 14.12.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 9 797 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 000 000 euroa syyskuun 2018 kustannustasossa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti 27.6.2019 kaupunginhallitukselle Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korotusta siten, että hankkeen laajuus on 9 797 brm² ja kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 20,8 miljoonaa euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Suunniteltu perusparannus

Mäkelänrinteen lukioon osoitteessa Mäkelänkatu 47 on suunniteltu laajennus ja tekninen perusparannus, jonka yhteydessä tehdään toiminnallisia muutoksia ja uudistetaan piha-alue. Hankkeen toteuttaminen on edellytys Urhea-kampuksen toteutumiselle. Helsingin kaupunkistrategian 2017 - 2021 mukaan Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävää Urhea-kampuksen rakentamista edistetään.

Laajennusosana on suunniteltu siten, että se mahdollistaa lukion, Urhea-hallin sekä Hoas:in asuinkerrostalon liittymisen toisiinsa sisäyhteydellä. Laajennuksen alimpaan kerrokseen, tulevan urheiluhallin sisäänkäyntitasolle, sijoittuvat aula-, puku-, pesu-, sosiaali- ja siivoustitilat. 1. kerrokseen, nykyisen lukiorakennuksen sisäänkäyntitasolle, toteutetaan uusi keittiö ja ruokasali. 2. kerrokseen sijoitetaan avoimen oppimisympäristön periaatteella toimivaa opetustilaa, joka palvelee myös ylioppilaskirjoitustilana. Laajennusosana sisältää Urhea-hallin ja koulun yhteiskäyttöisiä tiloja. Lisäksi Urhea-halli käyttää koulun ruokahuoltotiloja.

Perusparannuksen yhteydessä uudistetaan nykyiseen rakennukseen sijoittuvat aula- ja hallintotilat sekä lisätään opinto-ohjaajan tilat ja wc-tiloja. 2. kerroksessa uudistetaan oppilashuollon tiloja sekä päivitetään nykyinen fysiikan opetustila biologian opetustilaksi.

Uudet ja uudistettavat tilat suunnitellaan pitkäaikaiskestäväksi ja helposti huollettavaksi. Rakenteet, materiaalit, kalusteet ja varustukset suunnitellaan kulutusta kestäviksi, kunnostettaviksi ja helposti puhdistettaviksi.

Koulun ja urheiluhallin yhteisen pihan maastoa muotoillaan niin, että urheiluhallin rakennuttua saadaan järjestettyä tulvimisreitit sekä urheiluhallille esteetön sisäänkäynti. Pihan kasvillisuus ja pinnoitteet uusitaan. Pihalle sijoitetaan kuntoiluvälineitä. Polkupyöräpaikoitus, saatto- ja huoltoliikennejärjestelyt uudistetaan. Piha-alueen sadevesijärjestelmä uusitaan.

Nykyisen rakennuksen turvallisuus ja terveellisyys varmistetaan. Tuuletuvia ryömintätiloja puhdistetaan rakennusjätteestä ja niiden ilmanvaihtoa parannetaan. Maanvastaiset alapohjarakenteet, joiden alla on havaittu kosteutta, uusitaan pinnoitteiltaan vesihöyryä läpäiseviksi. TOJA-eristettä sisältävät ala-/välipohjarakenteet sekä tekniikkakanaali uusitaan. Liikuntasalisiivessä alapohjarakenne tiivistyskorjataan ja näyttämön alla olevat rakennusjätteet poistetaan. Nykyiset tiili-villa-tiili ulkoseinärakenteet puretaan ja uusitaan sisäkuorta myöten. Ikkunat uusitaan ja sokkelin TOJA-eriste poistetaan. Liikuntasalisiiven betoni-villa-tiili ulkoseinärakenteisiin tehdään kattava tiivistyskorjaus. Yläpohjassa korjataan paikallisia puutteellisia lisälämmöneristyksiä. Nykyinen siipirakennus puretaan laajennuksen tieltä.

Rakennuksen sähköjärjestelmät; mm. automaatio-, valaistus-, lukitus-, turva-, kulunvalvonta-, AV- ja tietotekniset järjestelmät uusitaan muutosalueilla ja rakennetaan laajennusosaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi ottaen huomioon rakennuksen eri käyttäjätahot ja yhteiskäyttöalueet.

Hanke on suunniteltu kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia. Urhea-kampuksen hankkeiden yhteensovittamisessa on tehty yhteistyötä Urhea-halli Oy:n sekä Hoas:in edustajien kanssa.

Kustannukset

Yleissuunnitelmista laaditun, 16.5.2019 päivätyn kustannusarvion mukaan hankkeen kustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 20 800 000 euroa.

Yleissuunnitelmien kustannusarvio ylittää arvonlisäverottomana 3 945 845 euroa hankesuunnitelman indeksikorjatun kustannusarvion 16 854 155 euroa. Enimmäishinnan korotusesitys on päätöksenteossa.

Hankkeen rahoitus

Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymässä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019 - 2028 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu määrärahaa yhteensä 11 miljoonan euroa siten, että hankkeen toteutus on vuosina 2020 - 2021. Hankkeen toteutuksen edellyttämä 20,8 miljoonan euron rahoitustarve otetaan huomioon uudessa rakentamishjelmaehdotuksessa.

Hankkeen aikataulu

Hankkeen aikataulu on kireä, koska ahtaan rakennuspaikan työmaajärjestelyjen vuoksi toteuttaminen on kytkettävä Urhea-hallin toteuttamiseen. Rakentaminen tehdään vaiheittain siten, että osa koulusta on koko ajan käytössä.

Laajennuksen rakentaminen alkaa purkutöillä kesällä 2019. Maanrakennustyöt tehdään syksyllä 2019. Laajennuksen rakentamisaika on 11/2019 – 11/2020. Perusparannus tehdään vaiheittain 4/2020 – 11/2020. Liikuntasalisiiven tiivistyskorjaukset tehdään 1/2021 - 4/2021.

Väistötilat

Laajennuksen toteutuksen aikana 8/2019 – 12/2020 koulun ruokailu siirretään väistötiloihin Stadin ammattiopiston ruokaloihin osoitteessa Hattulantie 2 sekä Onnentie 18. Tänä ajanjaksona myös osa ope-
tuksesta siirretään väistötiloihin Stadin ammattiopiston Onnentie 18 toimipaikkaan. Väistötilojen arvioidut kustannukset ovat enintään 900 000 euroa (alv 0). Ne on otettu huomioon perusparannuksen jälkeen perittävän vuokran arviossa, mutta eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin rakentamiskustannuksiin.

Lausunnot ja esittelyt

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja on osallistunut hankkeen suunnitteluun ja järjestänyt käyttäjäkokouksia. Koulun rehtori on osallistunut käyttäjäkokouksiin. Yleissuunnitelmat on toimitettu tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 10.7.2019.

Kaupungin esteettömyysasiamies on tarkastanut viitesuunnitelmat esteettömyyskatselmuksessa 2.10.2018. Ympäristöpalvelujen ympäristöterveys- ja elintarvikeyksiköiden edustajat ovat tarkastaneet viitesuunnitelmat 1.10.2018.

09.10.2019

Yleissuunnitteluvaiheessa ei suunnitelmiin ole tullut olennaisia muutoksia. Katselmuksissa esitetyt huomiot on otettu jatkosuunnittelussa huomioon.

Rakennusvalvonta on myöntänyt hankkeelle rakennusluvan 4.6.2019.

Pelastuslaitos on hyväksynyt paloteknisen suunnitelman 5.4.2019.

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 27.06.2019
§ 69

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Mäkelänrinteen lukion laajennuksen ja perusrparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korotusta siten, että hankkeen laajuus on 9 797 brm² ja kokonaiskustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 20,8 milj. euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Päätös tehtiin ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy enimmäishinnan korotuksen ja siitä aiheutuvan tilakustannuksen muutoksen.

24.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Marjut Laurila, projektinjohtaja, puhelin: 310 38444
marjut.laurila(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 13.03.2019 § 102

HEL 2018-013333 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för utbyggnad och ombyggnad av Mäkelänrinteen lukios skolhus, daterad 14.12.2018, enligt vilken projektet omfattar högst 9 797 m² bruttoyta och byggkostnaderna för

09.10.2019

projektet uppgår till högst 17 000 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för september 2018.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

§ 301

Närings-, trafik- och miljöcentralens i Nyland rättelseuppmaning med anledning av godkännandet av detaljplan och detaljplaneändring för Batteribacken nr 12477

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att inte med anledning av den rättelseuppmaning som lämnats av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland ändra sitt beslut fattat 13.3.2019 (§ 105) om att godkänna detaljplan och detaljplaneändring för Batteribacken.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 12477 Sijaintikartta
- 2 12477 Kaavakartta
- 3 12477 Kaavaselostus
- 4 Oikaisukehotus 18.4.2019

Sökande av ändring

Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisukehotus

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (Trafik och infrastruktur) Helsingfors förvaltningsdomstol

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), Helsingfors
De som sökt ändring

De som gjort en anmärkning

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-

ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige godkände 13.3.2019 (§ 105) detaljplan och detaljplaneändring nr 12477 för Batteribacken. Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt vid genomförandet av detaljplanen att prioritera ett snabbt inrättande av ett naturskyddsområde på Batteribacken som en del av Helsingfors naturskyddsprogram.

Innehållet i detaljplaneändringen och rättelseupppmaningen

Den 13.3.2019 av stadsfullmäktige godkända detaljplanen gäller ett område för närrekreation i 46 stadsdelen (Sockenbacka, Tali) och detaljplaneändringen ett område för närrekreation, ett område för idrotts- och rekreationsanläggningar, park- och gatuområden och ett område för allmän parkering i 46 stadsdelen (Sockenbacka, Smedjebacka, Tali, Sockenbacka företagsområde). Genom planen bildas de nya kvarteren 46035 och 46036.

Staden tog 18.4.2019 emot en rättelseupppmaning som Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland lämnat i enlighet med 195 § i markanvändnings- och bygglagen med anledning av detaljplanen. Det föreskrivs i markanvändnings- och bygglagen att stadsfullmäktige måste fatta beslut om planen inom sex månader efter rättelseupppmaningen. Om fullmäktige inte har fattat beslut om planen inom sex månader efter rättelseupppmaningen, ska beslutet om godkännande av planen anses ha förfallit.

NTM-centralen konstaterar i sin rättelseupppmaning att man i detaljplanen har anvisat byggande på ett område som ligger i konsultationszonen för en anläggning enligt Sevesodirektivet. Med Sevesodirektivet avses EU:s direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (s.k. Seveso III-direktivet). NTM-centralen förutsätter i sin rättelseupppmaning att detaljplan och detaljplaneändring nr 12477 rättas så att hela kvarteret 46022 omfattas av en tidsbestämmelse vilken enligt den detaljplan som godkändes 13.3.2019 gäller endast en enda byggnadsyta i kvarteret. I planen har man på tomten 46022/9 anvisat tre våningsytor för punkthus, och för den byggnadsyta som ligger närmast Teknos Oy

har man fastställt följande tidsbestämmelse med beteckningen tp:
"Byggnadsyta där en bostadsbyggnad får placeras, ifall den av industrin föranledda riskfaktorn på området bortfaller."

Det förutsätts i 195 § i markanvändnings- och bygglagen att fullmäktige antingen ändrar planen på basis av rättelseuppmeningen eller beslutar att godkännandet av detaljplanen inte ändras. Trots att rättelseuppmeningen fäster uppmärksamhet vid en omständighet som är ytterst viktig med tanke på godkännandet av detaljplanen, så anser stadsstyrelsen att den riskkartläggning som har gjorts och de åtgärdsrekommendationer som getts på basis av denna inte förutsätter en ändring av detaljplanen.

NTM-centralen motiverar sitt krav med att det, då man beaktar eventuella farosituationer som orsakas av Sevesoanläggningen, är skäl att fastställa en tidsbestämmelse för hela kvarteret 46022, så att man ska kunna vara säker på att uppfylla kraven på hälsosamhet och trygghet, vilket enligt 54 § i markanvändnings- och bygglagen förutsätts av detaljplanens innehåll. NTM-centralen konstaterar i sin rättelseuppmening: "Det framgår av planläggningsmaterialet att man har utrett eventuella farosituationer genom att modellera de eventualiteter vars effekter bedömdes utsträcka sig bortom det område där anläggningen ligger. En eldsvåda i produktionsanläggningen skulle få de mest långtgående följderna (negativa konsekvenser av kolmonoxid på 150 meters avstånd, 20 meters höjd). Farosituationerna har utretts med hjälp av modeller, varför den verkliga situationen kan vara annorlunda. Även om olycksrisken är liten, är den ändå befintlig."

NTM-centralen motiverar dessutom sitt krav på att rätta planen med att Helsingfors förvaltningsdomstol 5.2.2018 upphävde A1-området i den nya generalplanen efter att Teknos Oy hade anfört besvär i saken. Detaljplanen i fråga ligger på A1-området. Med sitt beslut 8.11.2018 vidmakthöll högsta förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstols beslut.

Stadsstyrelsen konstaterar att detaljplan och detaljplaneändring nr 12477 (nedan detaljplanen) gäller området Batteribacken, som ligger mellan Spiselvägens industriområde och Smedjebacka bostadsområde, bägge i Sockenbacka. Med planlösningen bildar man i rekreationsområdets östra del intill Sockenbackavägen en stadsmiljö som är tät och livaktig och där det finns gatuträdsplanteringar i den absoluta närheten av en hållplats på den blivande Jokerbanan. Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 35 500 m² vy och antalet invånare ökar med ca 900. Bottenvåningen mot gatan i flervåningshusen i 6–8 våningar längs Sockenbackavägen har anvisats för affärslokaler. De punkthus i 4–7 våningar vilka uppförs i klippig terräng kommer att ha gårdar som föl-

jer terrängen och som anpassas till Smedjebackaområdet och Batteribackens naturmiljö. Den befintliga lekparken flyttas enligt förslaget till mittdelen av närrekreationsområdet.

Kvarteret 46022, som nämns i rättelseuppmeningen och som detaljplanen avser, ligger vid Spiselvägen närmast färgfabriken. Bostadstomterna 46022/9 och 46022/10 som har bildats i detta kvarter och de nya bostadskvarteren 46035 och 46036 som ligger intill Smedjebackaområdet utgör en enhetlig bostadsområdeshelhet på Batteribacken. De nya flervåningshusen bildar en skyddande, urban byggnadsfront i kurvan av områdets huvudgata, Sockenbackavägen, och i den blivande snabbspårvägens serviceområde. Husen utefter gatan skyddar de gårdar, bostadshus och parkområden som vetter mot parken för trafikbuller.

På tomten 46022/9 har man anvisat tre våningsytor för punkthus, av vilka man för den byggnadsyta som ligger närmast Teknos Oy har fastställt en tidsbestämmelse om att man inte får placera en bostadsbyggnad där, förrän den av industrin föranledda riskfaktorn på området bortfaller. Ifall den anläggning som är föremål för riskbedömning flyttar bort från området eller riskerna i övrigt helt kan elimineras, vore det möjligt att uppföra denna byggnad. På tomten 46022/10 i samma kvarter har man anvisat byggnadsområden för två lamellhus i flera våningar vid Sockenbackavägen. Ett av husen är L-formigt och ska ligga i hörnet av Sockenbackavägen och Spiselvägen. På tomten 10 har man anvisat en underjordisk parkeringsanläggning, som ska betjäna bägge bostadstomterna i kvarteret 46022. Infarten till parkeringsanläggningen sker från Spiselvägen via tomten 46022/9. Vid Spiselvägen i kvarteret 46022 finns dessutom sedan gammalt tre industritomter som inte ingår i området för detaljplaneändringen. Kvarteret 46022 har sammanlagt en bostadsvåningsyta på 12 950 m² vy, vilket möjliggör ca 325 nya invånare i Jokerbanans influensområde.

Jokerbanans skadliga inverkan på närrekreationsområdet och på de nya bostadskvarteren har beaktats i planbestämmelserna. Av skäl som sammanhänger med tidsplanen har man redan på våren 2017 godkänt detaljplaneändring nr 12434 för Batteribackens område. Den möjliggör att Jokerbanans snabbspårväg delvis byggs i en tunnel under det värdefulla befästningsområdet.

Stadsstyrelsen konstaterar att planlösningen främjar stadens strategiska mål enligt vilka Helsingfors utvecklas kring ett nätverk av spårbunden trafik och enligt vilka kompletteringsbyggande främjas. I och med att man agerar så, bevarar ytterstaden och bostadsområdena sin dragningskraft ur invånarnas och näringslivets synvinkel.

Svar på rättelseuppmaningen och motivering av svaret

Teknos Oy har på grundval av arten och mängden av kemikalier som företaget använder definierats som en så kallad Sevesoanläggning som omfattas av vissa verksamhetsprinciper och skyldigheter enligt direktivet. Säkerhets- och kemikalieverket (nedan Tukes) har fastställt en konsultationszon på en kilometer för anläggningen. Inom zonen ska man i anslutning till markanvändningsplanering fästa särskild uppmärksamhet vid skyddsavstånden mellan anläggningen och utomstående funktioner. I denna zon ska man i planläggningen fästa särskild uppmärksamhet vid riskerna och vid att förhindra att en allvarlig olyckshändelse skulle inträffa. Då man planerar att placera funktioner som är förknippade med risk inom konsultationszonen ska man i samband med planläggningen be Tukes och räddningsmyndigheten lämna utlåtande i ärendet. Staden har år 2015 i anslutning till en detaljplaneprocess i ett visst närområde låtit en utomstående expertkonsult göra en kartläggning och konsekvensbedömning av risken för olycka på Teknos Oy:s färgfabrik (Pöyry 7.12.2015). Man har i utredningen utgått från lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005, och lagen om ändring av nämnda lag 358/2015), statsrådets förordning om säkerhetskraven vid industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (856/2012, och statsrådets förordning om ändring av nämnda förordning 686/2015) samt Tukes anvisning för placering av produktionsanläggningar (Tuotantolaitosten sijoittaminen, 2015).

Stadsstyrelsen konstaterar i fråga om detaljplanens förhållande till generalplanen att detaljplanelösningen för bostadskvarterens vidkommande är förenlig med generalplan 2002 för Helsingfors med rättsverkningar och i övrigt förenlig med generalplan 2016 för Helsingfors med rättsverkningar. Generalplan 2016 för Helsingfors trädde i huvudsak i kraft 5.12.2018. Helsingfors förvaltningsdomstol har emellertid genom sitt beslut 5.2.2018 upphävt den del av denna generalplan som gällde ett A1-område som var avsett för boende och där detaljplanens nämnda bostadskvarter ligger. Förvaltningsdomstolen behandlade ärendet på grundval av ett klagomål som hade anförts av just Teknos Oy. Med sitt beslut 8.11.2018 vidmakthöll högsta förvaltningsdomstolen Helsingfors förvaltningsdomstols beslut. I detta område har således generalplan 2002 förblivit i kraft. Enligt den är det fråga om ett område som domineras av flervåningshus. Det är anmärkningsvärt att rättens beslut om generalplanen inte definitivt begränsade möjligheten att genom detaljplaneläggning anvisa området för markanvändning, utan att förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen tolkade ärendet med hänsyn till reserveringen i generalplanen med rättsverkningar.

Det konstaterades i förvaltningsdomstolens beslut, som högsta förvaltningsdomstolen vidmakthöll, bland annat följande: "Det kan i enlighet med rättspraxis betraktas som en allmän utgångspunkt för upprättande av en plan för ett område där det ligger en anläggning som omfattas av EU:s direktiv om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår, att man redan i planläggningslösningen borde ta hänsyn till huruvida planen är genomförbar med tillräckliga skyddsavstånd eller så borde man i planbestämmelserna noggrannare definiera funktionernas karaktär och fastställa villkor för funktionernas miljökonsekvenser. Samtidigt utgör inte enbart det faktum att Teknos Oy:s fabrik enligt klagomålet har legat på området i över 70 år ett hinder för att området anvisas också för annan markanvändning i generalplanen. Det förutsätter emellertid att man i anslutning till upprättandet av planen har utrett och tagit i betraktande de konsekvenser som de med risker förknippade anläggningarna och lagren får för planläggningslösningen." Förvaltningsdomstolen konstaterade dessutom att man vid upprättandet av generalplanen har kunnat och också varit skyldig att beakta dessförinnan utarbetade utredningar och att det av dokumenten framgår att Teknos Oy:s fabriksområdes hälsovådliga riskområde i fall av eldsvåda, på basis av de utredningar och bedömningar som i anslutning till detaljplanläggningen av närområdet gjorts om risken för olycksfall, sträcker sig högst ungefär 150 meter från fabriken. Vidare konstaterades det att "även om det i den mera detaljerade planläggningen är möjligt att minska de ovan beskrivna riskerna, till exempel genom placering av byggnaderna och genom tekniska lösningar, så kan placering av ett nytt riskkänsligt A1-bostadsområde på ett kortare avstånd än nämnts i förhållande till det fabriksområde där Teknos Oy fungerar inte på basis av till buds stående utredningar anses vara förenlig med innehållskraven i de riksomfattande målen för områdesanvändningen och med 39 § 2 mom. 5 punkten i markanvändnings- och bygglagen med avseende på en sund och trygg livsmiljö".

I den nu föreliggande detaljplaneprocessen har man genom modellering utrett de identifierade och tänkbara farosituationer vars konsekvenser bedömdes sträcka sig bortom det område där anläggningen ligger. De mest betydande tänkbara farosituationerna vid anläggningar av detta slag har att göra med hanteringen av brännbara vätskor. Väderförhållanden som fastställts av Tukes användes i riskutredningsmodellerna.

Att identifiera och bedöma följd effekter av potentiella farosituationer är ett allmänt utnyttjat och godkänt verktyg för att skapa beredskap. Därigenom kan man bedöma verksamhetens konsekvenser och kan man identifiera risker samt ingripa i eventuella missförhållanden i verksamheten. Man har i bedömningen följt den handbok från år 2015 som har

09.10.2019

getts ut av Tukes, vilken är det myndighet som ansvarar för kemikalie-säkerheten och som utövar tillsyn över anläggningen. Tukes har rekommenderat att handboken används inte bara i nya anläggningsprojekt, utan också i planläggningen av områden utanför en sådan anläggning eller vid bedömningen av risker i anslutning till byggande.

Experter från fabriken har deltagit i arbetet med att utreda utgångspunkterna för fabriksfunktionerna och med att analysera potentiella olyckor. Resultatet av utredningen och detaljplaneutkastet har behandlats vid en överläggning med Tukes och räddningsverket 28.8.2017. Detaljplaneutkastet reviderades på basis av utredningen och överläggningen. Det gavs en villkorlig byggnadsbestämmelse för byggnadsytan för ett flervåningshus på tomten 46022/9, som ligger närmast färgfabrikens produktionslokal, mindre än 150 meter från densamma. Byggnadsytan fick beteckningen tp enligt vilken den är en yta där en bostadsbyggnad får placeras, ifall den av industrin föranledda riskfaktorn på området bortfaller. Dessutom flyttade man ytan för den bostadsbyggnad som ligger bredvid den byggnadsyta som har tp-beteckning längre bort från fabriken i förslaget till detaljplan.

Det ansågs inte finnas orsak att ändra planbeteckningarna för tomten 46022/10, eftersom effektkurvorna enligt modellerna inte sträckte sig till denna tomt. Utredningen i fråga inklusive modellerna har utarbetats i enlighet med Tukes anvisningar och den av Tukes givna utgångsinformationen. I sitt utlåtande hade varken Tukes eller räddningsnämnden för den delen något att anmärka på bostadskvarteren i förslaget till detaljplaneändring. Det finns således på basis av olycksriskutredningen ingen numerisk grund för att uppskjuta anläggandet av hela kvarteret 46022 som inbegriper sammanlagt 12 950 m² vy.

Stadsstyrelsen anser att detaljplaneändringen uppfyller markanvändnings- och bygglagens innehållskrav. Man har under Batteribäckens planläggningsprocess utrett förutsättningarna för planerna med hänsyn till olika miljöförhållanden, såsom olycksrisker, buller och lukt. Beträffande olycks- och andra risker lät staden en konsultbyrå göra en separat utredning. På basis av utredningarna ändrade staden planen, bland annat genom att flytta byggnadsområden och införa tidsbestämmelser. Således är det stadsstyrelsens uppfattning att detaljplanen ger tillräckliga förutsättningar för sundhet och trygghet, så att det inte krävs en ändring av detaljplanen.

Förvaltningsdomstolen har avlägsnat A1-beteckningen från det aktuella området i generalplanen på grund av att beteckningen enligt rättens tolkning skulle ha möjliggjort byggande närmare än 150 meter från Teknos Oy utan närmare utredning. Såsom det också har konstaterats i beslutets motiveringar, så utgör Teknos Oy:s fabrik som sådan inte ett

hinder för att man i generalplanen anvisar området också för annan markanvändning. Det förutsätter emellertid att man i anslutning till upprättandet av planen har utrett och tagit i betraktande de konsekvenser som de med risker förknippade anläggningarna och lagren får för planläggningslösningen. Det är just så som man har gått till väga då man har upprättat den detaljplan som nu är föremål för rättelseuppmaning. Med beaktande av det som har anförts här ovan kan det anses att man i detaljplaneläggningen har beaktat de krav som ingår i lagar och övriga anvisningar och bestämmelser gällande anläggningar som medför risk för allvarliga olyckshändelser. Av den anledningen anser stadsstyrelsen det inte motiverat att föreslå att detaljplanen ändras i enlighet med rättelseuppmaningen, utan anser att beslutet om detaljplanen inte ska ändras.

Stadsstyrelsen konstaterar att den med anledning av rättelseuppmaningen har fått ett utlåtande från stadsmiljösektorn. Detta har uppfattats som tillräckligt, eftersom det inte har ansetts motiverat att revidera ett beslut som är förenligt med nämndens framställning och eftersom man har haft ett stramt tidsschema till följd av sommarpausen. Stadsstyrelsen konstaterar till slut att i ett läge där kommunen bibehåller sitt tidigare beslut ska enligt 196 § i markanvändnings- och bygglagen de besvär som anförts över det tidigare beslutet anses gälla det nya beslutet och att ingen annan än de som redan överklagat beslutet och även NTM-centralen har rätt att söka ändring. Det anfördes tre besvär mot beslutet att godkänna detaljplanen hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvär har anförts av tre privatpersoner genom samfälliga besvär, av Pajamäki-seura ry och av Helsingfors naturskyddsförening rf. I besvären krävs det att detaljplanen upphävs, bland annat med de motiveringar som ingår i rättelseuppmaningen och med andra motiveringar. Stadsstyrelsen har ännu inte bemött besvären, utan det blir aktuellt efter rättelseuppmaningsstadiet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 12477 Sijaintikartta
- 2 12477 Kaavakartta
- 3 12477 Kaavaselostus
- 4 Oikaisukehotus 18.4.2019

Sökande av ändring

09.10.2019

Ärende/8

Kunnallisvalitus, kaavasta annettu oikaisukehotus

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (Trafik och infrastruktur) Helsingfors förvaltningsdomstol

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), Helsingfors
De som sökt ändring

De som gjort en anmärkning

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Räddningsnämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämnden
Enheten för kulturarv

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 658

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää ettei se muuta 13.3.2019 (105 §) hyväksytyä Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan nro 12477 hyväksymispäätöstä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukehotuksen johdosta.

23.09.2019 Pöydälle

04.03.2019 Ehdotuksen mukaan

09.10.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 28.8.2019

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankenumero 0563_10

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.3.2019 (§ 105) Patterimäen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Samalla valtuusto edellyttää selvitetävien mahdollisuuksien sille, että kaavan toteuttamisessa painotetaan Patterimäen luonnonsuojelualueen pikaista toteuttamista osana Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa.

Kaupunki vastaanotti 18.4.2019 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY) maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 195 §:n mukaisen oikaisukehotuksen kaavasta. MRL:n mukaan oikaisukehotuksen johdosta kaupunginvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta. Jollei valtuusto tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

MRL:n 195 § edellyttää, että valtuusto joko muuttaa kaavaa oikaisukehotuksen johdosta tai sitten päättää, että asemakaavan hyväksymispäätöstä ei muuteta. Asemakaavoituspalvelun näkemyksen mukaan oikaisukehotus ei anna aiheutta asemakaavan muuttamiselle ja esittää, että 23.1.2018 päivätyn ja 4.12.2018 muutetun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12477 hyväksymispäätöstä ei muuteta. Asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä katualueita ja yleistä pysäköintialuetta (muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036).

ELY-keskuksen oikaisukehotus

ELY toteaa oikaisukehotuksessa, että asemakaavassa on osoitettu asuinrakentamista Seveso direktiivi -laitoksen konsultointivyöhykkeelle. ELY vaatii oikaisukehotuksessa, että asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12477 oikaistaan siten, että koko korttelia 46022 koskee ajoitusmääräys, joka nyt hyväksytyssä kaavassa koskee vain yhtä rakennusalaan korttelissa 46022.

ELY perustelee vaatimustaan sillä, että kun otetaan huomioon mahdolliset Seveso-laitoksen aiheuttamat vaaratilanteet, on koko korttelin 46022 osalle syytä osoittaa ajoitusmääräys, jotta voidaan varmistua, että MRL 54 §:n sisältövaatimukset terveellisen ja turvallisen elinympäristön osalta täyttyvät.

Oikaisukehotuksessa ELY toteaa, että ”Kaava-aineistosta käy ilmi, että mahdollisia vaaratilanteita on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin ulottuvan laitosalueen ulkopuolelle. Pisimmälle ulottuvia vaikutuksia olisi tuotantotilan tulipalolla (150 m etäisyydellä, 20 metrin korkeudella hiilimonoksidin haitallisia vaikutuksia). Vaaratilanteet on tutkittu mallintamalla, joten todellinen tilanne voi olla toisenlainen. Vaikka onnettomuusriski on pieni, on se kuitenkin olemassa.”

ELY perustelee vaatimustaan oikaista kaavaa lisäksi sillä, että Helsingin hallinto-oikeus päätöksellään kumosi 5.2.2018 Helsingin uudesta yleiskaavasta Teknos Oy:n valituksesta A1-alueen, jolla nyt ko. asemakaava sijaitsee. Korkein hallinto-oikeus pysytti 8.11.2018 antamallaan päätöksellä hallinto-oikeuden päätöksen.

Perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12477 (jälj. asemakaava) koskee Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teollisuusalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisulla luodaan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katupuin istutettua kaupunkiympäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välittömään läheisyyteen. Uutta asuntokerrosalaa on esitetty 35 500 k-m², ja asukasmäärän lisäys on noin 900 henkilöä. Liiketiloja on osoitettu kadun varteen 6–8-kerroksisten asuinkerrostalojen kivijalkakerrokseen Pitäjänmäentien varteen. Kallioiseen maastoon sijoitettujen 4–7-kerroksisten pistetalojen pihat ovat maanvaraisia ja ne sopeutetaan Pajamäen alueeseen sekä Patterimäen luonnonympäristöön. Nykyinen leikkipaikka esitetään siirrettäväksi lähivirkistysalueen keskiosaan.

Oikaisukehotuksessa mainittu kortteli 46022 sijaitsee Takkatien varressa lähimpänä maalitehdasta, ja tähän kortteliin lisätyt uudet asuntontit 46022/9 ja 46022/10 muodostavat yhdessä Pajamäen alueen vie-

ressä olevien uusien asuntokortteleiden 46035 ja 46036 kanssa yhtenäisen asuinaluekokonaisuuden Patterimäelle. Uudet asuinkerrostalot muodostavat yhtenäisen, urbaanin rakennusrintaman alueen pääkadun, Pitäjänmäentien, kaarteeseen ja tulevan pikaraitiotien palvelualueelle. Kadunvarren talot suojaavat puistonpuoleisia pihoja, asuinrakennuksia ja puistoalueita liikennemelulta.

Tontille 46022/9 on osoitettu kolme kerrosalaa pistetaloille, joista lähimpänä Teknos Oy:tä olevalle rakennusalalle on asetettu ajoitusmääräys tp-merkinnällä: ”Rakennusala, jolle saa sijoittaa asuinrakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu.” Tontille 46022/10 on osoitettu rakennusalat kahdelle lamellikerrostalolle Pitäjänmäentien varteen. Toinen taloista sijoittuu L-muotoisena Pitäjänmäentien ja Takkatien kadunkulmaan. Tontille 10 on myös osoitettu maanalainen pysäköintilaitos, joka palvelee korttelin 46022 molempia asuintalotonttia. Sisäänajo pysäköintilaitokseen on Takkatieltä tontin 46022/9 kautta. Korttelissa 46022 on Takkatien varressa lisäksi ennestään kolme teollisuustonttia, jotka eivät sisälly kaavamuuotosalueeseen. Asuntokerrosalaa korttelissa 46022 on yhteensä 12 950 k-m².

Raide-Jokerin vaikutukset lähivirkistysalueeseen ja uusiin asuntokortteleihin on otettu huomioon kaavamääräyksissä. Patterimäen alueelle on aikataulusyistä jo vuoden 2017 keväällä hyväksytty asemakaavan muutos nro 12434, joka mahdollistaa Raide-Jokerin pikaraitiotien toteutuksen osittain tunnelissa alueen arvokkaan linnoitusalueen alitse.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa seuraavia kaupungin strategisia tavoitteita:

- Helsinkiä kehitetään raideliikenteen verkostokaupunkina
- edistetään täydennysrakentamista
- esikaupungit ja asuinalueet säilyttävät vetovoimansa asukkaiden ja elinkeinoelämän toimijoiden näkökulmasta.

Kaavaratkaisu on asuntokortteleiden osalta oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaava 2002:n ja muilta osin oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan (2016) (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen.

Vastine oikaisukehotukseen

Asemakaavan muutos täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset. Patterimäen kaavaprosessin aikana selvitettiin suunnitelmien edellytyksiä eri ympäristöolosuhteiden (onnettomuusriskit, melu, haju) valossa. Melu- ja onnettomuusriski selvitysten johdosta tehtiin kaavaan rakennusalojen siirtoja ja ajoitusmääräyksiä. Näin ollen Asemakaavo-

tuspalvelun näkemyksen mukaan asemakaava luo terveellisyydelle ja turvallisuudelle riittävät edellytykset eikä edellytä asemakaavan muuttamista oikaisukehotuksen johdosta.

Teknos Oy on käyttämiensä kemikaalien laadun ja määrän perusteella määritellyt Seveso-laitokseksi eli nk. toimintaperiaateasiakirjalaitokseksi. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (jälj. Tukes) on määritellyt laitokselle 1 kilometrin laajuisen konsultointivyöhykkeen, jolla maankäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota riittäviin suojaetäisyyksiin laitoksen ja ulkopuolisten toimintojen välillä. Tällä vyöhykkeellä on kaavoituksessa kiinnitettävä erityistä huomiota riskeihin ja suuronnettomuusvaaran torjuntaan. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle, on kaavaa laadittaessa pyydettävä Tukesin sekä pelastusviranomaisen lausunto.

Helsingin kaupunki on kaavaprosessin aikana teettänyt ulkopuolisella asiantuntijakonsultilla Teknos Oy:n maalitehtaasta onnettomuusvaarojen kartoituksen ja vaikutusten arvioinnin. Selvityksen lähtökohtina ovat olleet laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005 ja lain muutos 358/2015), asetukset kemikaalien teollisen käytön ja varastoinnin valvonnasta (VnA 856/2012 sekä asetuksen muutos VnA 686/2015) sekä Tukesin ohje "Tuotantolaitosten sijoittaminen, 2015".

Tunnistetuista, mahdollisista vaaratilanteista on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin voivan ulottua laitosalueen ulkopuolelle. Merkittävimmät mahdolliset vaaratilanteet tämän kaltaisilla laitoksilla liittyvät palavien nesteiden käsittelyyn. Riskiselvityksen mallinuksissa käytettiin Tukesin määrittämiä sääolosuhteita.

Potentiaalisten vaaratilanteiden tunnistaminen ja seurausvaikutusten arviointi mallintamalla ovat laajasti käytettyjä ja hyväksytyjä ennalta varautumisen keinoja, joilla arvioidaan toiminnan vaikutuksia ja voidaan tunnistaa ja puuttua toiminnan mahdollisiin epäkohtiin. Arvioinneissa on noudatettu kemikaaliturvallisuudesta vastaavan ja laitosta valvovan viranomaisen Tukesin opasta 2015. Tukes on suositellut opasta käytettäväksi, paitsi uusissa laitoshankkeissa, myös laitoksen ulkopuolella tapahtuvaan kaavoitukseen tai rakentamiseen liittyvissä riskienarvioinneissa. Työhön kuuluneessa tehdastoimintojen lähtökohtien selvittämisessä ja potentiaalisten onnettomuuksien analyyseissä ovat olleet mukana tehtaan asiantuntijat.

Selvityksen tuloksia ja asemakaavaluonnosta on tarkasteltu Tukesin ja pelastuslaitoksen kanssa 28.8.2017 pidetyssä neuvottelussa. Selvityksen ja neuvottelun johdosta asemakaavaluonnokseen tehtiin muutok-

sia. Tontille 46022/9 lähimpänä maalitehdasta sijaitsevalle ja alle 150 metriä tuotantotilasta sijaitsevalle asuinkerrostalolle annettiin ehdollinen rakentamismääräys. Rakennusala merkittiin tp-merkinnällä, jonka mukaan määräalalle saa sijoittaa asuinrakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu. Lisäksi tp-merkinnällä varustetun rakennuksen viereisen asuinrakennuksen alaa siirrettiin asemakaavaehdotuksessa etäämmälle tehtaasta. Tontilla 46022/10 ei selvityksen perusteella katsottu olevan tarvetta muutoksille kaavamääräyksiin, koska mallinnusten vaikutuskäyrät eivät ulottuneet tontille.

Asemakaavoituspalvelu ei näe tarkoituksenmukaisena siirtää ELY-keskuksen oikaisukehotuksen mukaisesti korttelin 46022 asuinkerrostalokokonaisuuden (yht. 12 950 k-m²) toteuttamista kaavamääräyksellä epävarmaan tulevaisuuteen ilman onnettomuusriskiselvitykseen pohjautuvaa numeerista perustetta. Kyseinen selvitys mallinnuksineen on laadittu Tukesin antamien ohjeiden ja lähtökohtatietojen mukaan. Lisäksi pelastuslautakunnalla ei ollut lausunnossaan huomautettavaa kaavamuutosehdotuksen asuntokortteleista.

Helsingin hallinto-oikeus on päätöksellään 5.2.2018 kumonnut Helsingin uudesta yleiskaavasta (2016) mm. Teknos Oy:n valituksesta johtuen A1-alueen, jolla asemakaavan asuntokorttelit sijaitsevat. Korkein hallinto-oikeus pysytti 8.11.2018 antamallaan päätöksellä hallinto-oikeuden päätöksen. Tälle alueelle on siten jäänyt voimaan yleiskaava 2002, jonka mukaan alue on kerrostalovaltaista aluetta.

Hallinto-oikeus on perusteluissaan todennut mm. seuraavaa: ”Toisaalta pelkästään se, että Teknos Oy:n tehdas on valituksen mukaan sijainnut alueella yli 70 vuotta, ei ole esteenä sille, että alueelle osoitetaan yleiskaavassa muutakin maankäyttöä. Tämä edellyttää kuitenkin, että kaavaa laadittaessa on selvitetty ja otettu huomioon vaaraa aiheuttavien laitosten ja varastojen vaikutukset kaavaratkaisuun. Hallinto-oikeus toteaa, että yleiskaavaa laadittaessa on voitu ja tullutkin ottaa huomioon aiemmin laaditut selvitykset. Asiakirjoista ilmenee, että lähialueen asemakaavoituksen yhteydessä tehtyjen onnettomuusriskejä koskevien selvitysten ja arviointien perusteella Teknos Oy:n tehdasalueen terveydelle vaarallinen riskialue tulipalon sattuessa ulottuu enimmillään noin 150 metrin etäisyydelle tehtaasta. Vaikka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on mahdollista vähentää edellä kuvattuja riskejä esimerkiksi rakennusten sijoittelulla ja teknisillä ratkaisuilla, uuden riskille alttiin A1-asuinalueen sijoittamista mainittua etäisyyttä lähemmäksi Teknos Oy:n toiminnassa olevaa tehdasaluetta ei käytettävissä olevien selvitysten perusteella voida pitää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 2 momentin 5 kohdassa tar-

09.10.2019

koitettujen terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevien yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisena.”

Hallinto-oikeus on poistanut A1-merkinnän nyt puheena olevalta alueelta, koska hallinto-oikeuden tulkinnan mukaan merkintä olisi mahdollistanut rakentamisen 150 metriä lähemmäksi Teknos Oy:tä, vastoin selvityksessä esitettyä. Kuten päätöksen perusteluissakin on todettu, niin Teknos Oy:n tehdas ei ole esteenä sille, että alueelle osoitetaan yleiskaavassa muutakin maankäyttöä. Tämä edellyttää, että kaavaa laadittaessa on selvitetty ja otettu huomioon vaaraa aiheuttavien laitosten ja varastojen vaikutukset kaavaratkaisuun. Ja näin asemakaava laadittaessa on myös toimittu.

Edellä lausuttu huomioon ottaen, asemakaavoituksessa voidaan katsoa otetun huomioon lakien ja muiden ohjeiden ja määräysten mukaiset vaatimukset koskien suuronnettomuusvaaraa aiheuttavia laitoksia. Tästä syystä Asemakaavoituspalvelu ei katso aiheelliseksi muuttaa asemakaavaa oikaisukehotuksen mukaisesti.

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Irene Varila, lakimies, puhelin: 310 37451
irene.varila(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 13.03.2019 § 105

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för ett område för närrekreation i 46 stadsdelen (Sockenbacka, Tali) och detaljplaneändring för ett område för närrekreation, ett område för idrotts- och rekreationsanläggningar, park- och gatuområden och ett område för allmän parkering i 46 stadsdelen (Sockenbacka, Smedjebacka, Tali, Sockenbacka företagsområde) enligt ritning nr 12477, daterad 23.1.2018 och ändrad 4.12.2018, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen. Genom detaljplaneändringen bildas de nya kvarteren 46035 och 46036.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt vid genomförandet av detaljplanen att prioritera ett snabbt inrättande av ett naturskyddsområde på Batteribacken som en del av Helsingfors naturskyddsprogram. (Mai Kivelä)

Behandling

13.03.2019 Enligt förslaget efter omröstning

Ledamoten Mai Kivelä understödd av ledamoten Leo Stranius föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt vid genomförandet av detaljplanen att prioritera ett snabbt inrättande av ett naturskyddsområde på Batteribacken som en del av Helsingfors naturskyddsprogram.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

3 omröstningen

Ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt vid genomförandet av detaljplanen att prioritera ett snabbt inrättande av ett naturskyddsområde på Batteribacken som en del av Helsingfors naturskyddsprogram.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 56

Linda Ahlblad, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elo-nen, Tuula Haatainen, Iida Haglund, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivu-laakso, Joonas Kolehmainen, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Byoma Tamrakar, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 2

Otto Meri, Dani Niskanen

09.10.2019

Blanka: 23

Toni Ahva, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Pia Kopra, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Frånvarande: 4

Mika Ebeling, Eero Heinäluoma, Nasima Razmyar, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 614

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankennumero 0563_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.1.2018 päivätyn ja 4.12.2018 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 hyväksymistä. Asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä puisto- ja katualueita ja yleistä pysäköintialuetta (muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

09.10.2019

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

27.11.2018 Pöydälle

30.01.2018 Ehdotuksen mukaan

23.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Tiina Uusitalo, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 20764
tiina.uusitalo(a)hel.fi
Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
taina.toivanen(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.04.2018 § 41

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Patterimäen asema-kaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12477):

Asemakaavassa tulee huomioida pelastusajoneuvojen pääsymahdollisuus Raide-jokeritunnelin molempiin päihin sekä tilavaraukset sammutusvesiposteille.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 12.3.2018

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Patterimäen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen nro 12477 Pitäjämäen (KO. 46) Pajamäessä. Kaupunginmuseo lausuu asiasta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Pitäjämäen Pajamäen Patterimäen aluetta, jonne alueen itäosaan Pitäjämäentien laidalle luodaan kaavaratkaisulla tiivis kerrostaloasuinalue. Kaavaratkaisu mahdollistaa Staran varikon toiminnat kallioluolastoon Patterimäen alle, jolloin nykyinen Atomitien varikkoalue vapautuisi käytettäväksi toimitilarakentamiseen. Patterimäen arvokas ensimmäisen ja toisen maailmansodan linnoitusalue ja luonnonympäristö suojellaan asemakaavoituksessa. Pajamäen länsipuolella oleva urheilu ja virkistyspalveluiden alue säilyy nykyisessä käytössään. Muu alue olisi lähivirkistysaluetta.

Patterimäen ensimmäisen maailmansodan linnoitusalue Tukikohta XX-XV:11 (Pajamäki) (mjrek 1000013916) on merkitty VL/s-1 –alueeksi. Se on lähivirkistysalue, jolla luonnonympäristö ja alueella olevat sotahistoriaan liittyvät rakenteet suojellaan. Kiinteillä muinaisjäänneksillä ja luonnonympäristöllä on yhteinen kaavamerkintä ja -määräys, jossa ensimmäisen maailmansodan linnoitteet ovat muinaismuistolain mukaisesti kiinteitä muinaisjäänneksiä. Toisen maailmasodan aikaisen ilmatorjuntapatteri, muu kulttuuriperintökohde, säilytetään. Kaavamääräykset ovat asianmukaisia, mutta Museoviraston ohjeiden mukaan kaavamerkintänä tulee olla kiinteiden muinaisjäänneksien kohdalla sm.

Patterimäen länsiosaan Arinatielle on osoitettu yhdyskunnallista huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET), joka sijaitsee puolittain valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt – listauksen (RKY 2009) Pääkaupunkiseudun 1 maailmansodan linnoitteet –rajausten sisällä. Toimisto- ja katosrakennukset sijaitsevat RKY-alueella. Suunnitellussa on pyritty, että varikon maanpäälliset rakenteet sopeutuisivat mahdollisimman hyvin viereiseen suojelukohteeseen. Varikkoalue, ulkoilutien siirto ja Raide-Jokerin läntinen suuaukko vähentävät suojametsävyöhykettä huomattavasti ja tuo rakentamista turhan lähelle linnoitteita.

Tukikohdasta johtaa itään Pitäjämäentielle ulkoilutienä toimiva ensimmäisen maailmasodan aikainen yhdystie (tykkitie), jonka itäosa tu-

09.10.2019

houtuu asuinalueen rakentamisessa. Museoviraston tulkinnan mukaan käytössä olevat historialliset tielinjat eivät ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä vaan kulttuuriperintökohteita. Kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain rauhoittamia, mutta ne voidaan tarvittaessa suojella maankäytön- ja rakennuslain keinoin (MRL 132/1999). Kaupunginmuseon ja asemakaavoituspalvelun neuvotteluissa päädyttiin osoittaa yhdistien itäosalla smd -merkintä, jossa määrätään tykkien dokumentointi ennen rakentamista. Tien länsiosalla on sm-merkintä, jonka mukaan tie tulee pitää nykyisessä asussaan. Sen ylläpito on ilman erillistä lupaa sallittu. Kaavamääräys on asianmukainen. Kaavamerkintänä pitää olla s, koska kyseessä ei ole muinaismuistolain perusteella suojeltu tielinja.

Kaupunginmuseolla ei ole asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.10.2017 § 43

HEL 2017-009188 T 10 03 03

Hankennumero 0563_10

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12477 pohjakartan kaupunginosassa 46 Pitäjänmäki. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12477
Kaupunginosa: 46 Pitäjänmäki
Kartoituksen työnumero: 15/2017
Pohjakartta valmistunut: 15.6.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

09.10.2019

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 302

Detaljplan och detaljplaneändring för Högholmens mottagningsbyggnader och Blåbärslandets lekpark (nr 12520)

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för vattenområde och detaljplaneändring för djurparks-, närrekreations-, folkparks- och vattenområde i 19 stadsdelen (Blåbärslandet-Högholmen) enligt ritning nr 12520, daterad 18.9.2018 och ändrad 19.3.2019, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen. Det nya kvarteret 19002 bildas genom detaljplaneändringen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 kartta, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 selostus, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 18.9.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset 19.3.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Helen Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Kommunalbesvär, godkännande av gene-

Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Helsingfors naturskyddsförening rf

ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller norra delen av Högholmen och områden på Blåbärslandets sydvästra del samt Högholmsbron.

Detaljpanelösningen gör det möjligt att på Högholmen bygga en ny mottagningscentral för djurparken och att bevara den befintliga mottagningsbyggnaden på Blåbärslandet och ändra dess användningsändamål. Det blir möjligt att bygga en lekpark och servicebyggnad i närheten av Blåbärslandsstigen på Blåbärslandet. Planen gör det möjligt att förbättra trafikarrangemangen och att bygga bryggor och vågbrytare i vattenområdet. Planen beaktar kollektivtrafikens, servicetrafikens, cyklisternas och fotgängarnas behov av förbindelser till Kronbroarna för kollektivtrafik och till Blåbärslandet. I samband med planlösningen har det utarbetats en trafikplan (ritning nr 6878) som innehåller ändringar och preciseringar närmast för servicetrafiken.

Den nya våningsytan uppgår till 2 600 m² vy och den består av en ny mottagningsbyggnad på 2 000 m² vy, en lekparkbyggnad på 200 m² vy och en servicebyggnad på 400 m² vy. Byggrätten för den befintliga mottagningsbyggnaden förblir 500 m² vy. Denna byggnad är på 283 m² vy. Byggrätten på 240 m² vy för lagerområdet på Blåbärslandet ersätts med servicebyggnadens byggrätt. Byggrätten på planområdet uppgår till sammanlagt 3 100 m² vy.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningen är förenlig med generalplanen och bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål.

Detaljpanelösningen gör det möjligt att på Högholmen bygga en ny mottagningscentral för djurparken. Projektet Kronbroarna och den nya spårvagnslinjen gör det behövligt att flytta Högholmens mottagningsbyggnad till själva Högholmen. Det blir möjligt att bygga en lekpark och servicebyggnad i närheten av Blåbärslandsstigen på Blåbärslandet.

Utgångspunkter för området och nuläge

09.10.2019

På planläggningsområdet finns mottagningservice för Högholmens djurgård. Den befintliga mottagningsbyggnaden ligger i sydvästra ändan av Blåbärslandet och ett infotorg i norra delen av Högholmen. Det har beslutats att Högholmen är en byggd kulturmiljö av riksintresse.

Blåbärslandet är ett betydande rekreationsområde som man i dagsläget når via Blåbärslandets bro och Farfarsbron.

Användningen av området ändras märkbart då Kronbroarna som förenar Degerö, Högholmen och Fiskehamnen blir klara.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1987–2017. Markområdet är i Helsingfors stads ägo. Detaljpanelösningen har utarbetats på initiativ av staden.

Planeringsfaser och växelverkan

Deltagandet och växelverkan har ordnats i enlighet med programmet för deltagande och bedömning.

Förslaget till detaljplan hölls offentligt framlagt 28.9–29.10.2018.

Anmärkningar

Det gjordes inga anmärkningar mot förslaget.

Utlåtanden

Helen Elnät Ab, samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och Helsingfors stadsmuseum gav utlåtanden om planförslaget.

Helen Ab konstaterar att det finns en fjärrvärmeledning under den planerade mottagningsbyggnaden. Från den underjordiska tunneln på Blåbärslandet stiger det upp en fjärrvärmeledning på området för den planerade lekparken.

HST konstaterar i sitt utlåtande att bussarnas vändplats i ändan av Blåbärslandsstigen ska bevaras och vara i användning också under byggskedet. Trafiksäkerheten ska beaktas i samband med stora besökarmängder. Förbindelsen mellan spårvagnshållplatserna och mottagningsbyggnaden ska vara naturlig och trygg.

Stadsmuseet hade ingenting att påpeka om ändringsförslaget.

Helen Elnät Ab och kultur- och fritidssektorn meddelade att de inte ger något utlåtande i ärendet.

Kostnader

Genomförandet av detaljplanen medför följande kostnader för staden (exkl. moms):

Gatuområden och öppna platser	1,5 mn euro
Offentliga tjänster/byggnader	1,0 mn euro
Sammanlagt	2,5 mn euro

I gatuområden och öppna platser ingår en kostnads kalkyl för ytkonstruktioner och trafikändringar på Mischas och Maschas plats exklusive eventuella åtgärder som riktas mot Högholmsbron.

Offentliga tjänster och byggnader ingår i kostnads kalkylen för den nya lekparken och dess byggnad.

Kostnaderna för den nya mottagningsbyggnaden allokeras till Högholmens djurgårds stiftelse. Projektet Kronbroarna deltar i kostnaderna för den nya mottagningsbyggnaden med en summa på 2,0 miljoner euro.

Kostnaderna för ändringar i detaljplaneområdets nätverk för teknisk försörjning har inte beaktats i kostnads kalkylen. Dessutom ingår inte i kostnads kalkylen några kostnader orsakade av grundberedning. De kostnader som nämns ovan bestäms i samband med den fortsatta planeringen.

Gjorda ändringar

I förslaget till detaljplan gjordes ändringar för vilka det redogörs i detalj i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

Ändringarna är inte väsentliga, och förslaget behöver därför inte läggas fram på nytt.

Till slut

Beslutsförslaget är förenligt med det justerade förslaget från stadsmiljösektorns detaljplanläggningstjänst.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 kartta, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019

09.10.2019

- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 selostus, päivätty 18.9.2018, muutettu 19.3.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 18.9.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Tehdyt muutokset 19.3.2019

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Havainnekuva, päivätty 18.9.2018, täydennetty 19.3.2019
- 3 Ilmakuva

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Helen Ab

Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Helsingfors naturskyddsförening rf

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Detaljplaneläggning
Stadsmiljönämnden
Stadsmuseet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 654

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 19. kaupunginosan (Mustikkamaa–Korkeasaari) vesialueen asemakaavan ja 19. kaupunginosan (Mustikkamaa–Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialueen asemakaavan muutoksen 18.9.2018 päivätyn ja 19.3.2019 muutetun piirustuksen numero 12520 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaava muutoksen myötä muodostuu uusi kortteli 19002.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 19.3.2019

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Hankennumero 1861_5, 1861_6

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 18.9.2018 päivättyä 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) vesialueen asemakaavaehdotusta ja 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialueen (muodostuva uusi kortteli 19002) asemakaavan muutosehdotusta. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti liitteestä ja kaavaselostuksesta.

Asemakaavoituspalvelun mielestä julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskevat Korkeasaaren pohjoisosan sekä Mustikkamaan lounaisosan alueita, joihin kuuluu myös Korkeasaarensilta.

Kaava mahdollistaa Korkeasaaren eläintarhan uuden vastaanottorakennuksen rakentamisen Korkeasaaren puolelle sekä nykyisen vastaanottorakennuksen säilyttämisen ja käyttötarkoituksen muutoksen Mustikkamaalla. Mustikkamaalla mahdollistetaan leikkipuiston ja palvelurakennuksen rakentaminen Mustikkamaanpolun läheisyyteen. Lisäksi kaava mahdollistaa liikennejärjestelyiden parantamisen sekä laitureiden ja aallonmurtajien rakentamisen vesialueelle. Uutta yhteysvenelaituria on hahmoteltu Korkeasaareen. Kaavassa otetaan huomioon julkisen liikenteen, huoltoliikenteen, pyöräliikenteen ja jalankulun yhteystarpeet Kruunusiltojen joukkoliikennesillan sekä Mustikkamaan alueelle. Liikenteellinen ratkaisu perustuu yleisten töiden lautakunnassa 16.5.2017 hyväksytyihin katusuunnitelmiin. Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma, jossa esitetään muutoksia ja tarkennuksia lähinnä huoltoliikenteen järjestelyihin.

Uutta kerrosalaa tulee alueelle yhteensä 2 600 k-m², joka muodostuu uudesta vastaanottorakennuksesta (2 000 k-m²) ja leikkipuistorakennuksesta (200 k-m²) sekä palvelurakennuksesta (400 k-m²). Nykyisen vastaanottorakennuksen alueen rakennusoikeus säilyy 500 k-m²:ssä, josta rakennukseen on tällä hetkellä käytetty 283 k-m². Mustikkamaan varastointialueen rakennusoikeus (240 k-m²) korvataan palvelurakennuksen rakennusoikeudella. Kaava-alueella on rakennusoikeutta yhteensä 3100 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Korkeasaaren eläintarhan toiminta keskittyy Korkeasaaren puolelle ja uusi vastaanottorakennus sijoittuu uuden raitiotieyhteyden pysäkin läheisyyteen. Mustikkamaan ja Korkeasaaren väliset huollon, jalankulun ja pyöräilyn yhteydet selkeytyvät huomattavasti. Kokonaisuutena Mustikkamaalle ja Korkeasaareen muodostuu lähialueiden asukkaille parempia lähi- ja virkistyspalveluita sekä eläintarhan toimintaa tukevia liiketiloja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaavaratkaisu on oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen. Osalla kaava-aluetta on voimassa Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaava. Kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alueella sijaitsee Korkeasaaren eläintarhan vastaanottotoimintotiloja. Nykyinen vastaanottorakennus sijaitsee Mustikkamaan lounaisosassa ja infotori Korkeasaaren pohjoisosassa. Korkeasaari ja sen yläpidetty eläintarha ovat merkittäviä Helsingin matkailukohteita. Kor-

keasaari on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

Mustikkamaa on merkittävä ulkoilualue, joka on nykyisin saavuttavissa Mustikkamaansillan ja Isoisänsillan kautta. Saari on määritelty maisemakulttuurikohteena kansanpuistoksi.

Alueiden käyttö muuttuu merkittävästi Kruunusiltojen rakentumisen myötä. Kruunusillat-hanke yhdistää 10 kilometrin raitiotieyhteydellä Laajasalon, Korkeasaaren ja Kalasataman keskustaan.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1987 - 2017.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (07/2018, Alv 0 %) seuraavasti:

Katualueet ja aukiot	1,5 milj. euroa
Julkiset palvelut / rakennukset	1,0 milj. euroa
Yhteensä	2,5 milj. euroa

Katualueet ja aukiot sisältävät Mischan ja Maschan aukion pintarakenteiden sekä kaava-alueen liikenteellisten muutosten kustannusarvion pois lukien Korkeasaarensiltaan kohdistuvat mahdolliset toimenpiteet.

Julkiset palvelut / rakennukset pitävät sisällään uuden leikkipuiston sekä leikkipuistorakennuksen kustannusarvion.

Uuden vastaanottorakennuksen kustannukset kohdistuvat Korkeasaari säätiölle. Kruunusillat-hanke osallistuu uuden vastaanottorakennuksen kustannuksiin 2,0 M€ summalla.

Kustannusarviossa ei ole huomioitu kaava-alueen teknisen huollon verkoston muutostarpeista aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi kustannusarviossa ei ole esitetty esirakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Edellä mainitut kustannukset määrittävät jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 28.9.–29.10.2018

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 18.9.2018 ja lautakunta päätti 18.9.2018 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia tai kirjeitä.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen huomioimiseen kaava-alueella.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Sähköverkko Oy ja kulttuurin ja vapaa-ajantoimiala (kaupunginmuseo). HSL:n lausuntoon on vastattu edellisen julkisen nähtävilläolon jälkeen.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alue on kaupungin omistama, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 (§ 685) tekemän päätöksen mukaiselle maankäytösopimusmenettelylle ei ole tarvetta.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry on pyytänyt lähettämään tiedon kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

09.10.2019

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, puhelin: 310 20462

tuomo.naranen(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, projektipäällikkö, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 22.10.2018

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut asemakaavan muutos- ja asemakaavaehdotukseen koskien alueita Korkeasaarella ja Mustikkamaalla. Kaupunginmuseo lausui 23.5.2018 asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta todeten, ettei sillä ole asiasta huomautettavaa.

Korkeasaari on arvotettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009). Korkeasaaren kansanpuisto perustettiin 1800-luvun lopulla ja Mustikkamaa 1920-luvulla. Asemakaavan muutosehdotuksessa sekä Mustikkamaan että Korkeasaaren kulttuuriympäristö on huomioitu VL-1 ja VE-merkinnöin sekä asianmukaisin määräyksin. Museo katsoo, että kulttuuriympäristöihin vaikuttava tuleva rakentaminen voidaan tarkemmin arvioida rakennuslupavaiheessa. Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 23.5.2018

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473

johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 18.09.2018 § 432

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Hankennumero 1861_5, 1861_6

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 18.9.2018 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaava koskee 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari) eläintarha-, lähivirkistys-, kansanpuisto- ja vesialuetta (muodostuva uusi kortteli 19002).
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12520 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Lautakunta toteaa, että leikkipuiston jatkosuunnittelussa tavoitteena on metsäleikkipuisto, jossa puusto kokonaisuudessaan pyritään säilyttämään ja alue jätetään mahdollisimman luonnontilaiseksi.

Käsittely

18.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Tuomo Näränen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisäys päätökseen: "Lautakunta toteaa, että leikkipuiston jatkosuunnittelussa tavoitteena on metsäleikkipuisto, jossa puusto kokonaisuudessaan pyritään säilyttämään ja alue jätetään mahdollisimman luonnontilaiseksi."

09.10.2019

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mai Kivelän vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, asemakaavoitus, puhelin: 310 20462
tuomo.naranen(a)hel.fi
Riikka Österlund, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 16.08.2018 § 28

HEL 2017-013216 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12520 pohjakartan kaupunginosassa 19 Mustikkamaa-Korkeasaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12520
Kaupunginosa: 19 Mustikkamaa-Korkeasaari
Kartoituksen työnnumero: 20/2018
Pohjakartta valmistunut: 24.5.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -

09.10.2019

palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päälliköille.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 303

Detaljplaneändring för Gungvägen 9 i Gårdsbacka i Mellungsby (nr 12526)

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 11 i kvarteret 47018 i 49 stadsdelen (Mellungsby, Gårdsbacka) enligt ritning nr 12526, daterad 26.2.2019, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 kartta, päivätty 26.2.2019
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 selostus, päivätty 26.2.2019, päivitetty Kylk:n 26.2.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.9.2018, päivitetty 26.2.2019 ja asukastilaisuuden muistio 11.1.2018
- 4 Ilmakuva

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (Trafik och infrastruktur)

Den som sökt detaljplaneändring

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Kommunalbesvär, godkännande av
generalplan, detaljplan, byggnadsord-
ning

Samkommunen Helsingfors-
regionens trafik
Samkommunen Helsingfors-
regionens miljötjänster/Vat-
tenförsörjning
Helen Elnät Ab

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Detaljplaneändringen bygger på Asunto Oy Keinutie 9:s ansökan om tillbyggnad på en tomt i bolagets ägo. Detaljplaneändringen gör det möjligt att bygga ett punkthus i åtta våningar på tomten där det nu finns ett bostadshus likaså i åtta våningar uppfört år 1966. I detaljplanen anvisas ny bostadsvåningsyta på 3 950 m² på tomten, vilket möjliggör ca 100 nya invånare. I utlåtandena fanns det ingenting att påpeka om detaljplaneändringen. Mot detaljplaneförslaget gjordes 5 anmärkningar, av vilka en var en protestlista (undertecknad av totalt 26 personer). I anmärkningarna påpekades det om den föreslagna tillbyggnadens storlek och läge, den planerade byggnadens besittningsform och hus-
typ och lösningarna för avfallshantering. Önskemål framfördes om att bevara terrängen i naturtillstånd i så stor omfattning som möjligt. Eftersom detaljpanelösningen höjer tomtens värde har ett markanvändningsavtal, undertecknat 2.4.2019, förhandlats fram mellan tomtägaren och staden.

Föredragandens motiveringar

Planlösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen gäller en tomt på Gungvägen 9 i flervåningshusområdet Gårdsbacka. Detaljpanelösningen gör det möjligt att bygga till på tomten. Målet är att förlägga ett nytt punkthus i åtta våningar till tomten i närheten av den befintliga byggnaden. Det är möjligt att placera de bilplatser som tillbyggnaden förutsätter i anslutning till de nuvarande bilplatserna.

Av bygggrätten i den gällande detaljplanen för tomten, 5 150 m² vy, har 4 800 m² vy utnyttjats och ny våningsyta på 3 950 m² har anvisats. Exploateringsstalet för tomten blir 1,0 efter ändringen och invånartalet ökar

med ca 100. Kompletteringsbyggande i befintliga bostadsområden stämmer överens med stadens strategi. Det bostadsaktiebolag som äger tomten har tagit initiativ till att ändra detaljplanen.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Området för detaljplaneändringen består huvudsakligen av förorten Gårdsbacka som byggdes upp under 1960–1970-talet som ett områdesbyggobjekt. Stora byggnadsmassor och rymliga parkliknande gårdar på vilka tomternas gränser inte urskiljs är karaktäristiska för området. På tomten finns en byggnad i åtta våningar som har ritats av Matti Hakuri och färdigställdes 1966. I söder och väster angränsar tomten till Bygungsstigen. På tomtens östra kant finns tomtens parkeringsplats, och Gungvägen löper öster om tomten. Kvartershelheten fortsätter norr om tomten.

I generalplanen 2016 för Helsingfors (trädde i kraft 5.12.2018) anges området som ett bostadsdominerat område A2 där kvartersexploateringstalen huvudsakligen är 1,0–2,0. Förslaget till detaljplaneändring stämmer överens med generalplanen. För området gäller en detaljplan från år 1991 och innehållet i lösningen har förhandlats fram med den som söker detaljplaneändring.

Detaljpanelösningens kostnader

Förverkligandet av detaljpanelösningen medför inga direkta kostnader för staden.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan anges de under beredningen av detaljplanen inkomna myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter i sammandrag och gemälena till påpekandena i dessa.

Anmärkningar

Förslaget till detaljplan hölls offentligt framlagt 28.9–29.10.2018. Mot förslaget gjordes 5 anmärkningar, varav en var en protestlista (undertecknad av totalt 26 personer).

Anmärkningarna gällde kompletteringsbyggandet i Gungvägens område, den föreslagna tillbyggnadens storlek, läge och lagenlighet, den planerade byggnadens besittningsform och hustyp och lösningarna för avfallshantering. Önskemål framfördes om att bevara terrängen i naturtillstånd i så stor omfattning som möjligt.

Myndigheternas utlåtanden

Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) och Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) gav utlåtande om detaljplaneförslaget och hade ingenting att invända mot detaljplaneändringen. Dessutom meddelade Helen Ab att det inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och gemälena till de påpekanden som framförts i dessa.

Inga ändringar har gjorts i detaljplaneförslaget eftersom det inte ansågs som ändamålsenligt med beaktande av detaljplanens mål, dvs. kompletteringsbyggande.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes vissa ändringar för vilka redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel och i bilagan över gjorda ändringar (Tehdyt muutokset). De ändringar som gjorts har diskuterats med de vederbörande parterna, och de vars fördel ändringarna gäller har blivit särskilt hörda per e-post.

Närmare motiveringar

De detaljerade motiveringarna till detaljplanlösningen framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Fortsatta åtgärder

Ett markanvändningsavtal som hänför sig till detaljplaneändringen under tecknades 10.5.2019.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 kartta, päivätty 26.2.2019
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 selostus, päivätty 26.2.2019, päivitetty Kylk:n 26.2.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 27.9.2018, päivitetty 26.2.2019 ja asukastilaisuuden muistio 11.1.2018
- 4 Ilmakuva

Bilagematerial

09.10.2019

- 1 Asemakaavan muutoshakemus
- 2 Sopimus

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (Trafik och infrastruktur)

Den som sökt detaljplaneändring

Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster/Vattenförsörjning
Helen Elnät Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Markanvändning och stadsstruktur, stadsmiljösektorn
Detaljpaneläggning
Helen Ab
Tomterna

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 655

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47018 tontin 11 asemakaavan muutoksen 26.2.2019 päivätyn piirustuksen nro 12526 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 02.04.2019 § 23

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Päätös

Tonttipäällikkö päätti tehdä tontin 91-47-18-11 omistajan As Oy Keinutie 9:n kanssa liitteen 3 mukaisen sopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiinteistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen ja teemmään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(MA147-8)

Päätöksen perustelut

Voimassa oleva asemakaava

Tontilla 91-47-18-11 on voimassa asemakaava nro 9790, joka on vahvistettu 27.8.1991. Tontti on merkitty siinä kuulumaan asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK). Tontin rakennusoikeus on 5 150 k-m², josta on käytetty 4 857 k-m².

Asemakaavan muutosehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 26.2.2019 kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 hyväksymistä.

Tontin nykyinen käyttötarkoitus AK pidetään ennallaan. Tontille kaavoitetaan uusi rakennusala, jonka rakennusoikeus on 3 950 k-m². Nykyisen rakennuksen rakennusoikeudeksi merkitään 4 800 k-m².

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos korottaa tontin 91-47-18-11 arvoa merkittävästi, joten tonttiyksikkö on käynyt maanomistajien kanssa kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemän päätöksen mukaiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 3 oleva sopimus, jonka mukaan maanomistaja suorittaa kaupungille 354 000 euron korvauksen osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Korvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamispäivästä maksupäivään kaksi prosenttia vuodessa. Korotus pyöristetään lähimpään 1 000 euroon.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115 §) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäyttösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisarvoon saakka.

Lisätiedot

Tapio Laalo, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36442
tapio.laalo(a)hel.fi

Arto Korkeila, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34294
arto.korkeila(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.02.2019 § 94

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Hankennumero 1501_14

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.2.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12526 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47018 tonttia 11.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan

asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Asunto Oy Keinutie 9: 5 000 euroa

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Laura Viljakainen, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 37243
laura.viljakainen(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, puhelin: 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi
Mari Soini, maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu), puhelin: 310 37479
mari.soini(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 18.09.2018 § 34

HEL 2017-003110 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12526 pohjakartan kaupunginosassa 47 Mellunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12526
Kaupunginosa: 47 Mellunkylä
Kartoituksen työnumero: 1/2018

09.10.2019

Pohjakartta valmistunut: 15.1.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 304

Detaljplan och detaljplaneändring för småhustomter i södra delen av Björnsö (nr 12486)

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för vattenområde i 58 stadsdelen (Björnsö) och detaljplaneändring för kvarteren 108, 114, 127, 135, tomterna 1–4 och en del av tomterna 7 och 8 i kvarteret 109, tomterna 2 och 4 i kvarteret 111, tomterna 2 och 3 i kvarteret 117, tomten 1 i kvarteret 120, tomterna 2 och 3 i kvarteret 121, tomten 1 i kvarteret 123, tomten 1 i kvarteret 124, tomten 4 i kvarteret 126, tomterna 1–2, 4 och 6–9 i kvarteret 128, tomten 1 i kvarteret 129, tomten 1 i kvarteret 130 samt gatu- och parkområden i 58 stadsdelen (Björnsö) enligt ritning nr 12486, daterad 31.10.2017 och ändrad 18.9.2018 och 23.9.2019, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 kartta, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 selostus, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.10.2017, täydennetty 18.9.2018 ja asukastilaisuuden (28.3.2017) muistio
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6767)
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1

	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 4
	Bilaga 5
	Bilaga 6
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
De kommunmedlemmar och de som gjort anmärkning som under framläggandet av detaljplanen skriftligen har begärt om ett utdrag och vid samma tillfälle angett sin adress	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Sökandena	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller södra delen av Björnsö i Östersundom. Detaljplanelösningen främjar kompletteringsbyggande på småhustomterna och nyttjande av stranden. Detaljplanen gäller 30 befintliga tomter eller delar av dem samt gatu-, park- och vattenområden. Detaljplaneändringen gör det möjligt att stycka tomterna och bygga fler småhus på dem.

Det uppstår ny bostadsyta på ca 7 400 m² vy. Antalet invånare ökar med ca 200–400. Området bevaras som småhusområde, men blir betydligt mer kompakt. Tomtexploateringsstalet i detaljplanen är et=0,3 i genomsnitt.

Gatorna Kölgränden och Mässpojken ska förlängas. I ändan av Sjömansgränden anvisas en plats för paddling eller motsvarande hobby. Från Sjökapensvägen byggs en ny förbindelse till sportplanen för fotgängare och cyklister. Det har gjorts upp en trafikplan i samband med detaljplanen (ritning nummer 6767).

Föredragandens motiveringar

Detaljplanelösningen stämmer överens med den gällande landskapsplanen och bidrar till att staden kan nå sina strategiska mål.

Planlösningen är förenlig med landskapsplanen för Östersundom och den gemensamma generalplanen för Östersundom, vilka har godkänts men ännu inte vunnit laga kraft.

Detaljpanelösningen stämmer överens med dispositionsplanen för Björnsö, som stadsplaneringsnämnden godkänt 17.3.2015, § 72.

Utgångspunkter för området och nuläge

Tomterna på området är stora och på dem finns rätt stora fristående småhus samt uthus. Det allmänna intrycket av området är ett glest bebyggt, grönt och havsnära småhusområde. Havsvikarna är delvis vassbevuxna. De gällande detaljplanerna har inte förverkligats fullt ut. Största delen av tomterna är obebyggda och på en del finns det outnyttjad byggrätt. Det finns 15 bostadshus på planområdet.

Det har rätt byggförbud för en del av planområdet under de senaste åren då generalplanen utarbetades. Byggförbudet som gällde tomterna på planområdet har upphört.

I Sibbo kommuns gällande detaljplaner (1999 och 2005) har byggplatserna och tomterna reserverats för fristående småhus med en bostad vars byggrätt är antingen 500 m² eller 600 m² våningsyta. Detaljplanens normativa antal byggplatser och tomter får inte överskridas. Det har reserverats plats för en badstrand i ändan av Sjömansgränden, men denna har inte byggts. Detaljplanebestämmelserna begränsar möjligheterna att utnyttja den byggrätt som hör till tomterna. Man har inte kunnat stycka tomterna.

Helsingfors stad äger områdets gator samt två tomter. Resten av området är privatägt. Detaljpanelösningen har utarbetats på basis av markägarnas ansökan och lösningen har förhandlats fram med sökandena.

Namnändring

Namnkommittén ändrade 5.6.2019, § 47, sitt namnförslag för södra Björnsö på så sätt att namnet Kuggvikeninranta–Kuggviksstranden som kommittén föreslog 20.9.2017, § 19, på finska ska ändras till Kuggvikinranta. Namnet baserar sig på en havsvik vid namn Kuggviken.

Namnet Kuggvikinranta följer samma sätt att bilda namn som namnkommittén har föreslagit för norra delen av Björnsö (5.6.2019, § 46) i dispositionsplanen: Skadavikinpusto–Skadaviksparken och Skutholminkanava–Skutholmskanalen. Tidigare har namnet Skutholminkari–Skutholmsbågen på Björnsö bildats på samma sätt.

Planeringsfaser och växelverkan

Deltagandet och växelverkan har ordnats i enlighet med programmet för deltagande och bedömning.

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 1.12.2017–8.1.2018. Det kom in 16 anmärkningar mot förslaget.

Anmärkningar

Anmärkningarna gällde området för idrott och rekreation (VU) i ändan av Sjömansgränden, dess användning för paddling och surfning samt bilplatserna som ska placeras på området.

Referat av anmärkningarna och bemötandena till dem framgår av rapporten om växelverkan (bilaga 3).

Utlåtanden

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), stadsmuseet och räddningsnämnden gav utlåtanden om detaljplaneförslaget.

HRM konstaterade i sitt utlåtande att planområdet hör till Sibbo Vattens verksamhetsområde. Sibbo Vatten och HRM har avtalat om att Sibbo Vatten tills vidare ansvarar för vattenförsörjningen och utvidgningen av denna på Björnsö. Sibbo Vatten och Helsingfors stadsmiljösektor ansvarar för planering och byggande. Planerna skickas till HRM för kommentarer. Vattenförsörjningen för hela Östersundområdet ska överföras till HRM:s ansvar innan en mer omfattande utbyggnad av området inleds. Samtidigt kommer HRM och Sibbo kommun överens om principerna för överföring av verksamhetsområdet. Bortsett från några små avsnitt saknas det dagvattenavlopp på området. Björnsö hör inte till HRM:s verksamhetsområde och HRM kan inte ta ansvar för dagvattenavloppet på området. Helsingfors stad bör ansvara för dagvattenavloppet tills områdets vattenförsörjning övergår till HRM. Dessutom bör bredden på ledningsgränderna i detaljplanen justeras så att den är minst 6 meter.

NTM-centralen konstaterar i sitt utlåtande att definitionen för tilläggsbyggrätten verkar komplicerad och att det inte i beskrivningen har presenterats en bedömning av vilket invånarantal dimensioneringen leder till och vilka konsekvenser detta har för områden på Björnsö utanför det område som detaljplaneändringen gäller. Den rätt omfattande möjligheten till nybygge kommer att ändra på miljön om den förverkligas. Man har i princip beaktat naturvärdena tillräckligt. Illustrationen leder till sådana byggnadslösningar som inte har bedömts i detaljplanen.

På Luo 1-området kan man inte tillåta byggande endast på basis av Natura-bedömningarna i generalplanen. För att undvika missförstånd bör man förtydliga denna beteckning och precisera illustrationen. Av materialet bör framgå den nuvarande och framtida servicenivån för kollektivtrafiken.

Stadsmuseet konstaterade i sitt utlåtande att man i planbeskrivningen inte har illustrerat tillräckligt bra hur en kompaktare bebyggelse på området påverkar miljön, landskapet och utsikten över havet.

Räddningsnämnden konstaterade i sitt utlåtande att den inte har något att invända mot detaljplaneändringen. Detaljplaneändringen påverkar inte räddningsverkets verksamhet.

Kostnader

De mest betydande kostnaderna för staden när detaljpanelösningen genomförs är följande:

- byggande av en förlängning av Kölgränden och Mässpojken
- byggande av Sjömansgränden
- byggande av gång- och cykelvägen Sjökapstensgränden.

Enligt uppskattning uppstår det kostnader för staden på ca 700 000 euro (exkl. moms.) för att bygga gator. I kostnaderna ingår inte eventuella bergskärningar och grundförstärkning av gatorna. Dessutom uppstår det en kostnad för staden på ca 300 000 euro för inlösen av gatuområdet.

Utöver att det byggs nya gatuavsnitt bör man förbättra det befintliga gatunätet i södra delen av Björnsö. Behovet av en förbättring existerar oavsett om det görs detaljplaneändringar för området. Gatuområdena var tidigare privatägda, men övergick till staden vid ingången av 2017. Kostnaden för att bygga om början av Kölgränden beräknas uppgå till totalt ca 420 000 euro (exkl. moms). De totala kostnaderna för att bygga dagvattenavlopp samt fördröjningskonstruktioner för Relingen och Sjökapstensvägen är ca 700 000 euro (exkl. moms).

Det förorsakas kostnader för Sibbo Vatten för att utvidga vattenförsörjningen och för Sydfinska Energi Ab för att utvidga eldistributionsnätet.

Staden får inkomster på sammanlagt ca 280 000 euro av markanvändningsersättningar för de privatägda tomterna.

Stadens kostnader för att genomföra detaljplanen är större än inkomsterna från markanvändningsersättningarna. Ärendet bör ses som en följd av att Sibbo delvis inkorporerades med Helsingfors och som en större helhet där Helsingfors stad tar sitt ansvar för gatorna i det inkor-

09.10.2019

porerade området och ansvarar för att detta nätverk fungerar med tanke på trafik och teknik.

Gjorda ändringar

I förslaget till detaljplan gjordes ändringar för vilka det redogörs i detalj i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset). Ändringarna är inte väsentliga, och förslaget behöver därför inte läggas fram på nytt. Det ordnades ett separat hörande i enlighet med 32 § i MBL gällande överföringen av tomt 11 i kvarteret 58109 för senare avgörande i detaljplaneändringen.

Till slut

Beslutsförslaget stämmer överens med stadsmiljönämndens justerade framställning. Namnändringen stämmer överens med namnkommitténs förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 kartta, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 selostus, päivätty 31.10.2017, muutettu 25.9.2018 ja 23.9.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 31.10.2017, täydennetty 18.9.2018 ja asukastilaisuuden (28.3.2017) muistio
- 4 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6767)
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Tehdyt muutokset

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Havainnekuva 23.9.2019
- 3 Ilmakuva
- 4 Maankäyttösopimus 4064
- 5 Maankäyttösopimus 4065

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

De kommunmedlemmar och de som gjort anmärkning som under framläggandet av detaljplanen skriftligen har begärt om ett utdrag och vid samma tillfälle angett sin adress

Sökandena

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmuseet
Räddningsnämnden
Stadsmiljönämnden
Detaljplaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 657

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 58. kaupunginosan (Karhusaari) vesialueen asemakaavan sekä 58. kaupunginosan (Karhusaari) kortteleiden 108, 114, 127, 135, korttelin 109 tonttien 1–4, osaa tonttien 7 ja 8, korttelin 111 tonttien 2 ja 4, korttelin 117 tonttien 2 ja 3, korttelin 120 tontin 1, korttelin 121 tonttien 2 ja 3, korttelin 123 tontin 1, korttelin 124 tontin

1, korttelin 126 tontin 4, korttelin 128 tonttien 1–2, 4 ja 6–9, korttelin 129 tontin 1 korttelin 130 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 31.10.2017 päivätyn ja 18.9.2018 sekä 23.9.2019 muutetun piirustuksen numero 12486 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Kaupunginhallitus muutti Kuggvikeninranta–Kuggvikensstranden suomenkielisen nimen muotoon Kuggvikinranta.

23.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.06.2019 § 47

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti muuttaa Karhusaaren eteläosaan tekemäänsä nimiesitystä siten, että nimistötoimikunnan 20.9.2017 § 19 esittämä nimi Kuggvikeninranta–Kuggviksstranden muutetaan suomenkielisen nimen osalta muotoon Kuggvikinranta. Nimi perustuu merenlahden nimeen Kuggviken.

Kaupunkiympäristölautakunta on 25.9.2018 esittänyt Karhusaaren eteläosan pientalotontteihin liittyvän ensimmäisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12486 hyväksymistä. Nimistötoimikunta esittää asemakaavoituspalvelulle, että ennen kaupunginhallituksen käsittelyä kaavakarttaan korjataan aiemmin esitetty Kuggvikeninrannan suomenkielinen nimi luontevampaan ja käyttökelpoisempaan muotoon Kuggvikinranta. Nimistötoimikunta esittää edelleen, että nimi korjataan myös kaavaselostukseen ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Kuggvikinrannan nimi yllä mainittuun tapaan korjattuna noudattaa samaa nimenmuodostustapaa, jota nimistötoimikunta on kaavarunkovaiheessa esittänyt 5.6.2019 § 46 Karhusaaren pohjoisosaan: Skadavikinpuisto–Skadaviksparken (<- Skadaviken) ja Skutholminkanaava–Skutholmskanalen (<- Skutholmen). Entuudestaan Karhusaaren kaupunginosassa on samaan tapaan muodostettu nimi Skutholminkaaari–Skutholmsbågen (Sipoo, 1994).

20.09.2017 Käsitelty

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 11.04.2019 § 26

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Karhusaari

Päätös

Tonttipäällikkö päätti tehdä kiinteistön ***** omistajien *****
kanssa liitteen nro 1 mukaisen maankäytösopimuksen ja kiinteistökau-
pan esisopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiin-
teistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitut sopimukset sekä te-
kemään niihin tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Päätöksen perustelut

Asemakaavan muutos korottaa maanomistajan kiinteistön arvoa mer-
kittävästi, mikä kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemän maapo-
liittisen päätöksen mukaan edellyttää maankäytösopimuksen tekemi-
stä.

Vireillä oleva asemakaavan muutos

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 25.9.2018 kaupunginhallitukselle
asemakaavan muutosehdotuksen nro 12486 hyväksymistä (liite 2).

Asemakaavan muutoksella edistetään yksityisten pientalotonttien täy-
dennysrakentamista. Asemakaavan muutos koskee yli 20 nykyistä tont-
tia tai tontinosaa. Kaupunki on asemakaavassa kaavoittamassa maa-
nomistajien kiinteistölle yhteensä noin 2 125 k-m² lisärakennusoikeutta
erillispientelosten korttelialueille (AO ja AP).

Sopimukset

09.10.2019

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä oleva maankäytösopimus-sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus.

Kaavamuutoksen perusteella maanomistajille kertyy maankäyttömaksuna maksettavaa kaupungille 270 000 euroa, jonka lisäksi maanomistajat luovuttavat korvauksetta kaupungille noin 291 m²:n suuruisen yleisen alueen osan.

Rahakorvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamishetkestä kaavan lainvoimaistumispäivään saakka kahdella (2) prosentilla vuodessa.

Lopullinen kauppakirja on allekirjoitettava neljän kuukauden kuluessa siitä, kun kaavamuutos on saanut lainvoiman.

Hinnoittelu

Tonttimaan hinnoittelussa on hyödynnetty kauppahintatietoja. Yleisten alueiden ja raakamaiden hinnoittelu perustuu kiinteistölautakunnan 23.3.2016 (§ 129) hyväksymään ns. katumaan hinnoittelumenetelmään.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115§) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäytösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisuuteen saakka.

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 10.04.2019 § 25

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.09.2018 § 443

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Hankenumero 1402_9, 1402_13

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

09.10.2019

- 31.10.2017 päivätyn ja 25.9.2018 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12486 hyväksymistä. Asemakaava koskee 58. kaupunginosan (Karhusaari) vesialuetta. Asemakaavan muutos koskee 58. kaupunginosan (Östersundom) korttelin 109 osaa tonttia 8 ja vesialuetta sekä 58. kaupunginosan (Karhusaari) kortteleita 108, 114, 127, 135, korttelin 109 tontteja 1-4, osaa tontteja 7 ja 8, korttelin 111 tontteja 2 ja 4, korttelin 117 tontteja 2 ja 3, korttelin 120 tonttia 1, korttelin 121 tontteja 2 ja 3, korttelin 123 tonttia 1, korttelin 124 tonttia 1, korttelin 126 tonttia 4, korttelin 128 tontteja 1-2, 4 ja 6-9, korttelin 129 tonttia 1, korttelin 130 tonttia 1 sekä katu- ja puistoaluetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua olla laskuttamatta myöhempään kaavamutokseen siirretyn tontin, As Oy Mastokuja 11, asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannuksia.

Käsittely

25.09.2018 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Mika Välipirtti (hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohta)

Kaupunkiympäristölautakunta päätti ennen asian käsittelyn aloittamista yksimielisesti, että varajäsen Mika Välipirtti on esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn.

18.09.2018 Pöydälle

31.10.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

09.10.2019

Lisätiedot

Saija Miettinen-Tuoma, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37374
saija.miettinentuoma(a)hel.fi
Johanna Iivonen, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37137
johanna.iivonen(a)hel.fi
Tuula Pipinen, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi
Tom Qvisen, maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, puhelin: 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 12.12.2017 § 48

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta (nro 12486), Karhusaaren eteläosan pientalotontit:

Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta. Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta pelastuslaitoksen toimintaan.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 1.12.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Kaupunkiympäristö on pyytänyt Kaupunginmuseon lausuntoa Karhusaaren eteläosan pientalotonttien asemakaavan muutoksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on edistää yksityisten pientalotonttien täydennysrakentamista. Asemakaavan muutos (nro 12486) koskee 29 nykyistä tonttia tai tontin osaa Karhusaaren eteläosassa. Pientalotonttien lisäksi mukana on katu-, viher- ja vesialueita.

Kaupunginmuseo on lausunut Karhusaaren eteläosan asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 21.4.2017. Kaupunginmuseo on esittänyt suojeltavaksi kahta vanhaa, arviolta 1880-luvun hirsirakennusta osoitteessa Kölikuja 8. Näistä vanha tallirakennus joudutaan purkamaan asemakaavan tielinjauksen paikalta, mutta vanha päärakennus on suojeltu asemakaavassa merkinnällä sr-2: "Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennushistoriallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen."

Kaavaselostuksessa on alueen tiivistämisen vaikutukset ympäristöön, maisemaan ja merellisiin näkyymiin esitetty riittävän havainnollisesti. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutoksesta.

Lisätiedot

Sanna Granbacka, tutkija, puhelin: +358 9 310 79406
sanna.granbacka(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
09.11.2017 § 42

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.09.2017 § 30

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Hankennumero 1402_9

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12486 pohjakartan kaupunginosissa 55 Östersundom ja 58 Karhusaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

09.10.2019

Asemakaavan numero: 12486
Kaupunginosa: 55 Östersundom, 58 Karhusaari
Kartoituksen työnumero: 21/2017
Pohjakartta valmistunut: 13.7.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 21.4.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on edistää yksityisten pientalotonttien täydennysrakentamista. Asemakaavan muutos koskee 29 nykyistä tonttia tai tontin osaa Karhusaaren eteläosassa. Pientalotonttien lisäksi mukana on katu-, viher- ja vesialueita.

Asemakaavamuutos laaditaan Karhusaaren kaavarunkoon perustuen. Tavoitteena on, että alue säilyy väljähkönä ja vihreänä, merellisenä pientalalueena. Kaavamuutoksella mahdollistetaan suurten pientalotonttien jakaminen ja/tai täydennysrakentaminen. Täyden-nysrakentamisen tavoitteena on toteuttaa se koko alueen osalta yhtenäisin periaattein.

Asemakaavamuutoksella jatketaan Kölikujan ja Messipojan katuja sekä osoitetaan Merimiehenkujan päähän paikka melonta- ja lautailuharrastus -tukikohdalle.

Voimassa olevissa asemakaavoissa (1999 ja 2005) tontit/rakennuspaiikat on varattu yksiasuntoisille (AO-1) tai sivuasunnollisille (AO-2, AO-3)

erillispientaloille. AO-1 ja AO-2-korttelialueilla rakennuspaikan vähimmäiskooksi on asetettu 2000 m². Tonttikohdaiset rakennusoikeudet ovat joko 500 tai 600 k-m². Pientalotontteja reunustaa osin lähivirkistysalue. Mastokujan jatke on osoitettu jalankululle ja polkupyöräilylle varattuna katuna, jolla on tontille ajo sallittu. Merimiehenkujan päähän on osoitettu uimaranta.

Voimassa olevia asemakaavoja ei ole kokonaan toteutettu: suurin osa tonteista on rakentamattomia ja osalla on käyttämätöntä rakennusoikeutta. Kaavamääräyksen mukaan kaavassa esitettyjen, ohjeellisten tonttien/rakennuspaikkojen lukumäärää ei saa ylittää. Tämä tarkoittaa, että tontteja ei ole voinut lohkoa pienemmiksi. Uimarantaa ei ole rakennettu kaavan mukaiselle paikalle.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Östersundomin alueelle on valmisteilla kuntien (Helsinki, Sipoo, Vantaa) yhteinen yleiskaava. Kaavaehdotus oli nähtävillä alkuvuonna 2015. Siinä alue oli osoitettu pientalovaltaiseksi ja pieneltä osin kaupunkipientalovaltaiseksi alueeksi. Kölikujan ja Mastokujan kautta oli merkitty kulkemaan seudullinen rantaraittiyhteys. Tavoitteena on, että yleiskaavaehdotus on muutettuna uudelleen nähtävillä syksyllä 2017.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta ja osittain maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Östersundomin alueelle on valmisteilla 2. vaihemaakuntakaava. Vuoden 2015 alussa nähtävillä olleessa maakuntakaavaehdotuksessa Karhusaari oli merkitty raideliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 17.3.2015 hyväksynyt Karhusaaren kaavarungon jatkossa laadittavien asemakaavamuutosten ja poikkeamispäätösten pohjaksi. Kaavamuutosalueen länsiosassa on 23.6.2018 asti voimassa rakennuskielto ja toimenpiderajoitus Östersundomin yhteisen yleiskaavan laatimista varten.

Kaupunginmuseon kannanotto:

Kölikuja 8:ssa sijaitsee kaksi vanhaa, arviolta 1880-luvulta peräisin olevaa hirsirakennusta. Rakennukset eivät ole mukana Liitosalueen rakennettu kulttuuriympäristöselvityksessä (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2008:3). Rakennusten tarkkaa valmistumisvuotta ei tiedetä, mutta ne ovat todennäköisimmin kuuluneet Östersundomin kartanoon. Vanhoja rakennuksia ovat alun perin asuttaneet Oldenburg-nimiset henkilöt, sittemmin rakennukset ovat olleet Borgströmin suvun hallinnassa. Omistajat kutsuvat paikkaa nykyään nimellä "Ollonborrs".

Toinen hirsirakennuksista on oletettavasti rakennettu alun perin nave-taksi ja toimii nykyään autotallina. Rakennus on hirsipinnalla ja maa-laamaton, katteena on vaakasuuntaisilla vedoilla asennettu huopakatto. Rakennus on hyvässä kunnossa ja sitä on huollettu.

Päärakennus on laudoitettu ja maalattu keltaiseksi. Ikkunat ovat alku-peräiset ja hyvässä kunnossa. Rakennuksen kivijalka on luonnonkive-stä, muurattu laastilla. Rakennuksen ympäri on tehty salaojitus ja so-rastus. Katteena on ollut alun perin pärekatto, joka on sittemmin muu-tettu huopakatoksi, kuten piharakennuksessakin. Alkuperäinen kuisti rakennuksen pohjoispuolella on purettu ja tilalle on rakennettu uusi ku-isti sekä eteistila, jossa sijaitsee kylpyhuone. Kaupunginmuseo on esit-tänyt kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelua asema-kaavamuutoksen yhteydessä. Asemakaavaluonnoksen mukainen rat-kaisu edellyttää vanhan tallirakennuksen purkamista tielinjauksen pai-kalta, mitä kaupunginmuseo pitää valitettavana. Vanha päärakennus kuitenkin säilyy ja suojellaan asemakaavalla. Kaupunginmuseo esittää sille seuraavaa määräystä:

sr-2

Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus.

Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuk-sen rakennushistoriallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä.

Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai nii-hin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen.

Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusi-maan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaik-utuksia muun muassa elinympäristöön, kaupunkikuvaan, luontoon ja li-ikenteeseen. Kaupunginmuseo korostaa, että alueen tiivistämisen vaikutukset ympäristöön, maisemaan ja merellisiin näkymiin tulee esit-tää kaavaselostuksessa havainnollisesti. Luonnoksen mukaisessa ha-vainnekuvasta käy hyvin ilmi rantaan muodostuvan uuden rakentami-sen määrä. Tontit tulevat tiivistymään huomattavasti, lisäksi merenran-taan sallittavien apurakennusten rakentaminen tulee muuttamaan mai-semaa merkittävällä tavalla. Rakentamistapaohjeiden tulee ohjata uu-sien asuinrakennusten lisäksi myös tulevia apurakennuksia.

09.10.2019

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavanluonnoksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 13.4.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Karhusaaren osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1285-00/17 ja kaava-
luonnoksesta. Määräaika on 13.4.2017 mennessä.

Asemakaavan muutos koskee 29 nykyistä tonttia tai tontin osaa Karhusaaren eteläosassa. Pientalotonttien lisäksi mukana on katu-, viher- ja vesialueita. Kaavamuutoksella mahdollistetaan suurten pientalotonttien jakaminen ja/tai täydennysrakentaminen. Kaavamuutosalueessa ovat mukana ne alueen tontit, joiden omistajat ovat hakeneet kaavamuutosta ja joita voidaan kehittää ilman merkittäviä katujen ja vesihuollon rakennustoimenpiteitä.

Asemakaavamuutoksella jatketaan Kölikuja- ja Messipoika-katuja sekä osoitetaan Merimiehenkujan päähän paikka melonta- ja lautailutukikohdalle. Asemakaavamuutoksesta aiheutuu kaupungille kustannuksia katujen rakentamisesta.

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 7.4.2017

HEL 2016-012735 T 10 03 03

Alueen maanpinta vaihtelee asemakaava-alueella merenpinnan tasolta noin tasolle +20. Monella tontilla maanpinnan korkeuden vaihtelu on suuri. Osa tonteista rajautuu mereen. Pääosin tonttien maaperä on kalliosta. Avokallioalueiden ulkopuolella kitkamaapeitteen paksuus on yleensä ohut. Osalla tonteista on todennäköisesti pehmeitä maakerrostumia, siltti- ja savikerrostumia. Nämä tontit ovat 58109/11, 58121/5,

09.10.2019

58125/6, 58128/10, 58128/8 ja 9 sekä 58130/5. Yleinen perustamista-
pa tonteilla on kallionvaraan perustaminen, joko suoraan tai täyttöker-
roksen välityksellä. Louhintaa tulee usealla tontilla. Pehmeän maaker-
roksen tonteilla voi kyseeseen tulla myös paaluperustus. Pehmeiden
maakerrosten ja alhaisen maanpinnan korkotason johdosta seuraavilla
tonteilla on odotettavissa stabiliteettiongelma: 58109/11, 58121/5,
58128/10 ja 58128/9. Stabiliteettiongelma voidaan hoitaa massanvai-
hdolla, kevennyksellä tai jollain muulla tapauskohtaisesti suunnitellulla
pohjanvahvistusmenetelmällä.

Lisätiedot

Jari Haataja, projektipäällikkö, puhelin: 310 79709
jari.haataja(a)hel.fi

§ 305

Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om slopande av hitas-systemet

HEL 2019-001423 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Otto Meri väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter att det inför följande genomförandeprogram för markanvändning och boende särskilt utreds vilka fördelar och problem som hänför sig till nuvarande bashitas och s.k. halvhitas och att det bedöms om det är ändamålsenligt att ersätta det förra eller rent av båda med andra arrangemang. (Tuomas Rantanen)

Det utreds under arbetet på genomförandeprogrammet för boende och markanvändning om det är möjligt för staden att främja boende i andelslagsform. (Laura Kolbe)

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att ändra överlåtelsevillkoren i hitassystemet så att hitasbostäder, som är avsedda för boende till rimligt pris, inte kan skaffas som placeringsobjekt. Samtidigt utreds möjligheten att hindra att hitasbostäder överlåts eller vidareöverlåts till personer som redan från förut äger en eller flera sådana och att begränsa vidareuthyrningen av bostäder så att maximihyran per kvadratmeter läggs på samma nivå som kvadratmeterhyran för Hekas hyresbostäder inom samma område. (Nuutti Hyttinen)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att inkomsterna som staden årligen går miste om på grund av Hitassystemet utreds. (Otto Meri)

Behandling

Ordföranden konstaterade att ledamöterna Satu Silvo, Silja Borgarsdotir Sandelin, Dennis Pasterstein, Pentti Arajärvi, Jape Lovén, Elina Moisio, Mai Kivelä, Seija Muurinen, Tapio Klemetti, Johanna Nuorteva, Jaana Pelkonen, Mari Holopainen, Paavo Arhinmäki, Reetta Vanha-

09.10.2019

nen, Petra Malin, Byoma Tamrakar och Juha Hakola var jäviga och inte deltog i behandlingen av ärendet.

Under diskussionen föreslog ledamoten Otto Meri understödd av ledamoten Zahra Abdulla att stadsfullmäktige skulle återremittera ärendet för ny beredning utgående från att staden vid följande helhetslösning för boendet avstår från att bygga nya hitasobjekt.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige beslutar återremittera ärendet för ny beredning utgående från att staden vid följande helhetslösning för boendet avstår från att bygga nya hitasobjekt.

Ja-röster: 46

Linda Ahlblad, Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 37

Amos Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Matias Pajula, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen, Paavo Väyrynen

Frånvarande: 2

Dan Koivulaakso, Mikko Särelä

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Under diskussionen framställdes fem förslag till hemställningsklämmor.

09.10.2019

Ledamoten Tuomas Rantanen understödd av ledamoten Zahra Abdulla föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det inför följande genomförandeprogram för markanvändning och boende särskilt utreds vilka fördelar och problem som hänför sig till nuvarande bashitas och s.k. halvhitas och att det bedöms om det är ändamålsenligt att ersätta det förra eller rent av båda med andra arrangemang.

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Zahra Abdulla föreslog följande hemställningskläm:

Det utreds under arbetet på genomförandeprogrammet för boende och markanvändning om det är möjligt för staden att främja boende i andelslagsform.

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Zahra Abdulla föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att ändra överlåtelsevillkoren i hitassystemet så att hitasbostäder, som är avsedda för boende till rimligt pris, inte kan skaffas som placeringsobjekt. Samtidigt utreds möjligheten att hindra att hitasbostäder överlåts eller vidareöverlåts till personer som redan från förut äger en eller flera sådana och att begränsa vidareuthyrningen av bostäder så att maximihyran per kvadratmeter läggs på samma nivå som kvadratmeterhyran för Hekas hyresbostäder inom samma område.

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Zahra Abdulla föreslog följande hemställningskläm:

Det utreds om det är möjligt att före behandlingen av genomförandeprogrammet för boende och markanvändning göra en utredning om behoven att utvecklas hitassystemet.

Ledamoten Otto Meri understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att inkomsterna som staden årligen går miste om på grund av Hitassystemet utreds.

Stadsfullmäktige godkände först enhälligt stadsstyrelsens förslag.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

2 omröstningen

Ledamoten Tuomas Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det inför följande genomförandeprogram för markanvändning och boende särskilt utreds vilka fördelar och problem som hänför sig till nuvarande bashitas och s.k. halvhitas och att det bedöms om det är ändamålsenligt att ersätta det förra eller rent av båda med andra arrangemang.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 73

Linda Ahlblad, Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Henrik Nyholm

Blanka: 9

Amos Ahola, Outi Alanen, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Vesa Korkkula, Sirpa Puhakka, Anna Vuorjoki

09.10.2019

Frånvarande: 2
Emma Kari, Dan Koivulaakso

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Tuomas Rantanens förslag till hemställningskläm.

3 omröstningen

Ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningkläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Det utreds under arbetet på genomförandeprogrammet för boende och markanvändning om det är möjligt för staden att främja boende i andelslagsform.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 58

Linda Ahlblad, Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Sirpa Asko-Selja-vaara, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Mikko Kiesiläinen

Blanka: 22

Amos Ahola, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Matti Enroth, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Atte Kaleva, Pia Kopra, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Matias Pajula, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Frånvarande: 4

Emma Kari, Dan Koivulaakso, Otto Meri, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

Ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att ändra överlåtelsevillkoren i hitassystemet så att hitasbostäder, som är avsedda för boende till rimligt pris, inte kan skaffas som placeringsobjekt. Samtidigt utreds möjligheten att hindra att hitasbostäder överlåts eller vidareöverlåts till personer som redan från förut äger en eller flera sådana och att begränsa vidareuthyrningen av bostäder så att maximihyran per kvadratmeter läggs på samma nivå som kvadratmeterhyran för Hekas hyresbostäder inom samma område.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 51

Linda Ahlblad, Amos Ahola, Outi Alanen, Katju Aro, Sirpa Asko-Selja-vaara, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Tuomo Luoma, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Henrik Nyholm, Matias Pajula, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Mikko Särelä, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 2

Perttu Hillman, Otto Meri

Blanka: 30

Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Iida Haglund, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Pauliina Lehtinen, Jarmo Nieminen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 2

Emma Kari, Dan Koivulaakso

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Anna Vuorjokis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Det utreds om det är möjligt att före behandlingen av genomförandeprogrammet för boende och markanvändning göra en utredning om behoven att utvecklas hitssystemet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 32

Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Deek Gurhan, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Otso Kiväkäs, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Henrik Nyholm, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 25

Linda Ahlblad, Matti Enroth, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Runa Ismark, Atte Kaleva, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Dani Niskanen, Matias Pajula, Matti Parpala, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Blanka: 26

Amos Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Mikko Kiesiläinen, Laura Kolbe, Pia Kopra, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Hannu Oskala, Terhi Pelto-korpi, Marcus Rantala, Heidi Ruhala, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sanna Vesikansa, Paavo Väyrynen

Frånvarande: 2

Emma Kari, Dan Koivulaakso

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Anna Vuorjokis förslag till hemställningskläm.

6 omröstningen

Ledamoten Otto Meris förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutsförslaget att inkomsterna som staden årligen går miste om på grund av Hitassystemet utreds.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 55

Linda Ahlblad, Amos Ahola, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Deek Gurhan, Joonas Haavisto, Iida Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Tuomo Luoma, Otto Meri, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 6

Maija Anttila, Johanna Laisaari, Henrik Nyholm, Kaarin Taipale, Jani Valpio, Sinikka Vepsä

Blanka: 22

Outi Alanen, Katju Aro, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Vesa Korkkula, Pauliina Lehtinen, Björn Månsson, Sara Paavolainen, Amanda Pasanen, Sirpa Puhakka, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevan-der, Sameli Sivonen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Frånvarande: 2

Emma Kari, Dan Koivulaakso

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Otto Meris förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutetun aloite 30012019 Meri Otto, Hitas-järjestelmä lakkautettava

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att slopa hitassystemet. Det konstateras i motionen att många problem anknyter till systemet, såsom användning av bostäderna som hyresbostäder, invånarval genom utlottning och stegring av nyproduktionens prisnivå utom räckhåll för den undre medelklassen.

Hitassystemets bakgrund och mål

En rätt slags balans mellan regleringen och understöden står i bostadspolitikens centrum när man talar om bostadsproduktion och rimliga priser. Besittnings- och finansieringsformerna för boende är avsedda för att ombesörja bostadsbehoven hos hushåll i olika situationer. Helsingfors har enligt tradition genomfört kraftig bostads- och markpolitik och fastställt målsättningar för besittnings- och finansieringsformerna i sina bostadspolitiska program. Dessa mål och de centrala innehållen har förändrats med tiden och reflekterar de aktuella behoven vid olika tidpunkter. Fördelningen av besittnings- och finansieringsformer bör granskas som helhet med beaktande av både byggtidens och boendetidens olika drag. Det är dessutom beaktansvärt att i Helsingfors är skillnaderna i pris- och hyresnivåerna mycket stora mellan olika delar av staden. Regleringen förutsätter att besittnings- och finansieringsformernas betydelse i områdena måste bedömas kontinuerligt.

I Helsingfors har besittnings- och finansieringsformerna enligt tradition fördelats i tre huvudkategorier; Ara-hyresbostäder, bostäder av mellanformstyp och oreglerade bostäder. Den viktigaste motiveringen till kategoriseringen har varit regleringens volym. Hitasbostäder har hört till mellankategorin tillsammans med bostadsrättsbostäder, delägarbostäder och olika bostäder med statligt stöd med lättare reglering. Arrendena har följt samma tredelning. Arrendena för hitasbostäder har varit förmånligare än arrendena på marknadsvillkor under regleringen av återförsäljningen.

Stadsfullmäktige beslutade 25.1.1978 om att inleda reglering av bostädernas pris- och kvalitetsnivå (hitas). Riktlinjerna för hitassystemet godkändes 21.8.1978 av stadsstyrelsen. Hitassystemets syfte var att

svara mot 1970-talets bostadspolitiska utmaningar, såsom de nya kraftigt fördyrade ägarbostäderna. Det byggdes upp ett system med vilken man kunde ingripa såväl i byggarnas möjlighet att fritt bestämma försäljningsbidraget som i marknadsekonomins fria förlopp. Meningen var att begränsa både prisnivån på bostäder som blir färdiga och återförsäljningspriserna. De grundläggande utgångspunkterna för systemet gäller fortfarande. Staden övervakar byggandet av hitasbostäder och byggherrens försäljningsbidrag, och nyproduktionen genomgår en systematisk pris- och kvalitetsprocess. Också återförsäljningen regleras fortfarande. Hitassystemet tillämpas endast på stadens arrendetomter.

År 2015 publicerades Esko Nurmis bok om hitassystemets principer och historia Herkkä hitas - Hinnan ja laadun asuntopoliittikkaa Helsingissä. I syfte att utveckla hitassystemet har staden bildat flera arbetsgrupper, och flera utredningar och rapporter har gjorts upp om systemets funktion. Systemets villkor har då och då ändrats så att de bättre svarar mot det aktuella bostadsmarknadsläget.

Ett av hitassystemets ursprungliga målsättningar har varit att ge invånarna i Helsingfors eller de som flyttar dit möjlighet att skaffa en bostad som svarar mot deras behov inom ramen för deras ekonomiska möjligheter. Man strävade att rikta utbudet särskilt till barnfamiljer och förvärvsarbetande. Under de senaste åren har inriktningen förbättrats genom att lotta ut familjebostäderna i första hand just till familjer.

Med hjälp av systemet var det meningen att producera bostäder vilkas boendekostnader, kapitalkostnaderna medräknade, stannar på en rimlig nivå. Man ville säkerställa rimliga försäljningspriser på bostäderna också vid senare överlåtelser, och därför skapades regleringen av återförsäljningen. Dessutom skulle bostädernas priser vara i rätt förhållande till kvalitetsnivån. Av denna orsak bands priserna till de verkliga byggkostnaderna.

Prisregleringen gäller minst 30 år. Beroende på området slutar regleringen antingen efter ett meddelande från staden eller på bolagets begäran. Under hitassystemets hela existens har regleringen förverkligats genom att uppställa villkor i besluten om tomtreservering för olika projekt, i arrendeavtalen och i bolagsordningarna.

Hitasbostadsbestånd

Inom ramen för systemet hade det fram till juli 2019 uppförts sammanlagt 24 170 hitasbostäder. För tillfället omfattar regleringen (hitas I och hitas II) 423 bostadsaktiebolag med sammanlagt 14 532 bostäder. Hitasbostäderna fördelas mellan de fyra dyrortsområdena i Helsingfors enligt följande: i dyrortsområdet Helsingfors 1 sammanlagt 2 862 bostäder i 46 objekt, objekt, i dyrortsområdet Helsingfors 2 sammanlagt

4 818 bostäder i 122 objekt, i dyrortsområdet Helsingfors 3 sammanlagt 2 075 bostäder i 106 objekt och i dyrortsområdet Helsingfors 4 sammanlagt 4 777 bostäder i 149 objekt.

Efter utgången av 2010 har 9 638 bostäder i 301 bolag befriats från regleringen. Av dessa har 257 bolag med sammanlagt 7 792 bostäder befriats efter ett meddelande från staden och 44 bolag med sammanlagt 1 846 bostäder på bolagets begäran. Befriade bostäder enligt dyrortsområde: Helsingfors 1 sammanlagt 769 bostäder i 15 bolag, Helsingfors 2 sammanlagt 365 bostäder i 12 bolag, Helsingfors 3 sammanlagt 2 369 bostäder i 89 bolag och Helsingfors 4 sammanlagt 6 135 bostäder i 185 objekt.

Hitasproduktion

Hitasbostadsbeståndet ökade kraftigast fram till år 1995. Under de senaste åren har byggandet av hitasbostäder koncentrerat sig i dyrortsområdena Helsingfors 1 och 2, dvs. i innerstaden och dess närområde; bland annat Busholmen, Fiskehamnen, Nätholmen och Kronbergsstranden. År 2018 färdigställdes 407 nya hitasbostäder av vilka 378 i dyrortsområdena Helsingfors 1 och Helsingfors 2 och bara 29 i dyrortsområdena Helsingfors 3 och Helsingfors 4. Andelen hitasbostäder har under de senaste tio åren varit ungefär 10 procent av totalproduktionen.

Utveckling av hitassystemet

Under årens lopp har hitassystemet utvecklats och riktlinjerna förnyats flera gånger. Centrala reformer har varit bl.a. ändring av beräkningsgrunderna för maximipriserna (Stge 12.11.2003, 244 §) och ändring av regleringen till visstidsreglering på 30 år, omdefinition av limitpriset och ändring av beräkningsgrunderna för maximipriserna (Stge 3.6.2009, 136 §).

I nuläget utarrenderas de tomter för bostäder av mellanformstyp i enlighet med stadens BM-program som ligger i dyrortsområdena 3 och 4 till byggherrar för främst prisreglerad produktion, alltså s.k. halvhitasproduktion. Det är fråga om områden i vilka det inte finns någon väsentlig skillnad mellan byggkostnaderna och områdets marknadsprisnivå. Produktionssättet och bostädernas första försäljningspris regleras, återförsäljningen däremot inte.

Det framförs då och då kritiska ställningstaganden om regleringens betydelse på bostadsmarknaden. Speciellt ur ett rent ekonomiskt perspektiv verkar regleringen skada marknaden och hindra fri prisbildning på bostäder. I Helsingfors finns det dock en stor mängd hushåll som inte har ekonomiska möjligheter att fungera på en alldeles fri bostads-

marknad. I internationell jämförelse är reglering av bostadsmarknaden en rådande praxis i många europeiska metropolområden. Till exempel Amsterdam och Wien reglerar på ett väsentligt sätt sina bostadsmarknader. Å andra sidan är den mycket strama bostadssituationen i Stockholm delvis en följd av den befriade bostadsmarknaden och slopandet av regleringen.

Under de senaste åren har bostäderna delats ut genom utlottning. Man övergick till utlottning för att bli av med konkreta flera dagars köer och för att kunna möjliggöra ett rimligare sätt. Man måste ändå konstatera att efterfrågan inte alls är så kraftig i alla områden att utlottningen skulle ha någon betydelse i sig. Ofta blir bostäder över för normal försäljning efter den första fasen och därigenom kan man konstatera att bostadsmarknaden fungerar på ett balanserat sätt. Hitassystemets största betydelse och största utmaningar gäller de allra dyraste områdena. Alla aktörers (såväl byggherrars, byggares som konsumenters) största önskemål om ekonomisk vinst och värdestegring på bostäderna riktar sig till dessa.

Hitassystemets roll i Helsingfors bostadspolitik

Hitassystemets roll har varit att producera prisinformation till marknaden om de verkliga byggkostnaderna och hålla priserna på en del av bostadsbeståndet begränsade. Det har dessutom under årtionden stått i centrum för Helsingfors bostadspolitik att sträva efter en balanserad stads- och invånarstruktur. I Helsingfors har olika besittnings- och finansieringsformer tillämpats allt efter vad som har varit tillgängligt med anledning av statens, marknadens och stadens egna åtgärder. Statens roll i bostadsproduktionen har under årtionden förändrats så att staten har övergått från en tidigare roll som långgivare till en garant för lånen och beskyddare av specialgruppernas boende med hjälp av investeringsbidrag. Tidigare hade staten en större roll också inom ägarproduktionen då personliga aravalån var tillgängliga. Med hjälp av aravalånen kunde medelklasshushåll flytta till ägarbostäder. För tillfället garanterar staten i huvudsak byggandet av hyres- och bostadsrättsbostäder för allmännyttiga bolag. Lånen för objekten är på den privata banksektorns ansvar.

Under byggandet av bostadsområdena ska man målinriktat se om bostadspolitikens roll. Besittnings- och finansieringsfördelningen fastställs i planeringsfasen och den bestämmer områdets karaktär på ett relativt permanent sätt. Många begränsningar för det reglerade bostadsbeståndet gäller 30–40 år. Endast regleringen för Ara-bostadsrättsbostäder är permanent. Helsingfors har i sin historia erfarenheter också av bostadsområden som byggts upp ensidiga, och de kan inte anses vara de mest lyckade områdena. Staden utnyttjar tomtöverlåtelsen som ett

aktivt verktyg i styrningen av bostadsproduktionens kvalitet och besittningsformer på sin egen mark och markanvändningsavtal på privat och statens mark.

Byggande av bostadsområden på en rimlig tid förutsätter att ett stort antal bostäder är under byggnad samtidigt. I Helsingfors har man fått goda erfarenheter av att flera besittningsformer är under byggnad i kvarteren samtidigt för att de inte ska konkurrera om samma kunder. Det är typiskt för ägarbostadsproduktionen att ungefär hälften av bostäderna före beslutet om byggstart ska vara antingen sålda eller reserverade. Om bara få aktörer hade flera sådana objekt i områdena samtidigt, skulle det finnas risk för att byggandet i bostadsområdena fördröjs. Detta skulle vara ägnat att höja prisnivån för ägarproduktionen.

Inriktning av efterfråge- och utbudsstöd

I motionen tas det upp att understöden för boende ska vara direkta inkomstöverföringar. I Finland stöds boendet genom både efterfråge- och utbudsstöd. Efterfrågestödets huvudsakliga form är ett system med bostadsstöd som ersätter hushållens boendekostnader om hushållets inkomstnivå är låg. Bostadsrätten är inte beroende av besittnings- eller finansieringsformen för boende, men största delen av de som får bostadsstöd bor i hyresbostad.

För utbudsstödens del har den huvudsakliga stödformen för ägarboende varit ränteavdraget på bostadslån. Denna förmån har blivit mindre år efter år och under den låga räntenivån är den ingen betydande stödform. Andra utbudsstöd är olika understöd, räntestöd och garantier inom ramen för Ara-systemet.

Att övergå helt till direkta understöd skulle förutsätta att även Ara-systemet läggs ned. I detta fall skulle också Ara-hyres- och bostadsrättsystemen ifrågasättas. Om Ara-systemet lades ned och man övergick till blott efterfrågestöd skulle understöden öka väsentligt och volymen av understöd som ska betalas bli en mer omfattande samhällskostnad än nu. Det ska beaktas att Ara-systemet fungerar enligt självkostnadsprincipen och kontrollerat invånarval, vilket garanterar att bostäder riktas till de grupper som de är avsedda för. Vid övergången till ett marknadsbestämt system skulle det vara avsevärt svårare för staden att garantera bostäder för de allra sårbaraste invånargrupperna. Det nuvarande bostadsproduktionsläget i Helsingfors tryggar relativt bra bostäder såväl för bostadslösa, studerande, invånare med låga inkomster och dem som är mindre bemedlade som för grupper som mer självständigt klarar sig på bostadsmarknaden.

Bostadssektorn lutar mot marknadsekonomi

Under de senaste åren har nya bostäder varit mindre till storleken och aktörernas behov att bygga hela flervåningshus med bara små bostäder har blivit kraftigare. Den kraftigaste utvecklingen har gällt den fritt finansierade, marknadsmässiga produktionen av både hyres- och ägarbostäder. Inom produktionen av hitas- och bostadsrättsbostäder har utvecklingen inte varit lika kraftig. Bostädernas rimligare pris per kvadratmeter har gjort det möjligt för hushållen att skaffa större bostäder. Begränsningen av försäljningen av hitasbostäder direkt till konsumenter har lättat trycket att bygga hus som i huvudsak har bara särskilt små bostäder. Det har inte varit möjligt att sälja hitasbostäder i stora mängder direkt till fonder och investerare utan man har lyckats trygga ett tillräckligt antal nya bostäder också till direkt försäljning till konsumenter.

Den helt fritt finansierade hyres- och ägarbostadsproduktionen har fortfarande en viktig roll i Helsingfors bostadsproduktion. Den märkbart högre produktionsnivån under de senaste åren jämfört med tidigare årtionden har inte heller kunnat stävja prisutvecklingen i de mest attraktiva områdena. Bostadsmarknadens karaktär har under de senaste åren förändrats från att bygga hem och äga bostad till att se bostaden som ett investeringsobjekt och en källa för kontinuerliga marknadsspekulationer. Under de senaste åren har det förutsatts av konsumenter att de på ett nytt sätt sätter sig in i till exempel hur tomtfonder fungerar och i dragen hos husbolagens lån, såsom långa lånetider och amorteringsfria år. Dessa drag gör det dessutom ännu svårare att jämföra bostadspriser. I ett och samma hus kan det finnas bostäder till salu, av vilka i den ena både tomten och husbolagslånet är betalda, medan i den andra stannar arrendetomten hos fonden och husbolagslånets andel är väsentligt stor. Förutom dessa kostnader finns även konsumenternas egna bostadslån. Kostnaderna för boende består för tillfället av kostnadsposter av ett annat slag än tidigare.

Kan hitas ersättas med ett annat system?

Om Helsingfors stad skulle komma fram till att avstå från systemet med hitasbostäder måste man på något annat sätt garantera att det är möjligt för konsumenterna att få en bostad på ett rimligt pris, också inom nyproduktionen. Efter hitassystemet skapades bostadsrättssystemet. Dessa två bildar de viktigaste besittningsformerna i produktionen av bostäder av s.k. mellanformstyp. Att bo i bostadsrätt är en mellanform mellan att bo i en hyresbostad och att bo i en ägarbostad. Som en boendeform som bygger på självkostnadsprincipen tryggar den en mer stabil kostnadsutveckling än att bo i en fritt finansierad bostad, och från dessa bostäder flyttar man huvudsakligen till en bostadsrättsbostad av en ändamålsenligare storlek eller till en ägarbostad.

Ett centralt sätt att ingripa i utvecklingen av bostadspriser har varit att öka bostadsproduktionens volym. Dessutom har Helsingfors under de senaste åren för sin del genom metoder för tomtöverlåtelse ökat antalet aktörer i Helsingfors och förhållit sig positivt till nya produktionsformer, såsom byggentreprenader i grupp och andelslagsboende. Genom dessa reformer strävar man att skapa en mångsidig bostadsproduktion och öka konsumenternas möjligheter att påverka bostadsproduktionen. Dessa har dock hittills haft så kortvariga eller småskaliga verkningar att det ännu inte går att säga att de nya modellerna skulle trygga målsättningarna i likhet med hitassystemet.

I bostadspolitiken har det förutom ekonomi- och finanspolitik alltid varit fråga om socialpolitik. Bostadssektorn är avsevärt mer marknadsmässig än tidigare. Bostadssektorn har förändrats från boende till ägarskap och investering i många avseenden. Förväntningar om värdestegring, ränta på investerat kapital och hyresintäkter riktar sig till allt flera bostäder. Situationen omformas av både nationella och internationella beslut och marknadsmekanismen. Om stora allmännyttiga bolag tidigare lät bygga hyresbostäder i sin egen ägo i syfte att i första hand producera boende till rimliga priser på lång sikt, har allt fler byggherrar av hyreshus nu behov att investera eget kapital på ett produktivt sätt i fastighetsägarskap, och det är bara ett drag hos den ekonomiska verksamheten att vara hyresvärd. De internationella fastighetsinvesteringarnas intresse för fastighetsbeståndet i Finland är ägnat att accelerera utvecklingen. Bostadsproduktionens höga nivå och bostadsmarknadshelheten är emellertid beroende av marknadsaktörer, men balansen mellan marknaden och bostadspolitiken är en viktig faktor.

Regleringens betydelse för bostadspolitiken

Regleringens främsta syfte är att hålla bostadsmarknaden i balans. I fråga om hitasbostäder har regleringen inte längre någon betydelse i en del av de förmånligare dyrortsområdena. Regleringen förutsätter alltid även administrativt arbete och regleringen ska vara i rätt förhållande till de administrativa åtgärderna. Bostadsmarknadens balans och förutsägbara utveckling är i såväl konsumentens, bostadsköparens som hyresgästens intressen.

I dyrortsområdena 1 och 2 har utvecklingen av bostadspriserna varit kraftigt positiv. I området byggs nu avsevärt attraktiva bostadsområden. Den naturliga prisutvecklingen i dessa områden för med sig mycket stora ekonomiska intressen för området. En central bostadspolitisk målsättning för Helsingfors har dock varit att se till att också dessa områden blir tillgängliga för alla socioekonomiska grupper. Detta har nåtts genom att ta hand om att det vid oreglerade hyres- och ägarbostäder i området också byggs Ara-hyresbostäder och bostadsrättsbostäder i

stadens och andra allmännyttiga aktörers ägo samt hitasägarbostäder. Hitasbostädernas prisnivå har varit betydligt rimligare än prisnivån på motsvarande fritt finansierade bostäder. Vid jämförelse av priser ska man fästa särskilt avseende på tomtens ägar- eller arrendeförhållande.

Med hjälp av hitassystemet är det möjligt och ändamålsenligt för staden att i bostädernas planeringsfas styra både kvalitets- och prisutvecklingen. I dyrortsområdena 3 och 4 är det motiverat att fortsätta pris- och kvalitetsstyrningen vid första försäljningen.

Återförsäljningens utmaningar

I beräkningen av maximipriset på en hitasbostad utnyttjas Statistikcentralens prisindex för gamla aktiebostäder (marknadsprisindex) som publiceras kvartalsvis. Indexet för hela Helsingfors utnyttjas i beräkningen av hitasbostädernas priser oberoende av dyrortsområde. Bostädernas verkliga prisutveckling är dock mycket olika i olika områden. Enligt den nyaste statistiken kan man vid jämförelse av genomsnittspriserna på gamla aktielägenheter enligt postnummerområde på 2010-talet konstatera att priserna i områdena med den största prisutvecklingen har stigit med mer än 50 procent medan det också finns områden där prisutvecklingen är negativ. Marknadsprisindexet har stigit mellan åren 2012 och 2018 med ca 18,4 procent. Det är naturligtvis utmanande att bygga alla de olika systemen så att det är möjligt att reglera alla områden på samma sätt.

Svaret till fullmäktigemotionen har beretts på stadens nivå av stadskansliets och stadsmiljösektorns experter i samråd. Ärendet har behandlats även i BM-sekretariatet som samordnar bostadspolitiken på hela stadens nivå. Det är ändamålsenligt att avgöra ändringarna i helheten av besittnings- och finansieringsformer som en del av en bostadspolitisk helhetslösning. Det gällande programmet Hemstaden Helsingfors godkändes av stadsfullmäktige år 2016. Nästa program bereds så att det föreläggs fullmäktige våren 2020.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutetun aloite 30012019 Meri Otto, Hitas-järjestelmä lakkautettava

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2019 § 641

HEL 2019-001423 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

23.09.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esteelliset: Tommi Laitio, Mai Kivelä, Mikko Aho, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: intressijääviys (hallintolaki 28.1 § 3 kohta)

Palautusehdotus:

Pia Pakarinen: Aloite palautetaan valmisteluun siten, että uuden asu-
misen kokonaisratkaisun yhteydessä luovutaan uusien Hitas-kohteiden
rakentamisesta.

Kannattaja: Wille Rydman

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jat-
kamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Pia Pakarisen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Marcus Rantala, Nasima
Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Ozan
Yanar

Ei-äännet: 6

Terhi Koulumies, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wil-
le Rydman, Ulla-Marja Urho

09.10.2019

Poissa: 1
Mai Kivelä

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8 - 6 (1 poissa).

16.09.2019 Pöydälle

09.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

§ 306

Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om aktivering för seniorer i hemvård

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Det utreds vilka möjligheter som finns att öka de äldres delaktighet i servicecentralernas verksamhet, underlätta deras rörlighet och få dem att uträtta ärenden självständigt med hjälp av en flexibel färdtjänst, exempelvis små bussar. (Mari Holopainen)

Behandling

Ledamoten Mari Holopainen understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Det utreds vilka möjligheter som finns att öka de äldres delaktighet i servicecentralernas verksamhet, underlätta deras rörlighet och få dem att uträtta ärenden självständigt med hjälp av en flexibel färdtjänst, exempelvis små bussar.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

7 omröstningen

Ledamoten Mari Holopainens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Det utreds vilka möjligheter som finns att öka de äldres delaktighet i servicecentralernas verksamhet, underlätta deras rörlighet och få dem att uträtta ärenden självständigt med hjälp av en flexibel färdtjänst, exempelvis små bussar.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 69

Amos Ahola, Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel

09.10.2019

Harkimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Tuomo Luoma, Petra Malin, Elina Moisio, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Otto Meri

Blanka: 11
Sirpa Asko-Seljavaara, Joonas Haavisto, Terhi Koulumies, Matias Pajula, Risto Rautava, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Ulla-Marja Urho, Juhana Vartiainen

Frånvarande: 4
Pentti Arajärvi, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mari Holopainens förslag till hemställingskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite
- 2 Lausunto 28.5.2019, Vanhusneuvosto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att dagverksamheten för seniorer i hemvård och färdtjänsterna i samband med verksamheten ska ökas.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att motionen syftar till Danmarks hemvårdsmodell som bygger på att klienter färdas på kommunens bekostnad till dagverksamhetsställen för att äta och tvätta sig och för rekreation. Den danska hemvårdsmodellen avviker som utgångspunkt från hemvården i Helsingfors. Helsingfors hemvårdstjänst baserar sig på att tjänsterna tas hem till klienterna i första hand.

Stöd för rörlighet med stöd av socialvårdslagen

År 2018 beviljades sammanlagt 1 971 855 euro till 2 864 klienter i stöd för rörlighet som avses i socialvårdslagen (1301/2014) och som är främst avsedd för Helsingforsseniorer. Färdtjänst i enlighet med socialvårdslagen kan beviljas till en person som har begränsningar i sin rörlighet och som inte har ekonomiska möjligheter att på egen hand ordna sin rörlighet på andra sätt. Enligt behov beviljas högst sex enkelresor i månaden. Färdtjänsten är en anslagsbunden förmån och beror på prövning.

Dagverksamheten i Helsingfors

År 2018 var antalet klienter i dagverksamheten för äldre sammanlagt 1 774 i Helsingfors. Antalet klienter har stannat på föregående års nivå. Dagverksamheten som stadens egen verksamhet omfattade sammanlagt 268 klientplatser och därutöver är det möjligt för klienterna att få dagverksamhetstjänster med servicesedel. Färdtjänsten ingår i regel i dagverksamheten. En del av klienterna kommer till dagverksamheten med sin egen transport. Hemvårdspersonalen hjälper klienterna att förbereda sig för att ta sig till dagverksamheten och tar emot dem när de kommer hem efter dagverksamheten.

Den nuvarande dagverksamheten är i första hand avsedd för att stödja hemmaboendet för minnessjuka och för att stödja närståendevårdare i servicehelheten för närståendevård. Ungefär var sjätte klient i den regelbundna hemvården deltog i dagverksamheten år 2018. Under de senaste åren har medianväntetiden till dagverksamheten varierat mellan 50 och 60 dygn varje månad. Kostnaderna för dagverksamheten år 2018 är följande:

Dagverksamhet 2018	verksamhetsbokslut (euro)	färdtjänstens andel av bokslutet (euro)	vårdagens pris (euro)
Egen verksamhet	8 831 316	1 503 137	138,1

Köpta tjänster	654 347		
Servicesedel	884 803		
Köpta tjänster och servicesedel sammanlagt	1 539 150	303 825	77,8

Tabell 2. Dagverksamhetens kostnader 2018. Källa: Social- och hälsovårdssektorn.

Servicecentraler för Helsingforsseniorer

I Helsingfors finns 15 servicecentraler i olika delar av staden. Servicecentralerna är tillgängliga mötesplatser som stöder hemmaboendet, främjar välbefinnandet och lindrar erfarenheterna av ensamhet. På en servicecentral kan man delta i stödverksamhet i grupp (gruppledarna är professionella inom socialvården), kamratstödsgruppverksamhet, hobbyverksamhet, olika tillställningar och utflykter eller hjälpa som frivillig. Den livliga frivilligverksamheten möjliggör för sin del att funktionerna och tjänsterna är mångformiga och omfattande. Dessutom erbjuder servicecentralerna servicehandledning och -rådgivning från en socialhandledare och det är möjligt att äta lunch där.

Servicecentralernas verksamhet är avsedd för pensionärer och arbetslösa. Verksamheten och tjänsterna är i huvudsak avgiftsfria och tillgängliga med servicecentralskortet. Servicecentralernas klienter registreras inte i något klientuppgiftssystem. Alla kan söka sig till verksamheten enligt sina egna intressen och tidtabeller. Servicecentralernas verksamhet har ordnats på ett sätt som förutsätter egen aktivitet av klienterna. År 2019 uppgår servicecentralsverksamhetens budget till 7 195 191 euro.

Servicecentralernas användningsgångar för de 3 största verksamhetsformerna	år 2018
Hobbyverksamhet	56 710
Gymnastik och motion	54 375
Verksamhet med program och utflykter	33 152

Tabell 3. Servicecentralernas tre största verksamhetsformer, användningsgångar 2018. Källa: Social- och hälsovårdssektorn.

En del av klienterna i hemvården använder också i nuläget servicecentralernas tjänster. Någon färdtjänst har inte ordnats för servicecentralernas verksamhet. Servicecentralerna är belägna vid HRT:s servicelin-

jer, men servicelinjerna lämpar sig inte för en stor del av hemvårdsklienterna.

Färdtjänsten i enlighet med socialvårdslagen är för många mindre bemedlade ett viktigt sätt att komma ut och röra sig utanför sitt eget hem. Vikt fästs vid färdtjänstens tillräcklighet och inkomstgränserna.

Nya sätt att genomföra möjligheter till rekreation för hemvårdsklienter

Nya sätt att genomföra rekreativsmöjligheter för hemvårdsklienter har testats på flera servicecentraler och modellerna för hur tjänsterna förverkligas varierar på lokal nivå. Meningen är att erbjuda servicecentralens tjänster också för hemvårdsklienter. Den verksamhet som erbjuds kan innebära deltagande i understödd dagverksamhet eller i ett evenemang på servicecentralen med lunch på egen bekostnad.

Hemvårdsklienterna har kommit till verksamheten på servicecentralen på egen hand, till fots med ledsagare, med hjälp av understöd för rörlighet med stöd av socialvårdslagen eller med taxi på egen bekostnad. I vissa fall har anställda i hemvårdsteam transporterat klienter till servicecentralen med hemvårdsteamets bilar.

Tjänsten har erbjudits många olika klientgrupper. Klientgrupper som är intresserade av servicecentralernas verksamhet har varit klienter som då och då behöver tjänster och klienter som får hemvårdens stödtjänster. Servicecentralernas rekreativsverksamhet har bjudits också till de hemvårdsklienter som behöver många tjänster. Det har varit svårare att hitta lämpliga tjänster för dem och mer utmanande att motivera dem. Servicecentralerna utvecklar verksamhet som genomförs med hjälp av en distansförbindelse. Denna passar också för de klienter som har det svårt att komma ut från sitt eget hem.

Klienterna behöver vanligen uppmuntring i många omgångar och eventuellt ledsagning till servicecentralen innan de förbinder sig till servicecentralens verksamhet. När verksamheten inleddes antogs det att klienternas hemvårdsbehov skulle minska. Detta har hänt bara vid några tillfällen. Rekreativsverksamheten är en del av servicehelheten som består av bl.a. vård och omsorg, men rekreativsverksamheten tillgodoser inte andra servicebehov. Rekreativsverksamheten upprätthåller för sin del hemvårdsklienternas funktionsförmåga och kan minska ensamhetskänslor.

En enkelresa med den färdtjänst som hör till social- och hälsovårdssektorns stödtjänster kostar i genomsnitt ca 40,60 euro på basis av uppgifter i början av 2019. Priset på färdtjänsten varierar till följd av många olika faktorer. Om alla klienter som får regelbunden hemvård erbjuds

en rekreationsfärd eller tio rekreationsfärder till exempel till en service-central, blir kostnadskalkylen för ett år följande:

Rekreationsfärd för hemvårdens klienter, 1 färd eller 10 färder/år	1 färd	10 färder
Enkelresa 40,60 euro år 2019	81,2	812
Hemvårdsklienter i genomsnitt i månaden 6 800	552 160	5 521 600

Tabell 1. Kostnadskalkyl för hemvårdens rekreationsfärder för ett år.

Rekreativ verksamhet hem till klienterna

Alla klienter i hemvården vill inte delta i dagverksamheten eller ta sig till servicecentraler. En del av klienterna orkar inte delta i evenemang utanför hemmet.

Antalet klienter i den regelbundna hemvården uppgick i mars 2019 till 6 800, av vilka 800, dvs. ca 12 procent, också var klienter för hemvårdens distansbesök. Orsaken till distansbesöken i mars var ungefär i vart tredje fall måltidstjänster, vilket för en del av klienterna innebär att de deltar i måltidsgrupper. Måltidsgrupperna är grupper i vilka klienten äter sin måltid hemma hos sig och umgås med hjälp av en distanskontakt med andra som äter vid samma tidpunkt. Servicecentralen Helsingfors vårdare förvaltar förbindelsen men medlemmarna i grupperna umgås med varandra. Cirka fem procent fick dessutom gymnasiktjänster som ordnas av mångsidiga servicecentraler och gruppfunktioner med hjälp av en distanskontakt. Rekreationsmöjligheterna med hjälp av en distanskontakt är obegränsade. Försök inleds och avslutas flexibelt hela tiden. Utvidgning av rekreationsverksamheten med hjälp av en distansförbindelse kräver också avsevärda tilläggsresurser.

Grannkretsverksamheten är aktiverande gruppverksamhet som är riktad till alla åldrar och förverkligas på de äldsta deltagarnas villkor. Vilken helsingforsare som helst kan bilda en grannkrets. Verksamheten behöver en lokal och en eller två frivilliga handledare per grupp och en kontakthanterare hos staden eller i den tredje sektorn. Servicecentralernas personal deltar i grannkretsarnas verksamhet och hjälper speciellt i att få i gång verksamheten.

Utveckling av rekreationsverksamheten i fortsättningen

I Helsingfors stadsstrategi har främjandet av helsingforsarnas välbefinnande och hälsa och minskandet av skillnaderna i invånarnas hälsa och välbefinnande lyfts fram på ett centralt sätt. Helsingfors satsar kraf-

tigt på att öka rörligheten hos invånare i alla åldrar under åren 2018–2021. Målet främjas med stadens program för främjande av välbefinnande och hälsa (s.k. hyte) och motions- och rörlighetsprogram. Också seniorer lockas att aktivt delta i motions- och kulturfunktioner. Tjänster riktas i synnerhet till målgrupper som behöver särskilt stöd. I stadens seniorprogram samlas olika åtgärder ihop.

Att hemvårdsklienternas verksamhetsförmåga stöds och aktiveras bland annat med hjälp av ett motionsavtal och rekreativ verksamhet är viktiga delar av klientplanen. Man strävar att hitta meningsfullt program för alla hemvårdsklienter individuellt enligt klienternas egna behov och intressen. Även anhöriga och närstående uppmuntras att delta i hemvårdens rekreativ verksamhet.

Social- och hälsovårdsnämnden anser att det är viktigt att sektorn i samråd med de övriga sektorerna utvecklar funktioner för att öka aktivitet och möjligheter att delta för de hemvårdsklienter som lider av ensamhet och isolering.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Behandling av andra motioner som gäller tjänster för äldre

Stadsstyrelsen föreslår att den av Vänsterförbundets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen om äldreomsorgen (HEL 2019-002037) föreläggs stadsfullmäktige i enlighet med 30 kap. 12 § i förvaltningsstadgan. Stadsstyrelsen svarar på den av ledamoten Terhi Koulumies och tre andra väckta motionen om säkrande av kvaliteten hos tjänsterna för äldre (HEL 2019-001431) i enlighet med 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan.

Stadsfullmäktige har 28.11.2018 (§ 384) behandlat den av Sannfinländarnas fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen om utredning av nuläget och framtida behov i äldreomsorgen (HEL 2018-004931). Jämfört med stadsstyrelsens dåvarande svar har uppdaterade uppgifter utnyttjats i de motionssvar om äldreomsorg som behandlas nu.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

09.10.2019

2 Lausunto 28.5.2019, Vanhusneuvosto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.09.2019 § 289

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 584

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

26.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.05.2019 § 103

HEL 2019-002610 T 00 00 03

Esitys

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien kotihoidossa olevien ikäihmisten aktivointia:

"Aloitteessa viitataan Tanskan kotihoidon malliin, jossa kotihoidon asiakkaita kuljetetaan kunnan kustannuksella päivätoimintapaikkoihin syömään, peseytymään ja virkistäytymään. Tanskalainen kotihoidon malli on lähtökohtaisesti erilainen kuin Helsingin kotihoito. Helsingin kotihoidon palvelu perustuu siihen, että palvelut tuodaan ensisijaisesti kotiin.

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki

Pääosin ikääntyneille helsinkiläisille tarkoitettua sosiaalihuoltolain mukaista liikkumisen tukea myönnettiin yhteensä 1 971 855 eurolla 2 864 asiakkaalle vuonna 2018. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu voidaan myöntää henkilöille, joilla on toimintakyvyn rajoitteita liikkumisessaan ja joilla itsellään ei ole taloudellisia mahdollisuuksia järjestää muutoin liikkumistaan. Tarpeen mukaan myönnetään enintään kuusi (6) yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Kuljetuspalvelu on määrärahasidonnainen ja harkinnanvarainen etuus.

Päivätoiminta Helsingissä

Helsingissä oli ikääntyneiden päivätoiminnan asiakkaita yhteensä 1 774 vuonna 2018. Asiakasmäärä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Päivätoimintaa oli kaupungin omana toimintana yhteensä 268 asiakaspaikkaa, minkä lisäksi asiakkaalla on mahdollisuus saada päivätoimintapalvelua palvelusetelillä. Päivätoimintaan sisältyy pääsääntöisesti kuljetus. Osa asiakkaista tulee päivätoimintaan omalla kuljetuksella. Kotihoidon henkilökunta auttaa asiakkaita lähtemään päivätoimintaan ja on vastassa päivätoiminnan päätyttyä.

Nykyinen päivätoiminta on ensisijaisesti tarkoitettu muistisairaiden kotona asumisen tukemiseen ja omaishoidon palvelukokonaisuuteen omaishoitajien tueksi. Noin joka kuudes säännöllisen kotihoidon asiakas sai päivätoimintaa vuoden 2018 aikana. Viime vuosina mediaaniodotusaika päivätoimintaan on vaihdellut kuukausittain 50–60 vuorokauden välillä. Päivätoiminnan kustannukset vuodelta 2018 selviävät alla olevasta taulukosta.

Päivätoiminta 2018	josta kuljetuksen osuus TTP (euro) (euro)		hoitopäivän hinta (euro)
Oma toiminta	8 831 316	1 503 137	138,1
Ostopalvelu	654 347		
Palveluseteli	884 803		
yht. ostot ja palveluseteli	1 539 150	303 825	77,8

Taulukko 2. Päivätoiminnan kustannukset 2018. SOTE

Palvelukeskukset ikääntyneille helsinkiläisille

Helsingissä toimii 15 palvelukeskusta eri puolilla kaupunkia. Palvelukeskukset ovat avoimia kohtaamispaikkoja, jotka tukevat kotona asuamista, edistävät hyvinvointia ja lievittävät yksinäisyyden kokemuksia. Palvelukeskuksessa voi osallistua tuettuun ryhmätoimintaan (sosiaalihuollon ammattilaisten vetämät ryhmät), vertaistuelliseen ryhmätoimintaan, harrastustoimintaan, erilaisiin tilaisuuksiin tai retkille tai toimia vapaaehtoisena. Vireä vapaaehtoistoiminta mahdollistaa osaltaan toimintojen ja palveluiden monimuotoisuuden ja laajuuden. Lisäksi palvelukeskuksista saa sosiaaliohjaajan palveluohjausta ja -neuvontaa ja niissä voi syödä lounaan.

Palvelukeskusten toiminta on tarkoitettu eläkeläisille ja työttömille. Toiminta ja palvelut ovat pääosin maksuttomia ja ovat käytettävissä palvelukeskuskortin avulla. Palvelukeskuksien asiakkaita ei rekisteröidä mihinkään asiakastietojärjestelmään, ja kukin voi hakeutua toimintaan oman kiinnostuksensa ja aikataulunsa mukaan. Palvelukeskuksissa toiminta on järjestetty tavalla, joka edellyttää asiakkaita omatoimisuutta. Palvelukeskustoiminnan budjetti oli 7 195 191 euroa vuonna 2019.

Palvelukeskuksien käyttökerrat 3. suurinta toimintamuotoa	2018
Harrastetoiminta	56 710
Liikunta	54 375
Ohjelmallinen toiminta ja retket	33 152

Taulukko 3. Palvelukeskuksen kolme suurinta toimintamuotoa, käyttökerrat. 2018. Lähde SOTE.

Osa kotihoidon asiakkaista käyttää tälläkin hetkellä palvelukeskuksen palveluja. Palvelukeskusten toimintaan ei ole järjestettyä kuljetusta. Palvelukeskukset ovat HSL:n palvelulinjojen reiteillä, mutta palvelulinjat eivät sovellu suurelle osalle kotihoidon asiakkaista.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki on monelle vähävaraiselle tärkeä keino päästä liikkumaan kodistaan. Tämän palvelun riittävyyteen ja tulorajoihin kiinnitetään huomiota.

Uusia tapoja kotihoidon asiakkaiden virkistysmahdollisuuksien toteuttamiseen

Uudenlaisia tapoja kotihoidon asiakkaiden virkistysmahdollisuuksien toteuttamiseen on kokeiltu useissa palvelukeskuksissa ja toteutuksen mallit vaihtelevat paikallisesti. Tarkoituksena on ollut tuoda palvelukeskuksen palveluja myös kotihoidon asiakkaille. Tarjottu toiminta vaihtelee: se voi olla osallistumista tuettuun päivätoimintaryhmään tai osallistuminen johonkin palvelukeskuksen tapahtumaan ja omakustanteinen lounas.

Kotihoidon asiakkaat ovat tulleet palvelukeskuksen toimintaan omatoimisesti, saatettuna kävellen, sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen avulla tai maksamalla itse taksikyydin. Joissain tapauksissa kotihoidon tiimien työntekijät ovat kuljettaneet tiimin autoilla asiakkaita palvelukeskukseen.

Palvelua on tarjottu useille eri asiakasryhmille. Palvelukeskusten toiminnasta kiinnostuneet asiakasryhmät ovat olleet satunnaisesti palveluja tarvitsevat ja kotihoidon tukipalveluja saavat asiakkaat. Palvelukeskusten virkistystoimintaa on tarjottu myös paljon palvelua tarvitseville kotihoidon asiakkaille. Heille on ollut vaikeampi löytää sopivia palveluja ja heidän motivointinsa on ollut haasteellisempaa. Palvelukeskusten toiminnassa panostetaan etäyhteyden avulla tapahtuvaan toimintaan, ja tämä sopii myös asiakkaille, joiden on hankala liikkua kotoaan.

Asiakkaat tarvitsevat yleensä useamman motivoitukerran ja mahdollisesti saattamisen palvelukeskukseen, jotta he sitoutuvat palvelukeskustoimintaan. Toimintaa aloittaessa arveltiin, että asiakkaiden kotihoidon tarve vähentyisi. Näin on käynyt aivan satunnaisesti. Virkistystoiminta on osa palvelukokonaisuutta, joka koostuu mm. hoidosta ja hoiavasta, mutta virkistystoiminta ei korvaa muun palvelun tarvetta. Virkistystoiminta osaltaan ylläpitää kotihoidon asiakkaiden toimintakykyä ja saattaa vähentää yksinäisyyden tunteita.

Sosiaali- ja terveystoimialan tukipalveluihin kuuluvan kuljetuspalvelun yhdensuuntaisen kuljetuksen keskihinta tänä vuonna alkuvuoden tietojen perusteella on noin 40,60 euroa. Kuljetusten kustannukset vaihtelevat monien eri tekijöiden seurauksena. Mikäli kaikille säännöllisen kotihoidon asiakkaille tarjottaisiin yksi tai kymmenen virkistysmatkaa esimerkiksi palvelukeskukseen, kustannusarvio yhdelle vuodelle olisi seuraava:

09.10.2019

Virkistysmatka kotihoidon asiakkaille 1 tai 10 matkaa / vuosi	1 virkistysmatka	10 virkistysmatkaa
Vuonna 2019 yhdensuuntainen matka 40,6 e	81,2	812
Kotihoidon asiakkaat ka / kk 6 800	552 160	5 521 600

Taulukko 1. Kustannusarvio kotihoidon virkistyskuljetuksiin yhdelle vuodelle.

Virkistystoimintaa kotiin

Kaikki kotihoidon asiakkaat eivät halua lähteä päivätoimintaan tai palvelukeskuksiin. Osa asiakkaista ei jaksaa osallistua kodin ulkopuolisiin tapahtumiin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaita oli maaliskuussa 6 800, joista 800 eli noin 12 prosenttia oli myös kotihoidon etäkäyntien asiakkaana. Maaliskuun etäkäyntien syynä oli noin joka kolmannessa tapauksessa ruokailu, mikä osalla asiakkaista tarkoittaa osallistumista ruokaryhmään. Ruokaryhmät ovat ryhmiä, joissa asiakas syö kotonaan omaa ateriaansa ja seurustelee etäkontaktin avulla samaan aikaan ruokailevien kanssa. Palvelukeskus Helsingin hoitaja hallinnoi yhteyttä, mutta ryhmien jäsenet seurustelevat keskenään. Noin viisi prosenttia sai myös monipuolisten palvelukeskusten järjestämää jumppaa ja ryhmätoimintoja etäkontaktin avulla. Etäkontaktin avulla virkistysmahdollisuudet ovat rajattomat, ja kokeiluja aloitetaan ja lopetetaan joustavasti koko ajan. Myös etäyhteyden avulla toteutetun virkistystoiminnan laajentaminen merkittävästi vaatii lisäresursointia.

Naapuruuspiiritoiminta on aktivoivaa, kaikenikäisille suunnattua ryhmätoimintaa, joka toteutuu iäkkäimpien osallistujien ehdoilla. Naapuruspriirin voi perustaa kuka tahansa helsinkiläinen. Toiminta tarvitsee tilan ja yhdestä kahteen vapaaehtoista ohjaajaa ryhmää kohti sekä yhteystyöntekijän, joka on kaupungin tai kolmannen sektorin työntekijä. Palvelukeskusten henkilökunta osallistuu ja antaa apuaan naapuruuspiirien toimintaan erityisesti toiminnan käynnistämisyhteistyössä.

Virkistystoiminnan kehittäminen jatkossa

Helsingin strategiana on helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventuminen. Helsinki panostaa vahvasti kaiken ikäisten liikkumisen lisäämiseen vuosina 2018–2021. Tavoitetta edistävät Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) -ohjelma ja liikkumisohjelma. Myös ikäihmisiä houkutellaan aktiivisesti liikkeelle, niin liikunnan kuin kulttuurinkin pariin. Palveluja kohdennetaan lisäksi erityistä tukea tarvitseville kohderyhmil-

le. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma (Stadin ikäohjelma) kokoa osaltaan eri toimenpiteitä.

Kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn tukeminen ja aktivointi muun muassa liikkumissopimuksen avulla sekä virkistystoiminta ovat tärkeitä osia asiakkaan asiakassuunnitelmassa. Jokaiselle kotihoidon asiakkaalle pyritään löytämään mielekästä ohjelmaa yksilöllisesti omien tarpeiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Omaisten ja läheisten rooli on tärkeä ja heitä kannustetaan kotihoidon asiakkaiden virkistystoimintaan mukaan. Tarvitaan uusia omaisia tukivia muotoja, jotta asiakkaiden virkistysmahdollisuuden lisääntyvät.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut kehittävät monella taholla ja erilaisilla tavoilla tuotettua kotihoidon asiakkaiden virkistystoimintaa ja aktivointia. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla on sekä inhimillisiä hyötyjä että mitä ilmeisemmin vaikeammin todennettavia positiivisia kustannusvaikutuksia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimialalla kehitetään, yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, toimintoja yksinäisyydestä ja eristäytyneisyydestä kärsivien kotihoidon asiakkaiden aktiivisuuden ja osallisuuden lisäämiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kotihoidon asiakkaiden aktivointi ja sosiaalisen virkistymisen mahdollisuudet ovat tärkeitä olemassa olevan toimintakyvyn tukemisen ja kuntoutumisen näkökulmasta. Virkistystoiminnalla on asiakkaalle positiivisia vaikutuksia erityisesti, kun se on yksilöllisesti suunniteltua. Eri henkilöt kaipaavat erilaista toimintaa: osa haluaa virkistyä kotonaan, osa taas kaipaa sosiaalisia kontakteja kodin ulkopuolelta. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla on positiivisia terveysvaikutuksia."

Käsittely

21.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Tehdään virkistystoiminnan kehittämistä koskevan kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimialalla kehitetään, yhteistyössä muiden toimialojen kanssa, toimintoja yksinäisyydestä ja eristäytyneisyydestä kärsivien kotihoidon asiakkaiden aktiivisuuden ja osallisuuden lisäämiseksi."

09.10.2019

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Tehdään ikääntyneille helsinkiläisille tarkoitettuja palvelukeskuksia koskevan kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Sosiaali- huoltolain mukainen kuljetustuki on monelle vähävaraiselle tärkeä keino päästä liikkumaan kodistaan. Tämän palvelun riittävyyteen ja tulorajoihin kiinnitetään huomiota."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle hyväksytyjen vastaehdotusten mukaisesti muutetun lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

§ 307

Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om en förebyggande verksamhetsplan mot stympling av barns könsorgan

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Juhani Strandén understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att stadsfullmäktige skulle besluta återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning på följande grunder:

Enligt uppgift från polisstyrelsen har antalet misstänkta omskäreleser av flickor som anmälts till polisen kartlagts genom en manuell genomgång av brottsanmälanuppgifterna. Genomgången gav vid handen att det under tiden januari 2013–maj 2019 årligen har registrerats några polisanmälningar om misstänkt könsstympling av flickor. Enligt uppgift har utredningarna dock inte kunna bekräfta misstankarna och tröskeln för skäl att misstänka har inte överskridits. Vid utredningarna hittades under perioden i fråga ett fall från 2018 som har lett till åtalsprövning vid polisrättningen i sydvästra Finland. Fenix Helsinki gjorde 2017 en utredning av könsstympling av flickor, och redan då fanns det bevis på att flickor födda i Finland hade blivit stympade utomlands.

Enligt grunderna ovan förefaller det som att stympling av barn inte i tillräcklig grad leder till en straffrättslig process i Finland, utan denna brutala brottslighet förblir osynlig eller oanmäld. Det finns därför fog för att vidta åtgärder i saken. Det är speciellt skäl för Helsingfors att ta stymplingen av barn på allvar och effektivisera sin verksamhet så att förebyggande av stympling av barn och redan utförda handlingar effektivt kan bli föremål för en straffprocess. Att understödja organisationer är inte en tillräcklig åtgärd, och en så här allvarlig sak som strider mot barnens integritet kan inte ställas utanför stadens ansvar.

För att kunna satsa på saken på det sätt som dess allvar kräver, bör Helsingfors skapa ett eget program och en åtgärdsplan, såsom föreslås i motionen. Också det som står på sidan 75 i handlingsprogrammet från Institutet för hälsa och välfärd stöder upprättandet av ett sådant handlingsprogram som föreslås: "de ledande tjänsteinnehavarna, förtroendevalda och politiska beslutsfattare ser till att kommuner och regioner med stora mängder invånare från länder som utövar traditionen

har upprättat kommun- och regionvisa verksamhetsmodeller och samarbetsnätverk för förebyggandet av könsstympning."

8 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Återremitteras till stadsstyrelsen för ny beredning

Ja-röster: 63

Outi Alanen, Maija Anttila, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harjimo, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Runa Ismark, Ville Jalovaara, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Tuomo Luoma, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Jani Valpio, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 10

Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Mauri Venemies

Blanka: 5

Amos Ahola, Harry Bogomoloff, Heimo Laaksonen, Matias Pajula, Lilja Tamminen

Frånvarande: 7

Pentti Arajärvi, Sirpa Puhakka, Risto Rautava, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Ilkka Taipale, Sampo Terho

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite.pdf
- 2 STM_Tyttöjen_ja_naisten_sukuelinten_silpominen
- 3 Tytön ympärileikkausepäilyn selvittäminen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Rantanen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utarbeta en förebyggande verksamhetsplan mot stympning av barns könsorgan.

Stadsstyrelsen hänvisar till givna utlåtanden och konstaterar att enligt Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter alla barn har rätt till kroppslig integritet och till skydd mot våld. Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (s.k. Istanbulkonventionen) förpliktar konventionsparterna att särskilt förebygga våld mot flickor och kvinnor. I Finland innehåller regeringsprogrammet en skrivning om utarbetande av ett nationellt program för bekämpning av våld mot kvinnor samt om tryggande av resurserna för arbetet mot könsstympning.

Som en del av planen för genomförande av Istanbulkonventionen har man år 2019 publicerat ett nationellt handlingsprogram mot könsstympning av flickor och kvinnor (FGM). Programmet innehåller en vidsträckt räckvidd åtgärder för att förebygga könsstympning och för att hjälpa dem som undergått könsstympning (SHM, bilaga 2). Handlingsprogrammet är en fortsättning på 2012–2016 års nationella verksamhetsplan för att förebygga omskärelse av flickor och kvinnor. Man har också till exempel i Sverige utarbetat en motsvarande nationell handlingsplan för att förebygga könsstympning och för att öka medvetenheten i frågan. En del kommuner har tagit i bruk lokala föreskrifter om ingripande då det föreligger misstanke om könsstympning samt långsiktiga handlingsprogram för förebyggande av könsstympning.

Det finns inga säkra uppgifter om hur allmänt förekommande könsstympning är i Finland. Uppskattningen av antalet flickor som riskerar att bli utsatta för könsstympning varierar mellan 645 och 3 075, beroende på om man beaktar hur kulturell anpassning inverkar på risken eller om man uppskattar att risken är lika stor som för i ursprungslandet

bosatta personer. Det uppskattas att risken att bli utsatt för könsstympning är mycket liten hos andra generationens invandrarflickor, eftersom det sociala trycket för genomförande av könsstympning är mindre. År 2019 har man vid gymnasier och yrkesläroanstalter kompletterat frågeformuläret för skolhälsovården med en fråga om könsstympning. Vid rådgivningsbyråerna och skolhälsovården i Helsingfors har det kommit fram några fall där det har förelegat misstanke om att föräldrarna planerar könsstympning av flickan eller där man berättat om saken på mottagningen. Dokumenterade fall där könsstympning skulle ha genomförts under den tid familjen varit bosatt i Finland har inte kommit fram.

Lagstiftning

Stympning av flickors och kvinnors könsorgan, som också har kallats omskärelse, är en kulturell tradition där könsorganen skadas utan medicinska skäl. Enligt högsta domstolens avgörande HD 2008:93 är omskärelse av flickor att betrakta som ett förfarande som närmast kan klassificeras som grov misshandel, vilket inte under några som helst omständigheter kan rättfärdigas med religiösa eller sociala skäl.

Könsstympning av en minderårig flicka som är varaktigt bosatt i Finland är alltid ett straffbart brott, även då gärningen har skett utomlands. Dessutom har man kriminaliserat förberedelse till grovt brott mot liv eller hälsa. Fastän det i strafflagen inte särskilt föreskrivs om stympning av kvinnors könsorgan, betraktas gärningen som grov misshandel, vilket enligt strafflagen är straffbart. Exempelvis har Sverige förbjudit flickors omskärelse med en särskild lag. Det har inte gått att visa att en särskild lag som förbjuder könsstympning har inverkat på antalet fällande domar i brottmål i sådana fall.

Enligt 5 kap. 25 § i barnskyddslagen (417/2007) är de anställda inom hälso- och sjukvården samt övriga myndigheter och personer som arbetar med barn skyldiga att göra barnskyddsanmälan, om det föreligger misstanke om att barnets trygghet eller uppväxtförhållanden äventyras. Likaså är de skyldiga att trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till polisen, när de på grund av omständigheter som de har fått kännedom om i sin uppgift har skäl att misstänka att ett barn utsatts för en gärning som är straffbar som brott mot liv och hälsa och vars föreskrivna maximistraff är fängelse i minst två år. Med andra ord till exempel misshandel eller grov misshandel. Den som ordnar eller lämnar socialvård får anmäla till polisen också uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av ett hot mot liv eller hälsa (lagen om patientens ställning och rättigheter 785/1992, lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 812/2000). Misstanke om könsstympning av

flickor faller alltid under anmälningsskyldigheten enligt barnskyddslagen.

Förebyggande av och ingripande mot könsstympning

Social- och hälsovårdssektorn deltar i Förbundet för mänskliga rättigheters nätverk mot flickors och kvinnors könsstympning (FGM-nätverket), där det finns företrädare för social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Migrationsverket, polisstyrelsen, invandringstjänsterna och organisationer. Invandringsenheten har redan länge samarbetat tätt med Förbundet för mänskliga rättigheter för att förebygga könsstympning av flickor och kvinnor. Social- och hälsovårdsnämnden har beviljat organisationsunderstöd för att stödja det arbete som görs för att bekämpa könsstympning samt annan organisationsverksamhet som gör det möjligt att nå fram till dem som riskeras av könsstympning eller som har blivit offer för sådan stympning.

Social- och hälsovårdssektorn använder gemensamma anvisningar om utredning av misshandel eller sexuellt utnyttjande av barn. De tillämpas i alla situationer där man misstänker att ett barn har farit illa. Vid misstanke om misshandel gör man i all service barnskyddsanmälan och anmälan till polisen såsom lagstiftningen förutsätter. De anställda har möjlighet att konsultera sektorns jurister eller polisen i misshandelsärenden.

Att ta upp könsstympning till diskussion är en del av processen inom mödrarådgivningen. Det görs en kartläggning av våld i nära relationer för alla havande mödrar. För det ändamålet utnyttjar man en blankett som har utarbetats av Institutet för hälsa och välfärd. Därutöver utreder man om klienten har blivit utsatt för könsstympning samt tar man vid behov upp frågan om könsstympning av flickor och föräldrarnas åsikter i anslutning till frågan. Att föra könsstympning på tal är en väsentlig del också av det inledande integrationsarbete som görs på invandringsenheten. I skolhälsovården kartlägger man elevernas bekymmer på alla årskurser, och i hälsogranskningen ingår rådgivning som gäller den sexuella hälsan på ett sätt som motsvarar barnets eller den ungas utvecklingsstadium. Det finns gemensamma anvisningar som används av läkartjänsterna för barn och unga och av skolhälsovården för bedömning av misstanke om könsstympning av flicka (bilaga 3). Anvisningen innehåller råd om hur man ska gå till väga i situationer där man misstänker att det finns en avsikt att genomföra könsstympning utomlands. Institutet för hälsa och välfärd har material som är till hjälp och kan användas då man för frågan på tal och för att förebygga könsstympning.

I barnskyddet utreder man könsstymningsmisstankarna på samma sätt som andra misstankar om barnmisshandel. Behovet av brådskande barnskydd bedöms omedelbart, och vid behov skrider man till åtgärder enligt barnskyddslagen. Barnskyddet samarbetar nära med olika myndigheter. På basis av barnets bästa bedömer man vid behov huruvida det finns skäl att lämna en begäran om utredning till polisen också om andra brottsmisstankar än de som omfattas av anmälnings skyldigheten enligt barnskyddslagen.

Att ordna utbildning om förebyggande av könsstymning av flickor och kvinnor hör till åtgärderna i Helsingfors integrationsprogram 2017–2021. Social- och hälsovårdssektorns tjänster har ordnat kurser i ämnet och utnyttjat övriga aktörers webbkurser.

Skolan fostrar barn och unga i frågor som gäller sexuell och reproduktiv hälsa samt deras självbestämmanderätt. Det är skäl att med hjälp av stadens intersektoriella preventiva samarbete och effektiv kommunikation uppmuntra barn och unga att i hotande situationer ta kontakt med myndigheterna på eget initiativ.

Flickor som könsstympas orsakas betydande fysisk, psykisk och social skada. Med tanke på förebyggandet av könsstymning är det väsentligt att frågan lyfts fram till diskussion i ett tidigt skede på ett kultursensitivt sätt. Det är viktigt att frågan om att föra saken på tal innefattas i det arbete som görs med barn och familjer på samma sätt som annan kartläggning och annat förebyggande av våld i nära relationer. I syfte att förebygga könsstymning bör man ge stöd också till de flickor och kvinnor som har blivit omskurna redan före sin ankomst till Finland.

Stadsstyrelsen anser att det inte är ändamålsenligt att utarbeta en särskild stadsomfattande handlingsplan om förebyggande av barns könsstymning utöver de anvisningar som redan tillämpas. Social- och hälsovårdstjänsterna tillämpar redan verksamhetsmodeller i enlighet med det nationella handlingsprogrammet mot könsstymning av flickor och kvinnor. Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att man stärker verkställandet av det nationella handlingsprogrammet och samarbetet mellan olika aktörer för att förebygga könsstymning.

Helsingfors effektiverar arbetet med att bekämpa könsstymning genom att stärka samarbetet mellan städerna i huvudstadsregionen och samarbetet mellan de olika sektorerna, inklusive bland annat småbarnspedagogiken och barnskyddet, för vilka separata anvisningar utarbetas. Därutöver utvecklas stadens utbildning om omskärelse och om att ta upp denna till diskussion, bland annat på basis av resultaten av skolhälsoenkäten.

09.10.2019

Förslaget bygger med undantag av vissa ordval på social- och hälsovårdsnämndens utlåtande, likväl så att de i utlåtandet nämnda hänvisningarna till omskärelse av pojkar inte har innefattats i förslaget.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mari Rantasen aloite.pdf
- 2 STM_Tyttojen_ja_naisten_sukuelinten_silpominen
- 3 Tytön ympärileikkausepäilyn selvittäminen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.09.2019 § 290

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 585

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Palautetaan valmisteluun seuraavin perustein:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva sukuelinten silpomisepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnyksellä ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta.

Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitetyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisesta estämiseksi."

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Perusteluihin lisätään uusi kohta:

"Helsinki tehostaa silpomisen vastaista työtä vahvistamalla yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja eri toimialojen välillä mukaan lukien muun muassa varhaiskasvatus ja lastensuojelu, jonne laaditaan omat ohjeistukset. Tämän lisäksi kaupungin koulutusta ympärileikkauksesta ja sen puheeksiottamisesta kehitetään muun muassa kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta."

Kannattaja: Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva sukuelinten silpomisepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta.

09.10.2019

Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

26.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2019 § 141

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Rantasen ym. lasten sukuelinten silpomista ehkäisevän toimintasuunnitelman laatimista koskevasta valtuustoaloitteesta:

"Sosiaali- ja terveystoimialan toimintaa ohjaavat kansallinen lainsäädäntö ja Suomessa voimassa olevat kansainväliset yleissopimukset. Lapsen oikeuksien sopimuksen nojalla kaikilla lapsilla on oikeus ruumiilliseen koskemattomuuteen ja suojeluun väkivallalta. Euroopan neuvoston yleissopimus naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (ns. Istanbulin sopimus) velvoittaa erityisesti tyttöihin ja naiseen kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen. 3.6.2019 julkaistussa neuvottelutuloksessa hallitusohjelmaksi esitetään kansallisen naiseen kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelman laatimista sekä resurssien turvaamista sukuelinten silpomisen vastaiseen työhön.

Osana Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaa on vuonna 2019 julkaistu kansallinen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) vastainen toimintaohjelma, joka sisältää kattavasti toimenpiteitä silpomisen ehkäisemiseksi ja silpomisen läpikäyneiden auttamiseksi (liite 1). Toimintaohjelma on jatkoa vuosien 2012–2016 kansalliselle tyttöjen ja naisten ympärileikkauksen estämisen toimintaohjelmalle. Myös

esimerkiksi Ruotsissa on laadittu vastaava silpomisen ehkäisyyn ja siihen liittyvän tietoisuuden lisäämiseen tähtäävä kansallinen toimintaohjelma. Lisäksi osassa kunnista on käytössä paikallisia ohjeita silpomisepäilyihin puuttumiseksi ja toimintaohjelmia silpomisen ehkäisemiseksi pitkällä aikavälillä.

Lasten sukuelinten silpomisen (ympärileikkaus) yleisyydestä Suomessa ei ole varmaa tietoa. Arvio silpomisen riskissä olevien tyttöjen määrästä vaihtelee 645 ja 3 075 tytön välillä riippuen siitä, huomioidaanko kulttuurisen sopeutumisen vaikutukset riskiin vai lasketaanko riski yhtä suureksi kuin lähtömaassa asuessa (STM 2019). Toisen sukupolven maahanmuuttajatyttöillä silpomisen riskin arvioidaan olevan hyvin pieni, koska sosiaalista painostusta silpomiseen ei ole. Vuoden 2019 kouluterveyskyselyyn on lisätty lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskeleville kysymys sukuelinten silpomisesta. Helsingissä neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa on tullut esiin muutamia tapauksia, joissa on epäilty, että tytön ympärileikkausta suunnitellaan tai asiasta on kerrottu vastaanotolla. Todennettuja tapauksia, joissa ympärileikkaus olisi tehty Suomessa asumisen aikana, ei ole tullut ilmi.

Lainsäädännön merkitys sukuelinten silpomisen ehkäisyssä

Suomen lainsäädännön perusteella alaikäisen tytön ympärileikkaus on aina rangaistava rikos myös silloin, kun ympärileikkaus tehdään ulkomailla Suomessa pysyvästi asuvalle tytölle. Myös törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelu on kriminalisoitu. Suomessa ympärileikkauksen rangaistavuus perustuu rikoslakiin, mutta esimerkiksi Ruotsissa tyttöjen ympärileikkaus on kielletty erillisellä lainsäädännöllä. Erillisen ympärileikkaukset kieltävän lain vaikutuksista ympärileikkauksista annettujen rikostuomioiden määrään ei ole saatu näyttöä.

Tämänhetkisen lain tulkinnan mukaan pojan ympärileikkaus on mahdollinen, jos molemmat huoltajat sekä lapsi antavat siihen suostumuksensa ja leikkauksen suorittaa laillistettu lääkäri asianmukaisissa olosuhteissa. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut ohjeistuksen poikien ei-lääketieteellisistä ympärileikkauksista, ja myös poikien ympärileikkauksia pyritään vähentämään Suomessa. Ohjeistuksen mukaan toteutettujen ympärileikkausten vähentämiseen voidaan tällä hetkellä vaikuttaa sosiaali- ja terveyspalveluissa lähinnä puheeksiottamisella ja keskustelulla vanhempien kanssa. Poikien ei-lääketieteellinen ympärileikkaus ei kuulu julkisen terveydenhuollon piiriin.

Lastensuojelulain (2007/417) nojalla sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöillä sekä muilla viranomaisilla ja lasten kanssa työskentelevillä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos epäillään lapsen turvallisu-

uden tai kasvuolosuhteiden vaarantumista. Samoilla henkilöillä on velvollisuus tehdä ilmoitus poliisille silloin kun epäillään lapseen kohdistunutta väkivaltarikosta, joka on vakavampi kuin lievä pahoinpitely. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäjä ja toteuttaja saa ilmoittaa poliisille myös henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia varten tarvittavat tiedot (laki potilaan asemasta ja oikeuksista 1992/785, laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812). Epäilyt tyttöjen ympärileikkauksista kuuluvat aina lastensuojelulain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden piiriin ja poikien ympärileikkaukset silloin kun toimenpide on suoritettu lapsen tahdon vastaisesti tai muun henkilön kuin laillistetun lääkärin toimesta.

Silpomisen ehkäisy ja siihen puuttuminen sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa

Sosiaali- ja terveystoimiala on mukana Ihmisoikeusliiton koordinoimassa tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vastaisessa verkostossa (FGM-verkosto), johon kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, maahanmuuttoviraston, poliisihallituksen, maahanmuuttopalveluiden ja järjestöjen edustajia. Maahanmuuttoyksikössä on tehty pitkään tiivistä yhteistyötä Ihmisoikeusliiton kanssa tyttöjen ja naisten silpomisen ehkäisemiseksi. Sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämällä järjestöavustuksilla tuetaan silpomisen vastaista työtä sekä muuta järjestöjen toimintaa, jonka kautta voidaan tavoittaa silpomisriskissä olevia ja silpomisen uhreja.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käytössä yhteinen lapsen pahoinpitelyn ja seksuaalisen hyväksikäytön selvittämisen ohje, jota noudatetaan kaikissa tilanteissa, joissa epäillään lapsen kaltoinkohtelua. Pahoinpitelyepäilyistä tehdään kaikissa palveluissa lastensuojeluilmoitus ja ilmoitus poliisille lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Työntekijöillä on mahdollisuus konsultoida toimialan lakimiehiä tai poliisia kaltoinkohteluun liittyvissä asioissa.

Sukuelinten silpomisen puheeksiottaminen on osa äitiysneuvolaprosessia. Kaikille odottaville äideille tehdään lähisuhdeväkivallan kartoitusta, jossa käytetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen lomaketta. Lisäksi selvitetään, onko asiakas ympärileikattu sekä otetaan tarpeen mukaan puheeksi tyttöjen ympärileikkaus ja vanhempien mielipiteet siihen liittyen. Silpomisen puheeksiotto on keskeinen osa myös maahanmuuttoyksikössä tehtävää alkuvaiheen kotouttamistyötä. Kouluterveydenhuollossa oppilaiden huolenaiheita kartoitetaan kaikilla vuosiluokilla ja terveystarkastuksiin sisältyy seksuaaliterveyteen liittyvää neuvontaa lapsen tai nuoren kehitysvaihetta vastaavasti. Lasten ja nuorten lääkäripalveluissa sekä kouluterveydenhuollossa on käytössä yhteinen ohje (liite 2) tytön ympärileikkausepäilyn selvittämiseen. Ohje sisältää toimintaohjeet tilanteisiin, joissa epäillään ympärileikkauksen toteuttamis-

ta ulkomailla. Puheeksiottamisen ja silpomisen ehkäisyn tukena hyödynnetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen materiaaleja.

Lastensuojelussa silpomisepäilyt selvitetään kuten muut lapsiin kohdistuvat väkivaltaepäilyt. Kiireellisen lastensuojelun tarve arvioidaan välittömästi ja tarvittaessa ryhdytään lastensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin. Lastensuojelussa tehdään tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten kanssa ja arvioidaan tarvittaessa lapsen edun näkökulmaan perustuen tutkintapyyntöjen tekeminen poliisille myös muista kuin lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista rikosepäilyistä.

Tyttöjen ja naisten silpomisen ehkäisyyn liittyvän koulutuksen järjestäminen on kirjattu toimenpiteeksi vuosien 2017–2021 Helsingin kotouttamisohjelmaan. Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa on järjestetty koulutuksia aiheeseen liittyen, minkä lisäksi on hyödynnetty muiden toimijoiden toteuttamia verkkokoulutuksia.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että erilliselle kaupunkitasoiselle lasten sukuelinten silpomista ehkäisevälle toimintasuunnitelmalle ei ole tarvetta. Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa on jo käytössä kansallisen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen ehkäisyn toimintaohjelman mukaisia toimintamalleja. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä kansallisen toimintaohjelman toimeenpanon sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistamista silpomisen ehkäisemiseksi. Samoilla toimenpiteillä voidaan ehkäistä ja vähentää myös poikien sukuelinten silpomista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tyttöjen sukuelinten silpominen aiheuttaa merkittäviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Myös poikien sukuelinten silpominen loukkaa lapsen koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta. Silpomisen ehkäisyn kannalta keskeistä on asian varhainen puheeksiottaminen kulttuurisensitiivisellä tavalla. Puheeksiottamisen on tärkeää sisältyä lasten ja perheiden kanssa tehtävään työhön samoin kuin muun lähisuhdeväkivallan kartoittamisen ja ehkäisyn. Silpomisen ehkäisemiseksi tulee tukea myös niitä tyttöjä ja naisia, jolle ympärileikkaus on tehty ennen Suomeen tuloa."

Käsittely

18.06.2019 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus:

Jäsen Mari Rantanen: Palautetaan valmisteluun seuraavin perustein:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muutama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva ympärileikkausepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailla. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide, eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta. Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

Jäsen Mari Rantasen palautusehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Mari Rantanen jätti lausunnonsta seuraavan eriävän mielipiteen:

Poliisihallituksesta saadun tiedon mukaan poliisille ilmoitettujen epäilyjen tyttöjen ympärileikkausten lukumäärää kartoitettiin manuaalisella rikosilmoitustiedon läpikäynnillä. Läpikäynnin yhteydessä todettiin, että aikavälillä tammikuu 2013 - toukokuu 2019 on vuosittain kirjattu muu-

tama poliisille ilmoitettu tyttöön kohdistuva ympärileikkausepäily. Tehdyissä tutkinnoissa epäilyille ei ilmoitusten mukaan ole kuitenkaan saatu vahvistusta tai syytä epäillä kynnys ei ole ylittynyt. Tehdyssä selvityksessä löydettiin edellä mainitulta aikaväliltä yksi tapaus vuodelta 2018, joka on edennyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta syyteharkintaan.

Fenix Helsinki teki vuonna 2017 selvityksen tyttölasten silpomisesta ja jo tuolloin oli näyttöä Suomessa syntyneiden tyttöjen silpomisesta ulkomailta. Seura-lehden artikkelissa toukokuussa 2019 on haastateltu lastensuojelun työntekijöitä, jotka toteavat haastattelussa, etteivät oikein uskalla ottaa asiaa puheeksi rasismileiman pelossa.

Edellä esitetyin perustein vaikuttaa siltä, että lasten silpominen ei johda Suomessa riittävästi rikosoikeudelliseen prosessiin vaan kyseinen bruttaali rikollisuus jää piiloon tai ilmoittamatta. Näin ollen on perusteltu syy sille, että asian osalta tulee ryhtyä toimiin. Erityisesti Helsingin on syytä ottaa lasten silpominen vakavasti ja tehostaa toimintaansa siten, että lasten silpomisen ennaltaehkäisy ja jo tapahtuneet teot saadaan tehokkaasti rikosprosessiin. Järjestöjen tukeminen ei ole riittävä toimenpide eikä näin vakavaa lasten koskemattomuutta rikkovaa asiaa voi siirtää pois kaupungin vastuulta. Voidakseen panostaa asiaan sen vakavuuden vaatimalla tavalla, tulee Helsingin luoda oma ohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jota aloitteessa esitetään.

Myös THL:n toimintaohjelman kirjaus sivulla 72 tukee aloitteessa esitettyä toimintaohjelman laatimista: "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi."

04.06.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 28.05.2019 § 173

HEL 2019-003277 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tyttöjen ympärileikkaus eli silpominen on aiheena ajankohtainen ja myös Helsingissä koulua käyvät tytöt voivat joutua tällaisen väkivallan kohteeksi. Todennäköisyys, että tytöt joutuvat ympärileikkausten kohteeksi tulee ottaa huomioon kaikkien niiden maahanmuuttajaryhmien kohdalla, joiden lähtömaissa tapaa on harjoitettu. Ympärileikkaus on naiseen kohdistuvan väkivallan muoto, joka loukkaa useita ihmisoikeus-sopimuksia ja on Suomen rikoslain mukaan rangaistava kaikissa muodoissaan. Koulun työntekijöillä on vastuu ilmoittaa lapsen kohdistuvasta väkivallasta tai sen uhasta lastensuojelulle.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on kansallinen asiantuntijalaitos, joka on koonnut varsin kattavasti tietoa ja toimintaohjeet tyttöjen sukuelinten silpomisen ja pokien ei-lääketieteellisten ympärileikkausten tunnistamiseen, ennaltaehkäisyyn ja viranomaisten toimintaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei pidetä tarpeellisena erillisen toimintasuunnitelman laatimista. Sen sijaan on tärkeää, että THL:n valtakunnallista ohjeistusta hyödynnetään osana seksuaali- ja lisääntymisterveyteen sekä lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn liittyviä toimintasuunnitelmia.

THL:n Lastensuojelun käsikirjan tyttöjen ympärileikkauksia käsittelevä osuus löytyy osoitteesta: <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/pahoinpitely-ja-seksuaalinen-hyvakaytto/tyttojen-ymparileikkaus>.

Muita keskeisiä aihetta käsitteleviä asiakirjoja ovat mm. Valtioneuvoston tuore julkaisu: Toimintaohjelma, Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) estäminen (http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161355/J_01_Tyttojen_ja_naisten_sukuelinten_silpominen_V.pdf) ja Ihmisoikeusliiton julkaisu: Tyttöjen ja naisten ympärileikkaus Suomessa, Asiantuntijaryhmän suositukset sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle (<https://ihmisoikeusliitto.fi/julkaisu-tyttojen-ja-naisten-ymparileikkaus-suomessa-suositus-sosiaali-ja-terveydenhuollon-henkilostolle-iol-2011/>).

Ympärileikkaus on monimuotoinen ja sensitiivinen asia, jonka käsittelyssä ja ennaltaehkäisyssä terveydenhuollolla on erityisen tärkeä rooli. Kouluterveydenhuollolla onkin oma ohjeistuksensa asian ottamiseksi esille terveystarkastusten yhteydessä, ja henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti. THL toteaa, että perheiden tulee saada tieto, että tyttöjen ympärileikkaus on Suomessa kielletty ja millaisia haittavaikutuksia sillä voi olla. Perheitä on syytä valistaa myös siitä, että lastensuojelussa on säädetty lastensuojeluilmoituksen tekemisestä, ja että sellai-

nen voi tulla kyseeseen myös tyttöjen ympärileikkausta koskevissa tilanteissa.

Koulun henkilökunnalla on ilmoitusvelvollisuus silpomisepäilyistä lastensuojeluun ja poliisille. THL toteaa Lastensuojelun käsikirjassaan, että mikäli herää epäily tytön ympärileikkauksen suunnittelusta, täyttyy lastensuojelulaki 25 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus lastensuojeluun. Lastensuojeluilmoitus tehdään myös, mikäli havaitaan tai epäillään, että ympärileikkaus on jo tehty. Lastensuojelulaki 25 § 3 momentti edellyttää, että törkeästä pahoinpitelystä, jota tytön ympärileikkaus on, ilmoitetaan myös poliisille.

Koulun rooli on kasvattaa lapsia ja nuoria seksuaali- ja lisääntymisterveyteen sekä itsemääräämisoikeuteen liittyvissä asioissa. Lapsia ja nuoria tulee kannustaa olemaan yhteydessä koulun aikuisiin tai muihin viranomaisiin, jos heitä uhkaa rikollinen teko, kuten ympärileikkaus. Kynnys tulla puhumaan näistä asioista on saatava mahdollisimman matalaksi, ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki antaa nuorelle mahdollisuuden tulla keskustelemaan oppilashuollon työntekijän kanssa myös silloin, kun vanhemmat vastustavat tapaamista.

Helsingin kaupungin oppilashuollon henkilöstöä koulutetaan huomaamaan tyttöjen ympärileikkaukset ja siihen, että he puuttuvat havaitseminsa asioihin. Esimerkiksi psykologit ja kuraattorit saivat asiaan liittyvän koulutuksen Ihmisoikeusliiton asiantuntijalta tammikuussa 2018.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pidetään tärkeänä, että koulun henkilökuntaa koulutetaan edelleen ympärileikkauksiin liittyvissä asioissa. Tärkeää on myös avoin keskustelu ammattilaisten kesken. Erityisesti koulun tehtävänä on luottamuksen rakentaminen lapsiin ja nuoriin ja sellaisen turvallisen ympäristön luominen, jossa myös vaikeat asiat voi ottaa puheeksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että erillisen toimintasuunnitelman sijaan valtioneuvoston toimenpideohjelman sekä THL:n ohjeistuksen mukainen ennaltaehkäisevä ja muu aktiivinen toiminta vastaa tehokkaimmin tyttöjen ympärileikkauksiin puuttumiseen peruskouluissa. Tätä tukeva tiedottaminen, koulutus ja yhteistyö eri toimialojen sisällä ja välillä sekä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa on tärkeää ympärileikkausten ehkäisemiseksi. Tiedotusta tehostaakseen kaupunki voi nimetä koordinoivan tahon, esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimesta.

Käsittely

28.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Lisätään uusi kohta 12, että laaditaan toimintaohjelma THL:n toimintaohjelman suosituksen mukaisesti (omana lisäyksenä "tyttöjen"), jossa todetaan (s.72), että "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot tyttöjen sukuelinten silpomisen estämiseksi.

Kannattaja: Dani Niskanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi kohta 12, että laaditaan toimintaohjelma THL:n toimintaohjelman suosituksen mukaisesti (omana lisäyksenä "tyttöjen"), jossa todetaan (s.72), että "johtavat viranhaltijat, luottamushenkilöt ja poliittiset päättäjät varmistavat, että kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti perinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on laadittu kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot tyttöjen sukuelinten silpomisen estämiseksi.

Jaa-äännet: 6

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Vesa Korkkula, Tiina Larsson, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 4

Fatim Diarra, Pia Kopra, Dani Niskanen, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Petra Malin

Poissa: 2

Ville Jalovaara, Emma Kari

Äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Pia Kopran vastaehdotuksen äänin 6–4. Tyhjää äänesti 1. Poissa 2.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)edu.hel.fi

§ 308

Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om ökat multiprofessionellt mentalvårdsarbete

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Reetta Vanhanen och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska stärka det multiprofessionella mentalvårdsarbetet genom att utöka antalet psykologer vid hälsostationerna.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att helheten av mentalvårdstjänster med låg tröskel för vuxna patienter vid Helsingfors social- och hälsovårdssektors primärvård består av hälsostationernas mentalvårdsarbete, sjukskötare med inriktning på mental- och missbrukarvård vid hälsostationerna, mobila akut-, bedömnings- och konsultationsgrupper inom den psykiatriska specialistvården samt psykiatrer som kommer ut till hälsostationerna.

Enligt Helsingfors nya verksamhetsmodell för centraler för hälsa och välbefinnande (THK) är det den arbetstagare som klienten först tar kontakt med som ansvarar för att klienten hänvisas till service och vård. Vid behov utses en kontaktperson för klienten. Kontaktpersonen ska samordna den vård som experterna ger. Experterna arbetar tillsam-

mans och med klienten i olika team och nätverk som är skräddarsydda efter klientens behov. Att man jobbar tillsammans tar sig konkret uttryck i att arbetet antingen sker i en och samma byggnad eller i att man har ett nätverksbaserat verksamhetssätt, och det förutsätter fungerande kanaler för konsultation.

Mentalvårdstjänsterna i Helsingfors har i enlighet med de riksomfattande rekommendationerna ordnats så att de är graderade. Med andra ord tar man i primärvården hand om lindriga och medelsvåra mentala störningar. Exempelvis är det möjligt att vårda de flesta patienter med lindrig eller medelsvår depression inom primärvården på en hälsocentralläkarens och en hälsovårdarens mottagning eller av en sjukskötare med inriktning på mental- och missbrukarvård med stöd av en psykiater i en konsulterande roll.

Vid Helsingfors hälsostationers psykiatri- och missbrukartjänster fungerar 36 sjukskötare med inriktning på mental- och missbrukarvård. Klienterna blir hänvisade till sjukskötarens mottagning efter att en hälsovårdare eller en läkare vid hälsocentralen har bedömt vårdbehovet. Också till exempel mödrarådgivningen eller barnskyddet kan hänvisa klienter i vuxen ålder till mottagning.

År 2018 tog sjukskötare med inriktning på mental- och missbrukarvård hand om 13 000 patienter. De sköter lindriga och medelsvåra affektiva störningar och ångestsyndrom, och dessutom hjälper de i livskriser och vid problem förknippade med riskbruk och skadligt bruk av alkohol i ett tidigt stadium. Till sjukskötarens uppgifter hör också att bedöma körduglighet, göra ADHD-bedömningar och så kallade lindrig avvänjning från sömnmedel och bensodiazepiner. Bedömning och vård av patienter genomförs enligt de nationella God medicinsk praxis-rekommendationerna. Verksamheten innefattar bland annat screeningtester, psyko-
edukation, psykoterapeutisk intervention och vård i grupp. Sjukskötarens har en direkt förbindelse för konsultation av psykiatri- och missbrukartjänsterna, dit de vid behov också hänvisar patienter som behöver specialistvård.

En del hänvisas till webbterapi vid Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS). År 2018 vårdades 1 112 helsingforsare med IT-psykiatri.

Fiskehamnens, Malms, Dals och Nordsjöns akutpsykiatriska poliklinikers mobila akut-, bedömnings- och konsultationsarbetsgrupper (förut konsultationsarbetsgrupper för allmänpsykiatri och missbrukarvård) ger hjälp och konsultation överallt vid basservicen, barnskyddet, boendeservicen eller hemma hos klienten inom någon vardag från begäran om hjälp. Arbetsgrupperna står också till tjänst i plötsliga allvariga psykiatriska krissituationer och erbjuder miniinterventioner. De mobila arbets-

grupperna har 42 anställda av vilka nio är psykologer. Mentalvårds- och missbrukartjänsterna har effektiviserat de multiprofessionella arbetsgruppernas verksamhet enligt THK-modellen som stöd för primärvården: år 2018 vårdade man 3 100 patienter, och från januari till mars 2019 har man gett service åt 1 600 patienter.

Alla hälsostationer erbjuds också stöd av psykiatrer som kommer ut på fältet. År 2018 gav man konsultation för vård av ungefär tusen klienter.

Dessutom stärker staden tillgången på mentalvårdstjänster med låg tröskel inom primärvården tack vare det serviceställe för helsingforsiska unga och vuxna som i augusti öppnas i anslutning till Kvarnbäckens hälsostation (från våren 2020 central för hälsa och välbefinnande). Nya psykologbefattningar kommer att kanaliseras till servicestället. Efter Kvarnbäcken utökas servicen till att omfatta alla hälsostationers klienter, och för verksamheten svarar psykiatri- och missbrukartjänsterna. I planeringen av verksamheten har man tagit vara på Esbos och Vandas modeller för och erfarenheter av anordnande av service. Klienterna kan efter en inledande bedömning hänvisas direkt från servicestället bland annat till kortvarig psykoterapi. Social- och hälsovårdsnämnden har fäst uppmärksamhet vid att resultaten från Kvarnbäcken måste utvärderas nog.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att behovet av psykologer i Helsingfors bedöms som en del av hälsostationernas mentalvårdstjänster på basis av erfarenheterna av Kvarnbäckens nya verksamhetsställe. Målet är att det ska vara möjligt att få psykosocial vård och diskussionshjälp inom primärvården inom en kortare tid än en månad.

Social- och hälsovårdssektorn har 152 psykologbefattningar (läget 1.4.2019, inbegriper ledande och ansvariga psykologer, innefattar inte nio neuropsykologer), vilka fördelas enligt följande:

- vid psykiatri- och missbrukartjänsterna 62 befattningar
- vid familjerådgivningen och rådgivningens psykologtjänster 58 befattningar
- vid barnskyddet och barnhemsverksamheten 20 befattningar
- vid invandrantjänsterna 7 befattningar
- vid polikliniken för personer med utvecklingsstörning 5 befattningar.

Psykiatri- och missbrukartjänsternas ungdomsstation betjänar som en multiprofessionell enhet med läkare, sjukskötare, en avdelningsskötare, familje- och socialterapeuter, en ledande socialarbetare och handledare samt en psykolog. Man har för avsikt att stärka enheten med en andra psykologs arbetsinsats.

En betydande del av psykologernas arbete består i att utföra psykologiska interventioner, bedömningar och utredningar. Därutöver arbetar psykologerna som en del av det multiprofessionella teamet, bidrar till arbetsgruppen med psykologisk kunskap och med insikt i planeringen, genomförandet och evalueringen av vården av klienten. En väsentlig del av psykologernas arbete utgörs också av konsultations-, utbildnings- och utvecklingsuppgifter.

Utöver psykologbefattningarna har sektorn 27 befattningar för psykoterapeuter, som har placerats i arbetet med spädbarnsfamiljer, parterapijästerna och familjerehabiliteringen. Det finns befattningar för åtta familjeterapeuter vid ungdomsstationen och i missbrukarrehabiliteringen för familjer.

Utöver psykoterapeuterna har merparten av de anställda vid psykiatri- och missbrukartjänsterna en utbildning som berättigar till yrkesbeteckningen psykoterapeut eller andra metodutbildningar i psykoterapi i form av yrkesinriktad fortbildning. Exempelvis har över hälften av hälsocentralernas sjukskötare med inriktning på mental- eller missbrukarvård gått en utbildning i kortvarig psykoterapi som staden ordnat, och de övriga har deltagit i olika utbildningar i familjeterapi och kognitiv eller lösningsorienterad psykoterapi. De anställda får fortbildning och arbetshandledning på kontinuerlig basis.

Olika yrkesgruppers kompetens utnyttjas i vården av klienten genom att man verkar i arbetsgrupper som har bildats utifrån klientens behov. Det multiprofessionella sättet att greppa arbetet genomförs så att medlemmarna jobbar i arbetsgrupper, gör pararbete, konsulterar och ger råd till varandra. Det multiprofessionella arbetets arbetsinstruktioner ingår i arbetsenheter processbeskrivningar, vårdprogram och vårdkedjor samt i introduktionen av arbetstagare. Också de anställdas fortutbildning och arbetshandledning genomförs ofta multiprofessionellt.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 25.09.2019 § 292

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 587

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Reetta Vanhasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisätään esittelijän perustelujen 10 kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Myllypuron uudesta palvelupisteestä saatavien kokemusten perusteella arvioidaan psykologien tarvetta Helsingissä osana terveysasemien mielenterveyspalveluja. Tavoitteena on, että psykososiaaliseen hoitoon ja keskusteluapuun pääsisi alle kuukaudessa perusterveydenhuollossa."

Kannattaja: Daniel Sazonov

09.10.2019

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

26.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.06.2019 § 144

HEL 2019-004553 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ym. terveysasemien moniammatillista mielenterveystyötä koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan perusterveydenhuollossa toteutettavan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen kokonaisuus aikuisikäisille muodostuu terveysasemien mielenterveystyöstä, terveysasemilla toimivista mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajista, psykiatrisen erikoissairaanhoidon liikkuvista akuutti-, arviointi- ja konsultaatio-työryhmistä sekä terveysasemille jalkautuvista psykiatreista.

Helsingin uudistetussa terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa se työntekijä, johon asiakas ensimmäistä kertaa ottaa yhteyttä, vastaa asiakkaan palvelu- ja hoitoonohjauksesta. Tarvittaessa asiakkaalle nimetään yhteyshenkilö, joka koordinoi eri ammattilaisten antamaa hoitoa. Ammatillaiset tekevät työtään yhdessä toistensa ja asiakkaan kanssa erilaisissa asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöidyissä tiimeissä ja verkostoissa. Yhteisen työn tekeminen konkretisoituu joko yhdessä rakennuksessa tai verkostomaisena toimintatapana ja edellyttää toimivia konsultaatiokanavia.

Mielenterveyspalvelut on järjestetty Helsingissä valtakunnallisten suositusten mukaisesti porrasteisesti eli perusterveydenhuollossa hoidetaan lievät ja keskivaikeat mielenterveyshäiriöt. Esim. valtaosa lievään tai keskivaikeaan depression sairastuneista potilaista voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa terveyskeskuslääkärin ja terveydenhoitajan, tai mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajan, vastaanotoilla konsultoivan psykiatrin tuella.

Helsingin terveysasemilla toimii myös 36 psykiatria- ja päihdepalvelujen mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajaa. Sairaanhoidajien vastaanotolle ohjaututaan terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin tekemän hoidon tarpeen arvion jälkeen. Myös esim. neuvolasta tai lastensuojelusta voidaan ohjata aikuisikäisiä asiakkaita vastaanotoille.

Vuonna 2018 mielenterveys- ja päihdesairaanhoidajat hoitivat 13 000 eri potilasta. Lievien ja keskivaikeiden mieliala- ja ahdistuneisuushäiriöiden hoidon lisäksi he tarjoavat apua elämänkriiseihin sekä alkoholin varhaisvaiheen riskikäyttöön ja haitalliseen käyttöön liittyviin ongelmiin. Sairaanhoidajien tehtäviin kuuluu myös ajokelpoisuuden arviointi, AD-HD-arviot ja ns. lievät unilääke- ja bentsodiatsepiinivieroitukset. Potilaiden arviointi ja hoito toteutetaan kansallisten Käypä hoito -suositusten mukaisesti sisältäen mm. erilaisia seulontatestejä, psykoedukaatiota, psykoterapeuttisia interventioita ja ryhmämuotoista hoitoa. Sairaanhoidajilla on suora konsultaatioyhteys psykiatria- ja päihdepalveluihin, mihin he tarvittaessa myös ohjaavat erikoissairaanhoidon tarpeessa olevat potilaat.

Osa potilaista ohjataan HUSin nettiterapiaan. Vuonna 2018 IT-psykiatriassa hoidettiin 1 112 helsinkiläistä.

Kalasadaman, Malmin, Laakson ja Vuosaaren akuuttipsykiatrian poliklinikoiden liikkuvat akuutti-, arviointi- ja konsultaatiotyöryhmät (aiemmin yleispsykiatrian ja päihdehoidon konsultaatiotyöryhmät) tarjoavat apua ja konsultaatiota kaikkialle peruspalveluihin, lastensuojeluun, asumis- palveluihin tai asiakkaan kotiin muutaman arkipäivän sisällä avunpyynnöstä. Työryhmät auttavat myös äkillisissä vakavissa psykiatrisissa kriisitilanteissa ja tarjoavat lyhytinterventioita. Liikkuvissa työryhmissä on 42 työntekijää, joista yhdeksän on psykologeja. Psykiatria- ja päihde- palvelut on tehostanut moniammatillisten työryhmien toimintaa THK- mallin mukaisesti perusterveydenhuollon tukena: vuonna 2018 hoidettiin noin 3 100 eri potilasta ja tammi-maaliskuussa 2019 palvelua on tarjottu jo 1 600 eri potilaalle.

Myös jalkautuvien psykiatrien tukea tarjotaan jokaiselle terveysasemalle. Vuonna 2018 konsultaatiota annettiin noin 1 000 terveysaseman asiakkaan hoitoon.

Edellä kuvattujen palvelujen lisäksi perusterveydenhuollon matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen saatavuutta vahvistetaan kuluvan vuoden elokuussa Myllypuron terveysaseman (keväästä 2020 alkaen terveys- ja hyvinvointikeskus) yhteyteen avattavalla helsinkiläisten nuorten ja aikuisikäisten palvelupisteellä. Palvelupisteeseen kohdennetaan uusia psykologin vakansseja. Palvelu laajennetaan Myllypuron jälkeen kaikkien terveysasemien asiakkaille ja toiminnasta vastaa psykiat-

ria- ja päihdepalvelut. Toiminnan suunnittelussa on hyödynnetty Espoon ja Vantaan palvelujen järjestämismalleja ja kokemuksia, ja asiakkaita voidaan ohjata alkuarvion jälkeen palvelupisteestä suoraan mm. lyhytpsykoterapiaan.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on 152 psykologin vakanssia (tilanne 1.4.2019, mukaan lukien johtavat ja vastaavat psykologit, ei sisällä yhdeksää neuropsykologin vakanssia), jotka jakaantuvat palveluittain seuraavasti:

- psykiatria- ja päihdepalveluissa 62 vakanssia
- perheneuvoloissa ja neuvolan psykologipalveluissa 58 vakanssia
- lastensuojelussa ja lastenkotitoiminnassa 20 vakanssia
- maahanmuuttajapalveluissa 7 vakanssia
- kehitysvammapoliklinikalla 5 vakanssia.

Nuorisoasemalle resursoidaan lisävakansseja vuoden 2019 aikana.

Psykologien työstä merkittävä osa on psykologisia interventioita, arvioita ja tutkimuksia. Sen lisäksi he työskentelevät osana moniammatillista tiimiä tuoden työryhmälle psykologista tietoa ja ymmärrystä asiakkaan hoidon suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Keskeinen osa psykologien tehtävistä muodostuu myös konsultointi-, koulutus- ja kehittämis-tehtävistä.

Psykologien vakanssien lisäksi toimialalla on 27 psykoterapeutin vakanssia, jotka on sijoitettu vauvaperhetyöhön, pariterapiapalveluihin ja perhekuntoutukseen sekä kahdeksan perheterapeutin vakanssia, jotka ovat nuorisoasemalla ja perheiden päihdekuntoutuksessa.

Psykoterapeuttivakanssien lisäksi valtaosalla psykiatria- ja päihdepalvelujen henkilöstöstä on joko psykoterapeutin ammattinimikkeeseen oikeuttava koulutus tai ammatillisena täydennyskoulutuksena muita psykoterapian menetelmäkoulutuksia. Esimerkiksi terveysasemilla työskentelevistä mielenterveys- ja päihdesairaanhoitajista yli puolet on käynyt kaupungin järjestämän lyhytpsykoterapiakoulutuksen ja muut erityyppisiä perheterapian ja kognitiivisen tai ratkaisukeskeisen psykoterapian koulutuksia. Työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus on jatkuvaa.

Eri ammattiryhmien osaamista hyödynnetään asiakkaan hoidossa työskentelemällä asiakkaan tarpeiden perusteella kootuissa työryhmissä. Moniammatillinen työote toteutuu eri ammattiryhmien jäsenten välisenä työryhmätyönä, työparityöskentelynä, konsultaationa ja neuvontana. Moniammatillisen työn työohjeet on sisällytetty työyksiköiden prosessikuvauksiin, hoito-ohjelmiin ja hoitoketjuihin sekä työntekijöiden

perehdytykseen. Myös työntekijöiden täydennyskoulutus ja työnohjaus toteutetaan usein moniammatillisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Myllypuron terveyseseman kokeilun tulokset arvioidaan huolellisesti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Matalalla kynnyksellä perustasolla toteutuva mielenterveys- ja päihdehäiriöiden varhainen tunnistaminen ja psykososiaalinen tuki ehkäisevät oireiden vaikeutumista ja kroonistumista ja ovat kustannustehokkaita interventioita.”

Käsittely

18.06.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Hannu Tuominen: Esitän lisättäväksi lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia jälkeen: "Lautakunta pitää tärkeänä, että Myllypuron terveyseseman kokeilun tulokset arvioidaan huolellisesti."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen

Ei-äännet: 6

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 3

Leo Bergman, Sandra Hagman, Karita Toijonen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 6 - 4 (tyhjää 3).

09.10.2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

04.06.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sami Keränen, ensilinjan palvelujen päällikkö, puhelin: 310 49931
sami.keranen(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

09.10.2019

Asia/16

§ 309

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2019-010630, 2019-010631, 2019-010632

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Ville Jalovaara m.fl. om anvisningar för parke-
ring av elsparkcyklar och parkeringsövervakning
- Motion av ledamoten Laura Rissanen m.fl. om enkelbiljetter för en
zon

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Outi Alanen om elektriska lätta enheter och
serviceenheter till Helsingfors räddningsverk

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

09.10.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 294, 295, 305, 306, 307, 308 ja 309 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 296, 297, 298, 299 ja 300 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

09.10.2019

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

09.10.2019

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 301 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Jos kunta on pysyttänyt aiemman kaavapäätöksensä voimassa, saa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus hakea siihen muutosta ja aikaisempien, jo tehtyjen valitusten, katsotaan kohdistuvan uuteen päätökseen. Muilla kuin valituksen jo tehneillä ei ole oikeutta muutoksenhakuun.

Jos kunta on muuttanut aiempaa päätöstään, hallinto-oikeus varaa valittajille mahdollisuuden täydentää valitustaan ja myös muilla kaavapäätöksestä valittamaan oikeutetuilla on oikeus hakea muutosta päätök-

09.10.2019

seen siltä osin kuin kaavaa on muutettu. Päätökseen saa hakea tällöin muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomaisen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

09.10.2019

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

09.10.2019

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero (09) 655 783
Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 302, 303 ja 304 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

09.10.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

09.10.2019

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

294, 295, 305, 306, 307, 308 och 309 § i protokollet.

09.10.2019

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

296, 297, 298, 299 och 300 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter

09.10.2019

- beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia

09.10.2019

- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inter redan tidigare har tillställts myndigheten

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

302, 303 och 304 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde

09.10.2019

- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

09.10.2019

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

09.10.2019

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

09.10.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Kauko Koskinen

Kati Juva

Ville Jalovaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

09.10.2019

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 17.10.2019.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 17.10.2019.

Antti Peltonen
hallintopäällikkö
förvaltningschef

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566